א' אלול תש"ם, 13.8.1980 מיספר 2241 80 עמודים המחיר: 6.5 שקלים (כולל

העולם הזה

מדוע באמת התפטר התמונה

פרשת הפסקת חקירת ההתנקשו

מה יותר גדול מטרופית?

טרופית גדולה.

אשכוליות | ענבים | תפוחים | לימון | תפוזים

מה יותר גדול מטרופית?
...הטוסיק של זיוה, כדור הארץ, הצרות של אבא... אבל!
אף אחד לא טעים ומרווה כמו טרופית. רק טרופית גדולה – טעימה ומרווה כמו טרופית אבל גדולה יותר.

האריזה החדשנית העליזה של טרופית גדולה נוחה לשימוש, קלה לנשיאה מהחנות ומכילה כמות של חמש טרופיות קטנות.
טרופית גדולה בחמשת הטעמים האהובים: תפוזים, אשכוליות, תפוחים, ענבים ולימון.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 232262/3/4-03. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמי מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קראתי

השבוע קראתי סיפור של מדע בדיוני. כשסיימתי את קריאתו, חשתי ב־חלחלה קרה.

וזה מוזר. כי את הסיפור כתבתי בעצמי — לפני 25 שנים.

לא קל לאדם לקרוא דברים שהוא כתב לפני שנים כה רבות. הזמן עשה את שלו. הסיגנון ודרך־המחשבה השתנו. הוא קורא את הדברים כאילו נכתבו בידי אדם אחר.

זה נכון על אחת כמה וכמה כאשר מדובר על סיפור עתידני. כל סיפור המנסה לנחש את אשר עומד להתרחש בעוד דור או כמה דורות נראה, בדיעבד, כמטופש למדי. שהרי כל מי שכותב על העתיד, אינו יכול להשתמש אלא במושגים של ההווה. די לקרוא את סיפרו העתידני של מייסד הציונות, תיאודור הרצל, אלט־נוילנד („הארץ הישנה־חדשה"), כדי לע־מוד על ההבדל העצום שיש בהכרח בין העתיד החזוי ובין המציאות הפרוזאית שנוצרה. כיום נראה סיפורו של הרצל כתיאור נאיבי, כימעט ילדותי.

לכן, כאשר טילפן אלי דן עומר לפני כמה ימים וביקש ממני לקרוא מחדש סיפור שכתבתי בעצמי לפני 25 שנים בדיוק, היססתי. רק אחרי שהפציר בי מאוד, החלטתי לעשות כן. דן עומר הוא בעל זיכרון פינומנלי, והוא בקיא מאין כמוהו בתולדות העולם הזה מאז היווסד המערכת הנוכחית לפני 30 שנה. הוא המנצח על המדור המרתק (לפחות בעיני) זה היה העולם הזה שהיה לפני 25 שנים.

„מאזן האימה"
הגרעיני

כשבת בבוקר נטלתי, על כן, את גיליון העולם הזה (931), שהופיע לפני 25 שנים. הוא נושא את התאריך 18 באוגוסט 1955.

קשה לזכור כיום את התקופה ההיא, תקופת התמימות של המדינה. מילחמת־העצמאות הסתיימה רק ארבע שנים לפני כן. איש לא חלם על מיבצע־סיני, שהת־רחש כשנה וחודשיים לאחר מכן. ישראל שכנה בגבולותיה, ואיש לא העלה על דעתו שאפשר או שצריך להרחיבם.

גיליון השבועון היה רגיל. על השער הופיעה תמונה מסרט חדש של ואלט דיסני. בעמודים הפנימיים תואר ביקור של תיאטרון אוהל בעולם התחתון של יפו, כהכנה להצגה. הכתב המשוטט של העולם הזה, עמוס קינן, סיפר על גבינות פאריס. במדור אנשים הופיע התצלום ה־ראשון של מנחם בגין בלי שפם. שבוע לפני כן נפתח המושב הראשון של ה־כנסת השלישית, שנבחרה זה עתה.

אך הגיליון הכיל פצצה. תרתי משמע: הפצצה הגרעינית.

היה זה סיפור עתידני (המילה לא היתה עדיין קיימת אז), שאותו כתבתי במיסגרת סידרת סיפורים בשם „זה קרה ב־1975". בסידרה זו בחנתי כמה סכנות פוטנציא־ליות הצפויות לישראל בעוד דור — הפי־כה פאשיסטית בישראל, השתלטות הקו־מוניסטים על המדינה (באמצעות עליה המונית של קומוניסטים יהודיים מברית־המועצות) וגם אפשרות של מילחמה גר־עינית.

הסיפור האחרון הוא שמשך את תשומת־לבו של דן עומר. לא רק ביגלל המיקריות של התאריך — 25 שנים — אלא גם ביגלל התוכן. כי דווקא בימים אלה הת־חדשה המחשבה על הסכנות הגרעיניות הצפויות לישראל, עם חדירת הנשק ה־גרעיני לעיראק, ואולי גם ללוב. כתבתי על כך במדור הנדון („מאזן האימה", העולם הזה 2236), וכמה מנהיגים החלו מדברים גלויות על מצב זה.

„מאזן האימה" הגרעיני במרחב שלנו שוב אינו חזון או סיוט לעתיד הרחוק. הוא עומד בשער.

את האיורים לסיפור זה, כמו לסיפורים האחרים בסידרה, צייר חייל צעיר, שהיה אז בן 20. שמו היה שמואל בק. כחייל, אסור היה לו לעסוק בעבודות צדדיות, ועל כן חתם בשם „ברתור". מי שמתעניין בדרכו האמנותית של בק, בוודאי ימצא עניין בציורים אלה. הם כבר מגלים אמן בעל־העתיד. מבחינה זו היו גם הם „עתידניים".

כאשר קראתי את הסיפור, השתכנעתי כי דן עומר צדק. כדאי היה לפרסמו במלואו מחדש. על כן הוא מתפרסם ב־עמודים הבאים.

„מטכ"ל לבן"
והסיבוב החמישי

מובן שהיתה לי כוונה בכתיבת ה־סיפורים האלה. לא היה זה סתם מישחק אינטלקטואלי וכפרותי. רציתי להזהיר מפני סכנות שהגיתי בהן.

אותו סיפור — „הסיבוב החמישי" — נועד להבהיר לציבור באופן דרמאתי שאם לא ננקוט יוזמת־שלום מכוונת, נסתבב בעיקביות של טרגדיה יונית במילחמת־נצח, שתוביל בסופה להשמדה הדדית.

שנתיים לפני כן העליתי לראשונה את הרעיון של הקמת מיניסטריון מיוחד ל־השגת השלום (את הרעיון גיבשתי כעבור שנה תחת הכותרת „מטכ"ל לבן"), ובאותה שנה הצעתי לתמוך בהקמתה של תנועה לאומית פלסטינית לצד ישראל, תוך ברית עימה. זה היה שמונה שנים לפני שנולד אש"ף. (את התוכנית המפורטת הראשונה להקמת מדינה פלסטינית עצמאית בגדה וברצועה פירסמתי מעל עמודי העולם הזה בשבועות 1957.)

כאשר קוראים סיפור עתידני שנכתב לפני דור, הפיתוי הראשון הוא, כמובן, להשוות את ה„נבואות" שבו עם המציאות שנוצרה. מבחינה זו יש בסיפור תרגיל מעניין: מפת הכיבושים של ישראל ב־ארבעה מילחמות הבאות.

מובן שאין מפות אלה זהות עם מפת הכיבושים שהיו בפועל. אך מעניין לציין כמה פרטים מפתיעים:

● הסיפור משנת 1955 ניבא כי עד 1975 תנהל ישראל שלוש מילחמות נוס־פות (מילבד מילחמת־העצמאות) — וכך בדיוק קרה. המילחמות לא פרצו ב־1958, ב־1964 וב־1968, כפי שניבא הסיפור, אלא ב־1956, ב־1967 וב־1973.

● מפת הכיבושים בסיפור מקבילה במידה די רבה ליעדים העיקריים של כיבושי ישראל מאז. היא הקדימה את כיבוש הגדה המערבית בתשע שנים, איח־רה את כיבוש שארם־אל־שייח' בשנה אחת, וחזתה את כיבוש עבר־הירדן הצפוני, שעדיין לא התקיים. היא ניבאה את כיבוש רמת־הגולן, שלוש שנים לפני שהתרחש בפועל. ומעניין ביותר: הסיפור משנת 1955 ניבא כי תהיה הפיכה נוצרית־מארונית בלבנון, וכי כתוצאה מכך תקום מדינת־חסות ישראלית.

● גם בפרטים הקטנים ביותר יש, לפעמים, דמיון מוזר למציאות. בסיפור מדובר על הפיכת רמאללה ל„רמת־אל", במציאות קמה בית־אל ליד רמאללה. הפי־כת ג'ינין ל„עיר־גנים" תיתכן בכל רגע, תודות לאריק שרון.

כאשר הקיימות „נבואות" כאלה פירוש הדבר ש־אין חזו מראש מגמות אמיתיות, הקיימות במציאות. נדמה שיש כאן אישור לכך.

אהוד דיין
ומועמר קד'אפי

כאשר כותבים סיפור עתידני, קשה להתאפק מלהכניס בו גם מישחקים קטנים. כך עשיתי כאשר שיחקתי בשמות. אהוד דיין, המוזכר בסיפור, הוא, כמובן, בנו ה־בכור של משה דיין, שהיה אז ילד. השי־תמשתי בו כדי להכניס, בדרך אגב, כמה הערות אישיות על דויד בן־גוריון ודיין, וגם כדי להמחיש את מימד־הזמן בצורה בולטת יותר.

אפשר רק לנחש כיום מי היה שר־הבריאות המושחת שבסיפור. אך כעבור שנים רבות התפוצצה פרשת השוחד של תל־גיבורים, שבמרכזה עמד שר־בריאות דתי.

ייגאל ידין מופיע בסיפור כשר־החינוך. האם ניתן היה לחשוב ב־1955, גם בעזרת הדימיון הפרוע ביותר, על הופעת הייצור המוזר ששמו ד"ש?

ועוד פרט קטנטן. האמנתי ב־1955 כי המיליטריזם הישראלי יגדל וכי יהיה צורך למצוא בבוא העת דרגה צבאית חדשה, שתהיה מקבילה למארשאל. המצאתי את הדרגה „שר־אלוף". והנה בא מנחם בגין וטוען כי יש צורך בדרגה חדשה ל־רמטכ"ל. הוא הציע את התואר „מצביא".

את דמותו של צלאח־אל־דין המצאתי ללא דוגמה מוחשית. אך הנה הופיעה ב־זירה המרחבית אדם הדומה לו להפליא: מועמר קד'אפי הלובי, המבקש להשתלט על מצריים.

התופעה של התאגדות הקציניים הבכי־רים, כדי לכפות החלטה על ממשלת־ישראל, התרחשה כעבור תריסר שנים, בימי־החרדה ערב מילחמת ששת־הימים.

„לא חשוב
היכן הגבול"

כמעשה חזה הסיפור משנת 1955 מ־ראש את הוויכוח המסעיר את ישראל מאז 1967, וההולך ומחריף דווקא בימינו: האם ניתן לבסס את ביטחון־ישראל על כיבוש שטחים? האם יש ערך ל„עומק איסטראטגי" בעידן גרעיני?

את אמונתי הבסיסית ניסיתי במישפט אחד בתזכיר של אהוד דיין, המופיע בסיפור: „לא חשוב היכן הגבול, אלא מה יש מאחוריו."

ב־1955 התכוונתי להזהיר: אם יתאחדו מוניסטים על המדינה (באמצעות עליה המונית של קומוניסטים יהודיים מברית־המועצות) וגם אפשרות של מילחמה גר־עינית.

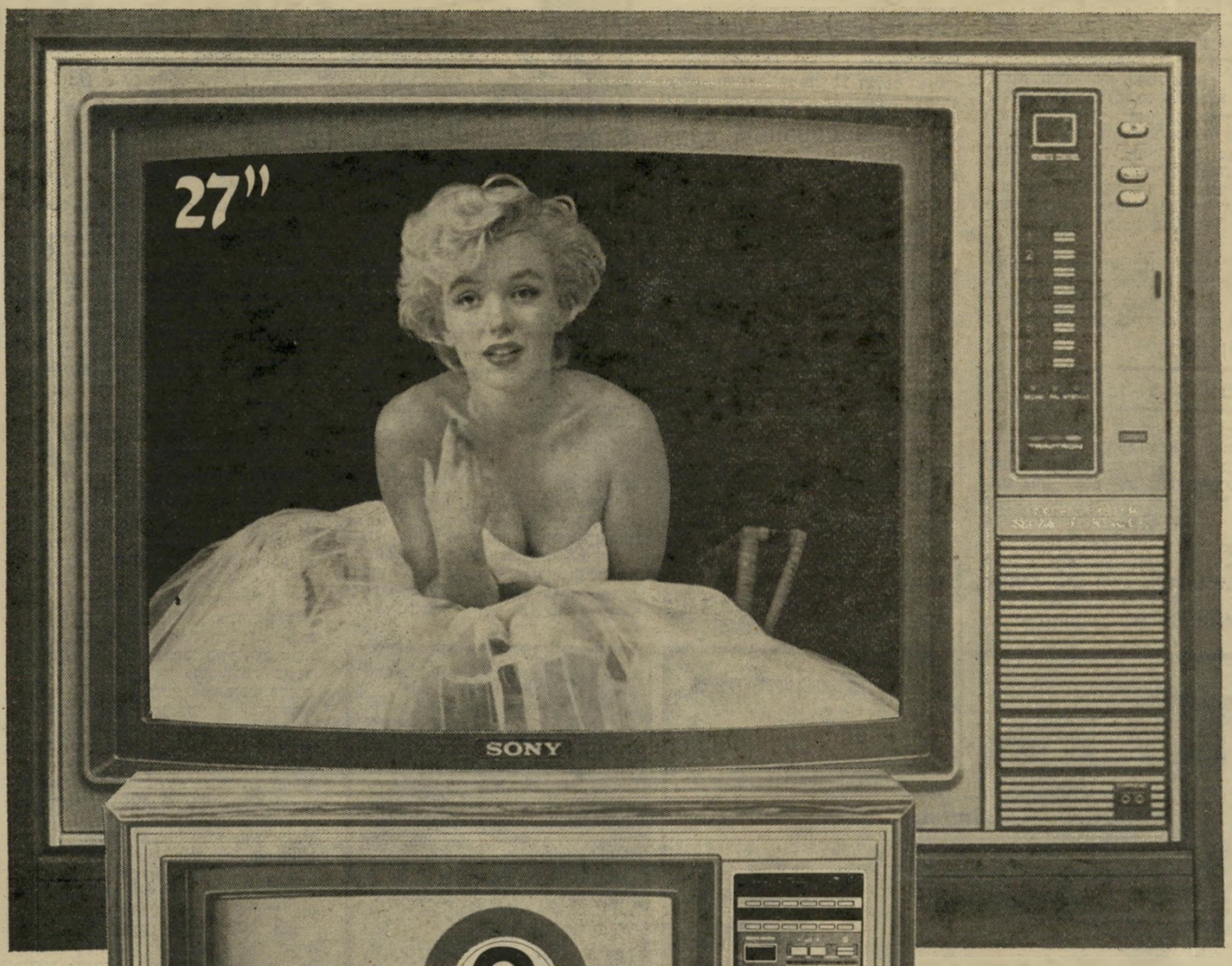
הסיפור האחרון הוא שמשך את תשומת־לבו של דן עומר. לא רק ביגלל המיקריות של התאריך — 25 שנים — אלא גם ביגלל התוכן. כי דווקא בימים אלה הת־חדשה המחשבה על הסכנות הגרעיניות הצפויות לישראל, עם חדירת הנשק ה־גרעיני לעיראק, ואולי גם ללוב. כתבתי על כך במדור הנדון („מאזן האימה",

הסיפור המקורי בגיליון „העולם הזה" (931), באוגוסט 1955
חלחלה קרה

למישהו מיוחד, משהו מיוחד...

Trinitron
Sony Color TV

רק בטלויזיות הציבעוניות של SONY תמצא את TRINITRON, השיטה הבלעדית המקרינה את התמונה בעזרת תותח חד־קנה וטכניקת מסך משוכללת, המאפשרת קבלת תמונה חדה ובעלת בהיקות גבוהה בצבעים טבעיים.

לבחירתך מספר דגמים חדישים בגדלים שונים ובעיצוב מרהיב:

CVM-2711 PS-27"

- 3 שיטות צבע:
  PAL/SECAM אוטומטי
  NTSC אוטומטי להקרנת סרטי וידיאו מארה"ב בשילוב מערכת וידיאו ביתית SONY דגם Betamax SL-T7
- יחידה בקרה משוכללת.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.
- כניסות ויציאות וידיאו ואודיו.
- מגבר פנימי בעל עוצמה של 8 ואט המאפשר חיבור רמקול חיצוני.
- יחידת בקרה מרחוק רב־תכליתית, בעלת אפשרות לקליטת 12 תחנות, צבע, בהירות, עוצמה, השתקת קול, כיוון אוטומטי, הדלקה וכיבוי.

KV-2032 ME-20"

- 3 שיטות צבע: PAL/SECAM/NTSC אוטומטי.
- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.
- רמקול Two Way
- יחידת בקרה מרחוק רב־תכליתית.

KV-2020 ME-20"

- 3 שיטות צבע:
  PAL/SECAM – אוטומטי, NTSC – ידני.
- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.

KV-1842 E-18"

- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- אפשרות התאמה אוטומטית של בהירות המסך בהתאם לתנאי התאורה בחדר בו נמצא המכשיר.
- יחידת בקרה מרחוק.

KV-1400 E-14"

- מכשיר נייד.
- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- אנטנה VHF/UHF

בוא לראות ולשמוע הדגמה באולמי התצוגה של סוני:
תל־אביב: מגדל שלום, רח' אחד העם 9.
חיפה: קרית אליעזר, ככר מאירהוף 35.
ירושלים: קרית נשה, רח' ימין אבות 6.

... אין כמו סוני.

סיפור זה נכתב לפני 25 שנה בדיוק, באוגוסט 1955. באיזו מידה הוא מתאמת?

הסיבוב החמישי

מאת **אורי אבנרי**

„הפללתי לרגע הזה," אמר אהוד דיין, „התפללתי שתצליחי... עתה תיפול ההכרעה — לכאן או לכאן! אין לנו ברירה..."

היא היתה יפה, יפה מאד. לחייה היו סמוקות בחדוות־הניצחון. עיניה התכולות הבריקו. לרגע קט עלה בלבו של אהוד הרצון לחבקה. אולם הוא התאפק. אדם לא היה מחבק סתם ככה את דוקטור ליאורה אורנת, סגנית־מנהל המעבדה הגרעינית של ממשלת ישראל.

„אתה רוצה שאסביר לך את הענין?" שאלה. „ובכן..."

„אין צורך!" חייך אהוד. „לא אבין מאומה. תמיד הייתי חלש בפיסיקה." הוא השקיף סביבו. האולם הגדול, שהיה רק חלק קטן מן המעבדה התת־קרקעית האדירה שהיתה חצובה בסלע הר־הגריזים, היה מלא מיתקנים בלתי־מובנים לו. „העיקר הוא הסוף. יש לך פצצה אטומית. היא די קטנה כדי להתאים לראשי הראשי הטילים שלנו. נכון?"

„נכון," נהנתה אוריק. אהוד לא יכול לרמות אותה. למרות קולו האדיש־כמעט ידעה שהוא מתרגש מאוד. היא הרגישה זאת מיד, שעה שגילתה לו כי ההמצאה הושלמה סוף־סוף.

„כמובן," התנצלה. „זוהי פצצה פרימיטיבית מאוד. צעצוע לעומת פצצות־הקובאלט שהאמריקאים התחילו לייצר לפני שהאו"ם אסר את ייצור הנשק הגרעיני. זה לא ישמיד את העולם. זה ישמיד בקושי את עיר־גנים." עיר־גנים, לשעבר, ג'נין, היתה בעלת אוכלוסיה של 130 אלף תושבים.

„את מוכנה לניסיון?"

אוריק פרצה בצחוק מצלצל. „ניסיון? השתגעת? אם תפוצץ את המכשיר בנגב יקלוט זאת הסייסמוגראף ברומא. תוך שלוש שעות יהיו כאן מפקחי המישטרה הבינלאומית. שכחת מה קרה ליפאן?" יפאן פוצצה פצצה ניסיונית לפני שמונה שנים. האו"ם הטיל עליה חרם, והא נאלצה להרוס את כל מיתקניה.

„איני מתכוון לניסיון סתם, אוריק. אני מתכוון לפעולה."

* * *

במשך כמה שניות שררה דומיה עמוקה באולם. האור המלאכותי עוד הדגיש את החיוורון הפיתאומי שעלה על פני הצעירה. היה זה כאילו תפסה אוריק בפעם הראשונה מה טיב ההמצאה שהמציאה. היא הסתכלה בפני אהוד, ידיד נעוריה, כמעט בשנאה.

„אתה... אתה... רימית אותי!" הפליטה לבסוף בקושי. „אתה אמרת שזה יהיה נשק רזרבי... משהו שישתמשו בו רק במיקרה האחרון ביותר, כשהמים יגיעו עד נפש... הייתי צריכה לדעת שזה שקר! אתם הגברים," היא אמרה את המלה בבוז עמוק, „אתם לא מסוגלים להתאפק. אתם מוכרחים לכבוש, להשמיד, להוכיח שאתם גיבורים!" עתה פרצו

(המשך בעמוד 6)

„עלינו להשתמש בנשק הסודי שבידינו...“

(המשך מעמוד 5)

המילים מתוכה בשטף ספוג מרירות. „וגם אתה. אתה צריך מילחמה!“

„אוריק!“ ניסה אהוד לשסע את דבריה. לשווא.

„ברור! מי יזכור אותך אם תשב כל ימיך במישרד? אתה צריך להילחם. לנצח. אלוף אהוד דיין, האיש שכבש את... את מה? בגדאד? קאהיר? מה עוד אתם רוצים?“

היא עצרה בעדה, הוסיפה בשקט: „אבל אני לא אתן. זוהי ההמצאה שלי. רק אני יודעת את הנוסחה. אני אשמיד אותה. לא עמלתי כדי לרצוח מאות אלפי אנשים חפים־מפשע. אני יודעת מה זה. קודם אבי, אחר כך בן־דודי, ובסוף אחי. מספיק, אתה שומע? מספיק!“

מפקד־הפלוגה ישראל אורנשטיין נהרג בסיבוב הראשון, בקרב על לטרון. סגן־אלוף דן אורנת נהרג על־ידי רימון־יד בסיבוב השני, בקרב ברחובות יריחו. רב־חובל שי אורנת, גיבור ישראל, הוטבע בסיבוב הרביעי, בפקדו על משחתת בפתח מפרץ אילת.

* * *

אהוד לא השיב. הוא תחב את ידו לכיס מעילו, שלף מתוכו גיליון־נייר מקופל. הוא הגישו בדומיה לאוריק. עיניה קראו את השורות, מבלי לתפוס את מיבנן. המילים רקדו לעיניה.

מטכ״ל/מודיעין — סודי ביותר.

ראשי־המטות של צבאות ערב הוזמנו לכינוס דחוף על־ידי צלאח־אל־דין. הפגישה תתקיים ביום הראשון הבא, 3.2.75, ב־ארמון זעפראן בקאהיר. היא עלולה להסתיים בהחלטה להקים פיקוד אחיד בראשות המצרים. הפגישה נשמרת בסוד כמוס.

„אז מה?“ שאלה אוריק. „אני עוסקת במדע. אני לא מבינה בפוליטיקה. מה יש בזה?“

אהוד רמז לה לשבת, התיישב מולה. הוא דיבר בסבלנות, כמורה בכיתה א׳.

„את שמעת על האיובים?“

אוריק ניענעה בראשה. „זו איזו מפלגה ערבית, לא?“

האלוף הצעיר לא יכול להבליג על חיוכו. „איזו מיפלגה ערבית. כן. אבל לא סתם מיפלגה. היא נקראת על שם מישפחת האיובים.“

אוריק משכה בכתפיה, לאות אי־הבנה. „שם אבין של צלאח־אל־דין ההיסטורי היה איובי. הוא היה כורדי מסוריה ש־השתלט על מצריים. בעזרת הצבא המצרי הוא כבש את כל ארצות־ערב. אחר־כך ריכז את כל הכוח הערבי נגד הצלבנים. הוא ניצח אותם בקרב ליד קרני־חטין, מול הכינרת, הוא גירש את הצלבנים מ־ארץ־ישראל.“

„אני מתחילה להבין!“ מילמלה המדענית הצעירה.

„ובכן, מיפלגת האיובים הנוכחית נוסדה בדמשק אחרי הסיבוב השני. הם רוצים לאחד את כל העולם הערבי ולזרוק אותנו לים. הם הכריזו על מנהיגי מדינות־ערב כעל בוגדים הרוצים לחסל את הדת. לפני שלוש־ארבע שנים השתלט עליהם קצין של הצבא הסורי, הקורא לעצמו צלאח־אל־דין. הוא אירגן הפיכה במצריים והוכרז שם כנשיא. עכשיו הוא מנהל משם את המתקפה האיובית בכל ארצות־ערב.“

„אז מה?“ חזרה אוריק על שאלתה.

אהוד קם ממקומו, התכופף אליה, הוסיף כימעט בלחש: „ברגע שהערבים יתאחדו, נהיה אבודים.“ קולו הצלול, חסר־הרגש, השתנה לפתע. „את לא מבינה? את חושבת שסתם עקבתי בעניין כזה אחרי עבודה שלך? ידעתי שזה מירוץ. את שומעת? מירוץ! אמרתי שנשתמש בה רק אם יגיעו מים עד נפש. ובכן, הם הגיעו. עלינו להנחית את המכה לפני שהם יספיקו לגמור את העניין. לנתץ אותם בקליעים אטומיים, להכניע אותם לפני שיספיקו לרכז את כוחם. אוריק, התפללתי לרגע הזה. התפללתי שתצליחי, התפללתי שתצליחי בעוד מועד.“

אוריק הסמיקה. „ואני חשבתי שזה... שזה בגללי...“

קולו של אהוד חזר לקדמותו. „אוריק, אני מחבב אותך. מאוד. אבל את לא חשובה. אני לא חשוב. המדינה חשובה. השנה תיפול ההכרעה — לכאן או לכאן. אם נפסיד, נהיה כמו הצלבנים — נימחק מן המפה. נישאר פרק יפה בספר ההיסטוריה, וחסל.“

„אבל כל הנצחונות, ארבעה סיבובים, הצבא הבלתי־מנוצח...“

„פראזות, אוריק, פראזות. הם,“ הוא אמר את המילה בבוז, בלוויית תנועת־יד רחבה שהקיפה את כולם, את הממשלה, העסקנים, שרי־האלופים המוזדקנים, „הם מאמינים בזה. אולם כל זה היה רק הקדמה. עכשיו באה השעה. אוריק, את צריכה להאמין לי. את מאמינה לי?“

אוריק הסתכלה בו. היא ידעה שנוצחה. היא הרימה את שתי ידיה, כנכנעת. אפילו אהוד ריחם עליה. הוא נטל את ידה בין ידיו: „לכי לנוח, אוריק. סעי לביירות. אסדר לך מקום בחוות־הנופש של צה״ל על הלבנון. עכשיו יהיה שם מקום,“ הוסיף כאילו לעצמו, „הרבה מקום...“

* * *

אלוף אהוד דיין, ראש־אגף־מיבצעים, צבא־הגנה־לישראל, השקיף מבעד לחלונו על מסגד עומר. הוא כתב את תזכירו. מבלי לדעת זאת, היה מאושר מאוד. לבו התרונן לנוכח המראה. כי אהוד היה חייל מיקצועי. הוא לא אהב את המילחמה לשמה — הדור הישראלי שכבר חזה בארבע מילחמות לא היה מסוגל לכך. אולם הוא אהב את ההגיון הקר, הצלול של המיקצוע. הוא השתמש באיזמל ההגיון כמנתח, חתך בתנועות קטנות וזריזות לתוך גוף הענייו, חשף את האברים החשובים, ללא התרגשות, ללא משוא פנים, כאילו לא היה נוכח כלל, כאילו לא היה אלא מוח אלקטרוני. הוא ידע שבניין מסקנותיו מוצק, בנוי כראוי מן היסוד עד לגג, שאי־אפשר יהיה להרסו או להזיזו. הוא לא ניהל תעמולה לשום כיוון. הוא פשוט רשם, בשפה שתהיה מובנת לאזרחים מטומטמים למחצה, קו הגיוני.

„במילחמה קיימת רק מטרה אחת: הניצחון. אין שום תחליף לניצחון. הניצחון מושג כאשר עולה בידי צד אחד להרוס את כושר־ההתנגדות של הצד היריב. לא הושגה מטרה זו, לא הושג הניצחון, לא הוכרעה המילחמה.

מילחמת 1948 („הסיבוב הראשון“) נסתיימה בתיקו בשדה־הקרב. אמנם לא הצליחו הערבים לזרקנו לים, אולם גם הכוחות הישראליים לא הצליחו מצידם להנחית מכה כלשהי על מרכזי הכוח הערביים. מיגור ההתקפה הערבית לא היה, איפוא, בחזקת ניצחון. מדינת־ישראל נשארה מוקפת אויבים, שכושרם הצבאי נפגע רק זמנית.

במילחמת 1958 („הסיבוב השני“) הצליחה ישראל ליישר את גבולותיה על־ידי חיסול רצועת־עזה והזזת החזית המזרחית עד לירדן. אולם מרכזי הכוח הערביים, מצריים ועיראק, נשארו מחוץ לתחום הפגיעה. לפיכך לא גרם סיבוב זה להכרעה צבאית, וממילא לא לניצחון אמיתי במיכן הצבאי.

במילחמת 1964 („הסיבוב השלישי“) הרחיבה המדינה את גבולותיה המזרחיים בכבשה את צפון עבר־הירדן ואת הרי־הדרוזים. והדבר הקל על מערך ההגנה ואיים מקרוב על דמשק. אך גם סיבוב זה לא שינה את מערך הכוחות.

מילחמת 1968 („הסיבוב הרביעי“) פרצה בעיקבות ההפיכה המארונית הלבנונית, שמנהיגיה ביקשו את עזרת צה״ל. בצורה זו צורף לישראל המחוז־המארוני העצמאי עד מצפון לביירות. מעשי האיבה לא השיגו שום תוצאה נוספת, פרט לכיבוש חוף מיפרץ־אילת ופתיחת הדרך הימית אל האוקיינוס־ההודי.

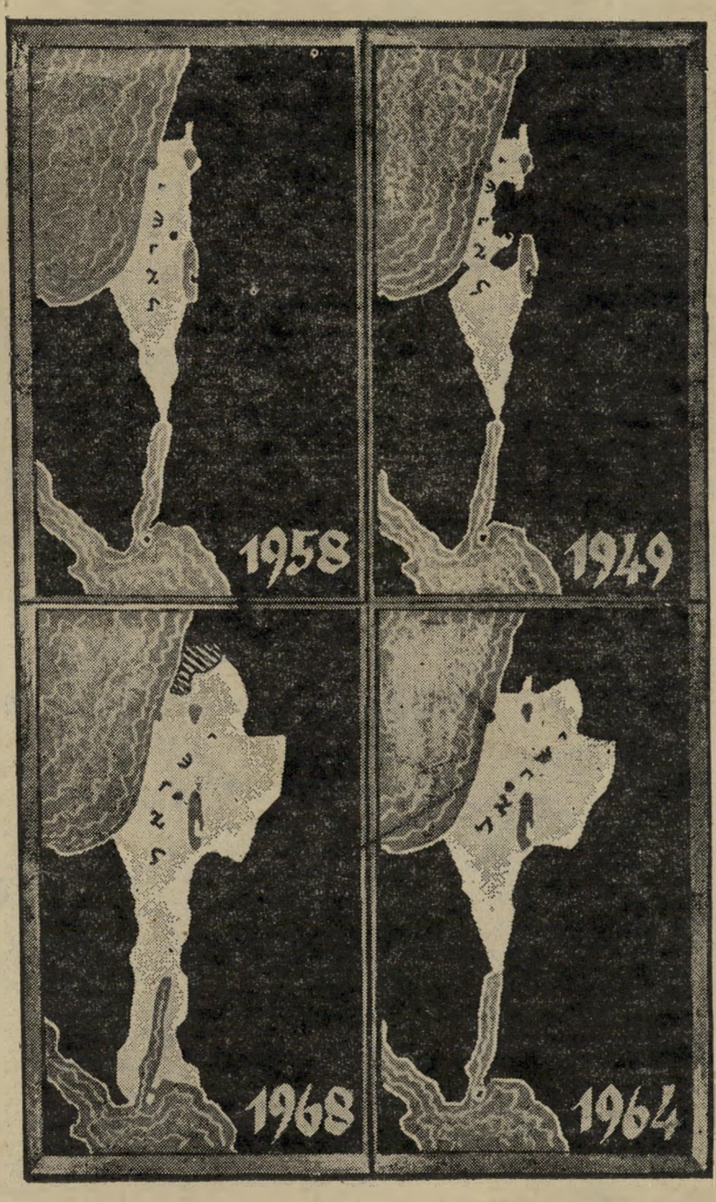
כל המערכות האלה נוהלו בידי חובבים פוליטיים וצבאיים. לכן לא נותח המצב האיסטראטגי כראוי ואחרי כל סיבוב נוצרה האשליה הכוזבת והמסוכנת כאילו הושג ניצחון של ממש...“

* * *

אהוד עצר בו. האו זכר את שרי־האלופים המזדקנים שבאו להרצות בבית־הספר הגבוה לקציניים ברמת־אל (רמאללה) והשתפכו מרוב התלהבות בתיאור המערכות על נגבה, גשר אלנבי ואי־הטירה (טיראן). חובבים חשוכי־תקווה, ספוגים רומנטיקה פסולה. כבר אז התאפקו התלמידים בקושי מלחייך בגלוי, אולם אהוד ביקש עתה

• מתחרז עם „חבוב“.

צלאח־אל־דין חטף את המיקרופון ופנה לעבר הפיטריה המתאבכת בשמים. „אחי, בני ערב!" הוא צעק. „הציוני החליט במקומנו!"

לשכנע, לא להרגיז. הוא מחק את שני המישפטים האחרונים, פתח בסעיף מחדש:

„מבלי לזלזל בהישגים החשובים שהושגו על־ידי ההנהגה הפוליטית והצבאית בארבע מערכות אלה, יש לשקול בדעה צלולה את היתרונות והחסרונות שהושגו. מבחינה זו יש לקבוע בראש ובראשונה כי בניגוד למושגים צבאיים מיושנים, כיבוש שטחים והרחבת גבולות אין פירושם בכל מקרה יתרון. לא חשוב היכן הגבול, אלא מה יש מאחוריו — גודלם וכושרם של הכוחות האויבים אשר ממול."

אהוד עבר שנית על המישפט האחרון. נדמה היה לו שאמר בו את כל אשר היה צריך להיאמר. אולם ליתר זהירות הוסיף:

„מבחינה זו, ספק אם הסיבובים האחרונים הביאו טובה לישראל. אמנם התרחבו גבולות המדינה ונוצר מרחב־הגנה בעל עומק, אולם הצלחות צה"ל בשדה־הקרב המריצו במידה מכרעת את תהליך ההתקדמות של העולם הערבי, וגרמו לשרשרת תגובות מדיניות אשר הפכו את איחודו של העולם הערבי כולו נגדנו בעתיד הקרוב לוודאי."

אהוד נח שעה קלה. ירושלים העתיקה היתה שטופת שמש חורפית. פה ושם דינדנו פעמוני הכנסיות הנוצריות. מראה של שלום ורוגע.

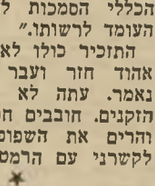
„אין בכוחה של מדינת ישראל לעמוד בעת ובעונה אחת במילחמה בשתי חזיתות. אי־הצלחתנו בעבר לשמור את שני מרכזי־הכוח הערביים, אזור ארם־נהריים ואזור בקעת־היאור, גורמת עתה למצב צבאי המחייב אותנו לנפץ במילחמת־בזק את אחד משני המרכזים לפני שהמרכז השני יצליח לגייס ולהפעיל את מלוא כוחו.

לצורך זה עיבד אגף המבצעים את התוכנית למיבצע „יאור" שמטרתו לשבור את הצבא המצרי ולכבוש את אזור־התעשייה קאהיר־אלכסנדריה תוך שלושה שבועות, מתוך הנחה שעיראק לא תתערב תוך תקופה קצרה זו.

מיבצע זה יוכל להסתיים בתקופה הקצרה הקבועה רק אם תינתן למטה־הכללי הסמכות להשתמש בנשק הסודי העומד לרשותו."

התזכיר כולו לא מילא אף עמוד אחד. אהוד חזר ועבר עליו ברישרוש. הכל נאמר. עתה לא נותר לא לשכנע את הזקנים. חובבים חסרי תקנה. אהוד נאנח והרים את השפופרת. „אלוף דיין. נא לקשרני עם הרמטכ"ל."

* * *

ארמון הנציב הבריטי ומיפקדת מפקחי או"ם. השואל היה שר־האוצר, שמעון הורן.

אהוד, שישב ליד הרמטכ"ל, מסר את הפרטים. „שמו האמיתי יוסף עזמי. הוא סורי מחלב, כנראה יש דם כורדי במישפחתו. קצין מוכשר. תועמלן מצויין. משוכנע שיש לו תפקיד היסטורי לחזור על פעולותיו של צלאח אל־דין בימי מסעי־הצלב. אצלו זה שיגעון לדבר אחד."

שר־החינוך, יגאל ידין, סיפק כרגיל את הפרטים ההיסטוריים: „מקרה מעניין, גם צלאח אל־דין המקורי היה כורדי, וגם שמו היה יוסף."

„אתה מכיר אותו?" שאל ראש־הממשלה את האלוף.

„כן, נפגשתי עימו בשעה שלמדתי בבית־הספר לשרותי מטה באמריקה. אז היה סרן בצבא הסורי..."

התמונה רדפה את אהוד. גבר שחרחר, מצח נמוך ורחב. עיניים כגחלים להטוטן. פנים... איך להגדיר את הפנים? — היה בהם משהו פרוע, כאילו עצרו בקושי גל יצרים מתפרצים.

איפה היתה הפגישה? הם נזדמנו במיקרה יחד בביתה של סטודנטית הודית, שהיתה בקורס של חיל־הרפואה. הם התווכחו והתווכחו. ולבסוף, ההתפרצות:

„יש לנו זמן! הרבה, הרבה זמן! יש לנו סבלנות! לחמנו מאה שנה עד שגרשנו את הצלבנים מירושלים, ועוד מאה שנה עד שזרקנו אותם סופית לים. כמה זמן תחזיקו אתם? עוד עשר שנים? עשרים שנה? יכולתם להיות ידידנו, אבל בחרתם להיות אויבינו. ברגע שנתאחד יקין הקץ, אתה שומע — ברגע שנתאחד, מחר מחרתיים, או בעוד מאה שנה..."

„אתה פוחד מפניו?" ליגלג שר־הבריאות, נציג דתי שהיה שנוא על חבריו בשל עסקיו המפוקפקים.

אהוד, שקוע בזכרונותיו, לא הגיב על הנימה העולבנית. „כן," אמר בקול נמוך, כמעט בלחש. „אני פוחד מפניו. הוא חייט טרף, נמר. אם לא נהרוג אותו, יהרוג הוא אותנו."

שר־הבריאות השמיע צחוק של ביטחון־עצמי. „וכיצד תצוד את הנמר שלך? מהו הנשק המיסתורי הזה?"

האלוף הסתכל ברמטכ"ל. הלה ניענע בראשו. הגיעה השעה לגלות. „אנו קוראים לו קמע."

„קמע?"

„כן, ראשי תיבות. קליע־מונחה־עשר. תוצרת המפעל בבית־לחם. שיפור ניכר

(המשך בעמוד 72)

מכתבים

למה הצטרף רב שעיה לד"ש?

מפני שניחן בראיית ה־נולד...

רב שעיה, אם לא תדעו, הריהו רב ישעיה גולדשטיין — המכונה בפיכם שייקה אופיר. ובכן למה נצטרף רב שעיה, מלך ההומור ו־הבדיחה, לד"ש?

או! אז אני אומר לכם. מפני שכבר אז, בשעת לידתה, ראה רב שעיה את הנולד והבחין כי ד"ש היא בדיחה יוצאת־מגדר־הרגיל...

ירחמיאל מנדל פוקס,
ירושלים

● ● ●

לא מעוקצך זלא מדובשך

בשוליה של התמודדות ידידותית בין דויד שיפמן וגידעון פת („העולם הזה" 2237).

פירסמתם שביקשתי משלמה („צ'יצ'") להט, שיבוא לישיבת מר־כז המפלגה הליברלית, שבמהלכה

דויד שיפמן
„ביני לבין ידידי..."

נערכו התמודדות והצבעה ביני לבין ידידי השר גידעון פת על תפקיד יו"ר המרכז.

אני מבקש להכחיש מכל וכל, כי פניתי לצ'יצ' שיבוא לישיבה זו. פשוט לא פניתי! על כגון זה נאמר כבר: לא מעוקצך ולא מדובשך!

דויד שיפמן, תל־אביב

● ● ●

היכן צילמה הטלוויזיה?

בעיקבות כתבתו של יוסי היימן על „הבדואי ה־מיסתורי" („העולם הזה" 2239).

שמחתי שהעניין הועלה לכו־תרות, שכן הטלוויזיה הראתה צי־לומים שלא נעשו כלל בתל־מלחתה, אלא בתל־קסייפה, המרוחקת כ־חמישה קילומטרים מתל־מלחתה. אני אחות קופת־חולים שעובדת ב־מרפאת הבדואים באיזור שבו נעשו הצילומים. אישית, לא ראיתי ש־מצלמים. אבל באותו היום היתה הלווייה של אדם חשוב משבט אבו־רביע (בית־הקברות נמצא ליד ה־מרפאה שלנו) ונהג שעובד איתנו, שהשתתף בהלווייה, חזר וסיפר ש־צוות טלוויזיה בא לצלם. הדבר הפליא אותי, ובערב, כאשר צפיתי בחדשות, גיליתי את פשר הצילו־מים. ראיתי צילומים מן האיזור שבו אני עובדת. מן הראוי לציין, שהדרך לתל־מלחתה קצת קשה לנהיגה ויתכן שזהו אחד משיקולי צוות הטלוויזיה, לצלם דווקא בתל־קסייפה.

אחות, ערד

● ● ●

שאלות של הדיוט, תוך כדי שתיית תה

על קמפ־דייוויד ועל חוק ירושלים.

אם בהסכמי קמפ־דייוויד נקבע, כי גורלה הסופי של ירושלים ייקבע במשא־ומתן בין הצדדים, על מה ולמה לחוקק „חוק ירושלים" חד־צדדי?

אם לא נקבע כדבר הזה, על מה רעשה ירושלים ורעשו גויי־עולם?

אם ממשלת־ישראל, ובראשה מנחם בגין, חתמה על מיסמך זה, כיצד אינה עומדת בהתחייבויו־תיה?

אם לא נחתם סעיף מעין זה, מדוע אינה נשמעת טענה זו, כדי להזים טענות אומות העולם?

יש להעמיד את הדברים על דיוקם, לא לערפלם ולא להסתירם.

דן יהב, תל־אביב

● ● ●

לפיתוח הפוטנציאל האנושי

בעיקבות מאמרו של אורי אבנרי „שיוויון פלוס" („העולם הזה" 2237).

אכן, חשוב מאוד להעדיף שכבות מקופחות, אך לא פחות חשוב מכך הוא קידומם של בני השכבות ה־מתקדמות. מדענים ופסיכולוגים טו־ענים, כי האדם הממוצע משתמש רק ב־7—5 אחוזים מהפוטנציאל שלו, ולא חשוב כלל אם הוא בן לשיכבה מקופחת או מתקדמת, אש־נזי או ספרדי.

כאשר משתמשים בחלק כה זעום מן היכולת, נוצרים אי־שיוויון ו־עיוותים. ברור, שכדי לסגור את הפערים יש להעלות את שתי ה־שכבות כך, שבניהן ישתמשו במלוא הפוטנציאל שלהם. מאות מחקרים מדעיים שנערכו באוניברסיטות ו־במכוני־מחקר ברחבי העולם הו־כיחו, שטכניקת המדיטציה הטרנ־סנדנטלית היא השיטה היעילה בי־תר לפיתוח הפוטנציאל האנושי של המתרגל אותה, עד לפיתוח מלוא הפוטנציאל — הפסיכולוגי, הפיס־יולוגי, הסוציולוגי והאקולוגי שלו...

העולם הזה יכול, אולי, לתרום בנושא כה חשוב כמי פיתוח מלוא הפוטנציאל של האדם, כפי שתרם ועדיין תורם בקידום נושאים אחרים. אשמח להציג בפניכם חומר מדעי ענף בנושא המדיטציה ה־טרנסנדנטלית.

ד"ר דניאל גריקר,
יו"ר המכון הישראלי
למדע האינטליגנציה היצירתית

● ● ●

אתם נוער, אתם?

„אילו היה לנו מנהיג כ־חומייני..."

בתשעה באב היו הבנקים סגו־רים. הפקידות הלכו לים עם ביקיני — להתאבל. וטועה מי שחושב ש־זיוף כזה — כמו אלף זיופים קטנים אחרים בחיינו — יחלוף ללא תגו־בתה של ההשגחה העליונה: ה־פינקס פתוח והיד רושמת. כל ה־חובות ישולמו ועם ישראל נמצא בחובה גדולה. להתאבל לזכר ה־חורבן, מבלי לחזור אל דרך הישר בעיני ה' — זוהי צביעות. זהו ה־שקר הגדול של עם המשלה עצמו, שטכסים אוטומטיים כמו ברית־מילה, בר־מיצווה וצום יום־הכיפו־רים הם תחליפים לחיים מוסריים. את אלוהים אי־אפשר לרמות.

(המשך בעמוד 10)

יבואנים ומפיצים בלעדיים בישראל: י.ד. עסקים בע"מ. ת"א טל. 832236

כל המתמודדות הסופיות בתחרות

מלכת המים '80

תטוסנה לטיול משגע ביוון

במטוסי חברת

OLYMPIC

למד צילום
קורסים למתחילים ומתקדמים
בשחור לבן וצבע
קמרה אובסקורה
שלמה המלך 58, ת"א
טל. 234162

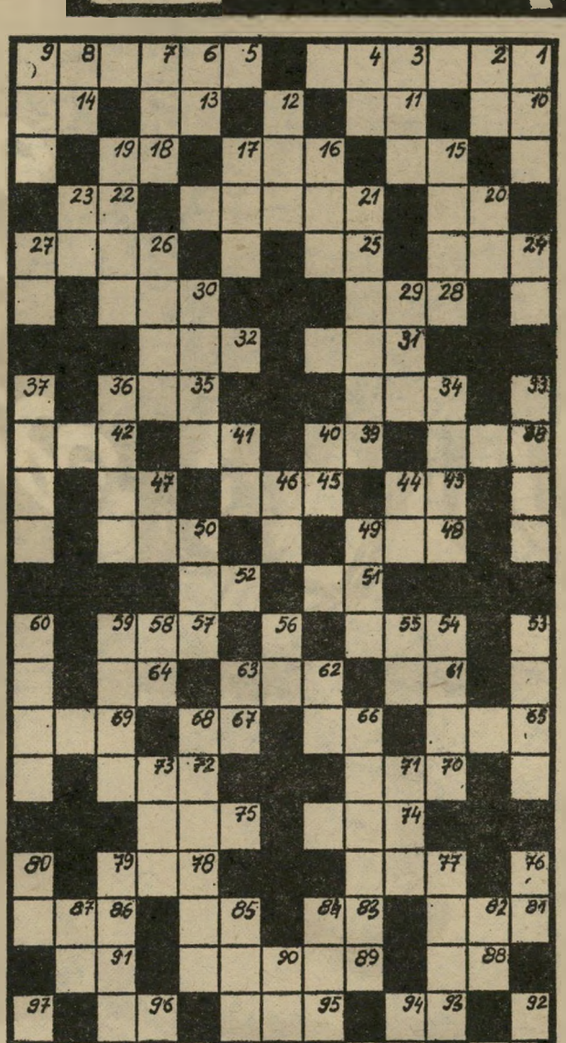
רשיון נהיגה
2400 שקל
בי"ס לנהיגה
„גבע"
טל. 253230

Target Adv.

מונטנה תשנה את דעתך
על סיגריות מנטול

תשבץ העולם הזה 2241

מאוזן:

1) מחזה המועלה על אחת מבימותינו; 5) מרפסת כניסה לבית; 10) חציו הראשון של משחק ילדים קופצני; 11) מקיף אי מכל עבריו; 13) מערכת; 14) אמן בכשפים; 15) תשלום חובה; 16) נתן ביטוי, שימש ראי נאמן; 18) רוצה לומר (ר"ת); 20) קני־שבלים; 21) תואר־אצילות־גבוה באירופה; 22) בסיס; 24) החוט התת־קרקעי המעביר את שיחת ה־טלפון; 25) סוף ל־עוד; 26) מיתר של כלי־נגינה; 28) מידת אורך קטנה בימי התנ"ך ו־התלמוד; 30) השוואת שני דברים דומים, אחד לגבי ה־שני; 31) שווא, אפס; 32) גר־גרים שנחרכו באש; 34) שו־ליים עגולים של כובע, ספל או כלי עגול; 35) אבר או פרק בגוף שזז ממקומו; 38) שמו הפרטי של סופר אמריקאי, חתן פרס נובל; 39) שקט!; 41) מילת־שאלה; 42) נחש־ארסי; 34) אחד הטעמים; 45) ריקוד אמנותי; 47) מחפש; 48) כתר; 50) עייפה; 51) מלחין ישראלי (ש"מ); 52) מילת זירוז; 54) כופר בעיקר; 57) מעילה ב־אמון; 61) מילה של כוללנות; 62) חביטת שבלי תבואה; 64) מילת שלילה מפנים ומאחור; 65) אולקוס; 66) מילת המ־עטה; 67) כיס גדול; 69) ב־מחזמר הוא נקרא „כוכב על־יון"; 70) נמל עתיק־יומין ב־ארץ־ישראל; 72) אש מהר־געש; 74) עור ממולא בקש של בעל־חיים — פוחלץ; 75) מטרת המשתתפים באולימפיאדה; 77) שממון מוחלט, חוסר סדרים; 78) במקרא — „הנהר הגדול"; 81) חן, עדנה; 83) טרי ורענן; 85) מרחם; 86) תאונה, מקרה־רע; 88) קול גברי עמוק; 89) ציור על־גבי קירות; 91) אות עברית; 93) תכשיט קדמון; 95) שילב, החליף את הסדר; 96) קריאה — במשחק המלכים; 98) כינוי לחייל המשטרה ה־צבאית; 100) אביהם של ה־שלושה — אבות הגזעים; 102) נח, נרגע; 103) עדה; 104) נעים הליכות; 105) חפירה עמו־קה.

מאונך:

1) מעגלי האולימפיאדה; 2) מסמר מעוקם; 3) לגיון; 4) מערב; 6) כסא של כבוד; 7) גזע של כלב־שיסוי; 8) גבעה בירושלים; 9) אחד מסריסי אחשוורוש; 12) כך נהגו לכנות עובד עבודות יזומות; 15) מקום החולש על הסביבה מבחינה אסטרטגית; 16) נס וניצל; 17) דמות מ„עלילות מיקי מהר" לשלונסקי; 19) חבל בארץ, החוגג 25 שנה לייסודו; 20) מידה קטנה; 21) מתעמלת רו־סיה שלא יכלה להשתתף ב־אולימפיאדה; 23) ישן את שנתו; 24) עוצמה; 26) חור קטן בסלע; 27) כוזה הוא ה־כרמל; 29) צמח ופרח ששימו־שים רבים בו; 30) מלכה בבלית שהתייהדה (ע"ש רחוב בירו־שלים); 33) ממיני הדגים ל־מאכל; 34) מי שמתה עליו אשתו; 36) אחד היישובים ה־חדשים בארץ; 37) משפחת מלך וכהן גדול ביהודה; 40) זקן; 41) מעד, נהרס; 44) סוד; 46) שהה במשך הלילה; 47) חוג, מדור; 49) הגה מילות רוגז ותרעומת; 50) הארץ ה־ערבית שהיא מוקד סערה ב־ארה"ב; 53) בת שאול המלך — (למה צחקה?); 54) אגודת־ספורט ישראלית; 55) סוג מפתח; 56) שמו של אלוהים בכתיב התנ"כי; 58) בוטח ומלא גאווה; 59) ענף דק וארוך; 60) החודש שמזלו — בתולה; 62) תבלול בעין; 63) אריג יקר; 66) שמו הפרטי של מאהב גדול; 68) ריקוד דרום־אמרי־קאי; 71) גבול, זווית — שם של מסכת במשנה; 73) מקור־מים; 76) בעל־חיים לילי ממש־פחת הכלבים; 77) כינוי לתנין; 79) המשותף לגיוטון, חוה אמנו ווילהלם טל; 80) פה פעור; 82) שמן, רחב; 84) שמיעתו לקויה; 85) גן־תפוחים; 87) גוף העניין; 90) חסר־שכל; 92) משא, נטל; 94) צבוע, מלא כחש; 96) איבר — בהשאלה משמש כעזר לזולת; 97) שדה־בור; 99) שיירת אוניות; 101) שן קדמית חותכת; 102) כבש צעיר; 103) שדה מרעה.

מכתבים

(המשך מעמוד 8)

אי־אפשר לזרוק לו עצם. במזוזות היפות שלנו (דברים, ו') מאיים אלוהים בהשמדה אם נהיה זונות (ככתוב באיכה). הוא כבר מימש את איומו פעמיים בעבר, על־ידי החרבת בית־המיקדש ופיזור העם. אבל כנראה שזה לא מפחיד את בני ישראל של היום, כמו שלא הפחידם בעבר: הם היו ונשארו קשי־ערוף וזונות. השומר הנודע מפתח־תיקווה — אברהם שפירא — אמר־שאל פעם: אתם נוער אתם, אתם חרא אתם! לכן אני כל כך מקנא באיראנים: להם יש מנהיג גדול, ישר ואמיתי. חומייני מעניש את הסוטים מדרך הישר ביד חזקה, כמו שעשה משה רבנו. אילו היה לנו מנהיג כחומייני, היתה מדינת־ברדק זו מקבלת פרצוף חדש בן לילה. בנות ישראל הכשרות לא היו מסתובבות לנו בתחתונים, כש־מחצית עכוזיהן משתרבבים לראווה. ולפחות יום אחד בשבוע, בשבת, היה שקט.

תחת לארגן סימפוסיון בינלאומי דחוף לתיקון המוסר — מקשקשים לנו יומם ולילה ברדיו על הישגים בספורט. כאילו שהמשיח כבר הגיע. ובאשר לרבנים, כל מאמ־ציהם מסתכמים ברדיפת כיתות דתיות זרות, הנסולות כוח הגנה, ובהשמצת המדיטציה כעבודת־אלילים.

חנן גודרבט, חולון

● ● ●

דיוקנות ישראליים

הקורא ל.א. נעים שלח למדור המיכתבים מפרי עטו.

בעל הכרס הצוהל הוא לא אחר מאשר הישראלי הגנוש. כולנו מכירים אותו, כשהוא כובש בסערה אתרי־נופש וחופי־רחצה בכל חל־

קי הארץ. ואילו הרך הזקן, המובל בעגלה, אינו אלא דור ההמשך, ש־פניו דומים להפליא לפני אביו מולידו.

ל.א. נעים, רמת־גן

● אכן, לא נעים...

● ● ●

ולא עזדע כי בא

אל קירבו

על ארכיאולוג, מנהיג ושר בישראל.

לפני שנים רבות, במדינה שכולנו מכירים היטב, חי ארכיאולוג דגול. בידיו היה המונופולין על כל ה־חפירות התנ"כיות, הוא כתב ספרים ומאמרים, הירצה ברחבי העולם, יעץ למפיקי־סרטים, הופיע בתוכ־ניות רדיו וטלוויזיה... בקיצור: הוא היה הארכיאולוג מיספר אחד.

יום אחד, בחפירה עתיקה, הגיע אל בור עמוק, שפיתחו דמה לאתם־לא־יודעים־מה. „כאן אסור לחפור!" הזהיר את אנשי מישלחת החפירות שלו. „לא נאה לארכיאולוג־מיספר־אחד לחפור במקומות כאלה."

אבל גיבורנו כיבה את מקטרתו, נכנס אל הבור... ולא יצא עוד. ולא נודע כי בא אל קירבו.

יוסף שריק, תל־אביב

„הימים הטובים"

של המילחמה הקרה

הקורא קופל יוצא להג־נתם של רונלד רגן והנרי קיסינג'ר.

זה מרגיז שנטפלתם לרונלד רגן והנרי קיסינג'ר בצורה נודניקית שכזאת. אתם טוענים שהנ"ל חול־מים על שיבה לימים ה„טובים" של המילחמה הקרה? אין לכם פשוט אומץ להודות, שישנן סיבות אח־רות לגמרי לעמדתכם.

לרוב אזרחי ארצות־הברית נמ־אס לשמוע השכם והערב, כמה ש־ארצם היא אימפריאליסטית, מפי ארצות שמקבלות מידיה חיטה, אר־רז וציוד חקלאי — ומיליוני דו־לרים! נכון שארצות־הברית מוכ־רת גם נשק, אבל לא רק נשק. היא לפחות אינה שולחת מחרשות־שלג לאפריקה המשוונית, ובית־חרושת לאופניים — ללא חלקי חילוף — לארצות הסהרה, המשוו־עות למכונות־קדיחה של בארות־מים.

ארצות־הברית אינה מעוניינת באימפריה. זה נוגד את הדוקטרינה שלה. לעומת זאת ירשו הסובייטים מן הצארים הרוסיים את חלום ה־אימפריה, שתכלול את המיפרץ ה־פרסי ואת האוקיינוס ההודי.

קיסינג'ר ורגן רוצים ביציבות. ויציבות אפשר להשיג רק מעמדה של כוח. רגן הצהיר במפורש לפני כשבועיים, שהוא רוצה בארצות־הברית חזקה, אך לעולם לא ירשה שישתמשו בכוחה בצורה לא אח־ראית. אפילו איוון איוונוביץ' יח־שוב פעמיים, אם בכלל כדאי להת־חיל עם ארצות־הברית חזקה. ני־צים כרגן וקיסינג'ר הם הערובה לכך, שיונים מסוגם של ברונו קרייסקי ואולף פלמה לא יסיימו את הקאריירה המפוארת שלהם ב־מחנות־עבודה.

המנהיגים הסוציאל־דימוקרטים הם אנשים מאוד סימפאטיים. רק חבל שבהקשר לבריתהמועצות יש להם זיכרון קצרצר, וכאשר מדו־

בר בארצות העולם־השלישי לוקה חוש הפרופורציה שלהם בחסר.

א. קופך, אנטוורפן

● ● ●

להגות הטלוויזיה

כתב הטלוויזיה בדרום, כותב אל עורך „מעריב", שמואל שניצר:

בימים אלה מתנהל מסע השמצות חסר־תקדים בעיתונך, על־ידי סופ־רכם, אורי דן. מר דן הגדיש את הסאה ברשימתו „הקרב על תל מל־חתה", שפירסם ב־31.7.80. למרות שהובהר לו, על־ידי גורמים מוס־מכים ברשות־השידור, כי הראיון שערכתי עם הבדואי, חסן איבר־הים אל־צנעה, אכן צולם בתל מל־חתה, ממשיך מר דן, מסיבות ה־שמורות עימו בלבד, לחזור ולקבוע באורח חד־משמעי כי הראיון נע־

(המשך בעמוד 12)

אם אתה חולם על מזגן שקט להפליא שאפשר להניח אותו אפילו על מדף הספרים...

טל-אדויר

הכר את המזגן המפוצל החדש (דגם WS).

פריצת דרך במזגנים.

★כבר אין צורך לשבור קירות. אפשר להניחו או לתלותו בכל מקום בחדר.

★שקט. שקט. כי המדחס שלו נמצא במקום אחר.

לאמקור תפקיד בחברת העתיד.

אמקור
זה טוב להיות בבית.

מפיצים **אמפא** וסוחרים מורשים

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

קורסים ספרות נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שער בחשמל (אפיליציה)
* סלון ומכון יופי

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול,
צביעה, פסים, טיפול פנים, איפור,
הוצאת שיער בשעווה
* הנחות נלות *
• מחירים עממיים • שרות מעולה •

תל-אביב יודפת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388
רמת-גן הרצל 86 מול בנין אואזים "סלון אוה"

מכתבים

(המשך מעמוד 10)

רך בלאגיה. אין קל מלברר פרט זה: הראיון הנדון צולם בנוכחות עשרות בדואים בתל־מלחתה ועל־ידי שלושה אנשי צוות הטלוויזיה, שנלוו אלי בצילום הכתבה. כל אלה מוכנים להעיד על כך בפני כל פורום שיידרש ואף בשבועה בפני בית־משפט.

מר דן מוסיף ומצטט קטע מ־רשימה שפירסמתי בעיתון מקומי בבאר־שבע (כלבו, 18.7.80). הוא טוען שבדברים שכתבתי בעתי התנצלות על „טעות", כביכול, האמת היא שמר דן הוציא דברים מהקשרם, בכך שהשמיט במתכוון את הקטע העיקרי. כך כתבתי: „נכון, גם בטלוויזיה עובדים אנשים בשר ודם. גם הם עלולים לטעות ולהטעות. אבל בטרם מאשימים את הטלוויזיה — וזה קל — בדקו בציציותיכם. זה כדאי וזה הוגן." את כל הקטע המודגש דלעיל „שכח" סופר מעריב הנכבד לצטט. זהו, לכן, סילוף חמור ביותר. המשנה את תוכן הקטע כולו, ואין בו, בשום פנים, משום התנצלות או הודאה בטעות, כביכול.

מעריב נגרר בפירסומים אלה של מר דן לסילוף עובדות חמור, הגובל בהוצאת דיבה נגדי, וסופרכם אף ממשיך בכך למרות ש־הועמד על האמת. אני מקווה ר מצפה שמעריב יגלה אומץ לב ציבורי, ויתקן בהבלטה ומייד פירסומים מסולפים אלה, הגורמים לי עגמת־נפש רבה ומסילים דופי במהימנותי המיקצועית.

עופר טיר, כתב הטלוויזיה בדרום

● ● ●

שעה טובה, שעה רעה

על הפגנת האמנים, שנועדה לסכל את הסרטת תוכנית הטלוויזיה „שעה טובה" („העולם הזה" 2239).

עתה, כשחקני ישראל ואמניה נקלעו למאבק איגוד־מיקצועי סיפורי, ויש להם עניין עם שובריה שביתה, כמו מאיר שלו, יהיו הם מסוגלים להבין יותר טוב את מאבקי השכירים למיניהם, הזוכים תמיד בקיתונות של שופכין כ־„מחבלים במשק", כ„הורסים את כלכלת המדינה" וכ„פוגעים ב־ביטחון".

י. שחורי, תל־אביב

בכתבה שלכם פורסמה תמונה עם כותרת „יהורם לא שיכנע", שבה אין רואים בכלל את הזמר יהורם גאון. היכן הוא?

אסנת רימון, תל־אביב

● הזמר גאון, בנסיון שכשל, לשכנע את מירון בנבנישתי ואת משה ספדי, לא להשתתף בתוכנית שעה טובה — ראה תצלום.

הרתעה ואימה במרחב

שמחתי להיווכח, קצת באיחור, שח"כ אורי אבנרי, אשר ענייני המרחב השמי והשלום בו עומדים תמיד לנגד עיניו, מעלה סוף־סוף על סדר־היום את בעיית־החימוש הגרעיני במרחב וזיקתה לסיכויי השלום. אך מסקנות אבנרי איכזבו אותי — אם גם לא הפתיעו במיוחד.

אבנרי קובע, כי לנוכח הסכנות הטמונות בהשתלטות מאזן־אימה גרעיני על יחסי־הכוחות האסטרטגיים במרחב, עלינו לשקול שוב את מדיניות ישראל כלפי השלום ואת המחיר שיש להקריב עבורו, בטרם יהיה מאוחר מדי. ביסודה של קביעה זו מובלעת, ככל הנראה, ההנחה שלמחרת חתימת הסכמי־השלום שוב לא יהיה לישראל עוד צורך בתפיסת ביטחון לאומית — קונבנציונאלית או גרעינית — מאחר שבעיות הביטחון תיפתרנה סופית על־ידי השלום עצמו.

ובכן, זה, בלשון המעטה, אינו משכנעני. הרי כל בר־דעת בענייני מדיניות, ביטחון, ושלום יסכים שעם כל הברכה העצומה הצפונה לישראל בהשגת שלום עם העולם הערבי — מבחינה כלכלית, חברתית, מוסרית ואנושית — השאלות הקשורות בתפיסת הביטחון שלנו לא תעלמנה, אלא להיפך — הן תחרפנה מאוד עם השגת ההסכם, כיוון שהוא יהיה חייב לכלול ויתור על אחיזתנו הצבאית בשטחים אסטרטגיים מכריעים.

אני משוכנע בכך שהתעקשות ישראלית כיום על שליטה מלאה בגדה־המערבית כולה וברצועת־עזה חייבת להוליד ויתור כפוי על שטחים אלה בשלמותם, וללא כל תמורה מדינית. יש לי חשד מבוסס שזוהי גם הערכת אנשי אף־שעל, כמו פרופ' יובל נאמן, השר יגאל הורביץ מרפ"י החדשה, אחיו עמוס הדר ואחרים, אך הם מתנחמים בכך שאז נאלץ סוף־סוף להגשים את אסטרטגית ההרתעה הגרעינית, כתחליף לשטחים שיאבדו לנו. כמו כן יש לי יסוד להאמין, שבקרב הפוליטיקאים החורים לפינוי מלא של השטחים ולהקמת מדינה פלסטינית — בהם יוסי שריד, לובה אליאב (וכיום למעשה גם משה דיין — אביר החימוש האטומי הגלוי זה מכבר) — גבוה יותר שיעורם של אלה המוכנים להשלים עם כינון מאזן־אימה גרעיני אזורי, מאשר בין אלה העומדים על הבטחת גבולות בני־הגנה כדי להבטיח ולייצב את השלום, לכשיושג, בתחומי האסטרטגיה הקונבנציונאלית.

רן הלוי, קיבוץ כברי

● ראה סיפורו של אורי אבנרי, **הסיבוב החמישי**, שנכתב לפני 25 שנה — בעמודים 5, 6, 7.

הזמר יהורם גאון (משמאל) בהפגנת האמנים
מחבלים, הורסים ופוגעים

אופיר טורס
שלם נפלא בהישגיך.

החברה מיספר 1 לטיולים מאורגנים וחופשות נופש, תערוך לכל המועמדות הסופיות בתחרות

מלכת המים 80'

סיורים נפלאים לדלפי, לקייפ־סוניון, אתונה על כל אוצרותיה ושייט לאיים הסירוניים. את הבנות ילוו מדריכי **אופיר טורס** המנוסים, המכירים את כל אפשרויות הבילוי ביוון.

חברת **אופיר טורס** תארח את המועמדות במלון „טיטניה" המפואר באתונה, הממוקם במרחק קצר מכל אתרי התיירות.

צוות
המעבדה לעיצוב ההופעה
בהנהלת
אביבה אורגד
יאפר את המועמדות הסופיות בתחרות
מלכת המים 80'

רח' דיזנגוף 81 תל־אביב,
טל. 03-299736

הופיע!
ספרו החדש של גבי רוזנבאום
מגרות
שבוע של התאבדות
להשיג בחנויות הספרים המובחרות
הפצה ראשית: בית־עלים

קילים ובנין בע"מ
נוסד ב־1950 ● חיפה, רח' הפועל 3, טל. 04-640222
* מכירה, התקנה, השאלה
* רמקולים ותאורה לאירועים
* ביצוע עבודות למערכות הגברת קול קבועים וזמניים
* מיתקני מנגינות רקע
* שרות לבתי־ספר ומועדונים
● **לרשותכם — ציודים ומיכשורים החדישים ביותר בעולם!!**

"סלע"
רשיון 197
42 51 51
ללקוחות ללא הוצאת הכלים

תן טרמפ לחייל

גלריה חוראל
רח' ז'בוטינסקי 3
מודיעה
בחודש
אוגוסט
הגלריה
בחופשה

בגיל 3 חודשים השאירה הרחק מאחוריה גם את המדד וגם את האחרות.

... תאר לעצמך איך היא תראה בעוד שנה!

רק לפני חודשים אחדים איש לא שמע על "שיאון".
אבל שלושה חודשים אחרי שהוקמה בינואר 1980, אי אפשר היה להתעלם ממנה. מפני שבתקופה זו הצליחה להביא לחבריה תשואת שיא.
יותר מזה. **"שיאון" היתה ההשקעה הטובה ביותר בקופות גמל בתקופה זו!** עם "נדוניה" כזו, אין ספק שקופת הגמל "שיאון" מושכת אנשים המעוניינים להשקיע את כספם בבטחון לטווח ארוך, ומצפים לרווחים גבוהים. אם אתה מעוניין בקופת גמל הגיוני שתפנה לקופה הריווחית ביותר "שיאון".

קופת תגמולים
שיאון
עוד רעיון מבריק של בנק לאומי.

בנק לאומי הבנק שלי.

בנק לאומי

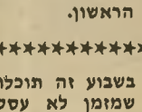
מאת
מרים
בנימיני

ילדים בהשפעת מזל אריה

מזל אריה מציין את הבית החמישי בגלגל המזלות, ומתייחס לאהבות, תחביבים, הימורים, יצירה וילדים. מכיוון שבית זה מסמל בין השאר ילדים, אנסה לתאר בקצרה את אישיותו של כל ילד בהשפעת המזל השולט בו.

ילד טלה

ילד במזל טלה מזכיר מעט את הטלה עצמו שובב, פזיז ומורגש בכל מקום כל הזמן. ילד כזה דורש השגחה כמעט עשרים וארבע שעות ביממה. הוא דורש תשומת־לב מתמדת מהוריו, מוריו, ו־חבריו. בין החברה הוא נחשב לחברותי. קשה לתאר טיול, מחנה־קיץ או כל הרפתקה אחרת, שבה לא יתבלט ואף ינהיג את הקבוצה. הוא שייך לילדים ש„ידם בכל", אם צריך להעז הוא מתנדב הראשון.

ילדותו עוברת עליו לעיתים־קרובות כשתחבושות, יוד, וצלקות מכסים את פניו וראשו, שהם הפגיעים ביותר בגופו. מן הראוי ללמד ילד טלה לחשוב שנייה לפני התעלול הבא, על־מנת שלא ייפגע, וכמו־כן אם לא יזיק אולי יועיל, ללמד אותו להתחשב מעט בתנאים חיצוניים, ולא רק ברצונותיו העכשוויים.

ילד שור

ילד שור קל לזהות, על־פי־רוב הוא יפה־מראה, מתנהל לאיטו, ובעל הבעה שקטה ושלווה. עקשנותו מתגלה כאשר מתנגדים לרצונו, אז הופך הילד השקט להיות תוקפני ועקשן. בחברת־ילדים, כ־ששאר הילדים מנסים למשוך תשומת־לב לעצמם, השור ממשיך לעסוק בענייניו, ומעדיף לא להתערב. אם יתבקש לפעול, יעדיף לגשת ישר לעניין, פיטפוטים ודי־בורים לא אהובים עליו.

השור הקטן נמשך למוסיקה, לכן רצוי למלא את בקשתו, אם הוא מבקש ללמוד לנגן על כלי כלשהו. עוגות, דיברי־מתיקה וגלידות משפרים את מצב־רוחו. שור עקשן ניתן להכניע בעזרת מילה טובה וסוכריה מתוקה.

ילד תאומים

ילד תאומים זקוק לחופש. קשה לו להיות סגור במקום אחד, הוא זקוק כל הזמן לגירויים אינטלקטואלים, והרבה מרחב פתוח — האוויר חייב לנוע. כיוון שהפעילות הדואלית טבעית לו, יש ל־חנכו לסיים מה שהתחיל. יש להקפיד שיהיה יסודי ודייקן. כדאי ללמדו להא־זין לזולת, למרות שבמילה השנייה הוא כבר יודע להשלים בעצמו את המישפט.

בבית הספר לא קל לו להתרכז, אך הסקרנות מגרה אותו לקלוט ידיעות רבות בשטחים שונים. בכישרון חיקוי מדהים הוא יחקה את המורה מאחורי גבו, וכשזה יסובב פניו לא יוכל לזהות מי הוא זה שחיקה אותו. פעמים הוא ממציא סיפורי־בדיות, ומאמין שהדברים אכן קרו.

ילד סרטן

ילד סרטן רגיש, טוב־לב ותלוי מאוד בסביבתו הקרובה. אם אינו זוכה ל־תשומת־לב מספקת מהוריו הוא פשוט נהרס. קל להסתדר עימו, על־פי־רוב הוא שקוע בחלומות ודמיונות. לפעמים יש לו ידיד דימיוני, שאיתו הוא מפתח קש־רים חזקים כדוגמת „ידידי טינטן".

ילד כזה מפתח בקלות פחדים רבים. הוא פוחד מחושך, מאש, מברקים ו־רעמים, ומחיות שונות ומשונות. הוא זקוק לחיבוקים, לטיפות ונשיקות ו־כמעט לעולם אינו שבע מפינוקים. בדרך־כלל הוא קשור לאחד מההורים במיוחד, זמסור לו בכל ליבו ונפשו. בין שאר הדברים שאליהם הוא קשור אפשר למ־נות את צעצועיו. כל חפץ השייך לילד־דותו יקר לו, ולכן הוא שומר בקנאות על זיכרונות אלה הקשורים לילדותו.

ילד אריה

האריה הקטן מרכז את כל מישפחתו סביבו, ומקבל את עובדת היותו מרכז־המישפחה כדבר המובן מאליו. הוא ב־החלט מצפה שישרתוהו בנאמנות, וימלאו את כל בקשותיו גדולות כקטנות. כתמו־רה לשירותים אלה הוא מחלק רכוש, יחס, וכל דבר שיבקשו ממנו בנדיבות־לב, ובפזרנות אופיינית.

בכיתה הוא המגן על החלשים, אך דורש שיכירו בו כמלך־הכיתה. הוא אוהב להסביר, ומוכן להחליף את המורה ב־שעת הצורך. ילד כזה ניחן בחוש־הומור ואינטליגנציה טיבעית, אך בשום אופן לא יסכים לדגור ולהתמיד בלימודים. הוא נמשך לפעילות אמנותית, ועל ה־הורים לפתח את כשרונותיו, ולא לאפ־שר לו להתפזר ולבזבז לריק.

ילד בתולה

ילד כזה ביישן ועדין מטיבעו. את הביקורת שהוא ישמיע כשיהיה מבוגר, הוא עדיין לא מרשה לעצמו להשמיע. אך הוא שם־לב לכל דבר שאינו מת־נהל כשורה. אדם שאינו מתלבש או מתנהג כמקובל, מבדח את דעתו, ומג־רה אותו לחקות אותו, ולצחוק על חשבונו כשיסתלק מנגד עיניו.

ילד כזה מאוד רגיש, רגישות זו מת־בטאת בעיקר בביטנו, מאכלים שאינם אהובים עליו גורמים לו מיד לבחילות ולכאבי־בטן. אך לא רק מאכלים, גם בחינות בבית־הספר, או געורות ממורים חסרי־רגישות לרגישותו הרבה, ילוו באו־תם סימפטומים. הילמודים חשובים לו, הוא נמשך למיקצועות ריאליים ולשפות. הוא לא אוהב במיוחד להתבלט, מת־חשב באחרים, יכוכן לעזור לכל.

ילד מאזנים

ילד יפה ומקסים. בדרך־כלל נולד עם גומות־חן, המרמזות על החן שמעניקה לו ונוס. כבר בגיל רך מתגלה בו כישרון אנליטי ומשיכה לאמנות. הוא מתלהב מהר ומתייאש מהר. חשוב לחנכו להת־מיד, ולעמוד בהתחייבויות ובהבטחות. ההחלטה קשה עליו כמו על אחיו ה־בוגרים. לילד כזה נחוצה סביבה הרמו־נית, ובעיקר שעות־שינה רבות.

הוא לא מקבל דברים שנאמרים סתם כך, הוא ינסה להתווכח על כל דבר, למעשה התוצאה לא מעניינת אותו, עצם הוויכוח משמש לו מישחק ומשעשע או־להתייחס בהומור גם לצעד זה.

ילד עקרב

ילד חזק, החלטי, חסר־פשרות, נאמן לעצמו ולאחרים. מי שהביא עקרב קטן

(המשך בעמוד 64)

בשבוע זה תוכלו לפתח תחביבים שונים שמזמן לא עסקתם בהם. תחושה של חדווה ושימחת־חיים מציפה אתכם, וגורמת לציפיות בעיקר בשטח הרומנטי. שימו־לב לא להחמיץ הזדמנויות חשובות שעתידות לש־נות את הגורל, אם לא לצמיתות, לפחות לחו־דשים הקרובים. המתח וההתלהבות עלולים להיהפך ברגע למריבה סוערת, או להתנהגות פזיזה נמהרת ו־חסרת־מחשבה. נסו לאמץ לכם את ה־השקט שבו ניחנו השוורים, וכך תהנו.

* * *

געגועים למשהו טוב שיקרה, יוצרים ב־קרבכם אכזבות חוזרות ונישנות בעיקר בתחום הרומנטי. יום־יים מתוך השבוע ה־הקרוב יענו על הצי־פיות, אך לא כדאי לשקוע באשליות ורו־דות, עדיין לא הגיעה התקופה שלה אתם מצ־פים. המצב הכספי מש־ביע־רצון, ואלה הרו־צים שיפור נוסף, טוב יעשו אם לא ידברו עם הממונים עליהם. הרפתעות שעלולות לבוא בעיקבות שיחה מסוג זה לא רצויות.

* * *

השבוע מתאים לטיולים ונסיעות קצרות. בני תאומים שיבלו את זמנם בביתם, עלולים להכנס למת־חים מיותרים ולמרי־בות, שמהם שבעו די והותר. שינוי מהפ־כני בחיים השיגרתיים תלוי אך ורק בהעזה שתגלו. הרעיון רווף אתכם כבר זמן מה, אך פחד מפני העתיד מונע מכם לבצע צעד כה נועז. ידידים ה־מסורים אליכם וזוכרים אתכם גם כאשר הם עצמם נשכחו מזכרונכם, יסייעו לכם.

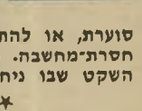

קשרים עם ארצות־זרות יכניסו מתח ו־עניין לתקופה זו, מיכתב או שיחת־טלפון יכולים להבהיר את ה־מצב המעורפל שחל ב־שטח הרומנטי. המהי־רות שבה אתם מאבדים את ביטחונכם־העצמי, עלול להשפיע קשות על מצב־הרוח, לכן זי־כרו שבתקופה זו אתם מאירים לסביבה, ומק־רינים כלפי חוץ ביט־חון שאותו אינכם חשים. אנשים מתוסכלים הזקוקים לעזרה ועידוד נפשי יפנו אליכם ויבקשו סיוע.

* * *

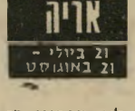
תקופה טובה. האנרגיה שופעת ולא קל לכם לשלוט בעודף המרץ המתגבר. לפ־חות אל תוציאו אותו בנהיגה מהירה או ב־החלטות פזיזות, ש־תוצאותיהן עלולות ל־השפיע על כל מהלך החיים, ולהיזכר לאורך זמן. עצבנות ומתח, ש־יווצרו אצל מיספר אריות, כדאי לפרוק בכל מקומות הבידור והשעשועים, שם לא ייגרם לכם כל נזק, אם לא תפריזו ב־ביזבוז כספים. גם אלה שלא יודעים היכן להשתעשע יוזמנו לכל מיני אירועים.

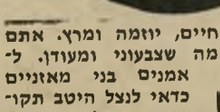
* * *

תקופה מכבידה ומחסרת־מנוחה גורמת לכם לעצבנות, דאגות ורוגז. אתם מנסים להס־תיר זאת כמיטב יכול־תכם, אך לא מצליחים להערים על איש. נח־מה תוכלו למצוא בכך שמצב־הרוח ישתפר ב־שבוע זה, בעיקר אם תבטחו בידידים, שהיו מרוחקים תקופה מסו־יימת, אך ברגע זה כדאי לקרבם ואף ל־שוחח עימם שיחה ישי־רה וגלויה. הבתולות שיעזו לבזבז את כספם בשבוע זה אל להם לדאוג, כבמטה־קסם יוחזר להם כספם בצורה בלתי־צפויה.

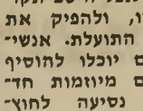

תקופה מלאת־חיים, יוזמה ומרץ. אתם נמשכים לכל מה שצבעוני ומעודן. ל־אמנים בני מאזניים כדאי לנצל היטב תקו־פה זו, ולהפיק את מירב התועלת. אנשי־עסקים יוכלו להוסיף רווחים מיוזמות חד־שות. נסיעה לחוץ־לארץ עומדת על ה־פרק, ומעוכבת על ידי התחייבויות חברתיות חשובות. למרבה המזל התחייבויות אלה תהפכנה מענגות, מה־נות, ומועילות מאוד לטווח־הרחוק.

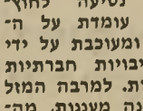
* * *

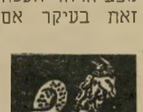

עקרבים, עליכם להאט מעט את קצב־העבודה. נטיה לקיצוניות לא תקדם אתכם ברגע זה, ועלולה אף להזיק בשלב מאוחר יותר, כאשר תיאלצו לעמוד במיבחן־עצבים קובע וחשוב. כדאי ל־שנות דפוסי־התנהגות המקובלים עליכם, ו־מעצבנים את אלה ה־עומדים אתכם בקשרים. השפעות טובות בתחום הרגשות יגרמו לתקופה טובה בחיי־האהבה. הרגשות יבוטאו בנו־עם, ויפתחו תקופה מוחרה אך מרגשת.

* * *

חלומות וכמיהות שנראו דימיוניים, נר־אים עתה בטווח־הגשמה. שינויים דרס־טיים כדאי להשהות עוד זמן מה, ואת התקופה הנוכחית לנ־צל לנסיעות, או לתיכ־נון תחום לימודים חדש. רווקים בני מזל זה עומדים בפני סכנה של איבוד החופש, ו־כניסה לעולם שבו יהיה עליהם לחלק את חייהם עם שותף. דחיות, הנחות וחק־לות, לא יועילו. התח־נגדות והפחד רק יקשו עליכם יותר.

מצב־הרוח העכור ישתפר בשבוע זה, ו־זאת בעיקר אם תשימו־לב להצעותיהם של ידידים הרוצים ב־טובתכם. ויתור על עק־רונות, שנראים ברגע זה כביליתי ניתכם ל־שינוי, יתברר כצעד נכון. אל לכם להתנגד לגורל. שינויים שנכ־פים עליכם מוביליכם ל־דרך שבה תמצאו שו־תף, שיהה מרכז חיי־כם בשלב מאוחר יותר. אלה שיבוקשו להצטרף לנסיעה רחוקה, כדאי להם לשקול את ההצעה ברצינות.

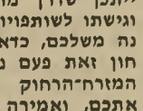
* * *

במקום עבודתכם אתם עשויים להיזכר באהבות ישנות, שמשום מה ניתקו לפתע, והסיבה לכך לא ברו־רה עד עצם היום הזה. נסו לחדש את הקשר, ולהתחשב יותר ברצו־נותיו של שותפכם. ייתכן שדרך מחשבתו וגישתו לשותפויות שי־נה משלכם, כדאי לב־חון זאת פעם נוספת. המזרח־הרחוק מושך אתכם, ואמירה שתי־זרק סתם כך יכולה להוביל למסע הר־פתני, שבסיומו תחושו כאילו נולדתם מחדש. פיטפוט מיותר עלול לגרום נזק.

* * *

בשבוע זה מצפה לכם עבודה מפרכת ואחראית. עדיין אין סיכוי לנוח ולצאת לחופשה, אתם מנסים להתבדר, אך מתאכז־בים. אנשים שמציעים לכם עזרה בתמימות, ונראים כאילו אין מעבר להצעות אלה כל דרי־שות, מתכננים לקבל תשלום גבוה, אם כי לאו דקא כספי. אל תת־פתו להאמין שכל מחי־ווה נעשית רק לטובת־כם. אלה המתכוננים לנסיעה לחוץ־לארץ כדאי שיגשו לרופא, ויבדקו ביסודיות.

פעמיים תפוח בכוס!

Appletiser

אפלטייזר – הסיידר בפחית הירוקה.

100% טבעי, בלי סוכר
ובלי חומרים משמרים.

זהו מראה הפלדה
ב 1720 מעלות צלסיוס,
השלב הראשון של
יצירת פלדת-אל-חלד
ממנה עשוי גוף הפרקר.

זהו מראה
הפלדה המעובדת
של גוף פרקר 15

PARKER

המפיצים הבלעדיים בישראל, מחלקת השירות וחריתה פרסומית: א את י אליהו בע"מ, רח' אלנבי 140 תל אביב, טל 611527/8/9

שימותו שובתי־הרעב!

אני שובר לעצמי את הראש ומנסה להבין מה ההגיון בהאכלתם־בכוח של אסירים שובתי־רעב, ואני לא מצליח להעלות אפילו שמץ של טיעון בזכותו של מעשה־טימטום מרושע ואכזרי זה.

מכל בחינה שאדם שפוי יכול היה להעלותה על הדעת, חייבים היו שילטונות בתי־הסוהר להרשות ל־שובתי־הרעב שיצומו עד צאת נשמתם. הרי בסך־הכל הם ביקשו לשים קץ לחייהם — למה להפריע להם?

■ ■ ■

ההתאבדות — מבחינה פילוסופית — היא ההוכחה המוחשית הניצחית, הדראמתית (ואולי גם היחידה) לשליטתו של האדם בחייו ובגורלו. הוא נולד בעל־כורחו, חי בעל־כורחו ורק כאשר הוא שם קץ לחייו מרצונו החופשי הוא מוכיח לעצמו, ולעולם כולו, בדרך אבסורדית וסופית, את חרותו המלאה.

מבחינה מוסרית אין לראות בהתאבדות מעשה־פשע, כל עוד קורבן המעשה הוא מבצעו בילבד. לכל היותר אפשר לתבוע מן המתאבד שלא יפול עלינו כמעמסה (פשוטו כמשמעו), כאשר הוא קופץ מגגו של בניין גבוה.

מבחינה פוליטית, זכות־ההתאבדות היא אחת מזכויות־היסוד שכל מדינה חופשית ונאורה מעניקה לאזרחיה. רק מישטר טוטאליטארי (פאשיסטי או קולקטיביסטי), שבו חיי־אדם נחשבים כרכוש החברה — כלומר, כרכוש שליטיה — מתייחס לכל נסיון־התאבדות כאל מעשה־פשע בר־עונשין.

■ ■ ■

אם זכות־ההתאבדות מוענקת אצלנו לכל אזרח הגון, מועיל ושומר־חוק, בוודאי ובוודאי שיש להעניק זכות אלמנטרית זו לכל אסיר ופושע שהוצאות כלכ־לתם, שיכונם, שיקומם ושמירתם מוטלים עלינו, האז־רחים המיסכנים החפים־מפשע.

הם רוצים לשבות־רעב? שישבתו! שאחתיין. לברי־אות שיהיה להם. אדרבא ואדרבא. כל הכבוד להם. יש לראות בכל שביתת־רעב כזו תרומה נפלאה וממ־שית ביותר לשיקומה החברתי והכלכלי של המדינה. פושעים אלה ראויים לשבח, לעידוד ואפילו לקבורה ממלכתית (שהיא, בסיכומו של דבר, הרבה יותר זולה מאשר החזקתם בכלא במשך עשר או עשרים שנה נוספות).

אני יכול להבין את ההגיון ואת ההומאניטריות שבביטול גזר־דין מוות. אני יכול גם להבין את החוק המחייב את שילטונות בתי־הסוהר לשמור על חייהם של האסירים ולהגן עליהם, אני משער, מפני מעשי־אלימות מצד עמיתיהם בכלא. אבל בשום פנים ואופן אינני מצליח להבין למה אין מרשים להם להתאבד־, אם זהו רצונם המוצהר.

■ ■ ■

שר־מישפטים שפוי, המשתמש בשכלו, תחת להיות מופעל על־ידי רגשותיו, חייב היה לעשות כל מה שביכולתו כדי להעביר בכנסת חוק אשר יחייב את שילטונות בתי־הסוהר לעודד בכל האמצעים את הת־אבדותם של פושעים בין כותלי־הכלא. האפשרויות להשגתה — או לפחות לקידומה — של מטרה זו הן רבות ומגוונות מאוד.

(א) הקרנת סרטים פסימיים ומדכאים על החיים במדינת־ישראל, מחוץ לכותלי־הכלא. סרטים כאלה, שניתן להפיקם בקלות בעזרת מצלמות סמויות (מה שקרוי „סינימה־דה־וואריטה") יבהירו להם שאין טעם לברוח מבית־הסוהר.

(ב) סידרת הרצאות פילוסופיות על חוסר הטעם והתוחלת בקיומו של אדם על־אדמות, וקריאה יומית בספר איוב, ויסורי ורטר הצעיר.

(ג) שיחות־הסברה של רופאים בשיבחה של שביתת־הרעב כצורה אפקטיבית ביותר של דיאטה (במיסגרת מודעות נזקקים גם אנשים משכילים לקומיטמנט ולאינוולוומנט וכיוצא בזה, לא משום ששפתם ענייה, אלא לשם הצטעצעות, לשם עשיית רושם.״ שימוש בלעז אינו פסול לחלוטין, והכותב זינגר ימצא שגם אנו משתמשים לא פעם במילה לועזית, כשאין לה תחליף מוסכם בעברית.

לא נבוא בדברינו כאן לייצג את קל״ע, אך לגבינו המאבק למען העברית הוא חלק מתפיסתנו הלאומית הכוללת. הציונות כתנועת התחייה של העם היהודי, שבה לארץ־ישראל ולעברית מתוך רצון להיות המשך לעבר. תחיית העברית היא היבט אחד בלבד בתחייה הלאומית. לפי הרגשתנו, התרופף בשנים האחרונות כוח הקיום הלאומי, וכחלק מתהליך זה מאבדת המדינה את אט אט את צביונה היהודי.

יהיה זה „יום תרועה למישפחת השטן" אם יאבד העם היהודי את זהותו דווקא לאחר שהצליח לממש זכותו לשוב למולדתו. דווקא עתה נחלשת העברית וניכרת נטייה לחיקוי בתחומי התרבות השונים. ברור לנו כי בעידן של תיקשורת המונית אי־אפשר ללא הפרייה והשפעה תרבותית. אך אנו מחוייבים לחשבון־נפש: עלינו לחשוש שמא נאבד ייחודנו כליל, שמא ייטמע צליל קולנו המיוחד בהמולת התיקשורת ההמו־נית.

■ ■ ■

רצוננו להזכיר לזינגר כי הלשונאי יצחק אבינרי (שזינגר הקדיש לו סידרת מאמרים בלשון במלים: „לדודי־מורי יצחק אבינרי") כתב לא אחת על סכנת הלועזית נאה יותר, מקנה מעמד נכבד יותר. ולכן יש קאנטרי קלאב וסוייאטי שופ... זו התבטלות עצמית, פזילה לחוץ...״ ומנכ״ל מישרד־החינוך, אליעזר שמו־אלי, אמר באותה פגישה: „אני חושש שמחוסר מודעות נזקקים גם אנשים משכילים לקומיטמנט ולאינוולוומנט וכיוצא בזה, לא משום ששפתם ענייה, אלא לשם הצטעצעות, לשם עשיית רושם.״ שימוש בלעז אינו פסול לחלוטין, והכותב זינגר ימצא שגם אנו משתמשים לא פעם במילה לועזית, כשאין לה תחליף מוסכם בעברית.

לא נבוא בדברינו כאן לייצג את קל״ע, אך לגבינו המאבק למען העברית הוא חלק מתפיסתנו הלאומית הכוללת. הציונות כתנועת התחייה של העם היהודי, שבה לארץ־ישראל ולעברית מתוך רצון להיות המשך לעבר. תחיית העברית היא היבט אחד בלבד בתחייה הלאומית. לפי הרגשתנו, התרופף בשנים האחרונות כוח הקיום הלאומי, וכחלק מתהליך זה מאבדת המדינה את אט אט את צביונה היהודי.

יהיה זה „יום תרועה למישפחת השטן" אם יאבד העם היהודי את זהותו דווקא לאחר שהצליח לממש זכותו לשוב למולדתו. דווקא עתה נחלשת העברית וניכרת נטייה לחיקוי בתחומי התרבות השונים. ברור לנו כי בעידן של תיקשורת המונית אי־אפשר ללא הפרייה והשפעה תרבותית. אך אנו מחוייבים לחשבון־נפש: עלינו לחשוש שמא נאבד ייחודנו כליל, שמא ייטמע צליל קולנו המיוחד בהמולת התיקשורת ההמו־נית.

■ ■ ■

רצוננו להזכיר לזינגר כי הלשונאי יצחק אבינרי (שזינגר הקדיש לו סידרת מאמרים בלשון במלים: „לדודי־מורי יצחק אבינרי") כתב לא אחת על סכנת הלועזית נאה יותר, מקנה מעמד נכבד יותר. ולכן יש קאנטרי קלאב וסוייאטי שופ... זו התבטלות עצמית, פזילה לחוץ...״ ומנכ״ל מישרד־החינוך, אליעזר שמו־אלי, אמר באותה פגישה: „אני חושש שמחוסר מודעות נזקקים גם אנשים משכילים לקומיטמנט ולאינוולוומנט וכיוצא בזה, לא משום ששפתם ענייה, אלא לשם הצטעצעות, לשם עשיית רושם.״ שימוש בלעז אינו פסול לחלוטין, והכותב זינגר ימצא שגם אנו משתמשים לא פעם במילה לועזית, כשאין לה תחליף מוסכם בעברית.

לא נבוא בדברינו כאן לייצג את קל״ע, אך לגבינו המאבק למען העברית הוא חלק מתפיסתנו הלאומית הכוללת. הציונות כתנועת התחייה של העם היהודי, שבה לארץ־ישראל ולעברית מתוך רצון להיות המשך לעבר. תחיית העברית היא היבט אחד בלבד בתחייה הלאומית. לפי הרגשתנו, התרופף בשנים האחרונות כוח הקיום הלאומי, וכחלק מתהליך זה מאבדת המדינה את אט אט את צביונה היהודי.

יהיה זה „יום תרועה למישפחת השטן" אם יאבד העם היהודי את זהותו דווקא לאחר שהצליח לממש זכותו לשוב למולדתו. דווקא עתה נחלשת העברית וניכרת נטייה לחיקוי בתחומי התרבות השונים. ברור לנו כי בעידן של תיקשורת המונית אי־אפשר ללא הפרייה והשפעה תרבותית. אך אנו מחוייבים לחשבון־נפש: עלינו לחשוש שמא נאבד ייחודנו כליל, שמא ייטמע צליל קולנו המיוחד בהמולת התיקשורת ההמו־נית.

■ ■ ■

רצוננו להזכיר לזינגר כי הלשונאי יצחק אבינרי (שזינגר הקדיש לו סידרת מאמרים בלשון במלים: „לדודי־מורי יצחק אבינרי") כתב לא אחת על סכנת

(ה) התקנת חבל־תלייה בכל תא (ירצו — יתלו את עצמם. לא ירצו — לא צריך), והנפקת שפע גלולות־שינה לכל פושע הסובל מנדודי־שינה ומסיוטים עקב ההרצאות ששמע והסרטים שראה בכלא.

(ו) הענקת זכויות־יתר לאסירים המבטיחים לש־בות־רעב עד הסוף, או במשך 50 יום לפחות, והבטחת מענק חד־פעמי לבני־מישפחותיהם של הנפטרים.

■ ■ ■

בעזרת צעדים פשוטים והגיוניים מעין אלה היינו מצליחים, אני משוכנע, לפתור חלק ניכר מבעיות הצפי־פות בבתי־הכלא, ובהזדמנות זו לתרום תרומה ממשית ביותר לשיפור מצבה החברתי והכלכלי של המדינה.

אך, כאמור, כדי לנקוט בצעדים חיוביים אלה יש צורך בשר־מישפטים שפוי, ממשלה ליברלית נאורה ולפחות 61 חברי־כנסת שאינם מטומטמים, ומאחר והמצב הוא לא בדיוק זה — כל ההצעות הקונסטרוק־טיביות שלי יישארו, כנראה, בגדר אוטופיה.

דן בן־אמוץ, יפו

יום תרועה למישפחת השטן

ב„העולם הזה" (2231) מתרעם הקורא משה זינגר על מאבקה של קל״ע (קרן הלשון העברית) בלעז. במקביל לכך פירסם דבריו בביטאון הירושלמי „כל העיר" ושם אף החריף האשמותיו כלפינו וכלפי קל״ע וכתב, כי „טוהר הלשון הוא בן זוגו של הגזע. כך היה בגרמניה, למשל". את פעילותנו ופעילות קל״ע הגדיר כמעשים ה„עלולים להביא אותנו למצב של הסתגרות תרבותית, צמצום וטמטום", והעלה חששו מ„פגיעה בחופש הפרט".

להרגשתנו, חרג זינגר מן הטעם הטוב וירד לשפל סגנוני של אלימות מילולית שלוחת רסן.

מוזר שאדם הלוחם למען „חופש הפרט" ולמען עושר תרבותי אינו מהסס לפגוע בשמם הטוב של אזרחים שדעתם שונה מדעתו. הוא אף עושה מלאכתו קלה ביחסו להם דעות שבדה מליבו. מול המתירנות הלשונית (שלו) הוא מציב הסתגרות לשונית (של יריביו), ואין נאור יותר מלהילחם בכת־קנאים חשוכה ששרדה מימי־הביניים. מי שחשיבותו פתוחה ורחבה, יודע שבין מתירנות להסתגרות יש קשת של גוונים, ורק חשיבה חיצויית (דיכוטומית) רואה „שחור" ו־„לבן" בלבד.

■ ■

אנו, אכן, נאבקים בחדירת הלעז לעברית, אך יש לעז ויש לעז... אין ספק שכל לשון, במהלך התפת־חותה, סופגת השפעות מלשונות אחרות, וכך היה בימי המקרא, המישנה, התלמוד וכך הלאה. לעומת זה, יש קבלת לעז ושימוש בלעז מתוך חיקוי והתבט־לות. כשהגדרנו את השימוש בלעז כ„התקשטות", עורר הדבר את חמתו של זינגר, אך בדיוק לכך התכוונו. היטיב להגדיר זו הנשיא יצחק נבון, בפגישתו עם פעילי קל״ע בכ״ט בטבת תשל״ט: „בסבורים אנשים שהלשון

מיס ג'ורג'ינה בכלא

אחת התכונות האנושיות המפתיעות אותי בכל פעם מחדש היא אי־היכולת של אדם לראות את מעשיו בהקשר למעשיהם של אחרים. כל מה שקורה לי הוא מיוחד במינו, ואינו דומה לשום דבר שקורה למישהו אחר. גם אם זה בדיוק אותו הדבר.

לפני כמה חודשים, כאשר הסידרה הטלוויזיונית הנהדרת אדונים ומשרתים היתה בעיצומה, הזדעזעה הארץ כולה למראה אחד מפרקיה.

באותו פרק הסתבכה ג'ורג'ינה, קרובת־המישפחה הי־יפהפיה — זו שהיתה לאחר־מכן אחות בחזית — עם קבוצה של סופראגטיות. הסופראגטיות (מן המילה הי־לאטינית „סופראגיום"), הצי־בעה) היו חלוצות התנועה לשיוויון־האשה. הן תבעו את זכות־הבחירה לנשים. כאשר נקטו בשיטה של הפגנות והפרת־הסדר, די־כא אותן המימסד הבריטי (הגברי) באכזריות נוראה. בסרט־הטלוויזיה נראו ה־נשים, רובן בנות המעמד הגבוה, כשהן מפגינות ו־נעצרות על־ידי המישטרה. הן מובלות לכלא. שם הן מכריזות על שביתת־רעב. כדי לדכא את השביתה מאכילות אותן הסוהרות באכזריות, תוך מכות והכ־נסת „זונדה" לקיבה. אחת הקורבנות מתה כתוצאה מהטיפול.

ג'ורג'ינה

היה קשה מאוד להסתכל באותו פרק — מה גם שהוא היה כולו אמת. הדברים אכן התרחשו כך במציאות. כדי לשבור את רוחה של אחת ממנהיגות התנועה הוצף תאה במים קרים, כך שלא יכלה לשכב או לשבת מבלי לטבוע.

האם היה צופה אחד בישראל שלא הזדהה עם הנשים, שנפלו קורבן להתעללות האכזרית? האם מישהו מאיתנו לא היה מוכן לעשות שפטים בסוהרות וב־ממונים עליהן, שהיו אחראים להתעללות זו?

אילו נערך באותו שבוע בישראל סקר־דעת־הקהל על השאלה „האם אתה מסכים או מתנגד לשיטות כאלה של האכלת אסירים השובתים־רעב?" היתה התשובה, מן הסתם:

נגד: 87%.
בעד: 3%.
בעד, בתנאים מסויימים: 2%.
אין דיעה: 8%.

והנה קרה אצלנו אותו הדבר בדיוק. אסירי כלא נפחא שבתו־רעב. האכילו אותם בכוח. עד לעריכת חקירה מוסמכת ובלתי־תלוייה (ועד כה אין כזאת) אני מוכן להתעלם מן השמועות כאילו מישהו הכניס את ה־„זונדה" בכוונה לקנה־הנשימה של האסירים, ולא לוושט. אני מוכן להניח כי ההאכלה בוצעה בשיטה האכזרית הרגילה, תוך התעללות רגילה, וכי אך עובדה מצערת היא ששניים מן המואכלים־בכוח נפחו את נשמתם כתוצאה מן הטיפול.

הדבר המוזר הוא שכל אותם מאות אלפי אזרחים טובים, שהתקוממו נגד המעשים באותו סרט טלוויזיוני, לא התקוממו נגד אותם המעשים שבוצעו אצלנו במציאות. לא היתה תנועת־מחאה. לא היתה אף עצומה אחת של אנשי־רוח מימסדיים, כדי למחות על המעשה. כלום. יפי־הנפש הרגילים הסתיגו כרגיל, ויהו.

מוסר־ההשכל: כדאי לך יותר להיות בת־אצילים בריטית יפהפיה מאשר אסיר ביטחוני ערבי.

ההפגנה הגנובה

כמה פעמים, במהלך המאבק על חוק־ירושלים, שמעתי את הפסוק „אם אשכחך ירושלים, תשכח ימיני"? פעמים רבות. ובכל פעם בחרדתי.

מדוע?

אני אוהב את ירושלים, באמת. כל אבן, כל רחוב, כל צליל, כל ריח. אבל את הפסוק ההוא אני מתעב.

חוששני שאין לי מנוס מגילוי האמת המרה. הפסוק הזה מזכיר לי את אחד הרגעים הכאובים ביותר בחיי.

זה היה בשנת 1939. הייתי אז „חייל" באירגון הצבאי הלאומי, פלוגה ז', מחלקה 26. „החייל" בן 15, שהפיץ כרוזים במקומות הומים־מאדם (השיטה היתה אז לזרוק את החבילה באוויר ולתת לה להתפזר מעל לראשי הקהל), שהתאמן באקדחים (מבלי לירות) ושהקים תאי־מחתרת בתנועות־נוער „רשמיות".

ב־19 במאי פירסמו הבריטים את הספר־הלבן, ובאותו לילה יזם האירגון הפגנה ברחוב אלנבי. בשעה היעודה הריע אחד האנשים בחצוצרה ליד קולנוע מוגרבי. בן־רגע הופיעו מחצרות הבתים כמה מאות בחורים ובחורות, וההפגנה החלה צועדת במעלה רחוב אלנבי. כשהאנשים מצטרפים אלינו. מאי־שם הופיעו הדגלים. שרנו „בדם ואש יהודה נפלה — בדם ואש יהודה תקום" ושירים דומים, וציפינו להופעת האוייב. כשבלבנו התלהבות רוננת מהולה בפחד. (זכרתי רגעים אלה היטב, כאשר נאמתי נגד הצעת־החוק של שמואל תמיר, האוסרת הזדהות עם „אירגונים טרוריסטיים" באמצעות דגל, סיסמה, שיר וסמל. לטימטום כזה לא הגיעו אף האנגלים. אחרת היו מתעופפים מכאן שנה־שנתיים לפני שנאלצו להסתלק.)

הגענו לבית־הכנסת הגדול. מישהו מן המפקדים עלה על מדרגות הכניסה, עמד על המעקה ונאם קצרות. „אם אשכחך ירושלים, תשכח ימיני!" צעק, „תידבק לשוני לחיכי..."

המשכנו משם למישרדי המחוז, ששכנו בבית האחרון של רחוב אלנבי. כמה מן המבוגרים פרצו פנימה, זרקו דרך החלונות אל הרחוב את סיפרי־האחוזה הגדר־לים ותיקי־השילטון. שרפנו אותם. מישהו טיפס על הגג והוריד את הדגל הבריטי. שרפנו גם אותו.

לפתע הופיעו השוטרים הבריטיים. הם ירו באוויר. ברחנו. אני זוכר איך חמקנו בין עמודי המעקה של מסילת־הברזל ברחוב יהודה הלוי, כשאנחנו צוחקים בהתפרצות היסטרית של הקלה ושימחה. הצלחנו. ובעיקר: ירו עלינו, ולא פחדנו. אנחנו גיבורים.

כעבור יום־יומיים אירגון „היישוב המאורגן" הפגנת־ענק משלו. השתתפתי בה כחבר „הנוער הציוני", תנועת־הנוער של הציונים־הכלליים. נשלחתי אליה מטעם האיר־גון, כדי לנהל בה תעמולה סמויה, להקים תא מחתרת־ולגייס אנשים לאירגון.

הייתי בצרה. פקודת האירגון לחבריו היתה שלא להשתתף בהפגנה. כסוכן־במחתרת, חשבתי שעלי להש־תתף כדי להוכיח את נאמנותי ליישוב־המאורגן. צעדתי בניגוד לפקודה.

הגענו לשטח ריק ליד המקום שבו עומד כיום מלון הילטון, הקשבנו לנאומים „ציוניים" של מנהיגי־היישוב

(היה שם זלמן רובשוב, אם איני טועה). ואז באה ההוראה המרגיזה: לקפל את הדגלים ולהתפזר בשקט.

להתפזר בשקט? באותו רגע עלה בלבי רעיון מטורף. יש המוני אדם. יש דגלים. דגל אחד היה בידי. מדוע לא לגנוב את ההפגנה?

יחד עם חבר, שהחזיק אף הוא בדגל, התחלנו לצעוד ברחוב הירקון, לעבר רחוב אלנבי. פתחנו בשירת התיקווה. חברינו מהתנועה הלכו אחרינו, וחיש מהר היתה לנו הפגנה יפה. בעלותנו ברחוב אלנבי כבר היתה זאת הפגנה של אלפים, ואני בראשה. זאת היתה הרגשה עילאית.

לפתע צץ לידי אחד החברים שלי מהאירגון ותבע ממני לפרוש מייד מן ההפגנה. פקודה זו פקודה. סירבתי.

בהתקרבי לבית־הכנסת הגדול התחלתי לתמוה. מה לעשות? עם נעבור את מסילת־הברזל ונעלה שוב על מישרדי־המחוז, עלולה המישטרה הבריטית להסתער עלינו ולפתוח באש. זה היה קצת יותר מדי להפגנה פרטית.

החלטתי לסיים את ההפגנה הגנובה בבית־הכנסת הגדול. עליתי על המדרגות, עמדתי על המעקה, ולא ידעתי מה להגיד. מעולם לא נאמתי לפני המון, וההמון, שראה לפניו נער בן 15, שנראה כבן 13, בוודאי לא ידע מה מתרחש.

באותו רגע נזכרתי בנאום ששמעתי בהפגנת אצ"ל, וצעקתי בכל כוחי: „אם אשכחך ירושלים, תישכח ימיני!" ואז קרה משהו נורא.

שכחתי את ההמשך.

במשך חצי שניה, שניה, שתי שניות, חמש שניות, עמדתי כמשותק. המוח שלי שבת. בשום פנים לא זכרתי את המילים הבאות.

מישהו לידי, מן הסתם אחד מחברי, הבחין בתקלה. הוא צעק לעברי: „תידבק לשוני!"

סיימתי את הפסוק בלהט. ירדתי מן המעקה. ההפגנה התפזרה. הכל הסתיים בשלום. אך מעולם לא שכחתי את אותן שניות נוראות.

מאז איני סובל אנשים המדקלמים פסוק זה. על אחת כמה וכמה כשהם פוליטיקאים עלובים, שהפכו את ירושלים קרדום לחפור בה.

בנו של
האדון קלר

תל־אביב היא העיר היחידה בעולם השוכנת על שפת הים, אך המפנה את גבה אל הים.

כדי לעמוד על־כך די לטייל לאורך רציף הרברט סמואל ורחוב הירקון. הרציף מכוער, מוזנח ומלוכלך, תחת להיות היפה ברחובות העיר, כמו הטיילות בניצה ובקאן, למשל. רחוב הירקון מוזנח, הבתים מטים ליפול. בתי־המלון הגדולים נראים כמו בנייני־פאר בתוך שכונת־עוני — מראה שאפשר לראות כדוגמתו רק בקאהיר.

העשירים אינם רוצים לחיות על שפת־הים. הם פיתחו את רחוב בלוך, „שיכון הצמרת" ו„שיכון הקצינים", ומשם עברו לרמת־אביב.

מה פשר התופעה המוזרה הזאת?

אלישע גת מצא הסבר מעניין לכך. לדבריו לא תוכננה תל־אביב מלכתחילה כעיר ימית. היא נולדה בנווה־צדק, שכונה יפואית רחוקה מן הים. משם פשטה לעבר שכונות פלורנטין, התיקווה ושפירא, כאילו רצתה לברוח מן הים. רק מאונס, בהעדר קרקעות פנויות, נאלצה לזחול לע־בר הים, לאורך רחוב הר־צל, נחלת־בנימין ואלנבי. משם פשטה לאורך הים, צפונה. אך בהזדמנות ה־ראשונה שוב התרחקה מן הים, שאליו נשפכו כל ביבי השופכין.

גת

היהודים, אמר אלישע, באו מפולין ומרוסיה, ושם לא היה ים. הם רצו לה־קים העתק של עיר פולנית או רוסית. הים לא עניין אותם.

אלישע גת, שהוא אדריכל ומתכנן־ערים, מלא תיאוריות כאלה. אני זוכר אותו מילדות, כאשר אביו היה מורה־ההתעמלות שלי בבית־הספר לבנים על־שם אחד־העם. אז צעדנו לפי פקודת האדון קלר במעגל, ושרנו „ארץ מולדת, את ארץ נחמדת..." (כעבור שנים חטפתי את שוק חיי, כמו שאומרים, כאשר נתגלה לי שזהו שיר שוודי גנוב.) אלישע גת הוא בנו של האדון קלר, והוא למד באותו בית־ספר, כיתה אחת או שתיים מתחתי.

אלישע גם מסכים עימי לגבי כיכר צינה דיזנגוף. אני זוכר את הכיכר כשהיתה שממה של חול. אחר־כך בנו מה שבנו. זה היה תל־אביבי, ארצישראלי. תחת לשמור על הכיכר ולבנות מתחתיה כבישים למכוניות ופאסאג'י תת־קרקעי לחנויות, עשו את ההיפך: השאירו את הכבישים כמו שהם, ובנו מעין גג־להולכי־רגל. לדעתי זה מכוער, בלתי־יעיל ומשחית את הכיכר כולה. שמחתי להיווכח כי דעת אלישע כדעתי. כי יש לו חוש לדברים כאלה.

לאחרונה שכב אלישע בבית־החולים. בשעתו היה קורבן לתאונה קשה. זיכרונו אבד. בהדרגה. אט־אט, תוך מאבק מתמיד, חזר זיכרונו הפינומנלי, שהוא אנציקלופדיה לתולדות ארץ־ישראל. והנה, לפתע, לקה בדלקת קרום־המוח.

אני מקווה שיחלים במהרה. יש לי עוד כמה תיאוריות שהייתי רוצה להתווכח עימו עליהן. על כיכר־אתרים, למשל.

אי־אפשר לסמוך
על ערבים

„הערבים," כך שמעתי מאות פעמים בחיי, „הם צבוי עים. הם מחייכים לך בפרצוף, אך ברגע שיוכלו יתקעו לך סכין בגב. כאלה הם."

בינתיים זרמו המים בנילוס, ואנחנו הגענו אל גדותיו. הקמנו שגרירות ושלחנו לשם את אליהו בן־אלישר.

עכשיו אני שומע בלי הרף תלונות על כך שהער־בים — כלומר, המצרים — אינם מחייכים אליו, וגם לא אל כמה וכמה ישראלים אחרים המגיעים למצריים, שאינם מוצאים חן בעיניהם. (אלי דווקא חייכו.)

משהו כאן אינו כשורה. לפי כל מה שלמדתי בשעתו, הערבים היו צריכים לחייך אל בן־אלישר חיוך צבוע: והנה, אין הם מחייכים אליו, אלא רומזים לו שאינו מוצא חן בעיניהם, מפני שהוא מייצג ממשלה ומדיניות שהם מתנגדים להן בחריפות.

הוא אשר אמרו המיד: אי־אפשר לסמוך על הערבים. אין הם מחייכים אליך. ואפילו סכינים בגב אינם תוקעים.

הנדון:

ספינת הפיראטים

היה היה איש בשם רחמים כלנתאר. (אם שמו אכן היה רחמים).

איש אינו זוכר בדיוק מה עשה. האם מכר את עצמו, או שלא היתה זאת אלא השמצה חסרת־שחר? האם היה מנוול או צדיק הדור?

זכור רק שהוא חשוג הישג נדיר מאוד. שמו הפך מילה חדשה בי שפה העברית.

המעשה אשר יוחס לו, ואשר העניק לו כבוד סמאנטי זה, היה מעשה של בגידה. הוא היה שייך לסיעה פלונית בעיריית ירושלים, ועבר לסיעה אלמונית תמורת טובת־הנאה אישית. כך, לפחות, טענו יריביו.

העובדות האמיתיות אינן חשובות עוד. חשובה העובדה שאותו כלנתאר נחשב כמייצג תופעה ציבורית מדאיגה במישור העירוני.

הכל התאחדו — לפחות למראית עין — כדי להילחם ב„כלנתאריזם". גולדה מאיר יזמה הסכם בינמיפלגתי, שכל צדדיו התחייבו שלא לקנות עוד נציגים של סיעות יריבות.

אולי זה עזר, ואולי גם לא. הכנסת קיבלה חוק לבחירתם האישית של ראשי־העיריות, ובכך הורד באופן דראסטי ערך המניות של כלנתארים פוטנציאליים. בגי־דתם היתה, פשוט, שווה פחות.

הביקוש צומצם, וייתכן שגם ה־היצע.

אולם גם בשיא הכלנתאריזם העירוני, הוא לא הגיע למישור הפרלמנטרי. שם שלטו מיפלגות יציבות. חברי־כנסת לא היו מוכנים (כימעט) למכור את עצמם, ומיפלגות מכובדות גם לא היו מוכנות לקנות. הבושה הציבורית היתה מתנקמת בבעליו של מעשה מחפיר כזה. המימסד הפוליטי תפקד כראוי בכנסת.

לוויכוח על הכלנתאריזם התנגב גם יסוד עדתי. בגי „עדות המערב" טענו כי אצלם זה לא יתכן. הם התרגלו בארצות־מוצאם למיפלגות פוליטיות ואידיאולוגיות. הם יודעים איך מתפקדת דמוקרטיה תקי־נה. ואילו בני „עדות המיזרח" באו מ־ארצות שבהן שררו מושגים אחרים, ש־בהן התנהלו החיים הפוליטיים בין חמו־לות ושבטים. הנאמנות של איש־הציבור, כך נאמר, נתונה למישפחתו ולמקורביו, לא לאידיאולוגיה ולמיסגרת מדינית.

מי שטען כך הזכיר שגם כלנתאר ה־מקורי היה איש העדה הבוכארית.

אמנם, לא חסרו כלנתארים אש־כנזים בעיריות השונות, אך מי שם דבר לכך?

כך או אחרת — הכלנתאריזם היה ענ־יין עירוני. הוא לא נגע לכנסת, אלא כנושא לדיון צדקני.

עד כנסת התשיעית.

■ ■ ■

איך היה מישהו מתפתה לכתוב מא־ניפסט פרלמנטרי, יכול היה לפתוח אותו במילים: „רוח רעה מהלכת אימים בכנסת התשיעית. היא אחזה בימין וב־שמאל, באשכנזים ובספרדים, בגדולים ובקטנים..."

זה התחיל ברגע הראשון ממש.

הראשון היה משה דיין. אל יישכח ה־דבר.

משה דיין. גיבור לאומי. אשכנזי למהדרין. בן המימסד וחניכו.

אך נדמה המולת הבחירות, והנה נודע לציבור הנדהם כי חברי־הכנסת משה דיין, שנבחר זה עתה ברשימת־המערך (מועמד מס׳ 7), החליט לפרוש ממיפלגתו ולקבל מינוי בכיר בממשלה החדשה, שתוקם על־ידי יריבה העיקרי — מנחם בגין.

דיין יכול היה להתפטר בו במקום מן הכנסת. הדבר לא היה מפריע לו לקבל את המינוי. אין שר־חוץ חייב להיות חבר־כנסת.

אך הוא לא עשה זאת. הוא דבק בכסא, שבו זכה כנציג חי־מערך.

מדוע עשה זאת?

לא מטעמים אידיאולוגיים. הרי לא יתכן כי אדם יגלה, יום אחרי הבחירות, כי האידיאולוגיה שבמיסגרתה הציג את מו־עמדותו היתה כוזבת.

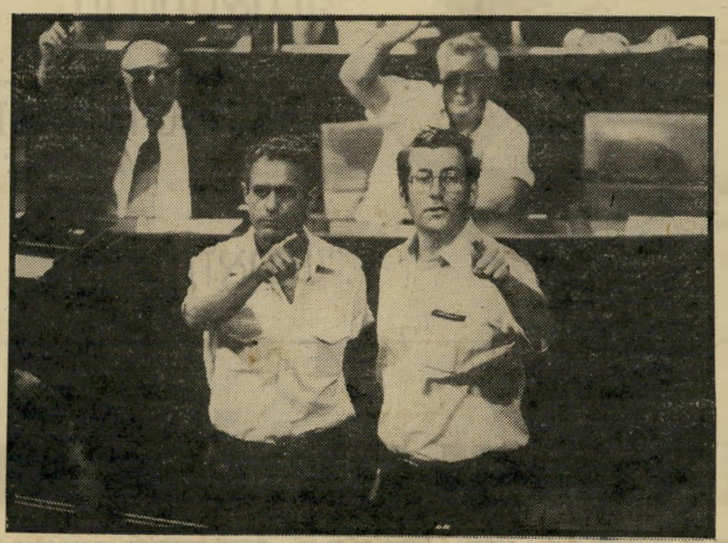
לא מטעמים מדיניים. המערך לא הס־פיק לעשות דבר, מאז שנסגרו הקלפיות. שהיה בו כדי לעורר את זעמו של דיין.

לא. דיין קפץ ממיפלגתו, וקפץ את כסאו עימו, פשוט מפני שזו הפסידה בבחירות.

הוא הסכיר את שיירותו לממשלה הי־ריבה, פשוט מפני שזו ניצחה בבחירות.

הוא רצה להיות שר־חוץ. לשם כך פרש ממיפלגתו.

הוא נשאר חבר בודד בכנסת, בלי סיעה.

הספירה היומית: מי נמצא איפה?*

כך נוצרה דוגמה. כנאה לי פדמ״חניק ותיק, קרא דיין, כעצם מעשהו: „אחרי!"

■ ■ ■

מ זפת מזהיר אחר בכנסת זו מתחי־לתה הוא, כמובן, שמואל פלאטו־שרון. עצם נוכחותו במוסד זה היא סימפ־טום למשהו.

פלאטו הציג את מועמדותו בבחירות, בגלוי ובלי הסוואה, כדי להימלט ממאסר בצרפת, שם נשפט בינתיים בעבירות פלי־ליות חמורות, לפי כל הגדרה מקובלת, הוא איש העולם התחתון.

אך פלאטו לא התגנב לכנסת. הוא לא חמק אל תוכה מבלי שאיש הבחין בכך. להיפך. הוא עמד באור הזרקורים. הוא הציג את עצמו כמו שהוא והוא נבחר על־ידי בוחרי ישראל.

ולא סתם נבחר. הוא השיג פי שניים יותר קולות מכפי שהיו דרושים לו. הוא השיג יותר קולות מאשר תנועת של״ץ, שאיש אינו מפקפק בייחודה האידיאולוגי והמדיני. הוא השיג יותר קולות מאשר הרשימה שבראשה עמד אריאל שרון, ה־נחשב כגיבור־מילחמה אותנטי.

אפשר להסביר את ההצבעה בעד פלאטו־שרון בצורה זו או אחרת. אך אי־אפשר להכחיש כי בשלחם איש זה לכנסת, גרמו בו־חריישראל למחפך מוסרי — מה־פך שהיה, אולי, חמור יותר מאשר המהפך המדיני, שהעלה את ח־ליבוד לשילטון.

פלאטו ממעט מאוד לבוא לכנסת. פעי־לותו בה קרובה לאפס. הכנסת מעניינת אותו בעיקר כמוסד המעניק חסינות, כבוד ותואר, וכמקום שאליו אפשר להזמין שו־תפים לעסקים מעסקים שונים, כדי לע־שות עליהם רושם.

אך הוא נמצא שם. ועצם הימצ־אותו שם משנה את דמות הכנסת ל־א־תקנה.

■ ■ ■

אחרי שני כלנתארים התחלתיים אלה — דיין, הכלנתאר שלאחר־הב־חירות, ופלאטו, הכלנתאר הנבחר — באו האחרים, בזרם גובר והולך.

תרומה גדולה מאוד לתופעה זו תרמה התנועה שהיתה אמורה לחדש את ימי הכנסת, להציב בה מיגדלור של טוהר ומוסר — התנועה הדמוקרטית לשינוי, ד״ש.

אוי לתנועה. אוי לדמוקרטיה. אוי לשינוי.

ד״ש קמה בחיפזון, באווירה של קונ־יונקטורה. היא משכה אליה תערובת סס־גונית של עסקנים — A Mixed Bag, כפי שאומרים באנגלית.

באו אליה אידיאליסטים, ששאפו בכנות לשינוי, מבלי לדעת איזה. באו אופור־טוניסטים, שראו בה קפנדריה לעשיית קאריירה פוליטית בתנאים נוחים. ובאו גם שודדיים פשוטים, פיראטים פוליטיים ש־טיפסו על האוניה כדי להשתלט עליה.

כאשר התפוצצה בוקעת־הבורית של ד״ש המקורית, נקרא דרור לי יצרים של טרמפיסטים אלה. הם התפצלו, התפצלו והתפצלו.

איפיין אותם אסף יגורי. הוא עלה ל־גדולה בזכות עילה מוזרה למדי: היותו השבוי הבכיר ביותר שנפל בידי המצרים במילחמת יום־הכיפורים. נדמה שאין ל־תופעה זו אח ורע בעולם. אין זו בושה ליפול בשבי, אך אין זה גם כבוד מיוחד. בוודאי אין זה דגל לקאריירה פוליטית.

כאשר התפרקה ד״ש, הלך יגורי לדרכו. תחילה הקים סיעת־יחיד, אחר־כך הצטרף איכשהו לליכוד.

מדוע? יגורי לא טרח לעטוף את מניעיו בטלית אידיאולוגית. מניעיו הם גלויים.

אחרי יגורי באו האחרים. מאיר עמית ודויד גולומב, שהלכו לד״ש כדי להפיל את שילטון המערך, חזרו אל המערך, כדי להפיל את שילטון הליכוד. מרדכי אל־גרבלי השתחרר כליל, נודד בכנסת כנש־מה אבודה, ולבסוף היה מוכן לחבק כל כלנתאר, עלוב ככל שיהיה, ובילבד ש־יוכל להעמיד פנים כאילו הוא „סיעה", שיש לה תוכן רעיוני כלשהו.

לאחר מכן פרשו שלמה אליהו ושפיק אסעד. לאן? מדוע? לשם מה? מהי השר־קפת־עולמה של סיעתם? מה הם יעדיה המדיניים והחברתיים?

עצם השאלות מעוררות גיחוך. גם אצלם. הכל יודעים את ה־תשובה.

ועתה, כפרק אחרון — לפי שעה — פרשת תמיר־נוף. תחילה הודיע האיש כי פרש והצטרף לאליהו. הוא לא טרח להס־ביר למען איזה אידיאל נשגב עשה זאת. אולי לא רצה להצחיק את המדינה.

זהו הנוף של הכנסת. ואולי נכון יאמר: זהי הכנסת של נוף.

אחר־כך בא מורו ורבו, ועשה מה ש־עשה. ועדיין לא הסתיים האפוס של ד״ש.

■ ■ ■

חק אחר של נוף הכנסת הוא חברי־האנשים המתקרא, משום־מה, המפל־גה הליברלית.

הליברלים יודעים כי לפחות מחציתם לא יחזרו לכנסת הבאה. לכן מנסה כל אחד מהם להציל את נפשו, בדרך זו או אחרת.

אחד הטובים שבהם, יוסף תמיר, כבר עבר לש״ע. האחרים זוממים באופן קדח־תני מזימות ממוזמות שונות.

מילבדם נמצאים בליכוד כל מיני נש־מות תועות, מהן סימפטיות ומהן לא כל־כך, שאיש אינו יודע בדיוק איך הגיעו לאן שהגיעו — וגם הם עצמם לא. יצחק יצחקי הטוב והתמים הגיע — מבלי לדעת איך — עם אריק שרון, עבר עימו לחרות, פרש משם, וכעת מעמדו לוטה ערפל. הילל זיידל, שקפץ ברגע האחרון מל״ע לליכוד, אינו יודע היכן לקפוץ עכשיו. אסף יגורי מחפש לו מקום חדש שבו — יוכל ליפול בשבי נוח.

■ ■ ■

לא, לא שכחתי את התרומה האח־רונה לכנסת, סעדיה מרציאנו.

כיום, בדיעבד, ברור כי סעדיה וקומץ בני־מישפחתו ושכניו הצטרפו מלכתחילה לשל״י כדי לזכות בכסא ובמימון, תוך ניצול הרצון הטוב (והתמים במיקצת) של הסוציאליסטים שבין מייסדי של״י. אחרי שנכנס לכנסת, ניצל את ההזדמנות הרא־שונה ממש, כדי לבצע תרגיל כלנתארי קלאסי, בלי טישטוש או הסוואה.

הוא לא עשה זאת אלא אחרי שיו״ר הקואליציה, חיים קורפו, הבטיח לו (האזו כך שיקבל את מחצית כספי־המימון של של״י — כלומר, לקחת מתנועה פוליטית, בעלת מצע וייעוד, את הכסף הי־דרוש לפעולתה, ולהעבירו לישימו־שו של אדם אחד, שדבר אינו עיו־מד אחריו.

הציניות של התרגיל הזה — מצד איש־חרות — עוברת כל גבול. אך במה גרוע מעשהו של מרציאנו ממעשהו של משה דיין? מה ההבדל ביניהם, מילבד הרמה?

■ ■ ■

ה כנסת הזאת שוב אינה, כיום, אלא זירה מטורפת של פיראטים פוליטיים נואשים, המתרוצצים בין שרידי התנועות הלגיטימיות, כשהם מוכנים לעוט על כל מציאה, להיאחז בכל עגלה עוברת, לנצל כל הזדמנות לקידום אישי.

כך נראית תרבות של מיקרובים תחת המיקרוסקופ. התרוצצות מתמדת, בלי הגיון, בלי סדר, בלי מטרה.

ככל שמתקרבות הבחירות, תהיה התרוצצות זו קדחתנית יו־תר, חונקת יותר. עשרות חתומים אחוזי־פאניקה בשק סגור.

מחזה מבעית זה יסתיים כאשר תתפזר הכנסת הזאת, שהביאה על עם־ישראל אסונות כה רבים. אך אם לא ייעשה נסיון לשנות את הדברים במהותם, תהיה הכנסת הבאה גרועה עוד יותר. אם לא יוחזר הגיון של הכלנתאריזם לבקבוק, הוא יביא לפירוק המערכת המדינית בארץ.

ואולי המצב הפוך? שמא כי התופעה הזאת אינה אלא סימפי־טום של טירוף המערכות?

---

* חברי־הכנסת אהוד אולמרט ודני רו־זוליו בעת מניין קולות בהצבעה. מאחו־ריהם: השרים שרון ובורג.

למה לך לרוץ בכל פעם לסניף הבנק?

אתה מוזמן למסיבת בר מצוה ואין לך זמן לקנות מתנה?

תן המחאת שי.

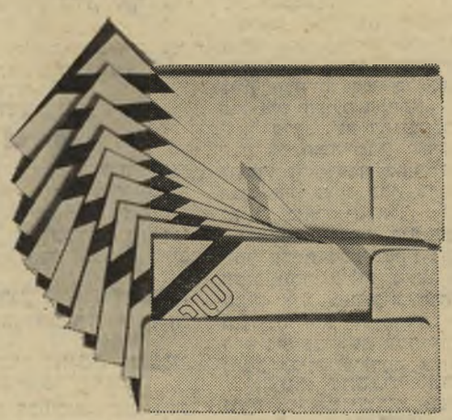
אתה מוזמן לחתונה ואין לך מה לקנות?

תן המחאת שי.

אתה מוזמן לטקס ברית מילה ושכחת לקנות מתנה?

תן המחאת שי.

קבל בסניף חינם ושמור בביתך אוגדן מהודר של המחאות שי (על כל שמחה שרק תבוא).

בוא לגדול אתנו.

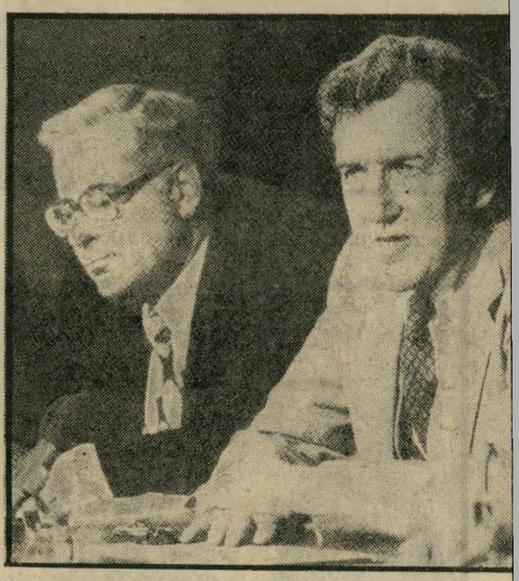
בנק הפועלים בע"מ

ארצות־הברית: בראון נגד רגן

צמד המועמדים הרפובליקאים לנשיאות ארצות־הברית, רונאלד רגן וג׳ורג׳ בוש, רוכש לעצמו מכובדות ולגי־טימציה בציבור האמריקאי. אמצעי־התיקשורת ניפחו עד לזרא את פרשת ביליגייט המטופשת. הנשיא ג׳ימי קארטר, פוליטיקאי ישר־יחסית ובינוני להחריד, עשה מאמצים כנים, ובמידה מסויימת די מוצלחים, לצאת מהבוץ. עם זאת הוא איבד זמן יקר, ויוקרתו ברגע זה איננה בדיוק נכס אלקטוראלי אידיאלי.

השפויים והליברלים בארצות־הברית עדיין מקווים שוועידת המפלגה הדמוקרטית תקנה לנשיא את התנופה הדרושה ברגע המכריע. אך המחנה הליברלי איננו מלוכד די הצורך. טד קנדי וצוות עוזריו המשופשף, עדיין מייחלים למפלת הנשיא, וג׳ון אנדרסון מרכז סביבו אלפי אידיאליסטים אמיתיים, המוצאים בו מוקד מתאים להצבעת־מחאה סתמית, שהרלוונטיות שלה לאתגר של רגן משולה, אולי, להצבעה נוספת עבור הפרופסור יגאל ידין — ב־1981.

עד הסוף. אין ספק שבוש הוסיף המון לרגן. הוא נטש, אמנם, את כל עמדותיו הקודמות, והצגות ההת־רפסות שלו בפני רגן לא הועילו הרבה לשמו הטוב, אך השילוב בין השניים פועל באורח אובייקטיבי לטובת

שרים מאסקי ובראון
הסוס הגרעיני של רונאלד רגן

הרפובליקאים. הרקע הממלכתי והמימסדי של בוש מוסיף אמינות לרתוריקה השמרנית והתקיפה של רגן.

כמו בישראל ב־1977, שואלים אמריקאים רבים את עצמם „מדוע לא לנסות?" המהפך בארצות־הברית, כמו אירועים רבים בהיסטוריה, הפך מסיוט לתסריט די־מציאותי, מבלי שאבד דבר ממרכיביו הסיוטיים.

רגן ובוש מטיפים בגלוי למדיניות־חוץ שתביא, תוך חמש שנים, לעליונות אסטרטגית של ארצות־הברית בזירה הבינלאומית. המדיניות הנוכחית, השואפת לאיזון אסטרטגי תוך מאמץ מבוקר, אך די־עקבי, להשיג הס־דרים עם הסובייטים להאטת מירוץ החימוש, זוכה לביקורת רפובליקאית חריפה. רונאלד רגן רוצה להיות שוב על הסוס.

חוק וסדר. בראיון מקיף שהעניק השבוע שר־ההגנה האמריקאי, הרולד בראון, לעיתון יו־אס אנד וורלד ריפורט, משתקף היטב מחירה הכלכלי והפוליטי של התוכנית הרפובליקאית. בראון, שאינו בדיוק יונה צחורה, מעריך שביצוע תוכניות רגן לעליונות אסטרטגית־גרעי־נית, תעלה לארצות־הברית 20 מיליארד דולר נוספים. סכום עתק זה, סבור בראון, ידחוף את הרוסים למאמץ כספי נוסף משלהם, ויביא את המתיחות הבינלאומית לנקודת רתיחה.

גם המימשל הנוכחי מתכנן העלאה ניכרת בהוצאות הביטחון, כארבעה אחוזים לשנה. רגן מתכנן להכפיל סכום זה. בעת ובעונה אחת מציעים הרפובליקאים קי־צוצים גדולים מאוד במיסוי. מצע הבחירות שלהם מדבר על הפחתת מס־הכנסה בשיעורים אדירים של 25 עד 30 אחוז, כדי להעניק „פרס ליוזמה ולחריצות". המסקנה ברורה לחלוטין: הרפובליקאים יקצצו בשירותים ללא רחמים, ויטפלו במחאה החברתית בכוח המישטרה והצבא. הדגש על חוק־וסדר במיתוס הרפובליקאי איננו מקרי. הרפובליקאים יזדקקו להרבה חוק־וסדר במדינה שבה חיים מיליוני מובטלים ובעיות הגזע עדיין רחוקות מפתרון.

הרולד בראון מביע את החשש, שהדגש של רגן על עליונות גרעינית, ומגמת הקיצוץ בגיוס כספים מהשכבות עתירות־ההכנסה בחברה האמריקאית, מרמזים על הכוונה להוריד את התקציב המיועד לכוחות הקונבנציונאליים, הלא־גרעיניים, בארצות־הברית ובאירופה. זוהי חזרה ישירה לאסטרטגיה הישנה של שר־החוץ המנוח, ג׳ון פוסטר דאלס, בשנות ה־50׳. מדובר בהרתעה גרעינית ישירה על מרכזי אוכלוסיה, ללא גמישות טקטית וללא תיחכום מדיני. גישה זו, מזהיר הרולד בראון, עלולה להוביל למילחמה גרעינית מלאה. גם בראון מתכנן מירוץ־חימוש, תומך בהצבת טילי פרשינג באירופה ורואה את ארצות־הברית כאחראית ל„יציבות" כל המישטרים הנאלחים והמפגרים ביותר בעולם־השלישי, ובעיקר ב־איזור המיפרץ הפרסי. אבל הוא רואה במצע הרפובליקאי טירוף מוחלט.

בראון, כשר־ההגנה לוחץ לתקציב ביטחון גדול ודוחף את ארצות נאט״ו ויפאן להתחייבויות מאסיביות בתחום ההוצאות הביטחוניות. עם זאת, מזהיר בראון בפני מגמתו של רגן לחסל את הסכמי סאל״ט. בראון מבטל את המיתוס החדש שיוצרים השמרנים והניצים, כאילו נעשו גם הסובייטים תלויים בנפט מהמיפרץ הפרסי. לעומת שמונה אחוזים מתצרוכת הדלק שמייבאת ארצות־הברית מהמיפרץ ו־50 עד 75 אחוז של היבוא המערב־אירופי, אין כרגע יבוא נפט סובייטי מאיזור זה. כשמדובר על אינטרס סובייטי באנרגיה מאיזור זה, מבהיר שר־ההגנה של ארצות־הברית, מעריכים שברית־המועצות תייבא, אולי, חמישה אחוזים מתצרוכתה באמצע שנות ה־90׳!

על כך הקופה. בראון אף דוחה את הדמגוגיה של רגן הקושרת את אישרור סאל״ט 2 עם הפלישה הסוב־ייטית לאפגניסתאן. בראון מגנה, כמובן, את הפלישה ומקדיש חלק ניכר מדבריו לצעדים שהוא נוקט וינקוט נגד ברית־המועצות. אך הוא מבחין היטב בין עמדה כזו לבין הניציות הפרימיטיבית של רגן ואנשיו. אין כל קשר, מבחינה ביטחונית, בין סאל״ט 2 לאפגניסתאן, אומר בראון. ההסכם להורדת מירוץ־החימוש אינו מחווה לסובייטים אלא אינטרס אמריקאי. דחיית האישרור לא נבעה מצרכיה הביטחוניים של ארצות־הברית, אלא מהאקלים הפוליטי שנוצר בסינאט האמריקאי בעיקבות פרשת אפגניסתאן. בנקודה זו מטיח הרולד בראון דברים בוטים וברורים בפני יריביו, הראויים לציטוט מלא ומדוייק:

„דווקא מכיוון שהסובייטים הם אוייבינו יש לייחס חשיבות להסכמי סאל״ט. אין לנו צורך בהסכם כזה עם בריטניה, למשל. יש לזכור שהסכם סאל״ט 1 נחתם ב־1972, כשהרוסים היו בהלוך־רוח של עימות עקב פרשת ויאט־נאם. יש להסביר לעם את מורכבות הנושא של פירוק נשק!"

מורכבות אינה בדיוק השטח החזק של רונאלד רגן. נאומיו הפשטניים מקסימים את השמרנים, ואווירת הכישלון של קארטר מסייעת לו. במצב כזה איש אינו מתחשב בעובדות. שר־החוץ אדוארד מאסקי ביישר אמנם, השבוע, על הישגים עצומים למימשל במדיניות־החוץ. לא רק הידוק הקשר עם סין ויפאן, אלא גם מחוייבות־יתר של ארצות נאט״ו לתמוך, בין השאר, במישטרים הנפשעים של תורכיה ופקיסתאן. בדרום מזרח־אסיה הצליחה ארצות־הברית לגבש מדיניות משו־תפת לחמש מדינות — תאיילנד, מלאיסיה, סינגפור, אינ־דונסיה, פיליפינים — תוך תיאום פוליטי, אסטרטגי וכלכלי עם אוסטרליה, ניו־זילנד, קנדה ויפאן. הסיוע הטכנולוגי העצום לסין נועד לרתק לפחות רבע מהכוח הצבאי של ברית־המועצות לגבולה עם סין. מצוקה זו מהווה לחץ מתמיד על הסובייטים, חרף עליית־יוקרתם, כתוצאה מההצלחה המסחררת של המישחקים האולימ־פיים. השבוע ויתרה ברית־המועצות על דרישותיה, להפסקת ה„מודרניזציה" הגרעינית במערב־אירופה, כתנאי להמשך שיחות סאל״ט.

הישגים אמריקאיים אלה הועמדו בצילה של פרשת בילי קארטר, ועתיד העולם תלוי, במידה רבה, ביכולתו של הנשיא להתאושש בחודשיים הקרובים. הבחירות לנשיאות הפכו הימור אדיר על כל הקופה. יתכן שלא רק אנדרו יאנג, אלא גם הרולד בראון ואדוארד מאסקי אינם אלא אשלייה.

עולם קטן

בריטניה:
מרגרט
האנטי פמיניסטית

הפמיניסטיות גורסות, ובצדק, שמינוי נשים לתפ־קידים בכירים בפוליטיקה אינו מסייע לפתרון בעיית האשה. גולדה מאיר ואינדירה גאנדי מהוות הוכחה חיה, בלתי ניתנת לעירעור, לתיזה זו.

העבר של ראש־ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ׳ר, אף הוא איננו מעודד במיוחד. תאצ׳ר היא מטיפה נלהבת לליברליזם בנוסח המאה ה־19, והקיצוצים שלה בתקציב הרווחה הפכו בריטים רבים למקרי־סעד בלתי־מטופלים ולמובטלים. האבטלה המתוכננת של תאצ׳ר הגיעה כבר לכימעט שני מיליון מחוסרי־עבודה.

עתה הורתה תאצ׳ר שלא לאשרר את אמנת האו״ם, שנוסחה בכנס קופנהאגן, נגד אפליית נשים. היא טוענת שבריטניה נוהגת להתייחס לחתימות שלה ברצינות, ומכיוון שאין בדעתה לקיים את האמנה היא לא תחתום...

האמנה קוראת לממשלות העולם ליזום חקיקה שיוויונית לאשה, לשים קץ לאפלייה בחוקי האזרחות וההגירה, בענייני אישות ובתקנות מיסוי ורווחה.

הממשלות נדרשות לפעול למען שיוויון האשה בתחום האקדמי, החינוכי והפוליטי.

תאצ׳ר לא מעלה בדעתה כלל לפעול לפי הנחיות כאלה. סירובה לאשרר את האמנה נובע בעיקר מנוק־שותה בעניין חוקי ההגירה הבריטיים, המפלים נשים באורח ברור. מרגרט הפוריטנית והסופר־שמרנית גם מסרבת לשקול את ההצעות המדברות על שיוויון לנשים בשכר, על הקצאת אמצעים למעונות־יום לילדי נשים עובדות, ועל חוקי הפלה מתקדמים.

ראש־ממשלה תאצ׳ר
נוקשות אנטי־נשית

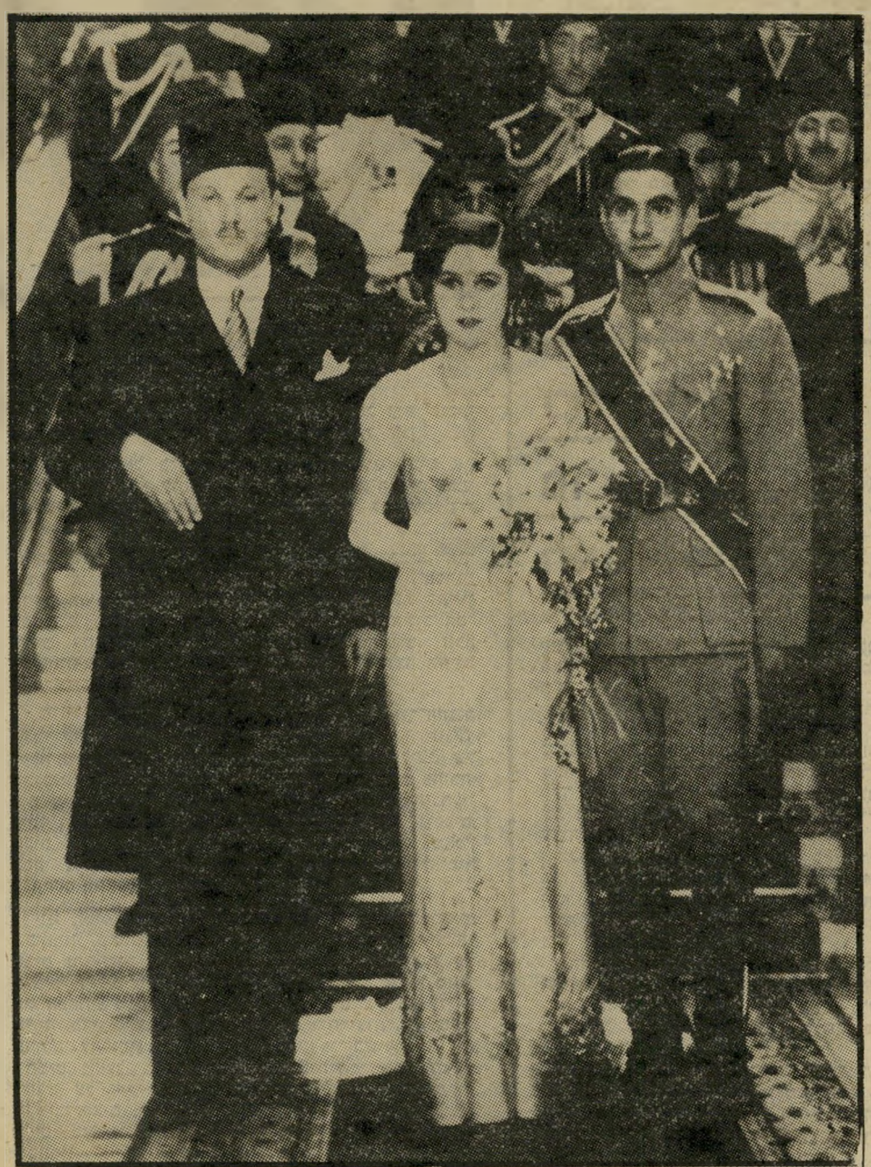
אנשים בעולם

מוחמד רי׳ד׳ה פהלווי, הנסיך-החייל בן ה-8 רוכב על סוס בבית-הספר הצבאי

היום בו בכה השאה: הגירוש על-ידי חומייני

1939 — נישואיו עם פאוזייה אחותו של פארוק מלך מצריים (הנראה משמאל לכלה)

מוחמד רי׳ד׳ה בן ה-4 עם אחיותיו על ברכי אביו

1958 — השאה מגרש את סוראייה

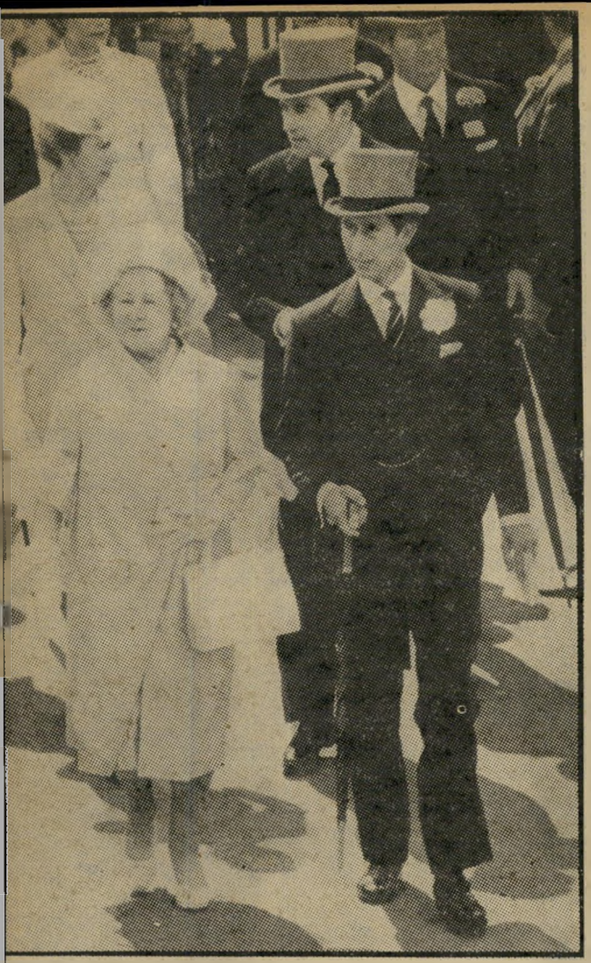
תמונות מאלבום הזיכרונות של השאה

האיש שחיזק את ידיו של השאה בשנת 1953, כשהוא ניצב נגד ראש־ממשלתו מוסאדק, שגירש אותו לגלות בפעם הראשונה, היה האיית־אללה חומייני, אותו קנאי שהדיחו סופית מכיסאו, ואף דן אותו למוות, כראש מועצת ההפיכה באיראן.

התמונות המתפרסמות כאן מבטאות את המהפכים הקיצוניים בחייו של מוחמד ריד״ה פהלווי, בנו של ריד״ה חאן, תורכי במוצאו, שהכתיר עצמו קיסר איראן ב־1926.

1953 — האיית־אללה חומייני תומך בשאה (עומד מימין) נגד ראש ממשלתו העויין מוסאדק

הנסיך צ׳ארלס: יום־הולדת שמח לסבתא ברוגז חמוץ עם אחותו

יום־הולדתה השמונים של המל־כה־האם, אליזבט, נחוג כמה ימים בלבד לאחר שנחוג יום־ההולדת של בתה, מלכת בריטניה, אליזבט. ב־עוד שנכדה, צ׳ארלס, הסביר לה פנים, שכן השניים קרובים מאז גולד, ישב צ׳ארלס (הנראה בתמו־נה כשהוא מוביל את סבתו) ליד אחותו אן (מאחורי הסבתא) מבלי שהחליף עימה אפילו מילה אחת. השניים הסתכסכו בשנה האחונה על רקע בעיות אישיות. היא אינה מאשרת את ידידותיו והוא אינו מאשר את נישואיה, שעלו במילא על שירטון. אן, הדומה במיזגה לדודתה מארגרט, סובלת מדחיקתה לקרן־זווית על־ידי צ׳ארלס, שה־פופולאריות שלו עומדת תמיד ב־סימן עליה.

המלך חוסיין: נסיעתו הראשונה של הנסיך

המלך חוסיין גאה, והמלכה נור צוהלת, כשבזרועותיה ה־נסיך הטרי, חמזה, בנמל־התעופה היתרו, בלונדון. היה זה מטעו הראשון של הנסיך חמזה, שהוא בן ארבעה חוד־שים, מחוץ לגבולות ממלכת ירדן. המלך חוסיין רצה ש־אנגליה תהיה הארץ הזרה ה־ראשונה שבה תדרוכנה רגליו של הרך הנולד, אפילו שאינו מסוגל עדיין להלך בכוחות עצמו.

ז׳אק שיראק: מסע לקלומביי

אי־אפשר לומר שיחסי־הציבור של האפיפיור יוחנן פאולוס השני לא הטביעו חותמם אפילו על ה־צרפתים. ב־18 ביוני, שהוא יום־השנה הארבעים להכרזתו של שארל דה־גול על צרפת החופשית, עלו ז׳אק שיראק, מנהיג המיפלגה הרפובליקאית וקוב דה־מירוויל, ראש ממשלת צרפת לשעבר, ל־קולומביי, כדרכם מדי שנה. אבל השנה נטל שיראק בזרועותיו ילדה, מבין ההמונים שליוו אותם לאורך הדרך, וצעד יחד אתה לפי מיטב המסורת של הפאפא.

אנשים בעולם

מיי דארק: בחזרה לחיים, בחזרה לפעילות, בחזרה

כדי להוכיח לשני מיליון מעריצה, שאין צורך לדאוג לבריאותה, וכי היא נרפאה לחלוטין, לאחר שעברה ניתוח־לב פתוח, בחרה מיריי דארק באמצעי־התיקשורת הטוב ביותר לשם כך: היא שרה בתוכנית טלוויזיה יחד עם הזמר סרז' למה. צופי הטלוויזיה ראו אותה ושמעו אותה בשיר שהולחן במיוחד למענה על־ידי למה ואיב ז'ילבר, והיו רבים שסברו כי זוהי הופעתה המקסימה יותר.

פטריק ויין ומיי מאוייה: הזיווג עלה יפה

היה לה קשה במקצת למצוא בן־זוג גבוה ממנו: גובהו מטר תשעים וארבע. ולא קל היה לה למצוא יחוס מרתק משלו: אביו הוא ג'ון ויין. הזיווג המיקצועי בין מיריי מאתייה, הזמיר הצעיר, הנחשבת יורשתה של אדית פיאף, ובין פטריק ויין, נעשה לצורך סידרת מישדרי־יוקרה טלוויזיוניים, שהוקלטה במונטה־קרלו.

רוי שיידר: הלו דולי!

רוי שיידר נראה מותש קצת בין צילומי סירטו החדש במשך כל הלילה. הסיבה נעוצה, כנראה, בשינויים הבלתי צפויים בליהוק בת־זוגו, שחלו כמה ימים אחרי תחילת ההסרטה. ליזה (היאנקים) אייכהורן עזבה בסערה. את מקומה תפסה ברברה סטרייסנד. רוי אמר לה „הלו דולי" ורבים חושבים שהתקלה היתה כדאית.

מייקל יורק וריצ'ארד גיר: השחקנים בעלי הקרחות

ריצ'ארד גיר (מימין, בתמונה) בא לבקר את מייקל יורק, יורשו בתפקיד על בימת התיאטרון ב־ברודוויי. יורק, הנראה בבגדי ה־מערכה הראשונה של המחזה בנט, כשהוא נועל נעלי־בית וחלוק משי לגופו, תפס את מקומו של גיר במחזה שזכה להצלחה עצומה ב־ניו־יורק, אף שהוא מעלה נושא מזעזע בצורה חסרת־מעצורים — יחסי־אהבה ונאמנות בין הומו־סכסואלים במחנה־ריכוז גרמני. גיר זכה למחמאות ולביקורות הלל ב־זכות תפקיד זה, ויורק הולך בעק־בותיו, כשגם הוא נאלץ לשמור על קרחת מכסימלית, לפי דרישות התפקיד. שני השחקנים נעזרים ב־קרחת כדי לעמעם את תדמיתם ה־זוהרת, שדבקה בהם בגלל תפקי־דים קולנועיים (יורק נראה לאח־רונה בפדורה וגיר ביאנקים).

"אני יצרן משקאות קלים...

אני כבר לא סוחב מים מהסופרמרקט.
במקום לסחוב 25 בקבוקים משפחתיים מהסופרמרקט, אני עושה משקאות קלים ותוססים בעצמי, בבית.
בשלוש לחיצות.
רכשנו את מכשיר ה"סודה סטרים" לפני שנה. מאז—לא ראיתי בקבוק משפחתי. ה"סודה סטרים" עומד על השולחן ותופס מקום של בקבוק משפחתי וחצי בלבד! אני מכניס בקבוק של "סודה סטרים" עם מים קרים לשפופרת האלומיניום, לוחץ שלוש פעמים על הכפתור במכשיר, ושולף בקבוק מלא סודה, בריכוז האהוב עלי—
באיזה טעם שבא לי
ממבחר הטעמים הרב שמציעה "סודה סטרים"
ויש לי משקה קל אמיתי, כמו המשקאות הקלים המובילים בעולם.
והרבה יותר זול:
לפי התחשיב שערכתי, כוס משקה קל תוסס מבקבוק משפחתי, עולה ב—40%—30% יותר מכוס משקה קל שאני מייצר ב"סודה סטרים" כך ש:
ההשקעה מוחזרת בתוך זמן קצר.

ואחר כך—אני רק קונה תמציות, ומחליף את הבלון. וחשוב מכל—אין סכנת התפוצצות, לא של הבלון ולא של הבקבוק (תודה לאל)... מבלון אחד ניתן להפיק 120—100 כוסות.
אתה מייצר—אתה שותה. סודה סטרים.

וזה המפעל שלי."

בלון גז ניתן להחלפה בכל סניפי השופרסל, השק"ם ובתחנות "סודה סטרים". לקבלת כתובת התחנה הקרובה לביתך, פנה אל:

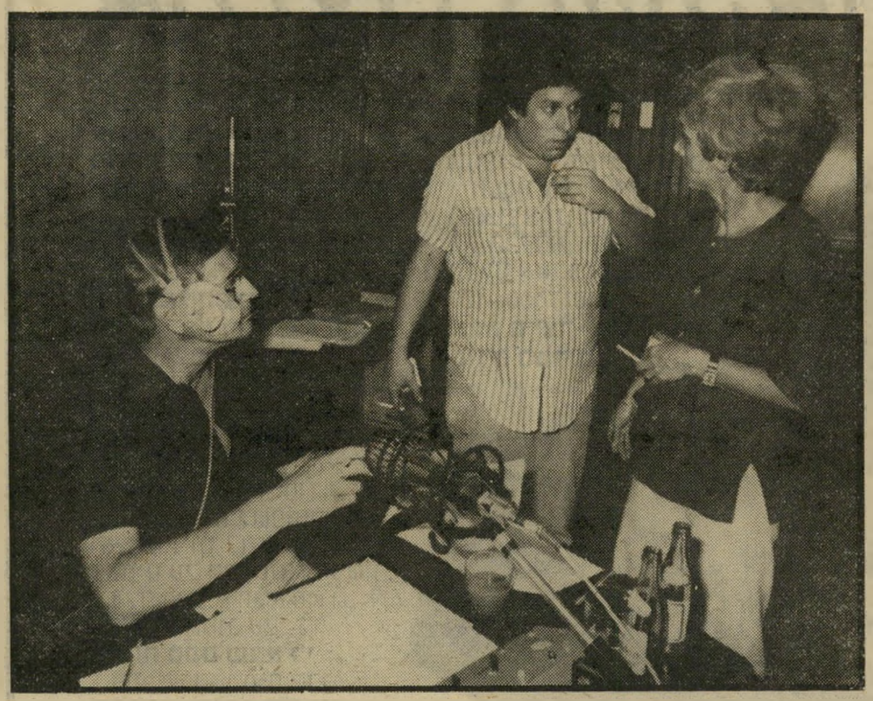
"סודה סטרים".
רחוב גבעת שאול 24, ירושלים.
טל: 02—520375, 02—537724
מרכז שרות והדגמות בכל בו שלום.

סודה סטרים

סודה סטרים: משקה קל בשלוש לחיצות.

להיכן נעלמה בלילה גולדה מאיר?

ולהיכן נעלם יצחק רבין?

■ חודש אוגוסט נחשב לעונת המלפפונים, כלומר עונה מתה בחיים הפוליטיים, האמנותיים והחברתיים. מיד עם תחילת פגרת־הכנסת, נסעו שרים וח״כים לחוץ־לארץ, חלקם במיסגרת שליחויות שונות וחלקם למטרות נופש. מי שעוד לא נסע, מתכוון לנסוע בימים הקרובים. בין הח״כים הנוסעים לבלות את הקיץ מחוץ לגבולות הארץ נמצאים: **עדי אמוראי, מיכה חריש, אורה נמיר, יוסי שריר, גד יעקובי, שרה הורוביץ, שולמית אלוני, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, דני רוזוליו, דויד גדאם, פסח גרופר, יגאל כהן, אימרי רון, יחזקאל זכאי, יצחק רבין, אבא אבן, משה ארנס, תמר אשר, עוזי בר־עם, זאב בין, משה שחר, יחזקאל פלומין ושימחה אריליך.** בין השרים שנסעו או יסעו בקרוב, נמצאים: **שר־האנרגיה יצחק מודעי, שר־המיסחר גדעון פת** ושר־התחבורה **חיים לנדאו.**

■ ח״כ **יצחק רבין** טען השבוע כי הוא רוצה שמיפלגת־העבודה תזכה בבחירות ברוב מוחלט. בהתייחסו למפ״ל אמר רבין: „אנחנו לא צריכים קואליציה. בכל קואליציה יש גועליציה.״

■ כשהתבקש ממלא־מקום

חיים בנאי

הבדרן, הידוע בחוש־ההומור שלו, אינו צוחק בימים האחרונים. בשבוע שעבר, בעת שעצר עם מכוניתו ברמזור־אדום, נכנסה במכונית נפצע בצווארו. „אני לא יוצא הרבה מן הבית, כי אין לי דבר מצחיק לספר,״ טען השבוע חיים בנאי, לראשונה בחייו. שלו מכונית מישטרה, שלא עצרה בזמן. המכונית ניזוקה, חיים

מז״ל ההסתדרות. **ישראל קיסר**, להגיב על הריב בין רבין לבין ח״כ **שימעון פרס**, אמר: „עד שהם לא יכריזו ביניהם על סיכסוך עבודה, אני לא מתערב.״

■ קיסר נשאל מי לדעתו ראוי למלא את תפקיד מז״ל ההסתדרות עם ייצרו עבור ה־מז״ל הנוכחי, **יוחנן משי**, תפקיד של נשיא־כבוד. „הבעיה תהיה,״ אמר קיסר במקום תשובה: „איך יסתדר הנשיא עם הקיסר שלו.״

■ אשת החברה הירושלמית, **נוגה רג׳ואן**, ערכה ערב־גריל בחצר הווילה שלה בירושלים לכבוד שגריר מצרים בישראל, **סעד מורתדה**. לכבודו של השגריר החלה רג׳ואן את הערב בשעות מאוחרות ביותר. היא ידעה שבחודש הרמדאן יכולים המוסלמים לאכול רק בלילה. אך רבה היתה אכזבתה של רג׳ואן כשמורתדה כלל לא הופיע. למחרת הוא הסביר לה שיומיים קודם לכן קילקל את קיבתו, ומאז הוא נזהר.

■ במסיבה שנערכה בירושלים סיפר ח״כ **אברהם** („אברשה״) **שריר** על ישיבת־סיעת־הליכוד בכנסת שבה הכריז ראש־הממשלה, **מנחם בגין**, כי הוא מתכוון „לרדת אל העם ולערוך 60 אסיפות בכל רחבי הארץ.״ הגיב על־כך אחד השומעים: „מוטב שבגין יעשה את החריש העמוק שלו יחד עם שר־הבריאות, **אליעזר שוסטק**.״ השיב לו שריר: „שוסטק לא רופא.״

■ הפרופסור **אליעזר** („גיזרי״) **רחמיביץ**, בנו של הפרופסור **משה רחמיביץ** המפורסם גילה השבוע את אחד מסודות המדינה הכי מוסים ביותר. ערב מילחמת־יום־הכיפורים החלה מי ש־היתה אז ראש־הממשלה, **גולדה מאיר**, לסבול ממחלת הסרטן. היא לא רצתה שהדבר ייוודע לציבור, וכך מדי לילה היו מעבירים אותה בחשאי לבית־החולים הדסה, עושים לה הקרנות ומחזירים אותה לביתה.

■ זקן הסגל הדיפלומטי בישראל הוא שגריר הרפובליקה־הדומיניקנית, **חוזה ויאנבה**. מקום השגרירות של הרפובליקה־הדומיניקנית וביתו של השגריר, הם בירושלים. בשבוע שעבר הודיע וילאנובה בהומור המפורסם שלו כי: „כל שגריר שיעזוב את ירושלים וירד לתל־אביב, יורד מיד לדרגת קונסול.״

■ ראש־עיריית ירושלים **טדי קולק**, לא ידע שהרעיון שלו לרוץ לבחירות בראשות רשימה עצמאית ידלוף לעיתונים. לכן, ככל הנראה, נראה קולק, יום לפני שהדבר פורסם, כשהוא מתדפק על בתי חברי מיפלגת־העבודה ופוקד אותם.

■ מזכירתו הנאמנה של ראש־הממשלה מנחם בגין, **יונה קלימוביצקי**, נשאלה השבוע מה המתנה היפה ביותר אותה קיבלה ליום הולדתה ה־32 שנערך בשבוע שעבר. מתברר, ש**דן פתיר** ערך ליונה מסיבת־הפתעה קצרה בלישכה, מסיבה שבה השתתפו מילבד עובדי הלישכה גם ראש־הממשלה וסגנו שימחה אריליך. המתנה היפה ביותר היתה של אריליך. הוא הצטרף לשירת „היום יום הולדת״ שהכל שרו ליונה. „זו היתה הפעם הראשונה ששמעתי את אריליך לשיר,״ סיפרה יונה „לא ידעתי שהוא מסוגל בכלל לשיר.״

■ הממונה על התקציבים במישרד־האוצר, **ישראל ארקין**, דרש בכנס גיזברי הרשויות המקומיות שכל רשות תדווח לו בדיוק על מה היא הוציאה את הכסף שלה. הגיזברים סרבו, ואז שאל ארקין: „איך אני אדע על מה אתם מוציאים את הכסף?״ השיב לו גיזבר עיריית־ירושלים, **עוזי וכסדר**: „תפזר עליו אבקה זרחנית לפני שאתה נותן לנו אותו.״

מזוג כרמליטה
בכוסות
עם קוביות קרח,
הוסף פלחי לימון
ומעט קינמון
לפי הטעם.
אתה תהנה
ואורחיך יודו לך.

כרמליטה
סנגריה
עם קרח,
היש טוב
ממנה
בקיץ?

חגי פינסקר

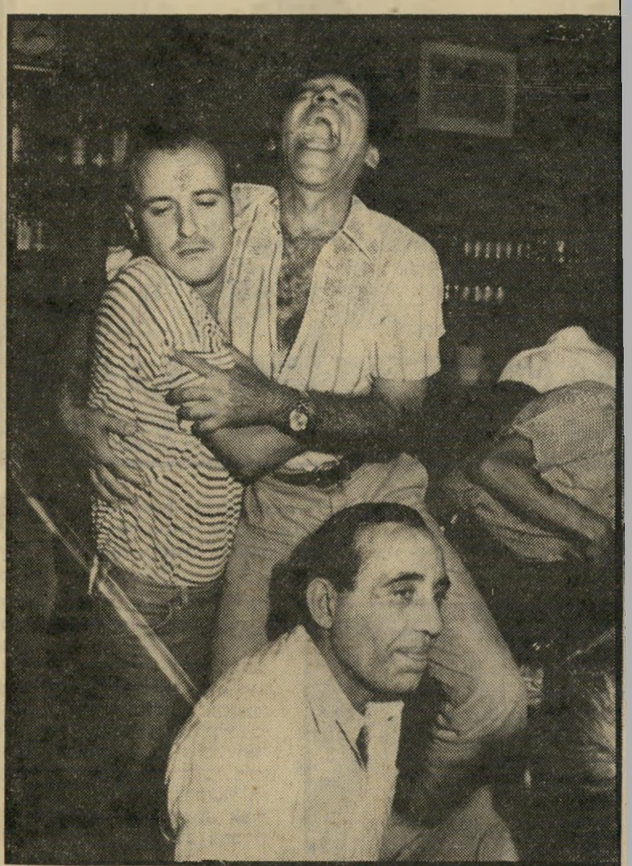
(בתמונה, משמאל) חזר בימים אלה אל המיקרופון. פינסקר הוא אחד ממגישיה של התוכנית כל צעבי הרשת. העורך הראשי של המאגזין הוא דויד מרגלית (בתמונה, ליד פינסקר), שהיה פעם בוועד העובדים, בימים שפינסקר היה מנהל הרדיו. כיום עובד חגי תחת ניהולו של מרגלית. באחת התוכניות, כשעמד מרגלית בפני החלטה קשה, טפח פינסקר על שיכמו ואמר: „רצית להיות מנהל, אז זהו זה.״ פינסקר הוא המגיש היחידי שעדיין מדקדק בהיגוי נכון של האותיות הגרוניות. בתמונה עימם: עומדת מימין, מפיקת התוכנית רעיה גניאל.

אנשים

■ ארקין היה במצב עוד יותר לא נעים כשביקר לפני שבועיים בכנסת. הוא הבחין במיזנון הכנסת בידידה ותיקה שלו, אשת הרדיו, **חדוה אי־מוֹן**, וקם אליה במהירות כדי ללחוץ את ידה. דווקא אז נקרעו מכנסיו במקום הפחות נעים.

■ בשיחה עם עיתונאי אמר השבוע ח"כ **אהוד אי־מרט**: „ממשלה שקיומה תלוי בחברי־כנסת כ**אסף יגורי**, **אמנון לין**, **יצחק יצחקי** ושותפיהם, עדיף לה שתיפול." העיתונאי אמר לאולמרט: „אם **מאיר** לסיור בחוץ־לארץ. הדיונים בישיבה נסובו על אי־כל. אחד מחברי־ההנהלה **יוסף סַגִּיט**, הרצה בפני הנכחים על אופן הכנת לזניה טעימה. מאיר עצמו רשם בדיקנות את המירשם. אחר כך הכתיב מאיר לחברי־ההנהלה מירשם להכנת פשטידה מלחם שחור ישן ומבצל, ונעל את הישיבה.

■ מזכירת נעמ"ת בירושלים, **רות לב**, הבחינה שמגקה של משרדי נעמ"ת לא באה כמה ימים לעבודה, וכי המקום מלוכלך. היא נטלה

אורי ליפשיץ

הצייר (במרכז) היה עליז מאוד בקפה „כסית" השבוע. השחקן הצעיר, דורון („שולץ") אייל, סיפר לו שסירטו הקצר „יוסף יוסף" נמצא בשלבי סיום. אורי, ידידו של השחקן, החליט להשקיע בסרט 300 אלף לירות. „ההשקעה שלי הן התמונות שלי. מכרתי שתי תמונות ואת הכסף נתתי לדורון," אמר. ישב לידם איש העסקים שמעון („צ'פאי") קדם, שבעצמו השקיע בסרט 400 אלף לירות. „אני מקווה שזו השקעה ולא מתנה," אמר איש העסקים צ'פאי.

ציפי שביט

הבדרנית, הנמצאת עתה בעיצומן של חזרות לקראת המופע פנטסיה בארץ הפלאות, עובדת מדי יום שמונה שעות לפחות. באחת החזרות השתובבה וחיבקה את שותפה למופע הזמר יגאל בשן, שישב באותה עת ליד הפסנתר וניגן להנאתו.

איחמר ארגוב

נגן הקלרינט, הבחין שבנו בן ה־3, נמרוד, נוטל את הקלרינט ומתאמן בו. לכן נתן האב לבנו צינור, ואמר: „כאשר תהיה גדול תוכל לנגן כמו אבא. אבל בינתיים עליך ללמוד לנשוף נכון בצינור."

אני אפרסם את זה יהיו לך צרות מבגין. תצטרך לטלפן אליו ולהבהיר לו את מה ש־אמרת." השיב לו אולמרט: „במצבה הנוכחי של הקואליציה בגין הוא שיצלצל אלי ויבקש הבהרות."

■ ביום האחרון של מושב־הכנסת הצטופפו לידי מקלט־הטלוויזיה היחיד בביתו של שר־החוץ, **יצחק שמיר**, כמה חברי־כנסת, ביניהם ח"כ **צ'ארלי ביטון**. כשקריין הטלוויזיה **דניאל פאר** אמר: „מצריים טרם הגיבה על חוק־ירושלים," התנפל על המסך־הקטן ביטון בקללות וצרח על פאר: „זו הרי כל המטרה שלך."

■ הנהלת בית־החולים שערי צדק בירושלים התכנסה לישיבה אחרונה לפני צאתו של מנכ"ל בית־החולים **משה** דלי וסחבה והחלה לקרצף את הרצפות. המעשה העמיד במבוכה לא נעים את יתר עובדות המישרד, שמיהרו להצטרף אל לב.

■ בערב חתונת בתו של ח"כ **שמואל תמיר**, רקד ח"כ יצחק רבין על שתי חתונות. הוא בא לחתונה עם רעייתו **לאה**. באמצע המסיבה אמר יצחק ללאה כי הוא צריך לקפוץ לכמה דקות לביתו של שגריר ארצות־הברית בישראל, **סמואל** („סם") **זואיס**, כדי לפגוש את הפוליטיקאי האמריקאי, **ג'ון קוֹנוֹלי**, שהגיע ארצה ליממה אחת. רבין הבטיח לאשתו שיבוא לאסוף אותה כעבור כמה רגעים. משעברה למעלה משעה ולאה לא ראתה את בעלה חוזר לחתונה, החלה לחשוש. אז ראתה את אשת השגריר האמריקאי, **סאלי זואיס**, שאמרה לה: „אני כבר מחפשת אותך כשעה בתוך המון החוגגים. בעלך שלח אותי להודיע כי הוא נמצר בארמון־ערב בביתנו, ולא יוכל לבוא לקחתך הביתה."

■ עורך השבועון היהודי בצרפת, הרב **זאקו גרינוואלד**, פירסם מיכתב גלוי לראש־הממשלה, מנחם בגין, שבו הוא טוען כי מאז שנת 1976 ועד היום לא טרחה ממשלה להזעיק את דעת־הקהל היהודי בצרפת, אפילו לא בעניין הנושא האטומי של סיוע הצרפתים לעיראק. „רק פעם אחת הזעיקה הממשלה את יהדות צרפת. זה היה בעת ביקורם של שני אנשי שלום עכשיו בפאריס. אז הם העמידו את כולם על הראש," כותב גרינוואלד.

■ אחרי שהנשיא המצרי, **אנוור אל־סאדאת**, שלח הזמנה לנשיא **יצחק נבון** ורעייתו, לבקר במצרים, שלח השבוע **אופירה נבון** הזמנה ל**זינאת אלבאז** לבקר בישראל. זינאת היתה נערת־היופי של מצרים בשנת 1956, כאשר אופירה נבחרה אז לצברית־השנה מטעם הערוץ הזה. השתיים נפגשו אז בפאריס, ומאז לא התראו.

■ שר־הפנים הד"ר **יוסף בורג** הגיב על מגיפת הסקרים המשתוללת בארץ ואמר: „לסקר אין רגלים." עוד אמר: „ומסקר תירחק."

■ בלובי של מלון הילטון בירושלים חיכה קציץ־בטחון עם ילד בן עשר לח"כ **יצחק יצחקי**. התברר, שהילד נתפס על שוטטות במלון ורק חוק יצחקי, האוסר להעביר קטינים למעצר במישטרה, מנע את הסגרתו לידי שומרי־החוק. ליצחקי הסתבר כי הילד ברח מבית אמו בתל־אביב. במקום עבר במקרה ח"כ שמואל תמיר שלא התעצל, טילפן לביתו של הילד, והבטיח לשלוח אותו הביתה במונית.

■ בראיון עם **איתן דנציג** ענה שדר־הטלוויזיה **יעקב אחימאיר**, על השאלה באם כתבי רשות־השידור מאולפים, על־פי דרישות הנהלת־הרשות: „אף פעם לא הייתי חיית־פרא."

■ כאשר נשאל באותו ערב, סגן ראש־הממשלה הפרופסור **יגאל ידין**, ביצד הוא רואה את עתידו הפוליטי, השיב: „אני במיקצועי ארכיאולוג ולא פוטורולוג (רואה העתיד)".

■ במשרד־החוץ בירושלים נערכה קבלת־פנים למנכ"ל החדש, **דויד** („דייב") **קימחי**, ומסיבת־פרידה למנכ"ל היוצא, **יוסף צ'חנובר**. באותה הזדמנות הסתבר כי קימחי ושר־החוץ, **יצחק שמיר**, עבדו בעבר בצוותא, כאשר קימחי היה הבוס של שמיר במוסד.

■ בשבוע האחרון של מושב הכנסת, במהלך הדיון על חוק להנצחת זיכרם של נשיאים וראשי־ממשלה, תקף מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ירוחם משל את החוק. העיר לו על־כך ח"כ **זלמן שובל**: „מעניין איך הייתי מדבר אם החוק היה דן גם בהנצחת מזכ"לים של ההסתדרות."

■ מספרים כי הרבי מסאטמר, **יואיש טייטלבוים**, הסביר מדוע לא עלה ארצה מארצות־הברית: „באמריקה נותנים לי כסף ומבקשים עצות. בישראל נותנים עצות ומבקשים כסף."

■ כתב־הטלוויזיה בלונדון **צבי** („צבה") **גורן**, אינו עסוק רק בהגשת כתבות מצוחלמות לרשות־השידור בישראל. לפני שבוע החליט לקחת חלק בתחרות של יומון לונדוני. העיתון פירסם בעמוד הספורט קאריקטורה, שתיארה אדם מודאג, האוחז ראקטה של מישחק־הקריקט, ושני אנשים עומדים מן הצד ומשוחחים. הקוראים התבקשו לתת כותרת לשיחת השניים. גורן זכה בפרס ראשון על הכותרת שהציע: „מתי הוא עבר מרחוב דאונינג 10 למיגרש המישחקים?"

משל יתחרה נגד מסגד, ספורטאי, שחיין ו־112 קילוגרם של ז'אק אמיר

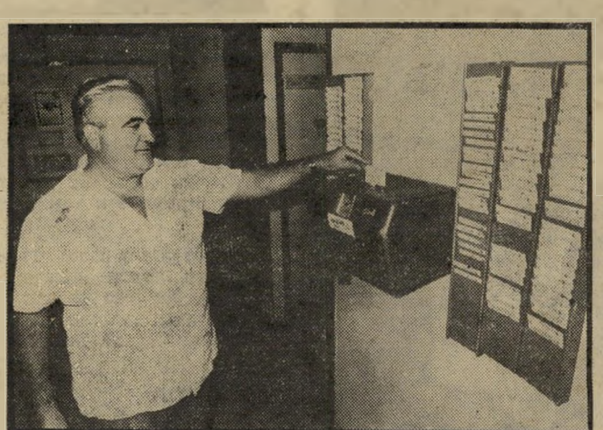
טרזן ממדי גופו של ז'אק אמיר יוצרים לו תדמית מטעה של ביריון. אולם למעשה אמיר הוא אדם לבבי, וניחן בפיקחות מהו־ לה בנסיון חיים עשיר. בצעירותו היה רקדן מעולה והפליא בשירה בקול הטנור שלו. היום הוא שומר על כושר גופני בעזרת השחייה.

חייל את שירותו הצבאי עשה אמיר בנח"ל. הוא ביקש לעבור הצטרף לקיבוץ גינוסר. בקיבוץ גינוסר הכיר את אשתו, אורה.

רזה בצעירותו היה ז'אק אמיר חתיך, בעל גוף חטוב ומוצק. בתצלום מ־1954.

פקיד אמיר נוהג להדפיס כרטיס כניסה ויציאה בעיריית, ככל אחד מהעובדים. הוא מקפיד לשמור על יחסים טובים עם תושבי דימונה. הוא נבחר לראש־העיר לאחר שנבחר לכנסת.

פועל ז'אק אמיר סיים את בית־הספר התיכון המיק־ צועי „אורט" בקאזאבלאנקה. עד היום הוא בוגר בית ספר „אורט" היחידי שהגיע לכנסת. בארץ החל לעבוד כמסגר.

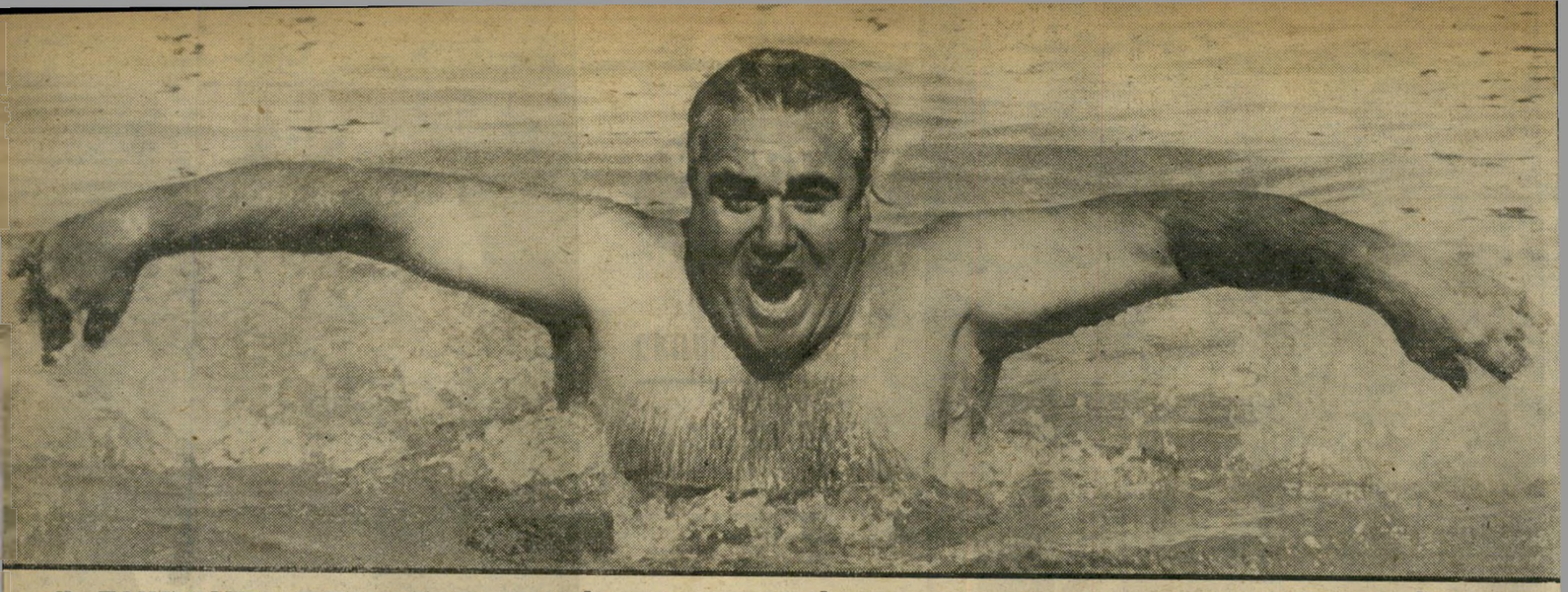
„מה יי לקפיץ בראש? חבר־הכנסת יצחק רבין, אפילו לא הציב עדיין את מועמ־ דותו להאשות הממשלה. גם אני בכלל לא ממהר. לא בוער — יש לי עוד זמן להיות מזכיר־ההסתד־ רות."

דברים אלה אמר השבוע ח"כ ז'אק אמיר. בשבועות האחרונים נפוצו ידיעות, כי אמיר עומד להת־ מודד על תפקיד מזכ"ל ההיסתד־ רות, נגד ירוחם משל. בתגובה לכך שלח אמיר מיברק למשל, ש־ בו הודיע: „אני מסתייג מכל ה־ פירסומים בעיתונים כאילו אנו עומדים משני עברי המיתרס." או־ לם אמיר לא התחייב, כי בעתיד לא יתמודד נגד משל.

בקרב הפועלים נהנה אמיר מת־ מיכה רבה. תפקידיו הקודמים כ־ יושב־ראש מועצת־עובדי־מיפעלי־ ים־המלח, יושב־ראש ועד־עובדי־ התעשיה־הארצי, וחבר הוועד־הפו־ על של ההסתדרות, העניקו לו פיקחות המהולה בניסיון חיים עשיר.

נוסף על היותו חבר־כנסת מש־ מש אמיר גם ראש־עיריית דימו־ נה. מבחינה זו הוא יצר תקדים. כל ראשי־הערים שהיו עד כה גם חברי־כנסת, נבחרו לבית־המחו־ קקים לאחד שכבר שימשו בתפ־ קידם המוניציפאלי. ז'אק אמיר נבחר קודם לחבר־כנסת ורק אח־ עוצמה רבה. יש הסבורים כי אם יציב את מועדותו, יהיה המזכ"ל הבא.

הרושם הראשוני שיוצר ז'אק אמיר רחב המימדים, בן ה־47, הוא מטעה. 112 הקילוגרמים שהוא נו־ שא עליו, עורפו הקצר, ידיו ה־ תלויות במעוגל לצידי כרסו, ואו־ פן הליכתו יוצרים תדמית של בי־ יון. אולם התוודעות קצרה אל ה־ איש משנה את ההתרשמות. אמיר הוא אדם לבבי, בעל לב רחב ו־

„כל בוקר אני שוחה וזה מה שנותן לי את הכוח להיות חבר־כנסת וראש־עיר!"

עם עלייתו נשלח לקיבוץ עין־גב, ומשם לשורות הנח"ל. אחרי השירות־הצבאי הצטרף לקיבוץ־גינוסר, שם ניקלט מייד במסגריה המקומית. בגינוסר גם הכיר את אשתו, אורה, שהיא בת למישפחה רוסית ממקימי הקיבוץ.

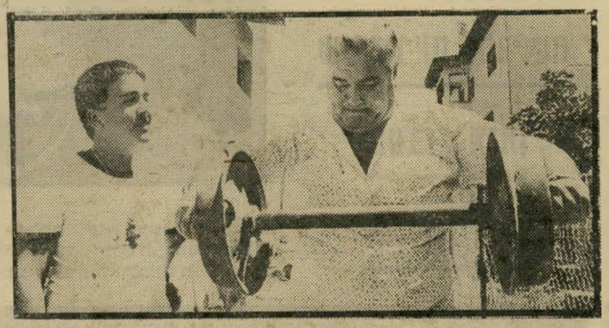
בימים ההם היה אמיר חתיך, בעל גוף חטוב ומוצק. „הייתי ה־רקדן הכי טוב בקיבוץ," הוא מס־פר. „אז רקדו רק ריקודי־עם. דיס־קו לא הכירו עדיין. השתתפתי גם בלהקת המחול של הקיבוץ וגם ב־מקהלה. היה לי קול טנור יפה. יחד עם המקהלה השתתפתי בזימ־ריה החמישית, שהתקיימה בחיפה. „הייתי אז ספורטאי. התמחיתי בג'ודו. הייתי גם שחיין מעולה. כבר בקואבלאנקה קפצתי ממקפצה של 10 מטר. זה ידוע שספורטאים נוטים להשמין אחרי שהם מפסי־קים להתאמן. אני הפסקתי מזמן, אבל עד היום אני מתמיד לצאת כל יום לשחיית־בוקר בבריכה. זה נותן לי מרץ לכל היום."

כשעזב את גינוסר עבר לדי־מונה, והתקבל לעבודה במיפעלי־ים־המלח. שם הפך למנהיג פוע־לים ומשם לכנסת, לראשות־העי־ריה ואולי גם לתפקיד המזכ"ל.

תפקידיו הציבוריים של אמיר גוזלים את מרבית זמנו. את שעות־הפנאי הבודדות שנותרות לו, הוא מקדיש בעיקר לקריאת ביוגראפ־יות של מנהיגי־הישוב. „קראתי את בן־גוריון, שזר, בן־צבי ואחרים. עכשיו אני קורא את יצחק רבין. פעם נהגתי לקרוא גם סיפרות קלה, אבל היום אין לי יותר זמן לזה."

אורה, אשתו, היא ספרנית, ה־מנהלת את הסיפריה־העירונית ב־דימונה. „כאשר ז'אק עבד במיפ־עלי ים־המלח, יכולתי להרשות לעצמי עוזרת," היא מספרת. „אבל כשהוא קיבל את המשכורת הרא־שונה מהכנסת נהיה לנו חושך ב־עיניים. זה היה בדיוק חצי ממה שהרוויח קודם." לפי החוק מקבל אמיר משכורת רק מהכנסת, ואילו עבודתו כראש־עיר היא בהתנד־בות.

בדימונה נולדו לבני הזוג שני ילדים, ורד, בת ה־20, היא כיום חיילת בחיל־הים. אייל עומד לח־גוג בקרוב את טכס בר־המיצווה, שיתקיים בגינוסר, שם התקיימה גם החתונה של הבת הבכירה, מי־כל. „אנחנו שומרים על קשר הדוק עם גינוסר," מספר ז'אק. „בכל הזדמנות אנחנו נוסעים לב־קר שם. זה הבית השני שלנו."

ספורטאי אמיר מדגים לבנו, אייל, כיצד יש להרים מיש־קולות. בצעירותו היה ז'אק אמיר ספורטאי וחתמחה בעיקר בג'ודו. הוא אימן בני־נוער בקרב־פנים.

המתמודדים ז'אק אמיר יחד עם מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל. התמונה צולמה בשנת 1972 במיפעלי ים־המלח. כיום מתנבאים כי אמיר ירש את ירוחם משל.

האשה מהקיבוץ ז'אק אמיר יחד עם אשתו, או־רה, שאותה נשא בקיבוץ גינוסר. לאמיר בן אייל, ושתי בנות, מיכל הנשואה וורד המשרתת בחיל־הים.

עם הבן ז'אק אמיר והבן אייל עובדים בגינת ביתם. פרט לעבודה בגינה, מקדיש אמיר את מרבית זמנו לקריאת סיפרי ביוגרפיה של מנהיגי היישוב. ברקע התמונה נראית הווילה הדו־קומתית של ז'אק אמיר, אשר מש־תרעתי על שטח של 180 מטרים מרובעים.

מסיבת השבוע

במתקני שעשועים

בגן־ילדים

בגבעתיים

ערכה מסיבה

של אריות ולביאות

שעברו מזמן

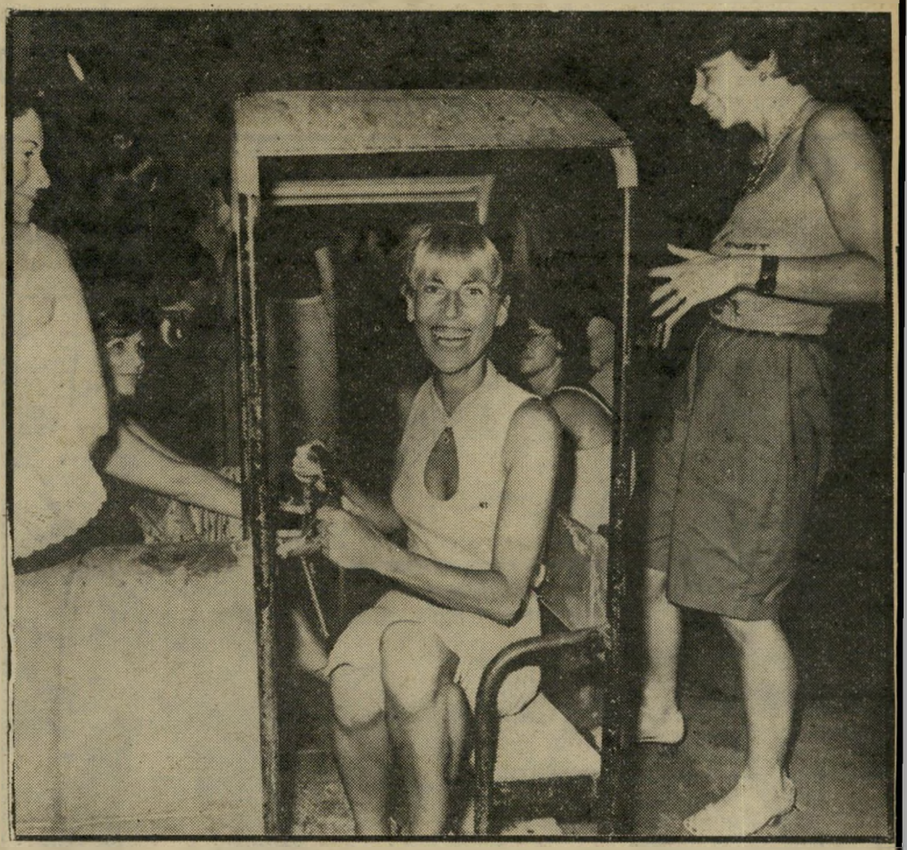
את גיל הגן

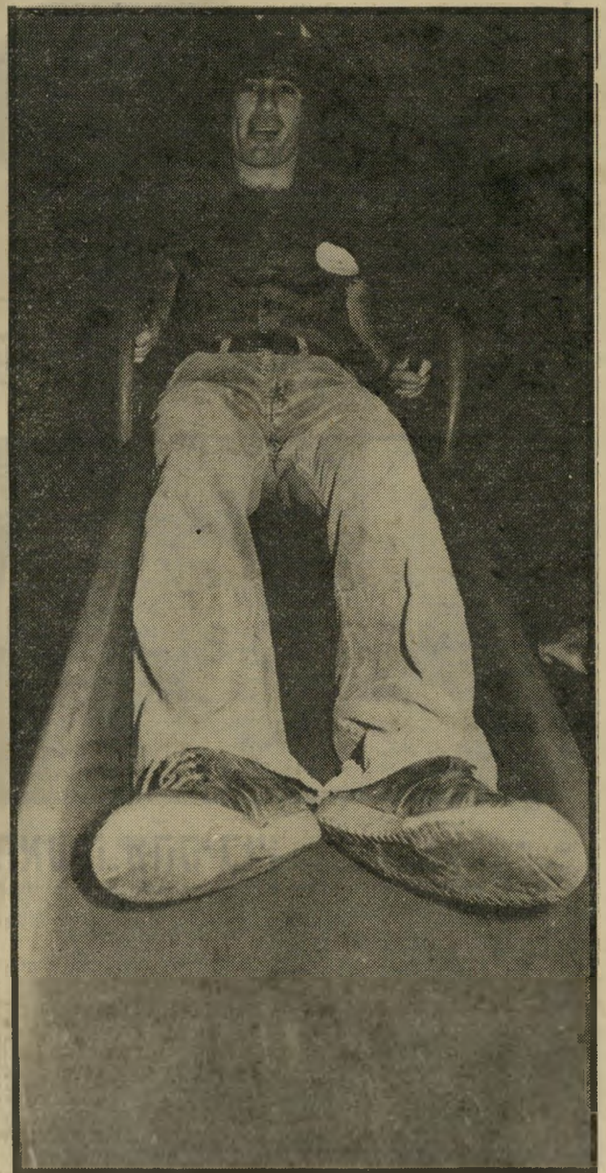
המפיק ואשתו הם שלמה פז וסטלה. השניים השתובבו על הנדנדה. הם יוצאים בקרוב ללוס־אנג'לס, שם יכהן שלמה כמנהל סניף האולפנים המאוחדים.

בת הגננת סיגל רייך וידידה החייל דני מידן. הם מתגוררים בגבעתיים ובאו למסיבה כדי לחפש את אנשי הבוהמה. כאשר לא מצאו אותם, התיישבו על הנדנדה.

הדיילת היא זהבה שילון, אשתו של הבמאי יגאל שילון, שהוא אחיו של כתב הטלוויזיה בניו־יורק, דן שילון. זהבה דקת־הגיזרה התפטרה מחברת „אל־על" אחרי שילדה בשלישית. זהבה, שישבה ברכבת־הילדים, אמרה: „אני כבר רגילה לצעצועים בגן בזכות שני ילדי."

השחקן גד הראל החליט להפגין את כושרו הגופני על המגלשה בחצר־המישחקים. „אם לא נותנים לי תפקידים בסרטים," אמר, „אני משתדל לשחק בגן."

„אנחנו בנות מזל אריה ויש לכולנו תכונות אופייניות מזל זל. כמה מאיתנו מפתות, מה הוקפית וכמה סתם נהנות מן חיים, לכן החלטנו לחגוג את יום־הולדת שלנו בצוותא," אמרה הירת מרים ברנהרדט, כאשר הזינה את ידידיה למסיבה.

כל אחת מחוגגות יום־ההולדת, נדה כתר מנייר כחול, והזמינה אירוע את ידידיה. את המקום גבעתיים, המשמש מעון־ילדים, נידבה אחת הלביאות, אתי רייך. „הזמנו אמנים ואנשים חשובים. הזמרות נירה רבינוביץ ומיכל טל, שהן בנות אותו מזל, אמרו ש־תבואנה," סיפרה האופנאית שרה מילר. אך הם לא הגיעו.

העובדה שהחגיגה נערכה בגן־ילדים, גרמה לאורחים להסתובב בחצר, ולהשתובב על מתקני הגן, נדנדות, מיגלשה ורכבות קטנות. בחדר הגדול רקדו האורחים לקול צלילי המוסיקה הרעשנית.

כטוב ליבם של החוגגים בריקודים, שתיה ורכילות, הטריד הרעש את השכנים, ואחרי עשרים וחמש שיחות טלפוניות שקיבלה מישטרת־גבעתיים, הגיעו אחרי חצות שני שוטרים וביקשו מהאריות להפסיק את הנהמות.

„זו בעצם מסיבה לכל אלה מאיתנו שלא נסעו לחוץ־לארץ בחודש אוגוסט. היובש החברתי דירבן אותנו לשמח את כולם," הסבירה אתי הגננת.

אנשים

אלו נשים אוהב עודד בן־עמי?

וזה חשוב יותר, נחירות או יחסי־מין?

■ כאשר דנו נציגי אי־גוד־האמנים הישראליים, אמ״י, בענייניו של **מני פאר**, שלא ינחה את תוכנית הטלוויזיה, שעה טובה, העיר להם עורך־הדין שלהם, **רם כספי**: „אתם שולחים את מני פאר לקו הראשון, ואתם יושבים במיזוג־אוויר ורואים אותו גו־פל במוניטור!״

■ ח״כ **גאולה כהן**, ש־יזמה את חוק יסוד: ירושלים, החליטה להיכנע לחרם שגזרה על עצמה, שלא להעניק ראיונות לעיתונים ולתחנות־טל־ויזיה בגרמניה. השבוע נתנה ראיון מפורט לטלוויזיה הגר־מנית.

■ עולם הקולנוע הוא עו־לם קטן. השחקנית **גילה אלמגור** נזכרה כי לפני תשע שנים היתה אורחת של המכון השוודי לקולנוע, שב־ראשו עמד אז **האריי שיון**, בעלה של השחקנית **אינגי־ריד טוין**, המשתתפת ב־רוב בסרטיו של הבמאי ה־שוודי המהולל, **אינגמאר ברגמן**. שם היא הכירה את השחקנית **ביבי אנדרסון**. עכשיו, כאשר ביבי באה לבי־קור בישראל, ערכה לה גילה קבלת־פנים בביתה. בעלה של ביבי, **פאר אומארק**, עומד כיום בראש המכון־לקולנוע בשוודיה.

■ לכבודה של הכוכבת השוודית ערכו הקרנה של ה־סרט אוייב העם, **בהשתתפות סטיב מקווין**, שלא זכה מ־שום מה לעלות על האקרנים בארצות־הברית. לפני תחילת ההקרנה עלתה ביבי על הב־מה ואמרה: „הבנתי שאני מוזמנת לערב של שאלות־ו־תשובות, אך עם כל־כך הרבה אנשים באולם זה בילתי־אפ־שרי. בהנחה שישאלו אותי איך אני מתרשמת מישראל, אני רוצה לומר לכם שאתם יכולים לחוקק כל מיני חוקים בקשר לירושלים, אך מרשים אותי מאוד איך שהצלחתם לשמר את העיר עבור מאמיני כל הדתות. מרגש אותי לראות משהו שקורה בתקופת חיי.״

■ דוברת מישרד־הברי־אות, **דבורה גנני**, מרגישה בתפקיד גם כשהיא בבית־ה־שימוש. אחרת אי־אפשר לה־בין את הזדעזועותה כשגילתה שגם בחדרי־השרותים של הנ־שים בכנסת כתובות־קיר. או־לם גנני התנחמה בכך שבשי־רותי־הכנסת אין ניבולי־פה אלא רק הכתובת: „כל מה שאנחנו צריכים זו אהבה.״

■ קריין־הטלוויזיה, **עו־דד** („דדי״) **בן־עמי**, היה במצב־רוח מהורהר בשבת ה־אחרונה. כשביקר עם בתו ה־צעירה בבריכת־השחיה של מלון המלך־דויד בירושלים, אסף סביבו בן־עמי קהל, והר־צה בפניו על הגיגיו הפילו־סופים: „האשה הכי אהובה עלי זו אשה בהריון, כמו כת־בת ידיעות אחרונות, **ריבי תבורי**,״ טען בן־עמי. „מה שאני הכי אוהב זו אשה המ־פרנסת את בעלה בעוד הוא עושה חיים.״ אשתו של בן־עמי, **אורנה**, היא דוברת בית־חולים ירושלמי.

■ בתוכנית הרדיו כל צב־עי הרשת ריאיין המנחה, **יוסי גרבר**, את הפסיכיאטר, ד״ר **ריצ׳רד קורנהאיזר**. ל־אולפן טילפנה אשה וסיפרה שהיא איננה מקיימת יחסי־מין עם בעלה בגלל נחירתו בלי־לות. אמר לה הפסיכיאטר: „אתם יכולים לקיים יחסים לאור־דווקא בשעות המקובלות. אחרי־כן הוא יכול ללכת ל־חדרו, ולנחור בשקט.״

■ ביום השישי האחרון טילפן גרבר בשידור־חי באו־תה תוכנית, אל המשוררת **מרים יקן־שטקיים**, כדי לברכה לרגל יום־הולדתה ה־שמונים. הוא צילצל אליה ב־שמונה בבוקר, ושאל אותה מה היא עושה. ענתה לו המש־רדת: „משש וחצי בבוקר אני מסדרת פרחים. כל־כך הרבה אנשים זכרו את יום־הולדתי, וטרחו, ושלחו לי פרחים.״ כא־שר נשאלה מהו השיר הא־הוב עליה, ביקשה לשמוע את הבובה זהבה שהלחין **שמוליק קראוס**.

■ לכתב הארץ **מיכאל גרטי**, שחזר מחוץ־לארץ לפ־ני שבועיים, ציפו שתי הפת־עות מוזרות. הראשונה היתה העלמותן של שתי מיזוודותיו, שאחת מהן הוטסה ללונדון בטעות, במקום לישראל, והגי־עה אחריו באיחור של שבוע. בעוד הוא לא מצליח לאתר את המזוודה השניה. ההפתעה השניה ציפתה לו במכוניתו, שחנתה כל זמן שהותו בחוץ־לארץ, לפני ביתו ברעננה. כאשר נכנס למכונית כדי ל־התניע אותה, הוא גילה בה עכבר שדה. אחרי השוק הרא־שון של גילוי העכבר, ניסה גרטי ללא הצלחה, ללכוד את העכבר. כעבור שבוע נתן גר־טי לעכבר שם: פולי. הוא קנה מלכודת־עכברים קטנה, שם במכונית, ואחרי שבוע הצליח סוף־סוף ללכוד אותו. „אחרי שממש התידדנו, החל־טתי שהגיע הזמן להיפרד, ושלחתי את פולי לחופשי ליד כביש־החוף,״ סיפר גרטי.

■ מנכ״ל האולפנים המ־אוחדים בהרצליה, **יצחק** („איציק״) **קוה**, השתתף בש־בוע שעבר בתוכנית הרדיו מחפשים את המתמון, ששוד־רה ביום שלישי שעבר בשעה חמש וחצי. כמה שעות אחר־כך בא לישיבת־עבודה באחד הבנקים. בפתח הישיבה העיר אחד הנוכחים: „אני רוצה לברך את קול על השתתפותו המוצלחת בתוכנית הרדיו.״ הגיב קול: „מה, מישהו ב־אמת מקשיב לקול־ישראל?״

■ רצון טוב גילתה האמ־נית **תמרה רנצר**, המבדרת ילדים במסיבות־גן וימי־הו־לדת. כאשר שמעה שמוסד ל־ילדים עוזבים של עיריית־תל־אביב עורך מסיבת־סיום, הת־נדבה לבוא עם האקורדיון ש־לה ולבדר את הילדים. תמרה, שהיא אחותו של הקוסם **עמוס קדברא**, הביאה למו־סד גם את הקוסם **יורינו**.

■ בשיחה עם ח״כ **שו־למית אלוני** סיפרה אלוני למנכ״ל רשות־השידור לשעבר, **יצחק ליבני**, על האמביציות הסיפרותיו שלה. היא גילתה לו כי כבר כתבה כמה סיפורים קצרים. באחד מהם, סיפרה, נוסע אדם במונית ומתברר לו שהאיש היושב לידו הוא בעצם גוויה.

■ מכוניתו של שגריר מצרים בישראל סעד מורתדא, עברה תאונה קשה, עת היתה נהוגה בידי נהג השגרירות. המכונית הוכנסה למוסך ותהיה שם כחודש ימים, בעוד השגריר יצטרך למצוא לעצמו דרכים אחרות כדי לנוע בארץ.

■ אחרי תלונות רבות לתחנת הרדיו, על נהגי מוניות המסרבים להסיע אנשים למר־חקים קצרים או בתי־מלון ב־עיר, שלחה התחנה את הכתבת הנאה כרמלה מנשה, כדי ש־תעצור מוניות ותברר באם ה־תלונות אמנם מוצדקות. כרמלה חזרה והודיעה כי לא נתקלה בשום בעיות עם הנהגים. „להיפך, היו כמה תחנות ש־הנהגים רבו ביניהם מי מהם יסיע אותי,״ סיפרה.

■ בעת הקלטת תוכנית הטלוויזיה האחרונה של שעה טובה, ביום חמישי האחרון, רצו מפיקי התוכנית שאחת מן הצופות באולם, תעלה על ה־במה בעת שהזמר **רן אלירן** שר את שירו נוסטאלגיה זה לא מה שהיה, ותצטרף אליו בשירה. השחקנית **מרים פוקס** עלתה לבמה ושרה עם אלירן. עם תום השיר אמר לה המנחה **מני פאר**: „גם את כבר לא מה שהיית. יש לך ארבעים קילוגרמים יותר.״ כאשר ראו המפיקים את הקטע הזה החי־ליטו שאינו עשוי בטעם טוב וגנזו אותו.

■ כתב בכיר של השבו־עון הצרפתי ל׳אקספרס, **ז׳אק דירדישי**, פירסם לפני חודשיים ספר על המאפייה הישראלית. השבוע בא לישראל. מנמל־התעופה בן־גוריון הוא לקח מונית לתל־אביב. הנהג פתח עמו בשיחה וכאשר דירושי הציג את עצמו, זיהה אותו הנהג ואמר לו: „אתה אמנם כתבת על המאפייה בארץ, אבל אם אתה מוכן, אני אקח אותך לסיבוב ברחובות תל־אביב ו־אראה לך מה זאת מאפייה אמיתית אצלנו.״

דורית סמיבנס

השחקנית הישראלית המתגוררת בלוס־אנג׳לס, הצטלמה לכרזה צבעונית, הנמכרת שם. מפיקי תוכנית הטלוויזיה האמריקאית, „המלאכים של צ׳רלי״, שראו את הכרזה, זימנו אותה למיבחנים, כשחיפשו מלאכית חדשה במקום אחת שיוצאת מן הסידרה. דורית הגיעה לחמשת המועמדות האחרונות, אך לא קיבלה את התפקיד, אחרי שמפיקיה החליטו לתת אותו הפעם לנערה כושית.

אביבה פז

הזמרת, מי שהיתה אשתו של הרקדן־כוריאוגרף משה אפרתי, נפגשה במסיבה בפאריס עם המוסיקאי־זמר דני שושן. במסיבה ישבו השניים והעלו זכרונות מן הימים שבהם עבדו בצוותא בארץ, מה שהוליד בראשם את הרעיון להופיע שוב יחדיו בישראל. בימים אלה באה הזמרת אביבה פז לביקור, כדי לארגן את מסע הופעותיהם בארץ.

הציפוי האקרילי מהפכני להגנת מכוניתך

לראשונה בישראל
ציפוי פלסטי חד-פעמי

ORIGINAL PLASTIC COATING
GLO-SHIELD™
במקום טיפולים חוזרים בווקס ופוליש

כפי שדווח על כך בעתונים וברדיו (אור ירוק)

ציפוי-אקרילי פולימר למכוניתך תוך פחות משעה ב-79.- שקל בלבד

NEW CAR DEALERS CHARGE UP TO $200

גלו-שילד™ מעניק למכוניתך הגנה מלאה ומראה חדש, שיחזיק 3 שנים לפחות - באחריות. שים קץ לקורוזיה ולחלודה, לשחיקה ולהתבלות ולהסדקות של צבע המכונית.

שאל את מי שכבר ניסה.

גלו-שילד מגן צבע - מכוניתך וגם מחדש אותו. הוא מחזיר לה את מראה המכונית החדשה בתוך פחות משעה וכמעט ללא מאמץ.

נשמע יותר מדי טוב ? לא ! כי **גלו-שילד**, הציפוי הפלסטי המהפכני, מבטיח הגנה וגם חידוש צבע המכונית למשך 3 שנים

תוכל לחדש ולהחיות צבע ישן. עליך רק למרוח... ולנגב, ותהליך כימי מהיר מסיר את שכבת הצבע העלינה, "המתה".

גלו-שילד מסיר גם ווקס ישן, זפת, כתמים, שרף עצים, לכלוך, הפרשת צפורים, פיח, גריז, כתמי דלק, חלודה, או כל לכלוך אחר. גלו-שילד מותיר מעטה פלסטי שקוף המתחבר למשטח הצבע, ממלא את הנקבוביות ומעניק ברק גבוה, ועמיד. רק מרח... ונגב.

גלו-שילד לא דומה לכל דבר אחר שכבר ניסית

אל תשווה גלו-שילד עם ווקס או פוליש. גלו-שילד הוא נוזל שקוף אשר לאחר שהוא מסיר ווקס ישן וכתמים מן הצבע, הוא מותיר ציפוי, הזהה למעשה, ללקה האקרילית שבה נצבע רכבך לראשונה: והוא פועל גם אם מכוניתך נצבעה בצבע אמייל פשוט. חומר אקרילי נצמד לכל דבר, אך לעומת זאת, שום דבר אינו נצמד אליו לאחר שיבש והתקשה. לא שרף עצים, לא שומן ולכלוך ולא הפרשות ציפורים, דלק וכו'. אפילו לא צבע.

נוסה בהצלחה על מטוסים וספינות

לאחר ניסוי ממושך; בתנאים קשים, התקבל גלו-שילד לשימוש במטוסים וספינות אצל גדולי היצרנים, בארה"ב. גלו-שילד הוכח כיעיל במיוחד בסביבת מי מלח, ומומלץ לשימוש בכל סוגי הספינות.

- ★ **זהו חומר אקרילי - אל תשווה אותו עם חיקויים.**
- ★ **אין צורך לשפשף או ללטש.**
- ★ **מנקה ומבריק.**
- ★ **פועל היטב על כל צבע.**
- ★ **מהיר, קל ופשוט בעבודה. רק למרוח ולנגב.**

ציפוי אקרילי זה, הנמשח על מכוניתך תוך פחות משעה - מחזיק 3 שנים. וכל מה שעליך לעשות כדי לשמור על הברק הנהדר, הוא לשטוף בקלות מפעם לפעם. כל לכלוך פשוט נשטף מבלי להותיר סימן. גלו-שילד עמיד בפני דטרגנטים, אינו מכיל ממרטים למיניהם, שקוף לחלוטין, אינו מצהיב ואינו מתקלף. ולזכותו - יתרון נוסף. גלו-שילד פועל באותה צורה על כל משטח צבוע או מצופה. פגושי כרום, אביזרים, אופנועים, סירות פיברגלס, פורמייקה, נחושת, פלקסיגלס, פלדת אל-חלד, אלומיניום, ומה לא ?

3 שנים אחריות מטעם היצרן בארה"ב

אם לאחר השימוש אינך מרוצה החזר לנו את יתרת החומר, ונזכה אותך בהתאם לכמות שנותרה.

© 1979 MEDIA MKTG.

מידע לצרכן

הזהר מחיקויים זולים.
רק גלו-שילד מיוצר על בסיס אקרילי. אותו חומר אקרילי המצוי בצבע האורגינלי של מכוניתך.
אינך זקוק ל"מומחים" כדי למרוח גלו-שילד על מכוניתך.
עשה זאת בעצמך - בקלות - בפחות משעה.
רק גלו-שילד מכיל חומר אקרילי המגן על מכוניתך ומעניק לה ברק גבוה ל-3 שנים.

שים קץ לשפשוף ולהברקה המייגעת... קח גלו-שילד והענק למכוניתך, בפחות משעה מראה חדש ל-3 שנים.

הזמן גלו-שילד עוד היום.

מכירה ישירה - חוסכת לך כסף

גלו-שילד נמכר בכל העולם אך ורק באמצעות הדואר. פער התיווך מצטמצם, ואתה הלקוח חוסך עד 40%. תמורת המתנה של 3 שבועות לכל היותר, תחסוך מאות לירות.

גלו-שילד חנות המפעל בישראל
ת.ד. 1440 רמת השרון

נא לשלוח לי **גלו-שילד**
ידוע לי כי אם לא אהיה מרוצה, אוכל להחזיר את יתרת החומר שבה לא השתמשתי ולקבל החזר כספי יחסי לכמות.
בקבוק אחד במחיר-79 שקל
2 בקבוקים במחיר חסכון-149 שקל בלבד
מצורפת המחאה ע"ס _____ שקל
(כולל מע"מ ומשלוח)

שם _____
כתובת _____
_____
המחיר בתוקף שבועיים מתאריך פרסום המודעה

בגין רצה להיות בטוח ולכן הורה להפקיע אדמות סביב לישכתו החדשה במיזרח ירושלים

הירשת וגם שדדת?

הבניין החדש של לישכת ראש־הממשלה בירושלים המיזרחית. בתמונה נראים סאלח־עלי־אבו־טהה ובני משפחתו, ניצבים על המיגרש שלהם, וגם כמה מהעצים של המישפחה, שאותם מתכוונת הממשלה לעקור. בשבוע שעבר ניסו בולדוזרים לפרוץ למיגרש, ששיטחו דונם. בני המישפחה עצרו אותם בגופם. הם שומרים על רכושם.

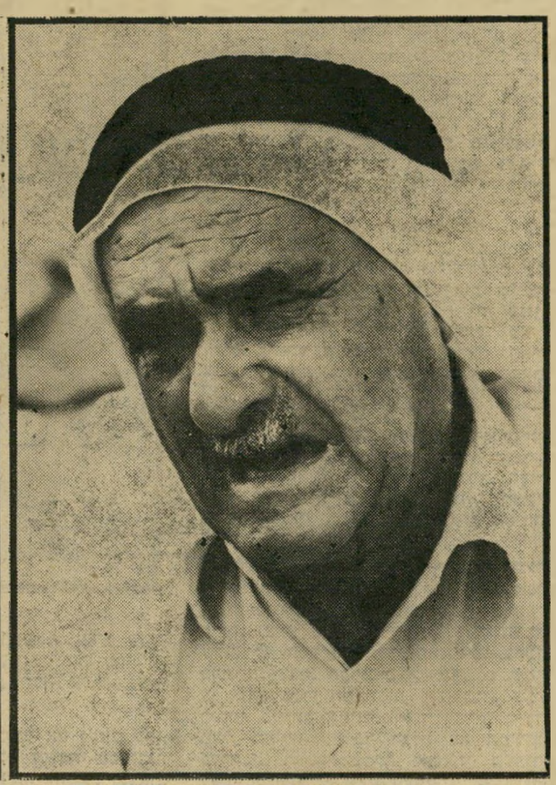
שני בולדוזרים שעטו קדימה. כפות הענק שלהם הופנו אל עבר כמה עשרות עצי־פרי, שהיו נטועים במיגרש קטן. כהרף עין הורמו מקלות והושלכו אבנים. קבוצה קטנה של מבוגרים וילדים התייצבה מול הבולדוזרים. הם חסמו בגו־פם את התקדמותן של מיפלצות־הפלדה, ומנעו מהן לעקור את העצים.

זה קרה ביום הרביעי בשבוע שעבר. שדה־המערכה היה מיגרש ששיטחו דונם אחד, סמוך לבניין שנועד להיות הלישכה החדשה של ראש־הממשלה, בשכונת שייח' ג'ראח בירושלים־המיזרחית. בעליו של המיגרש, סאלח־עלי מחמוד אבו־טהה, קיבל יום קודם לכן התראה על הכוונה לעקור את עציו.

„באו אלי נציגים של הממשלה, ולקחו אותי איתם," סיפר אבו־טהה בן ה־68. „הם הכניסו אותי לתוך מישרד, שנמצא מאחרי הבניין החדש, ושם התחילו לאיים עלי.

„הם אמרו לי, שלמחרת, בשעה 12 בצהריים בדיוק, יבואו בולדוזרים, שיעק־רו את העצים, ויישרו את האדמה בשטח שלי. הם הציעו לי לוותר על האדמה ולא להסתבך בצרות. אמרתי להם שזאת אדמה ששייכת למישפחתי הרבה מאוד דורות, ואני בשום אופן לא מוכן לוותר עליה. הם אמרו שאם ארצה ואם אסרב, הם יקחו ממני את האדמה.

„אחרי שיצאתי משם, לקחתי את המיש־פחה שלי לשטח, ואנחנו יושבים שם כל הזמן ושומרים. כשבאו הבולדוזרים לא נתנו להם לעלות על השטח. אחרי־כך הם התחילו לגדר את המיגרש מסביב, אבל גם את זה הצלחנו להפסיק. קראתי לעורך־דין שלי, אליאס חורי. כשהוא הגיע הם הסתלקו. אני יודע שהם מתכוונים לחזור. האנשים שלהם באים לבדוק אם אנחנו נמצאים עדיין בשטח. בגלל זה אנחנו לא משאירים את המיגרש אפילו רגע אחד לבד. אנחנו מקיימים כל הזמן מישמרות — מהבוקר עד הערב."

„טעמים ציבוריים"

לא קשה לנחש מדוע מעוניינת המדינה להשתלט על המיגרש. בניין ראש־הממשלה החדש נמצא בלב איזור המיושב ברובו ערבים. המיגרש של אבו־טהה גובל ממש בחצר הבניין. הישארותו בידיים ערביות מהווה, מבחינה זו, סיכון ביטחוני. גורמי־הביטחון האחראים על אבטחתו של ראש־הממשלה מעוניינים ליצור חייץ רחב בין הסביבה ובין ה־בניין. לשם כך נחוץ להם המיגרש.

הצורך באבטחת המקום התעורר זמן רב לפני שהוחלט להעביר את לישכת ראש־הממשלה לשם. ההחלטה על מיגרש עצי הפרי נפלה עוד בשנת 1968, כאשר הועלתה לראשונה התוכנית להקים לידו בניין ציבורי. שר־האוצר דאז הוציא, בהת־אם לסמכותו, צו־הפקעה על מיגרשו של אבו־טהה. הצו נומק ב„טעמים ציבוריים".

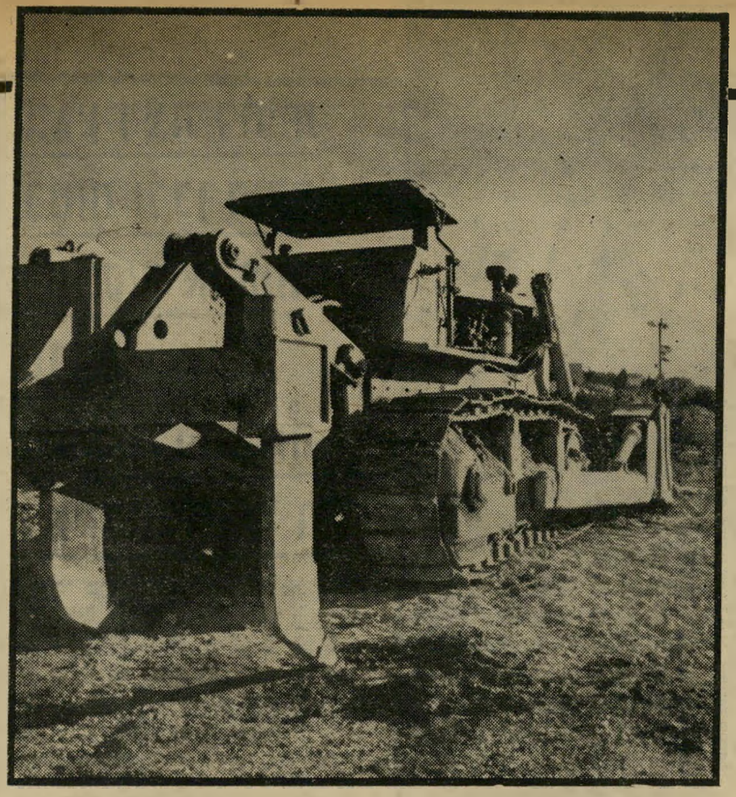
אולם צו כזה טעון אישור בית־מישפט מחוזי, כדי שניתן יהיה למסור את החזקה על השטח למדינה. מאז שהוצא הצו ועד היום לא פנתה המדינה לבית־המיש־פט. לכן אין לה סמכות חוקית לתפוס את המיגרש או אפילו לחדור לתחומו.

אחרי שהבניין הוקם וראש־הממשלה החליט להעביר אליו את לישכתו, גבר הצורך הביטחוני לתפוס את השטח של אבו־טהה ולהעבירו לרשות המדינה. אולם

„עד המוות!" מוכן סלאח־עלי אבו־טהה ללכת, ובלבד שלא יוותר על אדמתו. הוא מסביר כי האדמה שלו מדורי דורות והיא עבורו כמו בן. לכן לא יוכל למסור אותה, או למכור אותה.

„בטוב וברע!" מבטיחה מייסאר אבו־טהה, כי בני־מישפחתה ישארו בביתם. הממשלה רוצה לפנות את המישפחה, שביתה גובל בבניין החדש שנועד להיות לישכת ראש־הממשלה. הם קיבלו אזהרות ואיומים.

הירשה וגם שדדת?

מיפלצת הפלדה

חונה בדומיה. העובדים העמידו את הבולדוזרים במיגרש, מצידו השני של הכביש, מול הבניין החדש של ראש־הממשלה, בירושלים הימזרחית. שם הם ממתינים לשעת כושר, כדי לחזור ולנסות ולעקור את עציו של אבו־טהה. לפי החוק אין להם רשות להיכנס לשטח.

(המשך מעמוד 33)

הממשלה נמנעת עד כה מפנייה לבית־המישפט, כדי לתבוע את השטח, בהתאם לצו שהוצא ב־68'. היה ברור כי פנייה כזו תקבל אופי פוליטי מובהק, על רקע הודעתו ההפגנתית של ראש־הממשלה, כי הוא מעביר את לישכתו לעיר המיזרחית.

קיים ספק רב אם המדינה היתה זוכה במישפט כזה. אבו־טהה היה יכול להעלות באמצעות פרקליטו, עורך־הדין אליאס חורי, טענות שונות נגד ההפקעה. חורי הצליח בזמנו, יחד עם עורך־הדין אמנון זיכרוני, להוציא את הצו לפירוק התנחלות אילון־מורה. הסיכון שהפרשה תחזור על עצמה גם במיקרה זה, ותשים ללעג את צעדו של ראש־הממשלה, הרתיע את הממשלה מלפנות לבית־המישפט.

תחת זאת העדיפה הממשלה להשתמש בבולדוזרים — כדי ליצור עובדות בשטח. הנסיון הראשון נערך כבר לפני שלוש שנים. או, כשהוקם הבניין, נכנסו הטרקטורים למיגרש ועקרו 40 עצי־פרי. הם ניצלו את העובדה שאבו־טהה שהה באותו זמן בירדן, ולא היה יכול להתנגד למעשה. כשחזר, פנה אבו־טהה לעורך־הדין אבו־טהה. „אנחנו מוכנים להילחם נגדם עד המוות.

„האדמה בשבילי היא כמו בן. אנחנו חיים ממנה. נוסף לפירות אנחנו מגדלים כאן גם ירקות. זה מפרנס אותנו בכבוד. אבל לא רק בגלל הפרנסה אנחנו לא נוותר על האדמה שלנו. יותר מהכל זה בגלל המסורת. הסבא של סבי עיבד את האדמה הזאת. איך אני יכול למסור אותה היום? אם מנחם בגין רוצה להיות שכן שלי — תפאדל! אבל את האדמה הוא לא יצליח לקחת, כל עוד אני חי!"

מצידו השני של הבניין המיועד לראש־הממשלה, ניצב ביתם של קרובי מישפחה של אבו־טהה. גם אצלם התעוררה בעייה דומה. „הבית הזה שייך לנו מאז 48'," סיפרה האם, מייסאד אבו־טהה. „קנינו אותו בכסף מלא אחרי שהיהודים גירשו אותנו מליפתה*. היום רוצים לגרש אותנו שוב.

„אנחנו כאן 14 נפשות, שמתגוררות בשלושה חדרים. היו לנו חיים שקטים עד שהתחילו לבנות את הבניין, ממש על הגבול של החצר שלנו. תיכף בהתחלה באו בולדוזרים והרסו לנו את הקיר של המחסן שלנו. הם הבטיחו לבנות אותו מחדש, אחרי חודשיים, אבל עד היום לא קיימו את ההבטחה.

„כתוצאה מהזעזועים של הבולדוזרים, נסדק גם קיר אחר ובאר המים שלנו נהרסה מבפנים. כל המים חילחלו באדמה. העירייה נתנה לנו רשות להתחבר לרשת הביוב של הבניין החדש, אבל הנציגים של הממשלה סירבו.

„לפני שלוש שנים באו אלינו והציעו לנו כסף, כדי שנעזוב את הבית. סירבנו. אמרנו שלבית שלנו אין מחיר. הם איימו, שאם לא נסכים יקחו מאיתנו את הבית בכוח. פנינו לעורך־דין ואחרי שהוא טיפל בעניין הם הפסיקו להטריד אותנו במשך זמן מה.

„לפני שנה באו שוב, הבטיחו לנו אדמה אחרת בסביבה אם נעזוב כאן. הם איימו שיבנו בכל השטח מסביבנו, עד שלא יהיה לנו מאיפה להיכנס ולצאת. הם אמרו, שנאלץ לעוף כמו ציפורים.

„לפני חודש הם הקימו גדר מסביב לבניין. הם הציבו אותה ממש על המחסן שעומד בחצר שלנו. ביקשנו מהם שישימו אותה באמצע השטח שבין שני הבתים. אבל הם רק צעקו עלינו לשתוק, ועשו מה שהם רוצים. ניסינו להתנגד ואז הביאו מישטרה. המישטרה עצרה את כולנו, ובזמן שהיינו בתחנה, השלימו כאן את התקנת הגדר.

„כל הזמן שולחים אלינו שליחים ומאיימים עלינו שיהיו לנו צרות אם לא נסכים לעזוב. הם לא מבינים שאין לנו מקום אחר ללכת אליו. זה ביתנו, ובו נישאר בטוב וברע. אם מנחם בגין רוצה לעבור לכאן, למה הוא צריך לסלק אותנו?"

פרשת הנסיון להפקיע אדמות סביב הלישכה החדשה של ראש־הממשלה, בשכונת שייח ג'ראח, מצטרפת לשורה של מעשי־גבלה ומחדלים הקשורים בהעברת הלישכה למיזרח־ירושלים. ראש־הממשלה מנחם בגין ידע, עד כמה רגישים בעולם להעברת הלישכה. הוא איים פעמים אחדות, אולם כשנלחץ על־ידי האמריקאים, הודיע על ההעברה הקרובה של הלישכה, כאותו נער הבועט במיטיביו כשאלה מנסים לעזור לו.

לפתע נודע, שעניין ההעברה מתוכנן לשבועות הקרובים. הבניין, שניבנה על־ידי מישרד השיכון, הושלם. אדריכלי הבניין הזמינו בחוץ־לארץ אביזרי ריהוט ונוחיות, להם ראוי ראש־הממשלה. התיקרה האקוסטית המיוצרת בארץ, והמיוצאת לחוץ־לארץ, לא היתה די טובה בשביל בנין. הוא דרש שייבאו תיקרה אקוסטית מארצות־הברית דווקא.

הריהוט אמנם הוזמן בארץ, אך שטיחי כרמל, המפארים את הגדולים שבבניינים ובמוסיאונים שבעולם, לא היו לטעמם של השניים שהיו אחראים על ריהוט הלישכה: רעיית ראש־הממשלה, עליזה בגין, ומנכ"ל מישרדו, מתי שמואלביץ. מאיטליה הוזמנו שטיחים מקיר לקיר. ההוצאה הכספית של התיקרות האקוסטיות ועל השטיחים הסתכמה בכארבעה מיליון לירות כחול־לבן.

בבניין הוצב שוטר. למרות שאיש עדיין לא משתמש אפילו באחת מקומות הבניין הגדול, אסור להיכנס לאתר הבנייה. הקרמה שבה יישב, כמתוכנן, ראש־הממשלה, אם אמנם יעבור לשם, חסומה לחלוטין בפני מבקרים.

מדינות שונות איימו להוריד את שגרירויותיהם מירושלים לשפלה, אם אכן יעביר בגין את לישכתו לשייח ג'ראח. שר־החוץ, יצחק שמיר, ידידו של ראש־הממשלה, לא הסכים לתמוך בפה מלא בהעברת הלישכה. הקרובים לשמיר גם שמעו אותו מביע הסתייגות מההעברה. שגרירים, ביניהם שגריר ארצות־הברית בישראל, הודיעו כי כף רגלם לא תידרוך בלישכת ראש־הממשלה אם זו תעבור לעיר־המיזרחית. שכניו העתידים של בגין, סלאח אבו־טהה ומייסאד אבו־טהה, זועקים על ששליחיו של ראש־הממשלה שוודים אותם לאור היום, ומנסים לגשל אותם מעל אדמתם ומביתם — אך בגין בשלו. הוא יעבור לעיר המיזרחית וויכיח ל„כל העולם" שכוחו במותניו.

מדק בקיר הבית מראה מייסאר אבו־טהה. הסדק נוצר כתוצאה מעבודת הבולדוזרים, שיישרו את השטח מסביב ללישכתו של ראש־הממשלה.

גדר הביטחון

שמיועדת להגן על בניין ראש־הממשלה החדש עדיין לא הושלמה. בתמונה מצביע סאלח־עלי אבו־טהה על יתדות הברזל שכבר הועמדו. בני־משפחתו של אבו־טהה מנעו הצבת יתדות על המיגרש.

יצחק טוויק, וזה פתח במשא־ומתן עם נציגי הממשלה. בסיכום שנערך או התחייב אבו־טהה לאפשר מעבר משאיות וטרקטורים דרך השטח שלו, אל הבניין ההולך וניבנה. המדינה התחייבה מצידה לפצותו על הנזק שגרמו מעקירת העצים, ולבנות חומת בטון מסביב למיגרש שלו, אחרי שתושלם הקמת הבניין, והוא קיבל מיסמך רשמי המבטיח את בניית החומה.

לא רק שהממשלה לא עמדה בהבטחתה להקים את החומה, אלא שכיום היא מנסה לעקור את עצי־הפרי ולהשתלט סופית על המיגרש. „אין להם סמכות לעשות זאת," טוען עורך־הדין חורי. „הם יכולים להיכנס לשטח רק עם צו העברת החזקה של בית־מישפט מחוזי. בלעדי צו זה, זאת עבירה על החוק. הסברתי זאת לנציגי הממשלה, כשהוזעקתי לשטח לעצור את הבולדוזרים.

„אני עצמי לא מתכוון לפנות לבית־המישפט. אם המדינה רוצה, היא יכולה לבקש את הצו. במיקרה כזה אשמיע לפני בית־המישפט את הטענות לטובת הלקוח שלי. כרגע אני דואג להבטיח שלא יעקרו את העצים בניגוד לחוק."

„לא נוותר!"

בשבוע שעבר הצליח חורי לעצור את הבולדוזרים, לא במעט בזכות בני מישפחת אבו־טהה, שהתייצבו בגופם מול המכונות. אולם הבולדוזרים לא הסתלקו. נהגיהם החנו אותם במיגרש, מצידו השני של הכביש. שם הם ממתינים לשעת כושר. „לא ניתן להם הזדמנות," אומר

* כפר ערבי נטוש, בכניסה לירושלים, שהיה מיושב פעם על־ידי עולים מתימן ונקרא מי־נפתוח.

העם

כל־בז של שערוריות

האירועים ברפי השבוע זה את זה במהירות מסחררת, הותירו חלק מהציבור מבוכה וחלק אחר אדיש

קשה היה לתאר מזג־אוויר הו־לם יותר לשבוע שחלף. לא היה זה שרב כבד, אלא חום מכביד, גבוה מהרגיל, שגרם לתשישות וללאות. יתכן שהחום הוא זה שגרם לאינפלציה של אירועים ושערוריות, כמותה לא ידעה מדי־נת־ישראל בשבוע אחד כבר שנים רבות.

בתחילה פרצה פרשת הממונה (ראה עמודים 39—38). גל השמו־עות שהציף את הארץ התפוצץ סוף־סוף דווקא מעבר לים.

בעוד אזרחי המדינה חוככים בדעתם אם ראש־ממשלתם עשה מעשה נפשע או שהעלילו עליו עלילת־זדון, כבר היה מעורב אותו ראש־ממשלה בפרשה סוערת לא פחות, ומעוררת הירהורים באותה מידה.

שר החקלאות, האלוף (מיל') אריק שרון, מי שהוגדר על־ידי בגין עצ־מו כמצביא דגול, הטיח כלפי ראש הממשלה האשמה ביטחונית חמו־רה ביותר (עמוד 37). אריק טען שבגין מקבל החלטות בי־חוניות בדרך לא־אחראית, כלאחר יד. הטיב להגדיר את אופיין של ההאשמות קצין־בכיר (מיל') אחר, המכהן בממשלתו של בגין, ה־רמטכ"ל לשעבר, סגן ראש־הממ־שלה ייגאל ידין, באומרו: „אחרי דבריו החמורים של שרון, תתעורר אצל כל אם בישראל, השולחת את בניה לצבא, השאלה אם היא יכו־לה לסמוך על שיקוליו של ראש־הממשלה ושר־הביטחון." חילופי הדברים החריפים בין שרון לבגין, שהגיעו לדרגה של נאצות, בהש־תתפות כל חברי הממשלה, הש־כיחו את דאגותיה של האם בישׂ־ראל."

המפגינת. אולם שר־האוצר ייגאל הורביץ לא נתן לאם ה־ישראלית מנוח, ועורר בה דאגות חדשות. עוד בטרם נקבעו העמ־דות, האם לקבל את הצעותיו של נגיד בנק־ישראל, ארנון גפני, להקפיא את השכר, המיסים וה־מחירים, מיהר הורביץ להעלות את מחיריהם של מוצרים ומצרכים שאין בית בישראל שאינו צורך אותם מדי יום־ביומו. מחירי הש־מן, המרגרינה, הקמח, הפיתות, ה־בשר והעוף הועלו בעשרות אחו־זים. סיגריה אחת מסוג טיים עולה החל מהשבוע 16.5 אגורות. זה היה מחירה של סיגריה אמ־ריקאית לפני שלושה חודשים בל־בד.

רק נושא אחד הצליח להתמודד בהצלחה עם פרשות הממונה, אריק, והעלאת המחירים: מפולת המניות בבורסה.

צה"ל

העדים נמצאים בחו"ל

חקירת פרשת הקמצ"ר עברה לידי המישטרה האזרחית, וזו הודיעה שהיא תארך זמן רב

סיוט־לילה של כל פוליטיקאי מתאר מצב שבו מטיל הפוליטיקאי פצצה ציבורית אותה תיכנן והכין זמן רב, ודווקא באותו היום מהתל בו הגורל ומוליד פיגוע חבלני גדול או ידיעה מרעישה. הפצצה של הפוליטיקאי, שכבר נזרקה לח־לל אמצעי־התיקשורת, ניבלעת ב־סיקור הפיגוע.

קצין מישטרה צבאית ראשי (קמצ"ר) הנמצא בחופשה, תת־אלוף ברוך ארבל, לא יכול היה אפילו לחלום על שבוע טוב יותר מהשבוע שחלף (ראה לעיל). ה־אירועים שרדפו זה את זה הש־כיחו במידה רבה את השערוריה הגדולה ביותר בתולדות צה"ל ו־את ההאשמות נגד השוטר־מיספר־אחד של הצבא.

רק שבוע קודם לכן נדמה היה שאת המדינה תעסיק פרשת ה־קמצ"ר במשך ימים רבים. בשבוע החולף נדחקו לקרן זווית הידיעות על פרשה זו.

אולם גם ממה שפורסם התגלתה תמונה שקשה להחליט אם היא חיו־בית או שלילית. הרמטכ"ל רב־אלוף רפאל („רפול") איתן הורה לפרקליט הצבאי הראשי, להעביר את המשך חקירת הקמצ"ר לידי היועץ־המישפטי לממשלה ומישט־רת ישראל.

עדי־מפתח. הנימוק הרשמי לכך היה ברור. במהלך חקירת השב"כ וביטחון־השדה של צה"ל התברר שאזרחים רבים מעורבים בפרשה — ביניהם קצינים בכירים לשעבר, ואנשים ששמם הוזכר ב־קשר לפשע המאורגן בישראל. לשילטונות הצבא אין כל סמכו־יות חקירה בנוגע אליהם, ולכן הועבר המשך החקירה למישטרה האזרחית.

בינתיים פורסמו פרטים נוספים על החקירה. התברר כי כמה מ־עדי־המפתח, עימם רוצים החוק־רים לשוחח, שוהים בחוץ־לארץ ואין לדעת מתי ישובו. כן התברר, כי בחומר החקירה העצום מצויות גם הקלטות מרשיעות רבות וצי־לומים שנערכו בהסתר.

הסכנה בהעברת החקירה לידי המישטרה היא בכך, שגם בפרשה זו תוכיח מישטרת־ישראל עד כמה היא חדלת־אונים, והאשמים, אם ישנם כאלה, יזכו מן ההפקר.

סכנה אחרת היא, שגם אם ה־מישטרה תסיים את החקירה — רוב החומר כבר הושג על־ידי חוקרי השב"כ — היא תעשה זאת רק כעבור תקופה ארוכה ביותר. לחוקרי המישטרה לא איכפת כלל שמערכות אנושיות בצה"ל, בעיקר בחיל המישטרה־הצבאית, אינן מתפקדות כראוי ולא תתפקדנה, עד אשר יחרוץ בית־מישפט את דינם של האשמים, או עד שיחליט מי שמוסמך לכך, שהם זכאים גם ללא מישפט.

שר־אוצר הורביץ ונגיד־בנק גפני
לחטוף העלאות לפני ההסכם

קמצ"ר בחופשה, ארבל
גם העדים נמצאים בחופשה

אורחים

מוות בנווה שאנן

אחד מגדולי התסריטאים בעולם, דויד מרסר, לקה בהתקף־לב ומת בדירה חיפאית

הקבים הפכו כבר להיות סימן ההיכר של אורחים — בעיקר של אורחות חשובות — הבאים לבי־קור בישראל. המלאכית הבלונדית, פארה פוסט מייג'רס, מתחה גיד ברגלה ונאלצה לדדות על קביים בעת סיורה בישראל. השחקנית ג'ין פונדה שברה רגל, וחרשה את הארץ על קביים.

נדמה כי התסריטאי הבריטי דויד מרסר היה מסתפק בשבירת רגל או במתיחת גיד, אפילו אם הדבר היה מחייב אותו להיצמד לזוג קביים.

מרסר, הנשוי לחיפאית, הוא אחד התסריטאים המבוקשים ביו־תר באנגליה ובארצות־הברית. רבים מסרטי סידרת־המופת הבריי־טית הכורסא, שהוצגו בארץ, נכת־בו על־ידו.

בגלל אישתו הישראלית ניסה מרסר להשתלב גם בעבודה בטל־ויזיה הישראלית. הוא הציע ל־קברניטי רשות־השידור את אחד מתסריטיו הטובים ביותר, ונידחה בבושת־פנים. מנכ"ל הרשות, יוסי („טומי") לפיד, גם טען שהשם מרסר אינו אומר לו דבר.

מרסר נעלב, אך לא ניתק את קשריו עם ישראל. בשבוע שעבר הוא הגיע לארץ עם השחקנית זאן מורו, והשתקע איתה בדירת הירי־אשתו בנווה־שאנן. הם עסקו ביחד בעיבוד סיפורו של ארתור שניצלר, ביאטריס, לס"ט טלוויזיה.

כעבור שלושה ימים נסעה מורו, מרסר המשיך את הופשתו בארץ. הוא התכוון להשלים את התסריט, לטוס ללונדון ולהתחיל להסריט את ביאטריס עם מורו.

ביום השישי שעבר לקה מרסר בן ה־52 בהתקף־לב ומת. אף אחד מעיתוני ישראל לא טרח לציין עובדה זאת ולהספידו.

הווי

אפשר גם בלי קביאר

פלאטו־שרון הכטיר מסיבה עם אמנים ואישים זעם מעדני מזכים והביא את מישפחת אשת

עיתונאי־החברה היו במתח ב־ימים האחרונים של השבוע שע־בר. עוזריו, ויועצי יחסי הציבור של ח"כ שמואל פלאטו־שרון הט־רידו אותם חדשות לבקרים, וניס־לסחוט מהם הבטחה לבוא למסי־בת־השנה, שערך פלאטו ביום ה' ראשון השבוע.

(המשך בעמוד 42

תסריטאי מרסר (עם השחקנית ז'אן מורו) *
מוות בנווה־שאנן

* פירסום ראשון של התמונה האחרונה של דויד מרסר שצולמה בחיפה ימים ספורים לפני מותו.

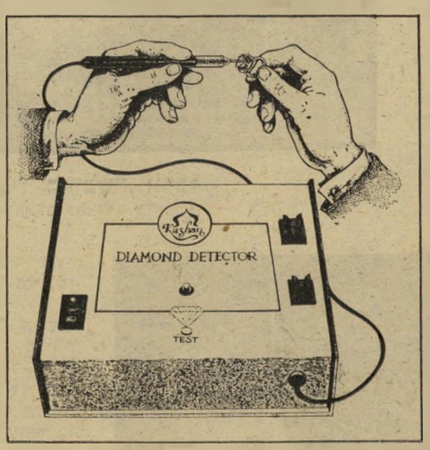
אזהרה: יהלומים מזויפים

קראת בודאי בעתונות על היהלומים המזויפים שהתגלו לאחרונה בחנויות התכשיטים ובמלטשות.
הזיופים הינם מושלמים כל־כך, עד שאפילו צורפים מנוסים ביותר נפלו קרבן לתרמית ונאלצו לפנות למשטרה. מי יודע כמה נשים בישראל עונדות ברוב תמימותן יהלומים מזויפים שעלו להן עשרות ומאות ואלפי ל"י!

כיצד להבדיל בין יהלום אמיתי ויהלום מזויף?

היהלומים המזויפים הינם מתוצרת ברית־המועצות והם זהים לחלוטין מבחינה אופטית ליהלומים אמיתיים. לכן אין הצורף יכול להבחין בהם באמצעים שבידיו. רק מכשיר האלקטרוני המשוכלל המופיע בצילום יכול לגלות בבדיקה מיידית אם היהלום הינו אמיתי או מזויף, וגם בדיקה זו מוגבלת ליהלומים שגודלם מעל 10 נקודות.

מכשירים אלה מצויים היום אך ורק במחלקות התכשיטים ברשתות הגדולות והאמינות: שקם המשביר־לצרכן, כל־בו שלום והבורסה לתכשיטים.

יהלומים קטנים מ־10 נקודות אינם ניתנים לבדיקה באמצעות המכשיר האלקטרוני אלא רק באמצעות מעבדה משוכללת העומדת אף היא לרשות לקוחות שקם, המשביר לצרכן, כל־בו שלום והבורסה לתכשיטים.

כשמדובר ביהלום אינך יכולה להרשות לעצמך לעשות טעות. אם ברצונך להיות בטוחה לחלוטין שהיהלום שאת רוכשת הוא יהלום אמיתי הקפידי לרכוש אותו במקום בו ניתן לבדוק אותו לנגד עיניך באמצעות מכשיר אלקטרוני או מעבדה משוכללת.

בדיקה חינם לכל תכשיט שברשותך

הבדיקה תינתן כשרות לציבור, במחלקות התכשיטים ב:

הבורסה לתכשיטים
רחוב רימנס 6 ת"א

כל־בו שלום

שקם

המשביר לצרכן

דשן נראל עשתי

אריק איים
אריק דרש התנצלות
אריק התנצל

אי לנדאו הוא תערובת של חברמן ושחצן בלתי־נסבל. את גסויותיו ועל־בוגותיו הכל התרגלו כבר לספוג. אולם לנדאו, כעוזרו האישי של שר־החקלאות, אריק שרון, מתנהג כשיה תמימה שעברה קורס לנימוסים־והליכות אצל חנה בבלי, בכל פעם שהוא מראה את פרצופו בלישכת ראש־הממשלה.

לכן הופתעו הכל במוצאי־השבת האחרונה, כשגם בלישכת ראש־הממשלה התגלה לנדאו השחצן והגס. לפני ישיבת־הממשלה הוא נפגש עם ראש לישכתו של ראש־הממשלה, וידידו הקרוב של בגין, יחיאל קדישאי, והודיע לו: „או שראש־הממשלה יתנצל בפני אריק, בתחילת ישיבת הממשלה, על מה שאמר עליו אתמול, או שבשעה 11 בבוקר יקיים אריק מסיבת־עיתונאים."

קדישאי נדהם: „אתה בטוח שזה מה שאתם רוצים שאני אמסור לראש־הממשלה?" הוא שאל את לנדאו.

לקדישאי היה ברור שלנדאו לא היה מעז לומר דברים כאלה, בסיגנון שחצני כזה, ללא הוראה מפורשת של הבוס שלו. „כן," היתה התשובה החד־משמעית.

היחסים בין אריק לבין בגין היו מצויינים במשך השנים. בגין מעריץ אנשי־צבא, או כפי שהוא מכנה אותם „מצביאים". אריק שרון היה המצביא הפרטי של בגין. הוא סלח לו, הרבה יותר מהר ממה שמקורביו שיערו, על בגידתו־כביכול של אריק, כשעזב את הליכוד. לא היתה זו בגידה של אריק בבגין. אריק השתייך למיפלגה הליברלית, לא לחרות.

כשאריק הצליח, בקושי רב, להכניס שני מנדטים לכנסת, היה ברור שגורלו נחרץ. „שלומציון" הגדולה, שהבטיחה לפני הבחירות להוות לשון־מאזניים, סיימה את ההתמודדות שלה על נפש הבוחרים, שסרה וקרועה, עם אריק שרון ועם יצחק יצחקי לבדם. ברור היה לכל מי שניתח את תוצאות הבחירות, שאפילו לא כל חייליו של אריק הצביעו עבורו.

בגין הציע למצביא הפרטי שלו השתתפות בקואליציה בתפקיד של שר. אריק רצה את כס שר־הביטחון, אך בגין לא יכול היה לתת לו אותו, אם כי רצה בכך. עזר וייצמן היה כוכב הניצחון של הליכוד, ולמרות שבגין חש באותם ימים של אחרי־בחירות כמי שאלוהים בחרו לשילטון, הבין שאין לפגוע בווייצמן.

שני שרי־ביטחון

היתה עוד סיבה לכך, שבגין לא יכול היה לתת לאריק את תיק־הביטחון. במהלך מבריק הכניס אז בגין את משה דיין, איש המערך, לתוך ממשלתו. אנשי חרות, הקרובים לבגין, מצאו עצמם לפתע ללא נציגות ראויה לשמה בממשלה. וייצמן היה עולה־חדש בחרות, או נכון יותר: יורד שחזר. דיין היה, לדעת רבים בחרות, סוס טרויאני של המערך המובס. מילבד בגין עצמו היה דויד לוי הנציג היחיד של חרות בממשלה. חיים לנדאו הצטרף לממשלה יותר מאוחר. בגין לא היה יכול להפקיד תיק כה חשוב בידי שר שאינו איש חרות.

אריק קיבל את תפקיד שר־החקלאות, אך מה שחשוב מכך: הוא קיבל גם את תפקיד יושב־ראש ועדת־השרים לענייני

מערכה א': בגין שוחח אצבע מול אריק המחייך במבוכה
— שר־ביטחון —

מערכה ב': בגין נאות לשוחח עם אריק
— מי —

מערכה ג': בגין ואריק השלימו ומחייכים לכל עבר
— ששר־ביטחון האחרון

בגין תקף
בגין סירב להתנצל
בגין לא סלח

התיישבות. וייצמן גילה לפתע שיש שר־ביטחון בלתי־רשמי לשטחים המוחזקים. המאבק בין השניים הגיע לאוקטבות גבוהות, אולם בגין הצדיק בכל פעם את שרון, ונתן לו גיבוי מלא.

במשך שלוש שנות כהונתה של ממשלת בגין אזר ראש־הממשלה את כל כוחותיו כדי להגן על אריק ולסוכך עליו. התפרצויותיו של אריק בישיבות הממשלה היו לשם דבר. כל אותה עת המשיך אריק ללטוש עיניו לתפקיד היחיד שבו הוא רוצה באמת: תפקיד שר־הביטחון.

בכל פעם שעזר וייצמן איים בהתפטרות, היה בגין מדליף, שימנה את אריק תחתיו. וייצמן, שעניינו ביטחון המדינה יקרים לו, היה בולע את גאוותו ונשאר בתפקיד. אחת הסיבות לכך היה חששו, שאריק יהיה יורשו. באחת הפעמים שבהם איים וייצמן להתפטר, הודיע בגין מפורשות שהוא עומד למנות את שרון כיורשו. וייצמן נשאר בתפקיד.

כשהתפטר וייצמן סופית, היה ברור לשרון שהוא שר־הביטחון הבא. בגין לא הזדרז. המיפלגה הליברלית רצתה את תפקיד שר־החוץ ליצחק מודעי, ולכן היה צריך לתת לשר־החוץ יצחק שמיר את תיק שר־הביטחון. ותיקי חרות, שעדיין מסוייגים מאריק, ביקשו שתיק הביטחון יופקד בידיו של יושב־ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, משה („מישה") ארנס. ותיקים אחרים הציעו את מועמדותו של איש אצ"ל הוותיק, יעקוב מרידור. התנועה הדמוקרטית, שהיתה בת חמישה חברי־כנסת אך לפני שלושה שבועות, הטילה אף היא ווטו על שרון, וגם גורמים שפויים במפד"ל התגנדו לו.

שרון ירה את כל הבליסטראות. כשראה שההדלפות — לפיהן הוא יתפטר אם ראש־הממשלה לא יתן לו את התפקיד — לא עשו רושם על בגין, נועד לפגישה אישית עימו שבה איים על ראש־הממשלה מפורשות.

בגין החליט שלא להחליט. הוא החליט לקחת לידיו את תיק־הביטחון ולמנוע זועזועים בממשלתו. בגין גם נהנה מהרעיון שהוא, כמו דויד בן־גוריון, יכהן גם כי־ראש־ממשלה וגם כשר־ביטחון.

מועמדות או התפטרות

אך הלחצים המיפלגתיים והקואליציוניים גברו. פרישתו של שמואל תמיר מהממשלה, העלתה שוב את המתח אל הקו־האדום. אריק, כמו רבים אחרים, ידע שבהזדמנות של מינוי שר־מישפטים חדש, עשוי בגין לערוך את יתר השינויים בממשלתו, ולמנות גם שר־ביטחון.

שוב רץ אריק ללישכתו של בגין, במישכן־הכנסת, לשיחה אישית. לפני השיחה הוא ערך ריכוך אסטרטגי, והדליף לעיתונים על אימום מחודש שלו. „אני המועמד היחיד לתפקיד שר־הביטחון. אם יבחר מישהו אחר — אתפטר מהממשלה."

בגין לא הבטיח לאריק את התיק, אך גם לא ציין באוזניו למי הוא עומד לתתו. אריק נותר אחרי הפגישה עם חשש בלב, שהוא לא יגשים את חלומו, להיות שר־הביטחון. הוא היה זועם ונעלב.

לידידיו אמר: „בגין מוביל אותי באף. הוא יודע שאין לו שר־ביטחון טוב יותר

(המשך בעמוד 42)

אריק מתמיד להתחלף!

מי השבה רוח

ע ריך ?החקיק לאיזו משתי הגירסות להאמין. האם להאמין לגירסת הוואשינגטון סטאר ולכתבו בישראל, דויד („דודו") הלוי, לפיה הסריב ראש־הממשלה, מנחם בגין, לחקירת השב"כ, שהתמקדה בקרב חברי גוש־אמונים ושניים מחברי ההתנחלות בבית־אל, או להאמין להכחשות המוחלטות והנמרצות של בגין וחבר־עוזריו?

אבל לפני שמחליטים לאיזו גירסה להאמין, יש לזכור שתי עובדות־יסוד, שעליהן אין ויכוח ושאיתן לא יכול לסתור אפילו ויעצו המיקצועי־מאוד של בגין לתיקשורת־ההמונים, דן פתיר.

עובדה ראשונה: למרות שעברו כבר למעלה מחודשיים מאז ביצוע המעשה הנפשע — הניסיון לרצוח שלושה ראשי־ערים בגדה, לא נילכדו מבצעי המעשה.

קשה למצוא הסברים וצידוקים לכך. ההסבר שנתן ראש השב"כ הפורש, במיתקפת הפירסום העצמי ומערכת יחסי־הציבור שלו, אחרי שהפרשה התפוצצה, לא מניח את הדעת. שירות־הביטחון־הכללי של ישראל ביצע חקירות, ולא רק חקירות, מעבר לימים, במקומות מרוחקים, ובתנאים הרבה פחות נוחים מאשר תנאי החקירה המסויימת הזו. הצלחותיו שילהבו את הדמיון, והוא רכש בדין את המעמד של שירות־הביטחון הטוב בעולם.

ההסבר המגומגם לכך, שהחקירה קשה משום שאין מדובר בחשיפת אירגון עויין או קבוצה עוינת קבועה, אלא בהבדת חבורה של אנשים שהתארגנה אד־הוק למיבצע מסויים — אינו עומד בקנה אחד עם יתר ההצלחות של השב"כ.

עובדה שנייה: ראש־הממשלה ועובדי לישכתו יצאו ממש מכליהם כשהכחישו את הפרשה.

מזה זמן רב כבר לא מעוררות התבטאויות רשמיות של ראש־הממשלה, או התבטאויות רשמיות בשמו, כל תמיהה. הסיגנון בהתבטאויות של החודשים האחרונים לא מעיד על האדם, במיקרה זה מנחם בגין, הידוע כאיש מנומס ותרבותי. משהו קרה לבגין בתקופה האחרונה. הוא ואנשיו אינם מכירים במילים שהיו פעם שעדיין לא הגיע למישרד ראש־הממשלה, על־ידי חברי הכנסת שמואל טולידאנו. להפיץ עלילת כזב כזאת, היא שפלות שמעטות דוגמתה."

זו לשונה של הודעה רישמית של לישכת־ראש־הממשלה, הודעה שלא היתה דומה בגסות־הרוח שבה, לאף הודעה אחרת בעבר.

להודעה זו הצטרפה מקהלה, המורכבת מקולות ב' מוכרים של בגין. ראש הקואליציה של בגין, ח"כ חיים קורפו, דרש לפטר את ח"כ שמואל טולידאנו מתפקידו כראש ועדת ביקורת־המדינה של הכנסת. שר־החוץ, יצחק שמיר, טען בהיסמריה: „כואב הלב על שיהודים וישראלים נרתמים למסע השמצות תפלות אלה, הפוגע לא בממשלה זו או אחרת, אלא במדינה ובעם." שליחו של בגין במפד"ל, ח"כ יהודה בן־מאיר, הציע לשלול את האזרחות הישראלית של דודו הלוי, עיתונאי, יליד הארץ, קצין בצה"ל.

הגדיל מכולם לעשות ח"כ אלמוני, שבשלוש שנים האחרונות לא פצה כמעט את פיו ולא נראה כמעט במישכן־הכנסת. איש חרות, שכל התעסקותו היא בטיפול בקרן־הבזויה, קרן תל־חי, ח"כ איתן ליבני, הישווה את הלוי ללורד האו־האו, הבריטי־נאצי ששידר מרדיו ברלין בעת מילחמת־העולם־השנייה ושהוצא להורג מייד לאחריה.

קשה שלא לחוש: התגובה האלימה והמטורפת, מעוררת חשד שדודו הלוי פגע בעצב רגיש ביותר ופוצץ מורסת מוגלה שהיתה, לפני חשיפתה, חבושה ומוסתרת היטב.

■ ■ ■

ד ודו הלוי לא היה הראשון שניסה להוציא את הפרשה לאור. בקרב העיתונאים הישראלים נפוצה הידיעה ימים אחדים לפני שהופיעה בסטאר.

שמואל טולידאנו לא היה חבר־הכנסת הראשון שניסה לטפל במישור הפרלמנטרי בידיעות ובשמועות החמורות. ח"כ מסיעה אחרת הגיש שאילתה מפורטת בעניין זה לראש־הממשלה, אך שוכנע לקחת אותה בחזרה. בעיתונים

עיתונאי הלוי
„לא בפעם הראשונה"

„תנ"ך פרטי" שלהם משך שנים רבות: ההדר הז'בוטינסקאי.

■ ■ ■

ה הודעה הרשמית אמרה: „מאז הופצו על־ידי אנשי זדון שקרים, לא היה שקר שפל יותר מזה שמסר לוואשינגטון סטאר כתבו בארץ, ופורסם במיברק,

הופיעה ידיעה סתמית, על כך שאותו ח"כ שאל בדבר החקירה בפרשת אל־שכעה וחאלף.

קשה להניח שטולידאנו לא ידע על ניסיון־הנפל של ח"כ. כששמע שאחת הדרכים הדמוקרטיות המקובלות בכנסת כדי לבקר את השילטון — השאילתה — לא הועילה לח"כ, הוא החליט לנקוט בדרך אחרת, לשלוח מיברק לראש־הממשלה.

כאן נכנסה לתמונה מכונה משומנת היטב של מכחישים ומטייחים. דן פתיר ניסח הודעות על גבי הרדעות, שבהן הוכיח־כביכול שהשמועה אינה נכונה וכי הוואשינגטון סטאר שיקר. עוד קודם לכן התחנן פתיר בפני עורכי־העיתון האמריקאי, בשיחות טלפון טראנס־אטלנטיות, שיגנזו את הידיעה. יועץ אחר של בגין, תת־אלוף אפריים פורן, הכחיש בתקיפות רבה בפני עיתונאים ישראליים את הפרשה, ואף נשבע בכל היקר לו שאין בה שמץ של אמת.

אולם הוכחות לכאורה לא הספיקו. היה צריך גם להסיח את הדעת.

לפתע נזכרו כי גם רוצחיו של יהושע סלומה בחברון עדיין לא נתפסו. לפתע נזכרו שגם רוצחי המתפללים ששבו ממערת־המכפלה לביתם בקריית־ארבע לא נתפסו. ואם לא די בשתי דוגמות אלה, הביאו אנשי לישכת ראש־הממשלה דוגמאות תוצרת־חוץ: שרותי־הביטחון האי־טלקיים עדיין לא גילו את רוצחיו של אלדו מורו והסקוטלנד יארד הבריטי עדיין לא חשף את זהות רוצחיו של הלורד מאונטבטן.

אין כל קשר בין הדוגמות לבין הפרשה שבה דנו השבוע הכל, אך ההיסטריה הציבורית המכוונת גרמה שאיש לא שם לב לכך. עיקר החשדות בפרשת החתנקשות בראשי הערים כוונו על־פי השכל הישר נגד יהודים, יהודים כאלה שלא יעזבו את הארץ. רוצחיו של בחור־הישיבה סלומה, ומכצער המטבח בחברון הם ככל הנראה ערבים, שהיו יכולים בקלות רבה להיטמע בסביבה הערבית בגדה־המערבית או לחצות את הירדן אל חוף מבטחים בגדה־המיזרחית. את רוצחי אלדו מורו והדורד מאונטבטן לא היה צריך לחקור ח"כ הישראלי.

■ ■ ■

אם לא היה די בגסות־הרוח, בהכחשות ובניסיון להסיח את הדעת, באה המיתקפה הישירה. לראשונה בחייו הופיע ראש השב"כ בגלוי בפני עיתונאים, והעניק ראיונות בסיטונות. ראש השב"כ מוכר היטב לעיתונאים. הגבר השקט, בעל המבט הנוקב, הלבוש המרושל והמצח הגבוה, ידוע לכל כאיש ערמומי, אך ישר. ראש השב"כ, שקיבל חינוך דתי, לא נתפס מעולם בשקר, אבל הוא ידוע גם כמי שיודע להציג את האמת בצורה המתאימה והנוחה לו.

דודו הלוי מעולם לא טען כי ראש־הממשלה התערב במהלך החקירה. טענתו היתה אולי חמורה הרבה יותר. לדבריו, סירב מנחם בגין להתיר לראש השב"כ להפיץ עיל אמצעים, שאיש המיקצוע חשב שכדאי או נחוץ להפעילם.

ראש השב"כ, למרות הפטפטת היחסית שלו באמצעי־התיקשורת של סוף־השבוע, נמנע מזהכחיש במפורש כי חשד סביר התמקד בחברי גוש־אמונים ובשני חברי בית־אל. הוא ביקש להמעיט ממשמעות המענה הזו על־ידי כריכתה במיסגרת כללית של סיפורים ושמועות.

כדי לפתור את האשמה האיומה של דודו הלוי, צריך היה ראש השב"כ, אם רצה, למצוא דרך הכחשה משכנעת הרבה יותר.

מראייני ראש השב"כ ידעו גם מה שלא ידע ציבור המאזינים והקוראים. ראש השב"כ הומין אצלם שאלה, לגבי השכלתו המישפטית. בתשובה לשאלה המוזמנת, רמז ראש השב"כ על חילוקי־דיעות כלליים בינו לבין הדרג המדיני, לאו דווקא בהקשר לפרשה זו.

ההכחשה של ראש השב"כ לא שיכנעה, וראשי מערכת ההכחשות והטישטוש חשו בזאת.

היה באמתחתם קלף נוסף. הם שיגרו את ראש השב"כ לוועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת. הפעם לא היו הדברים מישיבה זו, מלבד הידיעה הרישמית־למחצה על תוצאותיה. כל חברי־הוועדה מהקואליציה ומהאופוזיציה, קיבלו פה־אחד את הסבריו של ראש השב"כ. מה היו פרטי ההסבר, זאת לא פורסם.

■ ■ ■

ב חוכמה רבה נתלו מקורבי בגין בעניין תאריכי ההתפטרות של ראש השב"כ. דודו הלוי טען שראש השב"כ התפטר בגלל נסיונותיו של בגין לחבל בחקירה. שלא על פי הנהוג, גילתה לישכת־ראש־הממשלה שראש השב"כ ביקש להתפטר חודשים רבים לפני מעשה ההתנקשות. ההתפטרות אמנם תיכנס לתוקפה רק בסוף השנה, אך היא הוגשה חודשים רבים קודם לכן.

קשה להתווכח עם מידע זה ויש לקבלו כאמת, בעיקר משום שראש השב"כ עצמו מחזק אותו בראיונותיו. אולם גם בכך אין הוא סותר ולו אחת משתי הגירסות (לפי אחת מהן ביקש ראש השב"כ להקדים את שיחרורו מהתפקיד, בגלל התערבותו של בגין בפרשת חקירת־התנקשויות, ולפי השנייה הוא ביקש לצאת ל„חופשת־שיחרור מוקדמת", מייד אחרי התערבותו של בגין בפרשה).

איש כמעט לא שם לב לכך שעצם התפטרותו של ראש השב"כ או אי־התפטרותו אינם נוגעים כלל לעניין. לכל היותר הם נוגעים למצפונו המיקצועי והאישי של ראש השב"כ. העניין החשוב והיחיד הוא, האם באמת הורה בגין שלא לנקוט צעדים מסויימים מהמתחייבים מהחקירה וגונן כך על אנשי שלומו.

לפתע החל לגאות גל של שמועות לגבי הנסיבות האמיתיות־כביכול להתפטרותו של ראש השב"כ. המפיצים חשבו שהנימוק הרישמי — העובדה שראש השב"כ

יועץ פתיר
הכחשה מוחלטת

משרת כבר 31 שנה בשב"כ, מהם חמש שנים בראשו — אינה מספקת. הם היו צריכים סיבות „ציבוניות" יותר.

סיפרה, כי בין ראש השב"כ לראש־הממשלה התגלעו חילוקי־דיעות בנושא אחר לגמרי: מעורבותו הרצויה של שירות־הביטחון־הכללי בחקירת ההדלפות מהממשלה. על רקע זה, טענה השמועה, החליט ראש השב"כ להתפטר.

■ ■ ■

ד ודו הלוי טוען כי קרא מיסמכים, בדק פרוטוקולים של ישיבה בה השתתפו ראש־הממשלה וראש השב"כ, וקיבל מידע ממקורות שלו בתוך שירות־הביטחון־הכללי. גם אם היה הלוי העיתונאי המוכשר ביותר בעולם, קשה היה לו להוכיח את טענותיו.

המכונה המשוכללת והמשומנת, העומדת לצידו של ראש־הממשלה, טוענת להד"ם.

צריך לחזור לפרופורציות הנכונות. אם נכון אפילו חלק קטן מטענותיו של הלוי, הרי שראש־הממשלה עשה אולי את המעשה החמור ביותר אותו עשה אי־פעם ראש־ממשלה במדינת־ישראל. אם כל מה שדודו הלוי טוען מופרך מיסודו, טעה העיתונאי וטוב שדבריו הוכחשו.

גם אז אין לאף אדם זכות להאשימו בכגידה ולהשוותו למשתף־פעולה עם הנאצים.

■ ■ ■

כך או אחרת, הציבור רשאי לדעת מי השקרן. הציבור חייב לדעת אם אכן הפריע ראש־הממשלה, אפילו שלא במתכוון, לחקירת אחת הפרשות הפוליטיות החמורות שידעה המדינה עד כה — פרשת ההתנקשויות בראשי הערים.

כדי שהציבור ידע זאת, יש לקבל את דרישתו של הלוי. אין להטיל את החקירה לא על ועדה ממשלתית, לא על ועדה פרלמנטרית ואף לא על אחת הזרועות הביטחוניות המקובלות. ועדת־חקירה ממלכתית, שתהא רשאית לזמן אליה כל עד, להשביע אותו ולאכוף עליו את גילוי כל האמת — רק ועדה כזו יכולה להסיר את החשד הנורא. ומה שחשוב יותר: לסלק את הפיקפוק המנקר.

עד שלא תוקם ועדת־חקירה כזו, עד שלא יוסברו תעלומות שונות והשגות שונות לגבי החקירה, עד שלא תינתנה תשובות לשאלות שונות — ביניהן השאלה, מדוע לא נחקרו עד כה שני ראשי הערים ושכניהם — עד שלא יתברר למעלה מכל ספק שלא היה שום שיקול זר במהלך החקירה, ושכל הכלים והמוחות הוטלו לתוך החקירה — עד אז מוטל רבב על ראש־הממשלה. יש להסיר רבב זה, ויפה שעה אחת קודם.

יוסי ינאי ■

יועץ־צבאי פורן
שבועה באלוהים

פצוע חאלף

פצוע אל־שכעה

מדוע לא חקר השב"כ את ראשי־הערים ואת שכניהם? והאם הופסקה החקירה?

1

סוזי מילר
בת 27, נשואה ואם ל־2 ילדים. בוגרת
החוג לתיאטרון ולספרות אנגלית
באוניברסיטת ת"א. סוזי מופיעה כתוכניות מיוחדות לתיירים ובמשקיות
בדוברות. כמו כן היתה 3 שנים בסנהדרי
הילדים. היא אוהבת לנגן בגיטרה, לשיר
והאזנה". היא אוהבת לנגן בגיטרה, לשיר
ולכתוב שירים ומוזמנים.

אירית פלזן
בת 20, חיפה. לאחרונה עסוקה ללמוד
שפתים, אשר לה לעבר עבודה ברכות
בשוטל קליעת לעבר עבודה ברכות
בסרכז קליעת לעבר עבודה ברכות
לתכשיטי ויקרה. מלוא את חדגמנית
עילום. תחביבים: עזוד ודמרה.

4

3

רחל הורביץ
בת 28, נשואה ואם ל־2 ילדים. עוד מילדותה אוהבת
עשתה שירה וריקוד. היא חברה הצגות. רחל מורה
רחל שירה וריקוד. בכמה אינה עוסקת. בהוראת.
במקצועה אך כיום לשיר ולרקוד ואף לשחות
רחל אוהבת משיר ולרקוד ואף לשחות
בשעות הפנאי.

תמי גל
בת 29, בעת שרותה הצבאי היתה
זמרת בלהקת התוחתנים עוד כשהיתה
תמי בת 9 שרה ב־מקהלת עדיקוב. מאז
היא מובה להופיע באדץ ובחו"ל ויאף ליחה
3 שנים גם ב־3 סרטים ישראליים וכבוונתה
הופיעה גם בקרוב על קיירה קולנועית.
לשרים את חדגש על קיירה ואשור.
תחביבים: ריקוד ואשור.

2

אתי עוברי
בת 27, שירתה בלהקת פיקוד מרכז.
יש לה נסיון בעבודת שיננות ורקדנית.
היא הופיעה בלהקת שיננות באוויר
ובחו"ל ויאף ביצעה 78. בלהקת "אלף בית".
הארוויזיון בשנת 78. בלהקת "אלף בית".
כמו כן רקדה אתי בלם. קלאסי באופרה
הישראלית ב"עד הלה". סטודיו לריקוד בניס
אתי רוקדת ולהאזין למוסיקה.
לקרוא ולהאזין למוסיקה.

5

8

יעל מור
בת 27 ואם לילדה. בשרותה היתה בח"ל. יעל
בעלת תואר B.A. בספרות וכבלשנות אנגלית
ומנהלת משרד ליצרי כמה תערוכות. היא
מעירת ועבדת מקרמה למחשב. יעל
מלמדת עבדת מקרמה ואוהבת לנגן
בגיטרה ובאורגן. לשיר ולשחק טניס.

9

דלילה מרדר
בת 21, שירתה בצה"ל ביחידת בחי
דין צבאיים. דלילה עובדת באוניברסיטה
בכללה ותולדת ותולדת האומנות. לכשתסיים
את לימודיה, תעסוק בריפוי מדרני נפשי בחנועה.
דלילה בלהקת "בת־דור". דלילה צלמת חובבת. ואף
הלבקר בסוזיאונים וכתערוכות בלט
היא אוהבת להאזין לקונצרטים. לשחות, לריקוד בלט
בת 27, לעלילה נסיון רב כזמרת. משחקנית
וכריקדנית בארץ ובאר"ב. שם הופיעה
במחזמר בברודוויי, ב־Golden Slipper. היא אף רקדה
וכתיאטרון "כרמון" עלילה מאמא". עלילה שולחת ידה
בלהקת "כרמון" עלילה שולחת ידה
בכתיבת ילדים בטלוויזיה ולרדיו ומופיעה
בתכנית ילדים בטלוויזיה ולרדיו ומציירת.
היא לומדת אישלקות ומציירת.
בשעות הפנאי.

מבצע בחסות

משרד הבריאות לכבד המשפחה

להיטון

עולם הקולנוע

מי תגדיר, מי תגדיר שהיא צרלי?

צורת שיפטים
של אנשי קולנוע.
היא טרזן, אופנה ויופי.
8 המועמדות הסופיות בתוך
הסוכנות המאוחדים בתחרות
רבלון מזמינה אותך לנחש מי היא המועמדת
התוססת והמטופחת וכעלת כשרונות משחק, שירה
ורוקד-שצרלי הוא הסנגן שלה, ואשר תוכה בתואר
"כוכבת צרלי".

פרסים יקרי ערך יוגרלו בין המנחשים נכונה.
כל שעליך לעשות, היא לגשת לתחרותיות
הקרובה אי לדוכני רבלון בחנויות
השק"ם, המשביר לצרכן
וכלבו שלום, למלא
את תלוש- הניחוש

ולהכניסו
לקלפי שבמקום.
אל תמנע מעצמך את
ההזדמנות להשתתף במבצע
ולזכות בפרסו תלושי הניחוש
והקלפיות יוצבו בתאריכים
בשק"ם וכבתי הכלבו בתאריכים
31.8.80 – 5.8.80,
על כל הגרושים השותפים בו והנטלים חלק בתכנונו.

פרסים למנחשים

הפרס הראשון למנחשים נכונה:
FIAT Ritmo
1050 סמ"ק 1980, ללא מסים
• 500 פרסי בונוס
צרלי

Charlie
REVLON

®אדמון

אריק ממשיך להשתולל

(המשך מעמוד 37)

ממני, ובכל־זאת אינו נותן לי את התפקיד."

עוזריו של שרון המשיכו להפ־עיל מערך־שדה יעיל. כל ממור־מרי המיפלגה־הליברלית, מתנגדי יצחק מודעי במיפלגה זו, נקראו לדגל. חברי־כנסת כמו אברהם („אברשה") שריר ומנחם סבידור, שהקשר ביניהם לבין ביטחון־מ־דינה מסתכם בקריאת שבועון צה"ל במחנה, הקימו לובי למען בחירתו של אריק שרון לתפקיד שר־הביטחון. היה ברור שהפיצוץ הוא עניין של שעות.

אריק ידע כי הוא קרוב לתיק הביטחון. הוא גם ידע, שיש התנ־גדות למינויו, אך החליט להיא־בק כדי להתגבר עליה. הוא החל לקיים שיחות עם חברי־כנסת. בי־ניהם כאלה שבעבר כלל לא היה טורח לענות על השלום שלהם במיזנון הכנסת. עתה היה מוכן לוותר אפילו על עקרונות ביטחו־ניים.

הוא פנה אל ח"כ אברהם שריר, הציע לו את תפקיד סגן שר־הבי־טחון, אם זה יארגן למענו תמיכה נרחבת. אריק, הטוען שהוא מומ־חה מאין כמוהו בביטחון, יודע בוודאי ששריר כסגן שר־הביטחון לו כמה נימוקים כבדי־משקל, בעיקר על־ידי סגן אחר של ראש־הממשלה, שימחה ארליך. ארליך הצליח לגבש סביבו רוב של כמה שרים נוספים שהשתתפו בישיבה, וכן של גורמים חוץ־ממשלתיים. בגין נכנע לרוב. ואז החלה הסערה הגדולה.

חוות החיות

אריק הרואה בארליך את יריבו הגדול בממשלה, התמרמר על כך שבגללו נדחה הרעיון.

כעסו של אריק התלקח והוא טען נגד ראש־הממשלה: „אתה מקבל הכרעות ביטחוניות בצורה בלתי־אחראית וכלאחר יד."

והוא המשיך: „בעניינים חיו־ניים יש לקיים דיון רציני, ואין להתחשב רק ביחסי־כוחות של רוב ומיעוט. יש שרים שדעתם נחשבת יותר מזו של אחרים." שרון ממש צעק והעמיד עצמו מול ארליך, לא קרא את ספריו של אורוול, לכן לא שם לב לטעות. אך הוא הבין שבגין מאשים אותו בהאשמה המורה, והוא הגיב בקצף רב: „ש־לא תעז לדבר אלי ככה."

למחרת בערב בא האולטימטום של אלי לנדאו ליחיאל קדישאי. כשהאולטימטום הגיע לידיעתו של בגין הוא רתח מזעם. „שאני את־נצל? מה פתאום שאני אתנצל? שיעשה את מסיבת־העיתונאים שלו ושיעזוב את הממשלה," אמר בגין.

בגין ידע שהוא הולך על קרקע בטוחה, וכי שרון לעולם לא יני־טוש את הממשלה. בישיבת הממ־שלה נזפו הכל בשרון, גם השרים התומכים בו בדרך כלל, כייגאל הורביץ, וגם השרים שתמכו בו בדיון שנערך ביום השישי. בגין הודיע לשרון, כי הוא רשאי לקיים את מסיבת־העיתונאים שלו: „אני לא אתנצל!"

תבוסה אווילית

מ שקרבה השעה 11 לפני הצהריים, מועד מסיבת־העי־תונאים, ושרון לא הראה שום כוו־נה לעזוב את חדר הישיבות, הבין בגין שהוא יכול ללחוץ עוד ועוד. „אתה חייב להתנצל בפני," הוא אמר לשרון, וכל יתר השרים תמ־כו בו. אלא ששרון לא רצה להת־נצל. הוא הזכיר לבגין התבטאו־יות קודמות שלו נגדו, אליהן הת־ייחסו השניים בזמנו כאל בדיחה. עתה נוח היה לשרון לנצל אותן כאילו נאמרו ברצינות גמורה.

על פי יוזמה קודמת של בגין, הציע סגנו ונושא־כליו, ייגאל ידין, את אחת הצעות־ההחלטה המוז־רות והחמורות ביותר בתולדות ממשלות ישראל: „הממשלה דוחה בתוקף את התקפותיו של שר־החקלאות על ראש־הממשלה ודו־רשת ממנו להתנצל." הצעת־הח־לטה כה חמורה מעולם לא עלתה על שולחנה של הממשלה. אריק עשה הערכת כוחות, הבין שכל אחד מהשרים המשתתפים בישי־בה יתמוך בהצעת ידין. לכן הח־ליט להתנצל, לפני שההצעה הוע־לתה להצבעה.

בקרב אנשי־צבא יש חילוקי־דעות לגבי הצלחתו או אי־הצלחתו של אריק שרון בכמה מהקרבות שבהם השתתף ועליהם פקד. אך על הקרב האחרון שניהל — הפעם ללא טנקים וללא חיילים — אין חילוקי־דעות. אריק הובס בו, ב־צורה אווילית ומבישה. תוך כמה שעות הוא איבד את סיכוייו להג־שים את חלום תיק־הביטחון שלו, ילזכות אי־פעם בהתמודדות על ירושת בגין בתוך תנועת חרות. יש הטוענים כי בסוף השבוע אי־בד אריק לא רק סיכויים אלה, אלא גם את מקומו בממשלה.

יוסי יגאי ■

מזעמד לתפקיד סגן־שר, שריר עם אריק
הלובי הוקם —

הוא בדיחה, שרק ציבור כמו ה־ישראלים, שהסכינו כבר לייגאל ידין כסגן ראש־הממשלה, יכול היה לקבל.

אגב, עוזריו של אריק מיהרו השבוע להכחיש עיסקה זו, שלא יצאה אל הפועל. שריר הודה בה.

אולם במיסגרת מילחמותיו החל אריק להילחם אפילו בבגין. צעד זה לא העיד דווקא על כישרון אסטרטגי מעולה של האלוף (מיל') „מלך ישראל". אריק ידע שבגין מעוניין להפקיד בידיו את תיק־הביטחון, וגם שמע על התייעצויות שראש־הממשלה קיים בנושא זה. תחת לשבת בשקט, ולתת לבגין לעשות עבורו את המלאכה, הוא התנפל על ראש־הממשלה.

ביום השישי שעבר התקיימה התייעצות של כמה שרים בכירים בנושא

יועץ עצות־אחיתופל לנדאו עם שרון
— אבל לא הצליח

בגין היה כל כולו בעד

וכן גם סגן שר־הביטחון, מרדכי („מוטקה") ציפורי. להפתעת הכל גם סגן ראש־הממשלה, ייגאל ידין, תומך בהצעה. יש הגורסים שהיה זה עוד נסיון התנפלות לבגין ויש התולים זאת בתחושותיו של ידין, ששיעון־החול שלו בממשלה ובחיים הפוליטיים מתרוקן במהירות.

אולם נגד רעיון הוע־

משה ניסים ואליעזר שוסטק, ש־התנגדו לדעתו.

בגין נפגע והחוויר מכעס. אחד השרים שנכח בפגישה תיאר אחר־כך את המצב כך: „הייתי בטוח שבגין מקבל את התקף־הלב הסו־פי שלו." שלא כדרכו, כל אימת שהוא נאלץ להשיב לשרון, הגיב הפעם במהירות, אולי במהירות רבה מדי: „תודה לאל שישראל היא עדיין דמוקרטיה, ואנחנו לא חיים בשנת 1984 נוסח ג'ורג' אור־וול." יתכן שבגין מעולם לא קרא את אורוול, או שטעה בגלל הת־רגשותו הרבה. בגין התכוון לספר אחר של אורוול, חוות החיות, שם היו כל החיות שוות, אך היו כמה שהיו שוות יותר. שרון בוודאי

במדינה

(המשך מעמוד 35)

הפיתויים היו רבים. פלאטו ו־אנשיו הבטיחו את הופעתם של חברי־כנסת ושרים, של הפלאטרס, דון מקלין והבלט־הצרפתי, ובעי־קר, ארוחה שתהיה מבוססת על קביאר רוסי אמיתי.

חברי־הכנסת לא באו. במקומם הופיע כל השבט של אנט, אשתו של פלאטו, מכל פזורותיו: רמלה, לוד וראש־העין. הפלאטרס לא באו, וגם דון מקלין נשאר עם החברה שלו בביתה.

במקום כל אלה באו אמנים מסוג ב' כצביקה פיק, יואל שר, עירית בולקא ושימי תבורי. הקב־פיע על השולחנות.

אחרי חצות הלילה חל מהפך במסיבה. להקת־הבלט־הצרפתי הו־פיעה במלוא הרכבה. אז הזכיר פלאטו למלצרים שיש גם קביאר. המארח הקפיד שרק הרקדנים יאכ־לו ממנו. לישראלים נאמר: „אפשר גם בלי קביאר."

משטרה

הזקן שגדל בין לילה

האם צמח הזקן לפתע? או היה איש אחר?

השעה היתה כימעט שלוש אחר חצות. שוטרי ניידת־המישטרה, ש־הגיעו לבניין ההולך ונבנה ליד כיכר־סטרומה בחולון, ידעו מה הם מחפשים. בהודעה טלפונית ש־נמסרה במוקד נאמר, כי מישהו גונב שקי־מלט מאתר הבנייה.

ליד המיבנה עמדה מכונית ולצי־דה שני בחורים. כשהתקרבה הניי־דת ראו השוטרים כי שני הבחו־רים שהיו ליד המכונית לא העמיסו שקי מלט, אלא פרקו אותם. במ־כונית היו כשמונה שקים, והבחו־רים היו עסוקים בהורדתם וערימ־תם ליד המיבנה.

בפי שני הבחורים היה סיפור משכנע. לדבריהם עצר אותם אדם המוכר להם כקרובו של קבלן ה־בניין. הוא סיפר להם, כי גילה שנגנבו שקי־מלט, וביקש מהם לע־זור לו להחזיר את השקים למקו־מם. כחברים ואזרחים טובים עשו זאת.

השוטרים ביקשו מהם להזדהות, והשניים מסרו, כי שמם יהודה בראי ושמחי הרוש. שמחי הציג עצמו כבעל המכונית. השוטרים לקחו עימם בניידת את בראי, ו־ביקשו משמחי שיבוא אחריהם ב־מכוניתו למישטרה.

שמחי אמנם הגיע לתחנת־המיש־טרה זמן קצר אחרי הניידת, והס־כים לעמוד לרשות השוטרים לכל חקירה שתידרש. הדבר היחיד ש־הדהים את השוטרים היה, כי ה־איש, שנהג במכונית ליד המיבנה היה מגולח למישעי, בעוד ששמ־חי שהגיע לתחנת־המישטרה היה בעל זקן. במשך עשר הדקות ש־עברו בינתיים לא יכול היה האיש לגדל באופן טבעי זקן נאה כל כך.

פורקים או גונבים. כאשר שאלו את שמחי לפשר הדבר אמר בתמימות: „אתם לא ראיתם טוב, הרי ליד המיבנה לא היה אור."

זמרים תבורי ופיק עם פלטו־שרון
קרובי־משפחה במקום אישים

המישטרה עצרה את השניים, ו־ביקשה בבית־המישפט להאריך את מעצרם לעשרה ימים נוספים.

הסניגור, סמי יונה, פנה לשו־פט חיים אילת ואמר לו: „אדוני, החקירה הסתיימה, כל העדויות נמסרו, השניים נראו פורקי שקים ולא גונבים אותם. התייצבו בתח־נת־המישטרה, ואין טעם במעצרם."

נציג המישטרה טען, כי למיש־טרה אין עדיין ידיעה על זהותו של האדם שהציג עצמו ליד אתר־הבנייה כשמחי, והיה מגולח למיש־עי. והמישטרה עדיין מחפשת אותו.

השופט שוכנע מדיברי הסניגור, כי למישטרה אין צורך במעצר השניים. לכל היותר אפשר להא־שימם בניסיון לגנוב. ושמחי, ש־לדברי השוטרים כלל לא היה ב־מקום המעשה, אלא הופיע בתח־נת־המישטרה במקום האדם ה־מקורי, הרי שאפשר להאשימו רק בהכשלת שוטר. שתי עבירות אלה אינן מצדיקות מעצר נוסף. השופט שוכנע ושיחרר את השניים בער־בות צד שלישי בסך 7500 לירות לאיש.

מישפט

מאסר עולם + 5 שנים!

האם חייב השופט להזמין את כל עדי הסניגוריה?

יצחק קיש נידון למאסר־עולם על חלקו ברצח יפת נגר בכלא־שאטה. אולם הדבר לא הפריע לקיש להמשיך ולהסתבך בצרות.

קיש היה אחד הבורחים מכלא־רמלה בבריחה הגדולה. הוא הס־תתר יחודשיים מפני המישטרה, ו־אחר־כך נתפס בדירה בתל־אביב עם ידידו סלומון אבו, גם הוא אחד הבורחים מהכלא.

כאשר פרצה המישטרה לדירה מצאה על הריצפה תיק סגור ש־בתוכו שני אקדחים, ולידו תת־מקלע עוזי.

המישטרה החזירה את הבורחים לכלא, והכינה חומר לפתיחת תי־קים נוספים על הבריחה ועל החז־קת הנשק. התיק העיקרי, על הב־ריחה מהכלא טרם נפתח. הנאשמים כפרו באשמה, והדיון נדחה. אך

(המשך בעמוד 48)

תשקיף

פרשת החווה

תעלה מחדש

פרשת החווה של אריק שרון תועלה מחדש על־ידי גורמים המקורבים לראש־הממשלה.

הדיון באם מותר לשרון להיות בעל חווה פרטית, בעוד הוא שר־החקלאות, הושתק בעיקבות בקשותיו של בנין.

בעקבות הסיכסוך בין בנין לשרון, החליטו כמה ממקורבי בנין לגרום לכך שהדיון הציבורי והדיון בוועדת־ביקורת־המדינה של הכנסת ייפתח מחדש.

לנדאו

שוקל פרישה

איי לנדאו, עוזרו של שר־החקלאות, אריק שרון, שוקל פרישה מתפקידו בעיקבות ארועי הימים האחרונים.

לנדאו, שהתואר הרישמי שלו הוא עוזר־השר לענייני־התיישבות, היה, יחד עם העיתונאי אורי דן, יוזם הקו הנוקשה של אריק נגד ראש־הממשלה.

לנדאו הציע ביום השני השבוע לשרון את התפטרותו, ונעלב מכך ששרון לא דחה את הרעיון על הסף.

הלוי מקים

סוכנות־ידיעות

כתב הטיים והוואשינגטון סטאר בישראל, דויד („דודו") הלוי, שהתפרסם השבוע בעיקבות הסקופ שלו בוואשינגטון סטאר, על הפרעה בחקירת התנקשות בראשי־הערים בגדה, עומד להקים סוכנות־ידיעות.

הלוי נמצא לשם כך בארצות־הברית, ולא משום שבחר להסתלק מהארץ בעיקבות הסקופ שלו, כפי שמנסים לרמוז מקורבי ראש־הממשלה מנחם בגין. סוכנות־הידיעות של הלוי תספק ידיעות ומאמרים לגדולים וליחשובים שבעיתוני אמריקה ואירופה.

קרע בין

פרס ללוינסון

אל אנשים המקורבים לח"כ שימעון פרס הגיעו ידיעות על ביקורת אותה משמיע מנכ"ל „בנק־הפועלים", יעקוב לוינסון, על פרס. לוינסון הוא מועמדו של פרס לתפקיד שר־האוצר.

גם יצחק רבין וגם שימעון פרס יודעים שהצטרפות לוינסון למחנה שלהם תגדיל במידה רבה את כוחם. הקרע בין פרס ללוינסון עודד את מחנה רבין.

מה נכתב

בדיילי מייל

הפירסומים בעיתונות הישראלית על הסקר שערך העיתון האנגלי רב־התפוצה, הדיילי מייל, לפיו אל־על נותנת את השרות הטוב ביותר לנוסע בקו לונדון—ניו־יורק, לא היו מדוייקים.

העיתון האנגלי שלח שיבעה מעובדיו לנמל־התעופה „היתרו" בלונדון כדי שירכשו כרטיסי־המתנה — סטאנד־בי, בחברות שונות. מכיוון ש„אל־על" צמאה לנוסעים, ומטוסיה אינם מלאים, הצליחו כל השבעה לטוס ב„אל־על", משום שמטוסי חברות אחרות היו מלאים יותר.

סערה

ב„אל־על"

פרשת מינויו של רחביה בן־ש"ך כמנהל סניף־ישראל של אל־על מעוררת סערה בחברה.

רבים טוענים שבן־ש"ך אינו מתאים לתפקיד, וכי מונה בגלל ידידותו עם מנכ"ל „אל־על" יצחק שנדר. המטוענים נגד בן־ש"ך אומרים שבתפקידו הקודם, מנהל רשת מיונעות „דרום", שבה שותפה „אל־על", הפסידה הרשת 125 מיליון לירות, ומלון „דרום" בתל־אביב, עומד עתה למכירה.

המנהל המתפטר של סניף־ישראל של אל־על, מוריס נחתומי, עוזב את הארץ, וינהל רשת של מישרדי־נסיעות בלונדון.

פיינשטיין יגן

על ארבל

מי שהיה מנכ"ל עיריית־ירושלים, עורך־הדין רוני פינשטיין, יהיה פרקליטו של קצין המישטרה־הצבאית החשוד, תת־אלוף ברוך ארבל. פינשטיין הוא ידיד אישי של ארבל.

עדיין לא ברור אם פינשטיין יטול על עצמו את כל מלאכת ההגנה, או שהוא יצטרף אל עורך־הדין הראשון שהוזעק על־ידי ארבל, עורך־הדין רם כספי.

הממונה ביקש

והצנזורה פסלה

ראש־שרות־הביטחון־הכללי (השב"כ) פנה בבקשה אל כל עורכי העיתונים שלא לפרסם את שמו, למרות ששמו המלא פורסם בוואשינגטון סטאר, ובטלוויזיה־הישראלית.

אותם עורכי עיתונים, שלא הסכימו להעתר לבקשתו, גילו כי הצנזורה אוסרת על פירסום השם, למרות שקוראי העיתונים כבר רחבי העולם קראו אותו בעיתוניהם.

העיתונים

גובו סקופ

במיסגרת תוכנית הטלוויזיה, מבט שני, ערכה הכתבת ורד ברמן תחקיר על הכנס הבינלאומי של המו"לים של העיתונים, שנערך לפני כמה חודשים בירושלים.

במיסגרת חקירתה גילתה ברמן שסכום כסף גדול, כ־3 מיליוני לירות, נותר מתקציב אירגון הכנס, ונעלם. היא עמדה לפרסם זאת במיסגרת הכתבה, אך בעיקבות פניות של בעלי כמה עיתונים בישראל, למנכ"ל רשות השידור, יוסף („טומי") לפיד, נגנזה הכתבה כולה.

המידע הגיע לכתבי העיתונים המסקרים את הטלוויזיה, וכולם העבירו על־כך ידיעה לעיתוניהם. עורכי כל העיתונים פסלו את הידיעה.

ידין מכין

קתדרה

סגן ראש־הממשלה, הפרופסור ייגאל ידין, מכין לעצמו מקום עבודה לרגע שבו יאלץ לפרוש מהממשלה ומהחיים הפוליטיים.

ידין עומד בקשרי התכתבות עם כמה פקולטות לארכיאולוגיה בארצות־הברית ובאירופה בדבר האפשרויות לקבל בהם קתדרה. נראה כי בסופו של דבר תקבל הפקולטה לארכיאולוגיה באוניברסיטת אוקספורד את בקשתו של ידין להרצות בה.

גנני דוברת

המישטרה?

דוברת מישרד־הבריאות, דבורה גנני, נפגשה לאחרונה עם מפכ"ל המישטרה, רב־ניצב הרצל שפיר, ודנה עימו על האפשרות לגייסה למישטרה בדרגת סגן־ניצב, והצבתה בתפקיד דוברת־המישטרה.

סיכום השיחה בין שפיר לגנני היה ששני הצדדים רואים את הרעיון בצורה חיובית.

שפיר החליט להיפטר מדוברו, העיתונאי־לשעבר, אריה ארד, ולחפש דובר אחר. גנני היא בעלת הסיכויים הרבים ביותר, אך ידוע ששפיר שוחח עם עוד שני מועמדים.

שפיר

מפקח אישית

מפכ"ל המישטרה, רב־ניצב הרצל שפיר, מפקח אישית על החקירה בפרשת קצין־המישטרה־הצבאית־הראשי, תת־אלוף ברוך ארבל. מאז נכנס לתפקידו, לוקח מדי פעם שפיר אחריות־אישית על תיקי חקירה שונים, אך כשאלה עולים על שידטון, הוא מתנער מהם.

לפני שלקח תחת פיקוחו האישי את תיק ארבל, התערב שפיר בפרשת הרצח הכפול של עזר כהן ועמוס אוריון, רצח שלא פוענח עדיין על־ידי המישטרה.

כל החומר בפרשת ארבל נמצא בכישכתו של המפכ"ל, וכשאחד החוקרים צריך מיסמך או תצלום, הוא חייב לבקשו אישית משפיר.

חוקרים זיופים

במיפקד המערך

גורמים המקורבים לח"כ יצחק רבין החלו לחקור שמועות על זיופים במיפקד החברים, שערכה מיפלגה זו לפני כמה חודשים.

אל המסה של יצחק רבין הגיעו שמועות על־כך שבמקומות שונים בארץ „התפקדו" חברים בלי ידיעתם, ומבלי שקיימו קשר כלשהו עם מיפלגת־העבודה.

בלאס

למספנות־ישראל

שר־האוצר יגאל הורביץ מתכוון למנות את אחד מנאמניו, משה בלאס, כיושב־ראש מועצת־המנהלים של מספנות־ישראל.

הורביץ מתכוון לעשות צעד זה לפני שהשר האחר שבסמכותו למנות יושב־ראש למיספנות ישראל, שר־התחבורה חיים לנדאו, ימנה האיש שינו, מפקד חילי־הים לשעבר, האלוף (מיל.) שלמה הראל, לתפקיד.

אלפים בצפון
ואלפים בדרום
הריעו למתמודדות
על התואר הנכסף

תרועת ניצחון מריע משה נור, **מלהקת הדול־פינים**, לשלושת הזוכות בנשף בטבריה. במרכז: נסיכת הכינרת שלי ברלינסקי. מימינה: סגנית ראשונה זיוה ברקן. משמאלה: סגנית שנייה סילבי בן־שושן. הבחורות לבושות בבגדי־ים של **גוטקס**. הן הוכתרו כאשר השמיים הוארו בזיקוקין די־נור, לקול תרועות הצופים.

טנגו רוקדים מאחרי הקלעים דוגמן של **אנוה** עם זיוה ברקן, **אחרי שהסיבו ליבם, בסינה קולדה.**

ניבה יצרה את שמלות הבוקר והערב שהבחורות הדגימו. בצילום: שלי ברלינסקי ודגנית נחום.

מהכנרת עד ים־סוף

„אני רוצה להיות מלכת־המים," שרה הבדרנית ציפי שביט, **לפני קהל של אלפיים איש, שבאו לחזות בנשף המפואר של מלכת־המים באילת.**

הנשף נערך על חוף ים־סוף של מלון לרום, ליד הדקלים, כאשר אורות צבעוניים מקשטים את החוף.

בכל הנשפים מופיע בדרך־כלל החקיין

הסגנית של נסיכת הכינרת, זיוה ברקן, מוכתרת על־ידי מנהלת הפירסום של **עץ הזית.**

מוטי גילעדי, אך בגלל התחייבויות קודמות שלו, לא יכול היה להופיע באילת. מארגני הנשף, מירי ורפי זכרוני, פגשו באילת את ציפי שביט, ותוך כמה שעות אילתרו עימה את הופעתה.

המועמדות הצעירות, שחלקן ביקרו ב־אילת בפעם הראשונה, התרגשו מאוד. הן

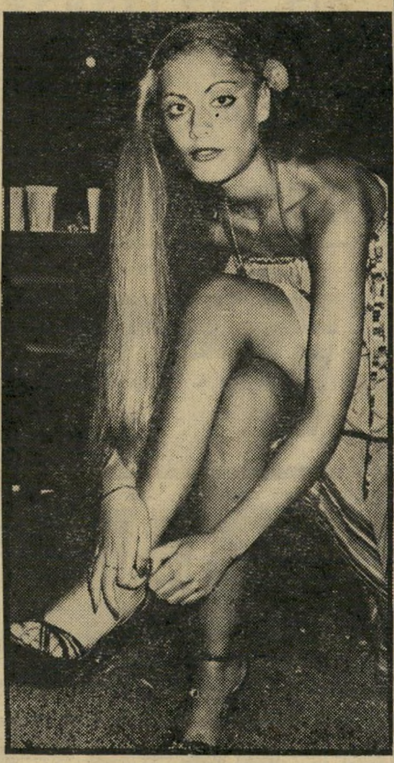

מאחרי הקלעים מתאמן דוגמן **אנוה** בצעדי ריקוד, עם המועמדת אורלי חן. המועמדות עולות עם הדוגמנים אל הבמה, בכל פעם שהן מציגות את הדגמים של **ניבה, גוטקס, אמבר, מרגו, וסנדלי נמרוד.**

עוד לא נרגעו מן הנשף הקודם שנערך שלושה ימים לפני כן, בחוף השקט של הכינרת בטבריה. בטבריה באו גם כן אלפיים איש לחזות בצעירות ובתוכנית האמנותית העשירה. כשהן נוסעות באוטובוס הממוזג של עמי־תור, בחנו הבנות בסקרנות את הדרך לטבריה ואחרכך את הדרך לאילת. בכל עיר שאליה הן מגיעות, הן מהוות מוקד משיכה עז, הקהל נוהר לחזות בהן.

בטבריה זכתה בתואר נסיכת־הכינרת שלי ברלינסקי, כשסגניותיה הן זיוה ברקן וסילבי בן־שושן. בנשף באילת זכתה

רגע לפני

העלייה הראשונה על הבמה נועלת דגנית נחום את נעלי **מרנו**.

חיוך הניצחון!

על פני שלושת הזוכות בנשף שנערך באילת. נסיכת ים־סוף במרכז, אתי סלע, כשמימינה סגנית ראשונה שלי ברלינסקי ומשמאלה סגנית שנייה אורלי חן. השלוש נבחרו על חוף ים־סוף של מלון **לרום** באילת. הכתרים שהן עונדות עוצבו על־ידי התכשיטאית רחל גרא. את תיסרוקתן עיצב הספר ג'ימי מחיפה.

אמבר

תמי בארי מבעלות סלון **אמבר** מכתירה את שלי ברלינסקי כסגנית שניה לנסיכת ים־סוף בנשף הבחירה שנערך במלון **לרום** באילת.

ראש העיר

של אילת, גדי כץ, מכתיר את אתי סלע כנסיכת ים־סוף בתום ערב מהנה שנמשך עד אחרי שתיים בלילה.

פנינה רוזנבלום

כפי שרואה אותה הבדרנית ציפי שביט, כאשר מני פאר מציץ אל תוך מחשופה הנדיב. ציפי הגדילה בצורה מלאכותית את חזה, והופיעה בפני הקהל בקטע פארודי על נערת־הזוהר פנינה רוזנבלום. בתמונה למטה: זיוה ברקן בדגם מייוחד של שימלת־כלה מסלון **אמבר**.

כנסיכת ים־סוף אתי סלע, כשסגניותיה הן שלי ברלינסקי ואורלי חן.

מני פאר, כהרגלו, ראיין את הבנות. באילת אף ראיין את ציפי שביט. כששאל אותה מה היא רוצה להיות כשתהיה גדולה, ענתה לו: „דוגמנית־עירום, כי אין לי בגדים."

נשף באילת היה האחרון בסידרת הנשפים ברחבי־הארץ. במוצאי־שבת הקרוב יערך הנשף המסכם בהיכל־התרבות בתל־אביב, שבו תיבחר מלכת־המים לשנת 1980. ההתרגשות בין הבנות בשיאה. כמעט כולן זכו בתוארי נסיכות בנשפים שנערכו בערים השונות בארץ. כמעט כולן כבר טעמו את טעם הזכייה. אחרי בחירת מלכת־המים, הן תטוסנה ליוון במטוסי אולימפיק, שם תארח אותן חברת אופיר טורס.

„זוהי חוויה שלעולם לא אשכח אותה," אמרה דגנית נחום הצעירה.

„התיידדנו מאוד במשך הזמן הקצר שאנחנו מכירות, ואנחנו מפרגנות האחת לשנייה. זוהי תחרות הוגנת," אמרה דורית ברזילי.

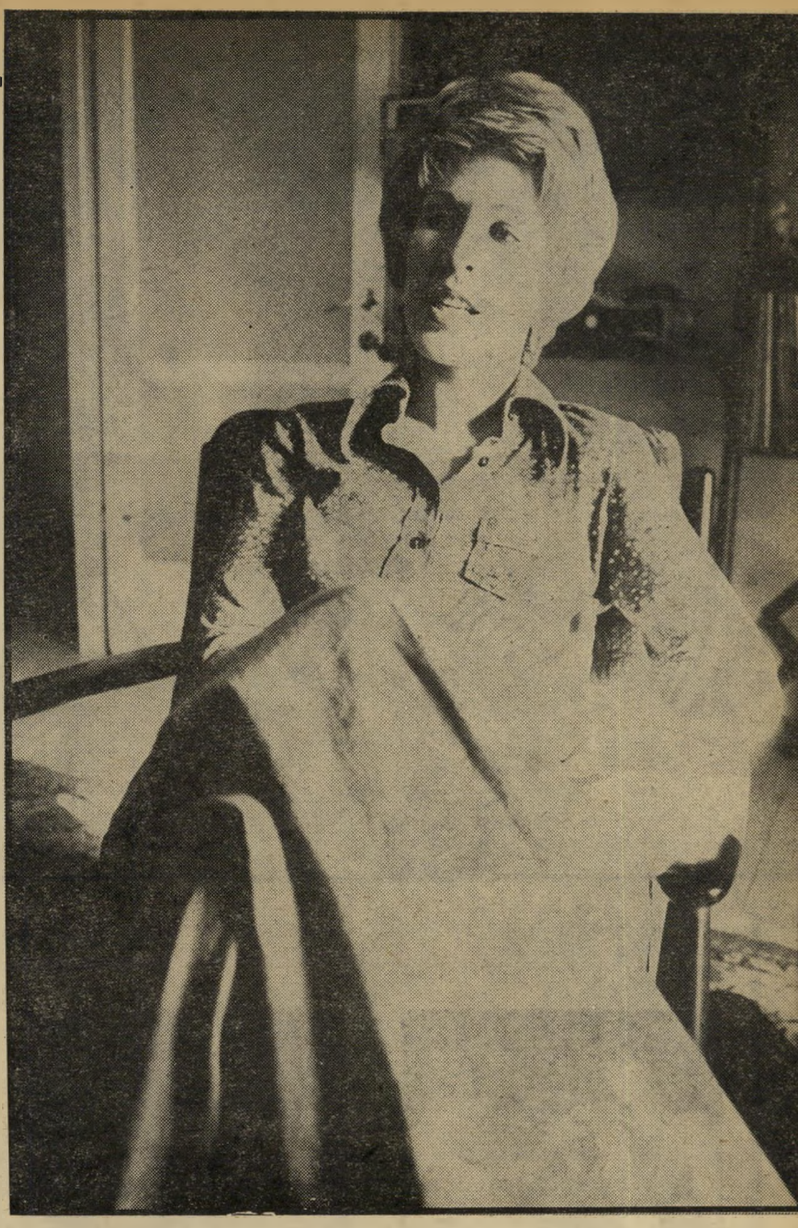
„זה הקיץ היפה ביותר שהיה לי," סיפרה זיוה ברקן.

מאיר יאיר

סגן ראש עיריית טבריה מביע את התפעלותו מנשף בחירת נסיכת הכנרת ומכתיר את שלי ברלינסקי מתל־אביב כנסיכה. יאיר טען כי זה זמן רב לא היה בטבריה אירוע בידורי כה עשיר באמנים ומוצלח.

בעוד היא מחייכת מהאקרן לכל בית בישראל, נמצאת דליה מזור בעיצומה של פרשת־גירושין קשה ומבישה

הטרגדיה החדשה של דליה

דליה מזור

לפני ארבע שנים עצרה המדינה כולה את נשימתה. כשנודעה הטרגדיה האישית של שדרית הטלוויזיה, דליה מזור, ושל בעלה אריה לוין. לא היה אדם שלא חש במשהו, שמה שעובר על דליה, משפיע גם עליו.

לפני ארבעה חודשים חגגו הכל. כשנולד לדליה בנה איתי היתה השימחה כללית. דתיים תלו זאת בנס־משמיים. אלה שאינם דתיים שמחו בשימחתה. אחרי הטרגדיה של מות שלי, בתה של דליה, ממחלה נדירה ומסוכנת, שמחו הכל שלדליה נולד בן בריא.

תינוק בריא

בנה של דליה שוכב על הדשא בחצר בית־הוריה שברמת־גן. הוא בריא, וכמו כל ילד אחר בגילו שוחק ומשחק. אך דליה, למרות זוהרה וחיוכיה על המסך הקטן, נמצאת היום במשבר השני הגדול של חייה. דליה נמצאת במערכת־גירושין מכוערת מבעלה, אביה של בתה הראשונה שלי, ושל בנה איתי.

אין כמעט אדם במדינה שאינו מכיר את דליה מזור. מאז הוקמה הטלוויזיה, לפני כ־10 שנים, דליה היא בת־בית בכל חדרי־מיטות או חדרי־אורחים בכל בית בישראל.

דליה, בתו של מי שהיה מנהלו הראשון של קואופרטיב דן, וכיום מנכ"ל חברת תיעוש ההסתדרותית, אריה מזור, פילסה לעצמה את הדרך להתהילה בכוחות עצמה. דליה בת ה־30 מעולם לא איתה, ולא ביקשה להיות. טיפוס של יפהפיה זוהרת. היא היתה תמיד הדמות של "כך תמיד היתה רוצה נערה רגילה להיות: "שיער בלונדי קצר, מסופר בסיגנון נעים, מודרני ושקט, אף סולד, עיניים תכולות ומעורר אמון, ומעל לכל, חיוך קורן וכובש בכנות שלו.

את הקאריירה הרדיופונית שלה החלה דליה בגלי צה"ל, אך קודם לכן עברה טירונות וקורס מס־כ"פיות. היא נענתה למודעה שפורסמה בעיתונים שביקשה קריינים "סתם ככה, כדי לנסות," והופתעה כשהתקבלה.

כשקראה מודעה בעיתונים שהטלוויזיה מחפשת קריניות, ניסתה את מזלה שוב, גם הפעם ללא תיקוות רבות: "ידעתי שהמצלמה לא אוהבת אותי, אבל רק אחר־כך נודע לי שיש הבדל בין מצלמת־טלוויזיה למצלמת־סטילס." היא ניסתה, עמדה בתחרות עם שורה ארוכה של צעירות יפהפיות, הביסה נערות־זוהר ידועות, והתקבלה.

מאז הפכה דליה לאשה המוכרת ביותר בישראל. ערבים שלמים צופים בה מאות ואלפי אנשים המקבלים אותה, באותן שעות, אל תוך המישפחה.

בעל קר ושכלתני

את אריה, מהנדס אלקטרוניקה, הכירה דליה במסיבה. אז סיפרה דליה: "זו לא היתה אהבה־ממבט־ראשון, אותה אהבה סוערת שנדלקת במבט־עין, כפי שלמדתי עליה. אבל אני בחורה העובדת על רגשות, קצת תלושה באוויר. אריה היה קר ושכלתני, הרגשתי שזה מה שאני צריכה בחיים. אחרי שלושה שבועות מהיום שהכרתי אותו ידעתי שזה הגבר שאני אתחתן איתו, ושבועיים אחר־כך הציע לי אריה נישואים.

הארץ כולה ליוותה את דליה לחופה. אמנם, היו רבים שנעלבו כאשר הדיירת שלהם, מהמקלט־הקטן, נישאת, בלעדיהם, אך גם רבים מידידי הזוג לא הוזמנו. היתה זו חתונה צנועה, פאליה באו רק קרובים משפחה וידידים ותיקים. מאוחר יותר נערכה מסיבה, במידה רבה למורת־רוחה של דליה, במלון פאן אמריקן בבת־ים.

אך המסיבה היתה כורח המציאות, בגלל ידידיהם הרבים של ההורים. בני־הזוג ניצלו את ההזדמנות והזמינו למלון את ידידיהם שלהם, חבריו של אריה, ועמיתיה־לעבודה של דליה.

עד שפגשה באריה, ומאז הפכה למפורסמת, היו לדליה בעיות רבות עם המין האחר. סיפרה אז דליה: "הגברים הפכו אז לבעייה. יש גברים שאוהבים לצאת עם בחורה מפורסמת, רק כדי שיוכלו להגיד אחר כך 'יצאתי עם זאת וזאת.' היתה לי תקופה שחשבתי שאני צריכה להיזהר, וזה הפך לתסביך.

"אבל מהר מאוד למדתי להבחין ביניהם. לפעמים היו גם חברים שאמרו לי: 'היזהרי מזה וזה, הוא אוהב לצאת עם בחורות רק בשביל הראווה.' אבל בדרך כלל אני שומרת על חוג־הידידים שלי עוד מהתקופה שלפני הטלוויזיה."

כאשר נולדה שלי, הרקיע אושרם של השניים שחקים. הבת היתה עבורם עולם ומלואו. הם עשו הכל על־מנת לפנקה, לבלות במחיצתה כל רגע פנוי, כשרק חבותיהם של אריה בעבודתו ושל דליה בטלוויזיה, מרחיקות אותם מעליה, לתקופו תקצרות, ולעולם לא ביחד.

רק נס יציל

היתה בת שנה וחודשיים, הרגישה שלי ברע, איבדה את הכרתה, והובהלה על־ידי דליה לבית־החולים. אבחנת הרופאים שבדקו את שלי היתה מהירה: שלי סובלת מדלקת־ריאות חריפה ונטולת כושר־נשימה עצמי.

אל שלי הובהל מכשיר־הנשמה. כעבור ימים אחדים, כאשר מצבה החמיר עוד יותר, נקראה אמה של שלי אל הרופאים

דליה עם שלי ז"ל
ארבעה חודשי גבורה

ושמעה את הבשורה המרה: „רק נס יציל את בתך.“

דליה שמרה על קורת־רוח, והתנהגה בגבורה רבה. בעלה, אריה, החזיק מעמד אף הוא. רק אמה של דליה ואביה, אריה מזור, התמוטטו.

משך שבועות ארוכים שכבה שלי כשי־מכשיר־ההנשמה צמוד אליה. נדמה היה כי הגס אמנם מתרחש, מול עיניה של דליה. שלי החלה מראה סימנים שהיא נחלצת מסכנת־המוות שריחפה עליה בגלל דלקת הריאות, מחלה המסוכנת יותר ככל שהלוקה בה צעיר יותר.

אולם, עוד קודם שהירשו לעצמם בני־הזוג לשמוח על שחיי בתם עתידים להינ־צל, ניחתה עליהם בשורת־איוב חדשה. קשה לתפוס כיצד עמדה דליה, אז בת 25, כאשר נקראה שוב אל הרופאים. „התגלה סיבוך, ויש סכנה שנצטרך לקטוע את רגלה של שלי מתחת לברך,“ הודיעו לה.

בעיקבות דלקת־הריאות והסיבוכים ב־מחזור־הדם, נתהווה קריש־דם באחד מ־עורקי רגלה של שלי. הבדיקות, שנעשו תוך המאבק להצלת חייה מסכנת דלקת־הריאות, אילצו את הרופאים לשאוב דם מעורקי הרגליים, דבר שעזר אף הוא ליצירת קריש־הדם. ניתוח שנערך ברגל, לא עלה יפה.

ואם לא היה די בכך, התגלה אצל שלי סיבוך נוסף. נסתבר כי היא לוקה במחלה נדירה, שהיא זו שגרמה לדלקת־הריאות, מחלת הרייליי־דיי *.

הרייליי־דיי היא מחלה אשר התגלתה עד היום רק אצל יהודים, וביניהם רק אצל בני עדות אשכנז, ממיזרח־אירופה. המחלה פוגעת במערכת־העצבים האוטונומית, גור־מת שיבושים בלחץ־הדם ובמערכת־ההזעה וקשיים בבליעה. אם אין מצליחים לרפאה, קיימת סכנה לסיבוכים בגיל מבוגר יותר.

גם דליה הרגישה בכך, ככל הנראה, אבל כיוון שהכירה את אריה, חשבה שאלה הן תגובותיו של הטיפוס השכלתני. הרופ־אים הזהירו את אריה ודליה מפני ילדים נוספים. תשלובת הגנים שניהם עלולה להביא לרייליי דיי גם אצל הילדים הנוס־פים. דליה ערכה מחקר פרטי משלה בקרב נשים שבניהם לקו במחלה נבזית זו, וגילתה כי במקרים רבים, לאם שילדה לקה במחלה זו, יש גם ילדים בריאים. היא רצתה להאבק בגורל, רצתה עוד ילדים.

אימוץ, לא הריון

משך תקופה ארוכה לא הצליחה דליה להיכנס להריון. כל פסיכולוג יכול היה להסביר לה שהיא סובלת ממעצורים פסיכולוגיים בגלל מותה, ונסיבות מותה, של שלי. אז היא פנתה לאריה וביקשה ממנו להסכים להפרייה־מלאכותית. חברה טובה של דליה סיפרה השבוע: „אריה לא הסכים. הוא אמר לדליה: ‚אם תעשי הפרייה־מלאכותית הילד יהיה רק שלך. אני רוצה שנאמץ ילד, ואז הוא יהיה של שנינו באותה מידה.‘“

הגימוק של אריה זיעזע את דליה. לפתע היא הבינה שלמרות האסון — מותה של שלי, ולמרות שלה היה נדמה שארבעת חודשי המאבק על חייה של שלי הפכו אותם לגו אחד עם נשמה אחת, חושב בעלה בצורה עניינית, מחושבת וכמעט סטרילית על הילדים בהם הם רוצים.

צחוק־הגורל הוא שדווקא אז הצליחה

דליה במיטבח
לפרנס את הבית

דליה להיכנס להריון. היה זה שלושה ימים לפני שבני־הזוג עמדו לצאת לטיול בארצות־הברית, בין היתר כדי לבקר את אחותה של דליה, דפנה, הנשואה לשדר טלוויזיה לשעבר, אורי פירסט, הנמצא עתה בשליחות בניו־יורק.

דליה רצתה לוותר על הנסיעה. אחרי מה שעברה עם שלי, ההריון היה בשבילה חוויה גדולה מדי ומסוכנת מדי, אך אריה סרב. הוא עמד בכל תוקף על־כך שהם יסעו ולא יפסידו את דמי־הכרטיס.

בניו־יורק הרגישה דליה, שהיתה זקוקה לכל טיפה של חמימות ותמיכה, שאריה אינו מסוגל להעניק לה זאת. היא ביקשה לערוך הפלה, אך רופא אמריקאי שבדק אותה טען, שהפלה במצבה מסוכנת מדי. אחרי שבועות אחדים של טיול, שהיו עבור דליה סיוט, חזרו בני־הזוג לארץ.

ההריון של דליה הביא עימו פחדים. התמיכה שאותה נתנו לה הוריה לא היתה מספקת. בכל פעם שפנתה לטיפת חמימות מאריה, נתקלה בגוש קר ומחושב. באותה תקופה הכירה דליה בחור הצעיר ממנה ב־5 שנים, מדריך־טניס בשם דויד גפן. השניים הכירו עוד קודם לכן, אולם ב־תקופה זו בחייה, היא לפתע גילתה את דויד.

דויד הוא טיפוס אימפולסיבי, רגשני מאוד המחבב את דליה. היא בילתה איתו שעות רבות בטיולים, על שפת־הבריכה ועל מיגרש־הטניס. הוא הצליח להשלים את כל מה שאריה לא יכול, או לא רצה להעניק לה: חיוך ותשומת־לב.

קשה להניח שדליה חשבה כי בינה לבין דויד מתנהל רומן. לדידה היתה זו ידידות יפה עם בחור צעיר. דויד, ככל הנראה, ראה את המצב בצורה אחרת. רבים מידידיו שמעו כיצד הוא מספר על אהבתו הגדולה לדליה.

ניסיון סחיטה

הסיפור הגיע גם אל אריה. דליה מעולם לא הסתירה ממנו את הידיד הצעיר שלה, ואריה אף פעם לא התנגד למסכת הידידות השובבה בין השניים. כשנולד בנה, איתי, וכשהרופאים קבעו שהוא ילד בריא, היה כבר ברור לדליה, ללא קשר לדויד, שהיחסים בינה לבין אריה הגיעו לסיומם.

כשהיא שוחחה עם אריה, וביקשה ממנו להתגרש, לא עלה על דעתה שאריה יהפוך את הפרידה לפרשה מזוהמת. אריה ניצל מיד את הידידות שלה עם דויד, והחליט להשתמש בידידות זו, עליה ידע מפי דליה משך כל אותה תקופה, כדי לנסות ולסחוט מאשתו כספים.

עורך־דינו של אריה מיהר להגיש תבי־עת־גרושין לרבנות. דליה לא עשתה כן. היוזמה לגרושין היתה שלה, אך היא שיערה, וטעות זו עומדת לעלות לה ביוקר רב, שהיא ואריה יוכלו להסדיר את ה־פרידה ביניהם כמו אנשים מבוגרים, ללא עורכי־דין וללא מישפטים.

בתביעה שלו לרבנות רמז אריה על היחסים בין דליה לדויד, וניסה לתלות בהם את הסיבה לגרושין. הוא עשה זאת כדי שיוכל לשלם לדליה עד כמה שפחות כסף. הרכוש העיקרי של דליה ואריה הוא דירתם המשותפת ברמת־השרון. הדירה נרכשה על־ידי שניהם, בעזרת ההורים של דליה. אריה טען שרוב הדירה שייכת לו, והוא מוכן לתת לדליה רק 20 אחוזים ממנה. הדירה רשומה על־שם שניהם, וכדי להצליח בניסיון לגזול את חלקה של דליה, יצטרך אריה לנסות ולהפעיל עליה סחיטה. סחיטה פירושה לדעתו נסיון להאשים אותה על שקיימה יחסים עם דויד גפן.

לאמיתו של דבר מוכן אריה, עבור הכסף, לוותר גם על בנו. הוא מוכן לשלם לדליה ולבנו דמי־מזונות מגוחכים בגובה של 3000 לירות לחודש. לפני כשנתיים הקים אריה, יחד עם עוד שני שותפים, חברה ליבוא רכיבים אלקטרוניים. למרות שבמשך כל שנות חייהם המשותפים עבדה דליה, ומשכורתה הוקדשה לצרכי־הבית, טוען אריה שלדליה אין כל חלק בחברה זו. בעצת עורך־דינו הוציא אריה את כל הכספים שהיו לו בחשבון־חיסכון משותף עם דליה.

כאשר מתבוננים בימים אלה בדליה ה־מופיעה על המסך־הקטן, ורואים אשה נאה, מטופחת, חייכנית ונחמדה, קשה להניח כי לפני שהמצלמה מתחילה לפעול, ומיד אחרי שהיא מפסיקה, קיימת דליה אחרת: דליה העוברת עתה את המשבר הקשה השני של חייה, דליה היודעת שהיא עומדת בפני מאבק של בעל שינסה לסחוט אותה, תוך ניצול העובדה שהיא אשה מפורסמת ופגיעה מהבחינה הציבורית.

אולם גם פרשת־הגרושין לא תוכל ל־דליה. היא אשה חזקה הממשיכה להילחם, וממשיכה לעבוד כאילו לא ארע דבר. אמרה עליה אחת מידידותיה: „אם היא הצליחה להתגבר על מותה של שלי, היא תתגבר על כל מיכשול שהגורל יציב מולה.“

דליה עם בעלה, אריה זוין
גרושין וסחיטה

להיות לבד

ארבעה חודשים אחרי ששלי נכנסה לבית־החולים היא נפטרה. דליה, ש־ניצבה ליד מיטת־בתה שעות ארוכות מדי יום, במשך כל ארבעת החודשים, נשברה. היא ושלי נלחמו יחד. שלי הפסידה במע־רכה נגד הגורל, והותירה את אמה לבד.

באותם רגעים חשה דליה כי היא לבד.

דליה בעבודה,
ליצור בכל מחיר

הוריה היו לצידה. מחלתה, ואחר־כך מותה של שלי, וצערה של בתם הפחיתו משנות חייהם. גם אריה התנהג כשורה, אבל ידי־דות של דליה טענו אחרת: „היה בו משהו זר ומוזר. הוא בכה והצטער, אבל היה בו משהו קר.“

* מחלת רייליי־דיי קרוייה על־שם שני רופאים, רייליי ודיי, שאיבחנו את המחלה לראשונה.

רחל מרחלת על כל השולם

פרידה במישפחת המנהיג

אני זוכרת את החתונה שלהם. מי לא היה שם, ומי לא חגג ו־שמח? לחתונה היו את כל המר־כיבים של חתונה מוצלחת, ולשי־דוך עצמו, עוד יותר מרכיבים של שידוך מוצלח. גינוסר כולה הוצ־פה באור יקרות כשיפתח אלון, בנו של **יגאל אלון** ז"ל, נשא לאשה את אחת הנשים הכי יפות שאני מכירה, **שושנה** („שנקה") **בראו־נשטיין.**

יפתח הוא, ולא רק ביגלל זכות־האבות, אחד הבנים היקרים לבית גינוסר. חוץ מזה שכולם אהבו שם את אבא שלו, כולם אהבו את אמו, **רות,** שהיתה משך שנים רבות מנהלת בית־ההארחה של הקיבוץ. גם את יפתח עצמו אי־אפשר היה שלא לאהוב. לא שהוא היה כל־כך קיבוצניק. הוא היה יותר אמן מ־רפתן, יותר צייר מפלח, והיו לו כל מיני ג'וקים כאלה כמו לנסוע ללונדון וללמוד.

שנקה היתה הילדה היפה של שכונת־הגנרלים, צהלה. אבא שלה אמנם לא היה קצין־בכיר, אלא עובד מישרד־הביטחון, אך היתה לו עוד סגולה, מילבד בת יפה, שחיבבה את המישפחה על התושבים: הוא היה הגבאי של בית־הכנסת המקומי.

השניים היו יפים בחתונה שלהם. שנקה, חלוצת השיער הצבוע ב־פסי־כסף זהרה ממש בשימלה ה־לבנה שלה.

יפתח ושנקה אלון ביום חתונתם
חבל על זוג יפה

אבל עתה, כך לוחשות לי ה־ציפורים הקטנות שלי, יש קרע, וקרע כזה עמוק שעומד, ככל הנר־אה להתפוצץ, ולהביא לגירושים בין השניים. היו לי כמה סימנים לכך. שנקה היתה בלונדון תקופה ארו־כה בלי יפתח. היא אמנם לא נר־אתה שם עם בחורים אחרים, אבל בכל־זאת, השאירה את הבעל ב־בית.

ואם זה לא סימן, אז יש לי סימן אחר בשבילכם. לפני שבועות אח־דים פתח יפתח את תערוכת־הציו־רים הראשונה בחייו, בגלריה 13 וחצי ביפו. כולם היו שם. כל ה־חברים של האבא. ביניהם **יצחק רבין,** המון חברי־קיבוץ, והמון ידידים צעירים של יפתח. רק אחת בלטה בחסרונה: הרעיה שנקה.

כששאלתי את יפתח בפתיחה, איפה האשה היפה שלו, הוא השיב לי: „זה סיפור שלא קשור לתע־רוכה. יש בעיות, אבל זה לא קשור לתערוכה."

המצב לעכשיו הוא שיפתח ו־שנקה אמנם נפרדים, אבל נשארו ידידים טובים. הם מופיעים ביחד בברכית־השחיה בצהלה, כמעט כל שבת עם הבן שלהם, אבל עד כאן.

הם שניהם גדולים ומבוגרים. אז אין לי עצות בשבילהם. רק ככה חבל לי. הם היו יפים בחתונה.

הכוכב נפל במהירות

לא היתה גאה ממני לבשר לכם לפני כמה חודשים על עוד ישרא־לית שהצליחה. אני מתכוונת לדיי־לת אל־על הוותיקה, **קטי קנדה,** שכבשה בסערה את ליבו של ה־שחקן **ברי ניומן,** שגילם את תפ־קיד פטרוצ'לי, שאף פעם לא גמר לבנות את הבית שלו.

הייתי גאה כי זה לא היה סתם רומן, אלא עסק רציני. פטרוצ'לי

קטי קנדה
במידרכה השנייה

היה מחזר עקשן ונאמן. הוא היה צריך להתגבר על אהבת־מולדת של קטי, בדמותו של הצייר **שימעון אבישר,** ולהתגבר על־כך שקטי בילתה זמן רב עם שימ־עון בפאריס, ואת יתר הזמן איתו בארץ.

אבל מי כמוהו שיתייאש? בכל פעם שמטוס אל־על כשבתוכו קטי היה נוחת בנמל־התעופה קנדי ב־ניו־יורק, היו יתר הדיילות נוס־עות למלון לקסינגטון באוטובוס אל־על, וקטי נוסעת בלימוזין שחר־רה ויפה עם נהג עם כובע וכפפות.

בפני פיתויים כאלה אי־אפשר לעמוד. קטי החליטה לבחור בניו־מן. היא לקחה חופשה של חצי שנה מאל־על, דווקא בתקופה ש־אנשים פחדו לקחת חופש מהמובילי־הלאומי, והודיעה שהיא נוסעת לל־מוד בניו־יורק. הדיווחים שלי היו קצת שונים. הם טענו שהיא רצתה לראות איך זה להיות עם פטרוצ'לי הרבה זמן ביחד.

אז מסתבר שזה לא בדיוק הולך. השבוע ראו המרגלים הפרטיים שלי את קטי בארץ. היא אמנם כבר לא כל־כך נאה כפי שהיא היתה פעם, וכשהיא רואה ידיד ישראלי היא עוברת לצד השני של הרחוב, כדי שלא ישאלו אותה מה עם ניומן, אבל הסטטיסטיקה של היורדים הפסידה אחד: קטי באה כדי להישאר בארץ.

מלכת היופי והזמר

הוא עוד לא הספיק להגיע לארץ, וכבר התגלה הקשר הישראלי שלו. הזמר מיספר אחד היום בעולם **חוליו איגלסיס** עומד להיות כאן בחודש הבא, ולשגע את בנות־העשרה הרומנטיות בהופעה אחת. הוא היה כאן לפני שנתיים בב־קור פרטי, אבל אף אחד לא הכיר אותו. אפילו **ירון לונדון,** ש־מישהו הציע לו לקחת את חוליו לעל' הכותרת שלו סירב. „חוליו מי?" הוא שאל.

חוליו איגלסיס
— לאי ביוון

אבל בינתיים עברו הרבה מים גם בירקון וגם במיאמי־ביץ', שם מתגורר חוליו, ברובע האסור לכ־ניסה ליהודים וכלבים, וכדי לה־יות בטוחים מופקדים עליו שומ־רים מכל צד. חוליו הפך להכי מפורסם, מכר 70 מיליון תקליטים, והסכים לתת לארץ שלנו עוד שאנס.

לחוליו יש ידידה ישראלית. **עדנה שנקמן,** יורדת היושבת בניו־יורק כבר 16 שנה, ועוסקת שם בעניניי בידור. עדנה היתה זו ששלחה לאחיה, **נחי לאור,** את הכסף לפתוח את בית־הקפה אפ־רופו ליד היכל־התרבות. לפני שנתיים ערכה עדנה לכבוד יהו־דים־ספרדים מסיבה. המסיבה נער־כה כמובן במועדון שהיה אז הכי חשוב בניו־יורק, מועדון 54, ושני אורחי־הכבוד היו חוליו, בשביל הספרדיות של האורחים, ומיס־עולם **רינה מור,** בשביל הצד היהודי שלהם.

מסתבר שזה די טוב הולך ביחד. חוליו ורינה נפגשו מאז, והרומנ־טיקנים שבין הידידים שלהם טו־ענים שגם התפתח לו רומנצ'יק קטן. את חוליו לא הצלחתי לשאול כיוון שהוא עדיין לא הגיע. את רינה לא הצלחתי לשאול כיוון ש־היא לא אוהבת לענות על רומנים שלה, חוץ מהרומן הנוכחי עם רוב לארץ. הזיכרונות שלו מהפעם הקודמת גם הם לא היו מרגיני־לב במיוחד. אני חושבת שהניחוש שלי לא יהיה פרוע מדי אם אומר שחוליו בא בשביל רינה.

רינה מור
מניו־יורק —

במדינה

(המשך מעמוד 43)

נגד קיש נפתח בינתיים תיק מיו־חד ונפרד על החזקת האקדחים והעוזי.

כאשר נתפס קיש, היו עימו ב־דירה נוסף לסלומון אבו, שני אנ־שים, שכנראה באו לשכנעו לחזור מרצונו לכלא. כאשר פרצה ה־משטרה נעצרו כל הארבעה, וקיש הודה מייד שהנשק שנמצא בדירה הוא שלו.

אמון כחבר. כאשר הופיע לפני כחודש בפני השופט־המחוזי חיים שטיינברג, בתל־אביב, הפ־תיע קיש בטענה מקורית. בעזרת סניגורו הממונה, אהוד דגן, סיפר קיש סיפור מעניין. לדבריו פגש בעת בריחתו, בפסג' קולנוע תמר בתל־אביב, את מכרו משכבר ה־ימים, אורי וולף. ואורי הציע לו דירת מחבוא.

קיש ואבו עברו לדירה שהכין להם וולף, ואז בא לשם המיטיב, ומסר לידיו של קיש תיק סגור לשמירה. בין ידיות התיק היה מעיל חורף מקופל. קיש העיד ב־בית־המישפט, כי הוא לא נגע ב־חפצים הללו. הם נשארו במקום בו הניח אותם וולף. כאשר פרצו השוטרים לדירה, במהומה שנוצ־רה, נפל כנראה המעיל מתוך ידי־יות התיק, והעוזי שהיה כרוך ב־תוכו נשמט לרצפה. היתה זו הפ־עם הראשונה שראה את הנשק. כך סיפר קיש בקור־רוח בבית־המיש־פט.

כדי להוכיח את גירסתו, ביקש סניגורו מהשופט להזמין כעדי־הגנה שלושה אנשים היושבים ב־כלא־רמלה. את סלומון אבו, ש־היה נוכח בעת שהתיק הובא לדי־רה, את הרצל אביטן, מי שהיה שותפו של אורי וולף לשוד בנק־לאומי ברמת־אביב, ואת השותף השלישי לאותו שוד, אברהם קשא־ני.

לדברי קיש, נודע לו בבית־הסו־הר, כי כאשר וולף בא לדירה עם הנשק חברו קשאני היה עימו במ־כונית, הוא אמנם לא עלה עם וולף לדירה, אך ראה את התיק שזה נשא עימו.

בדיון שנערך בלישכה, דחה ה־שופט את בקשת הסניגור להזמין את שלושת העדים.

אחרי עדותו של קיש מעל דו־כן־העדים, חזר הסניגור על בקש־תו להזמין את סלומון ואת קשא־ני, הוא ויתר על הרצל אביטן.

התובעת, רות דוד, התנגדה להזמנתו של קשאני, כיוון שלדב־ריה לא היה לו על מה להעיד, והשאירה את הזמנתו של אבו ל־שיקולו של בית־המישפט.

אחרי הרהורים החליט השופט להזמין את אבו, שהופיע בבית־המישפט ואישר את כל דבריו של קיש.

בית־המישפט לא התיר את הז־מנתו של קשאני, כיוון שלדעתו עדותו אינה רלוונטית למישפט. שהרי הוא היה במכונית ולא ראה את הפגישה בין וולף לקיש.

נאשם חריף־שכל. המישפט הסתיים, השופט גזר על קיש חמש שנות־מאסר על החזקת הנשק, ו־קבע כי חמש השנים הללו אינן חופפות למאסר־העולם, אותו מר־צה קיש עכשיו, אלא מצטברות עליו.

בפסק־דינו אמר השופט, כי אינו מאמין כלל לגירסתו של קיש, אשר נתפרה והוכנה לצורך המישפט בלבד. „הנאשם הוא חריף־שכל" החמיא לו השופט, „והסניגור עשה ככל יכולתו לשכנעי" אך בית־המישפט לא שוכנע. סלומון אבו, כונה על־ידי השופט „חוכי" אשר חזר על דיברי קיש מילה במילה. בית־המישפט גם לא הא־מין, שהסיבה שקיש העלה את גירסתו המדהימה רק בבית־המיש־פט, היא שרק אז נודע לו כי וולף הפך עד־מדינה במישפט בנק־לאומי, ואז הבין, כי בעצם היה

(המשך בעמוד 53)

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

בעלי עניין מתמנים לראש ועדות מיסים

אחד השינויים שהנהיג שר־המישפטים לשעבר, **שמואל תמיר**, עלול לפגוע בחוק. בהתאם לחוק, פעלו בישראל ועדות־ערר למסים שונים, כמו ענייני חוק עידוד התעשיה ומסים אחרים. הוועדות הללו היו בעלות תוקף שיפוטי מחייב, וחרצו גורלות. כל השנים קבע החוק, שיושב־ראש ועדה שיפוטית כזו חייב להיות שופט בית־מישפט מחוזי. כך הובטחה אי־תלות מוחלטת של ראשי הוועדה.

זמן קצר לפני שעזב את תפקידו, תיקן תמיר את החוק כך שהוא מאפשר עתה לקבוע יושבי־ראש שהם שופטים בדימוס. שני שופטים ראשונים שהתמנו הם **שלמה לובנברג** ו**מקס צ'רנובילסקי**. לובנברג משמש גם כבורר־בשכר, וצ'רנובילסקי פתח מישרד עורך־דין פרטי. לשניים יש לקוחות הקשורים בהם, ועתה שוב לא ניתן יהיה לומר בביטחון, כי ראשות הוועדה חופשית מהשפעה כלשהי.

תופעה דומה קיימת גם בוועדות הערר לענייני מס־רכוש. בוועדות מכהנים עורכי־דין, שאף הם בעלי אינטרסים שונים.

„שטיחי ראובן" פותחים רשת סניפים

„שטיחי ראובן", עסק מימכר השטיחים מהגדולים בישראל, פותח בימים אלה סניפים בנתניה ובראשון־לציון. בתיכנון סניפים נוספים בערים הגדולות תוך כמה חודשים. בעל העסק, **ראובן שקלים**, אמר כי הסניפים נועדו להגביר את מחזור המכירות של החברה, המתבססת על מתחרווחים נמוך ומחזור גדול.

הרשת תחל לפעול לקראת עונת החגים. רשת ראובן הכניסה מחשב חדיש לוויסות מחסן המלאי המרכזי שלה, דבר המאפשר שליטה ובקרה על החנויות הרוכשות את מוצריה. הרשת מוכרת בשיטת תשלומים ללא ריבית, כאשר גובה התשלום מותנה במיקדמה ובמיספר חודשי האשראי. הרשת נוהגת לקבל רק המחאות, ולא שטרות. כעשרה אחוזים מן ההמחאות נבדקות לפני מסירת הסחורה. בדרך זו מונעת הרשת מכירות לנוכלים או המחאות לא־משולמות. בחירת הבדיקות נעשית לפי טביעת העין של האחראי על החנות.

ראובן שקלים אמר, כי הרשת תגביר את מהירות המחזור בחברה. זהו גורם חשוב, שהרי בעסקי השטיחים אין הקלות מס בגלל האינפלציה והחזקת מלאי בידי הסוחר גורמת הפסד. הקונה הבודד, לעומת זאת, מרוויח בשטיחים יותר מאשר במרבית ההשקעות האחרות.

הרשת קנתה לא מכבר כמות של שטיחים שיובאה ארצה בשנת 1976 על־ידי **רחמים שקלים**. אלה לא נקלטו היטב בשוק ונשארו שלוש שנים במחסני המכס באשדוד. המיסים על שטיחים אלה היום — 2.2 מיליון לירות. המכס מכרם במכירה פומבית ב־1.7 מיליון והמוכר מכרם באמצעות מתווך ל„שטיחי ראובן". כל השטיחים עברו אישור של מכון התקנים ונמצאו ללא פגם.

רשת „שרתון"

מחרימה את ישראל

למרות ש„שרתון" פתח מלון בישראל לפני זמן רב, הפירסומים הרשמיים של הרשת הבינלאומית אינם מזכירים עובדה זו. במודעה של רשת המלונות של „שרתון" ברחבי העולם — ישראל יוק!

זייף קבלה כדי להעלים על רואה־חשבון

יהודה זגמן, בעל חברת פלדות „פלדום", זייף קבלה של רואה־החשבון **ישראל שטראוס**, כלי להעליל עליו, שהוא מוציא קבלות וחשבוניות ללא תאריך על מנת להתחמק מתשלום מס־הכנסה ומס־ערך־מוסף במועד.

שטראוס, שהיה נשיא לישכת רואי־החשבון, היה בורר יחיד בסיכסוך בין זגמן לשותפו בחברה. פסיקתו לא מצא חן בעיני זגמן, המנסה לערער עליה בבתי־מישפט. לאחר הפסיקה, שניתנה בסוף מארס, ביקש שטראוס מזגמן המחאה על שכר טרחתו לתחילת אפריל, כדי שיוכל לדחות בשנה את המס על התשלום. הדבר נעשה. לאחר מכן שלח זגמן מיכתבים לגורמים שונים במשק, וצירף אליהם העתק הקבלה שהמציא לו שטראוס. על הקבלה חסר היה תאריך. בכך רצה לחזק את האשמותיו, כי שטראוס נתן לו קבלה ללא תאריך, כדי להתחמק מתשלום מס.

בירור הפרשה, שנעשה עם מנהל מחלקת־חקירות של מס־הכנסה, **יוסף לוין**, חשף את הזיוף. שטראוס המציא את המקור של הקבלה והסתבר שזגמן חתך את חלקה התחתון, הכולל את התאריך ואת החתימה.

ISRAEL STRAUSS C.P.A. (Isr.) — ישראל שטראוס רואה חשבון
2, Rothschild Blvd. Tel-Aviv — שדרות רוטשילד 2 ת"א
Phone 53173 — טל.

חשבונית מס
(עוסק מורשה 002209146)

מקור
RECEIPT № 2631 קבלה מס.

Received from — נתקבל מאת
For — עבור
The sum of — סך
I.L. — לי"י
By — ב

פירוט הסכום שנתקבל הוא:
שכר טרחה 5411.220 לי"י
מס ערך מוסף בשיעור 17 % 941.947 לי"י
סה"כ 6353.171 לי"י

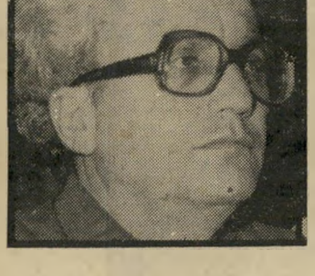
הערות
תאריך 28.3.78 חתימה

החבידה שזייף זגמן בחותכו את החלק התחתון
מספריים חדות

את מי מייצגים זנבר ויעקובי?

משאל מטעם ביטאון בית־ברל, „מיגוון", איפשר לתהות על קנקנם של חמישה מראשי הכלכלנים של מפלגת העבודה. בעוד **עדי אמוראי**, **אהרון הראל** ו**ישראל קיסר** מביעים דעות ברורות בשאלות הפער החברתי והצנרך בהכבדת העול על בעלי הכספים, מגמגמים **משה זנבר** ו**גד יעקובי** במלל חסר־תוכן. וכאשר הם אומרים דבר־מה ברור, הרי שהוא לקוח מבית מדרשם של אנשי הליכוד. לא ברור מה עושים השניים במיפלגת העבודה עם עמדות כאלה בשאלות משק וכלכלה.

עמדה אמיצה הפגין מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, **דב בן־מאיר**, בכנס מזכירים מקצועיים, כשקרא להתנגד לתוכנית ראש־הממשלה **מנחם בגין**.

דב בן־מאיר
הצעות אמיצות

לתרום שכר של יום־עבודה. הוא אמר כי חוק הקיצת המלאי איפשר לבעלי־הון לא לשלם מסים בהיקף של 70 מיליארד לירות, תוכנית מימון היצוא **מזרימה** לכיסי התעשיינים 25 מיליארד לירות, וביטול מסי־עזבון ומס־שבח־מקרקעין מעביר עוד עשרות מיליארדים לכיסי בעלי־ההון. העברות אלה מתקציב המשלה לכיסים הפרטיים גורמות נחשול אינפלציוני הממוטט את כלכלת ישראל. תרומת יום־עבודה היא לעג לרש.

השקע כספך

ביינות בורדו

מזג־אוויר רע בצרפת פגע באיכות יינות בורדו. הבציר יהיה השנה קטן מהרגיל, והדבר יגרום התייקרות ניכרת במחירי יינות בורדו. מי שרוצה להבטיח לעצמו יינות, או להשקיע בהם ולהרוויח היטב, ירכוש כמה ארגזים, כפי יכולתו, של יינות אלה, בעיקר „שאטו לאפאייט רוטשילד" או „שאטו דה פטרוס".

כדאי גם לרכוש כמה בקבוקים מתוצרת קוניאק. בגלל שינויים במיסוי על המלאי בצרפת, צפויה התייקרות ניכרת של קוניאקים אלה. מעריכים שקוניאק בן עשר שנים יעלה מעתה 20 דולר, לעומת 10 בעבר.

צה"ל בשנות ה־80

המכה הראשונה

התרגשות של בני ה־17 המקבלים את הודעת הפוקד, הקובעת להם תור בלשכת־הגיוס, שנה לפני שהם לובשים מדים, עדיין גדולה. הם מגיעים במאותיהם, כמעט מדי יום ביומו, ללשכות הגיוס ה־פזורות בחמש ערים בארץ.

מאת יוסי ינאי

„העומד הזה" פותח השבוע בסידרה שתמקור את יחידות צה"ל וחילותיו. במיסגרת סידרה זו יסקור השבועון כל חילות צה"ל, הפיקודים, והיחידות המיוחדות.

צה"ל של שנות ה־80 הוא צבא עם בעיות אחרות, מגוונות יותר וקשות יותר מאלה של צה"ל בשלושת העשורים הקודמים. הוא הפך להיות צבא מודרני ומשוכלל, תוך כדי מאבק מתמיד עם מצבי־הרוח החברתיים במדינה העלולים לפגוע ביחוד שאפיין את צה"ל.

בעזרת מפקדים וחיילים יצביע „העומד הזה" על החידושים בצה"ל, על הבעיות ועל המחדלים, וינסה לחאיר את אופיו של צה"ל הנכנס לשנות ה־80.

הכתבה הראשונה בסידרה סוקרת את המיפגש הראשון בין צעירים בני 17 עם שיטמונות הצבא: לשכות הגיוס.

החבר תמונה אופיינית. קצין צעיר מלווה את חברתו בת ה־17 למיפגש הראשון שלה עם הצבא שלו. לעיתים באים גם הורים גאים עם בניהם או בנותיהם.

נערות צעירות, המסתכלות בחשש וכמעט יראה על כל טר"ש או רב"ט. צעירים קו־ליים, אשר קופסת המאלבורו מזדקרת מכיסם והם מעשנים בשרשרת, ומשתעלים.

המתינות צעירות ממתינות לתור שלהן לבדי־קות הרפואיות ולבדיקות הפסיכוטכ־ניות בלישכת־הגיוס בתל־השומר בשבוע שעבר. מפקדות הלישכה משתדלות לקצר את ההליך ולהקטין את זמן־ההמתנה, אך בדרך כלל „מצליחים" הצעירים המגיעים ללשכה לבלות בה יום שלם. המפקדת, סגן־אלוף יהודית הר־גד טוענת: „ממתינים רק שעתיים."

הבטון החשוף, החדרים הקטנים — אינם בדיוק קבלת פנים לבבית.

עוד מישגה בבניין, מישגה המשפיע על המגוייסים־בכוח, בעיקר בתקופת־הקיץ, אינו מישגה של שר. הוא תיכנן את ה־בניין עם מערכת מיזוג־אוויר מרכזית, ולכן יכול היה להרשות לעצמו את החלו־נות הקטנים והצרים. צה"ל החליט לוותר על מיזוג האוויר מטעמים תקציביים, אך לא יכול היה לשנות כבר את החלונות. היום יש מיזוג־אוויר בחדרה של מפקדת המיתקן ובעוד ארבעה חדרים. ביתר ה־חדרים החום כבד מנשוא בימי קיץ לוהטים.

אחר כך באה המכה השנייה. בפתח הצר של הבניין עומד חייל, ש. ג. כדרכם של שיי־גימלים לא עבר חייל זה קורס ליחסי־ציבור ולהתנהגות־אנוש. על תקן של „עבד כי ימלוך" מתעמר אותו ש. ג. במגוייסים החדשים שלגביהם כל מי שלובש־מדים, הוא המפקד. הוא גוער בהם, צועק עליהם, לעיתים מעליב אותם. מוביל אותם ממקום למקום, דורש מהם להמתין שעות ארוכות ברחבה הגדולה ואף אינו מנומס להורים, שלגביהם המגע הראשון שבין הבן הצעיר לבין צה"ל הוא יום חג.

לזכותה של מפקדת־הבסיס, סגן־אלוף יהודית הר־גד, יש לומר שהיא מודעת ל־בעיה ומנסה להתגבר עליה. הר־גד דרשה פעמים אחדות מראש־מינהל־הגיוס, אלוף־מישנה יצחק („איציק") ברנר, לתת לה תקן של חייל אחר או קצין, מקצועי יותר, נבון יותר מש. ג. שיערוך את ההיכרות הראשונה עם חייבי־הגיוס. ברנר נאלץ לדחות את בקשתה, שוב, מטעמים תקצי־ביים.

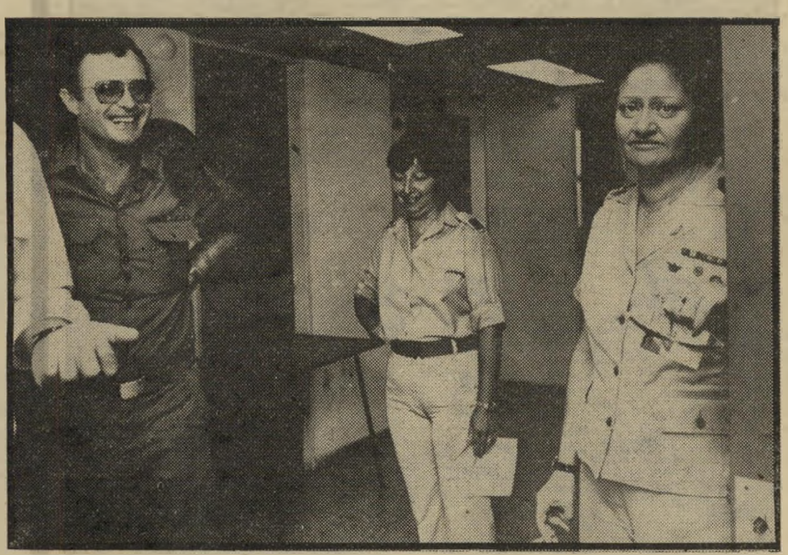
צעיר המגיע לגיל 17 נקרא על־ידי ה־פוקד, אלוף־מישנה ברנר, או מי שהוסמך בנוסף לו על ידי שר־הביטחון להיות פוקד, להתייצב בלישכת־הגיוס. פעמיים, עד ל־גיוס עצמו, אם אין לו בעיות מיוחדות. הוא נפגש עם צה"ל. בפעם הראשונה הוא עובר בדיקות פסיכוטכניות ובדיקות־רפו־איות כלליות. הפעם השנייה מוקדשת ל־שיחה עם מאבחנת פסיכוטכנית, חיילת בשרות־חובה, שעברה הכשרה מיוחדת לכך, ועובר מיבדקים־רפואיים נוספים.

הביקור הראשון גוזל את מרבית היום.

הורים שעדיין לא החליטו אם להיות גאים או דואגים. לעיתים גם באה חברה עם ה־חבר שלה. היא בת 16, גאה שהחבר שלה הולך כבר לצבא, ועומד להיות גדול. לעיתים קרובות יותר מגיע חבר עם ה־חברה העומדת בפני גיוס. החבר כבר ב־צבא, הוא כבר יודע הכל ומנסה להרגיע.

לשכת הגיוס הגדולה ביותר היא זו ש־בתל־השומר. הצעירים המגיעים אליה נת־קלים מיד בעויינות של הבניין. מיבנה עצום, עשוי ביטון חשוף, בעל חלונות צרים, המזכיר לאחדים מיבצר ולאחרים בית־סוהר. כשתכנן האדריכל אריה שר את הבניין הוא התכוון לבניין פונקציונאלי. שר חשב לצפות את הקירות בציפוי מיוחד כדי שלא ילכלכו אותם, דאג לבנות מחי־צות מיוחדות בחדרי־ההלבשה, כדי שאי־אפשר יהיה להציץ, בנה תאים קטנים ל־מאבחנות, כדי שתוכלנה לשבת בשקט ו־לראיין את הצעירים המפוחדים.

אבל שר לא חשב על הרושם הראשוני שתעשה מיפלצת־הבטון על הצעירים. ה־בניין משרת, על־פי עדות מפקדי לשכת־הגיוס, את המטרות שלו, ומסוגל להכיל בעת ובעונה אחת למעלה מאלף צעירים הבאים להתגייס. אבל שר, ומפקדי צה"ל שחתמו על התוכנית שלו, לא חשבו על כך שמיבנה זה הוא ההיכרות הראשונה בין הצעירים לבין צה"ל. הקווים החדים,

המפקדת מפקדת לישכת הגיוס בתל־השומר, סגן־אלוף יהודית הר־גד (מימין). משמאל נראה מפקד מינהל־הגיוס של צה"ל, אלוף־מישנה יצחק ברנר. יהודית נחשבת לאשה קשוחה שרק היכרות ארוכה עימה מגלה את טוב ליבה.

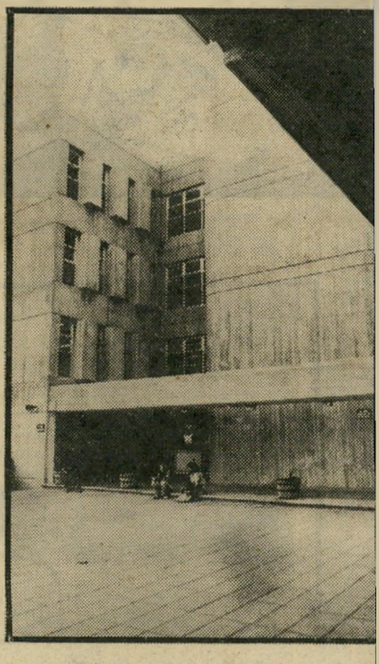
העבודה בלישכת הגיוס תל־השומר, מאורגנת ויחסית־טוב. למרות זאת אפשר להבחין בצעירים היושבים שעה ארוכה על ספסלים, וממתינים לתורם.

הבעיה היא התיק. לכל צעיר יש תיק־אישי שלו, והתיק חייב ללוות אותו בכל אשר הוא פונה בלישכת־הגיוס. כל עוד עוסקים בתיק שלו ביחידה אחת, אי־אפשר להמשיך ולטפל במתייצב. סיפרה אחת מעובדות לישכת־הגיוס: „לפעמים זה מגיע למצב של התעללות בצעיר. הוא רוצה לגמור מהר את העניין. למרות ש־רובם עורכים את ההצגה שכל העניין הוא לגביהם בלתי משמעותי ולא חשוב, ניכר בהם שהם מתוחים מאוד. היו נסיונות רבים מצד עובדי־הלישכה לפשט את ההליכים, ולהתגבר על מיכשלת התיק, אבל עד כה לא מצאו שיטה אחרת." מפקדת הלישכה, הר־גד טענה: „גם בתקופות הלחץ לא נמצאים כאן יותר משעתיים־שלוש."

את עיקר העבודה עורכות החיילות המאבחנות. צה"ל מקפיד לברור צעירות בעלות השכלה ואינטליגנציה גבוהה, כדי לשלוח אותן לקורס־מאבחנות.

„פעם היו בוהרים, בנוסף להשכלה ולאינטליגנציה, גם בחורות יפות," מספרת אחת המאבחנות, הדסה גולדברג מרמת־גן. „הקורס הזה זו הפעם הראשונה שלא בחרו חתיכות. אולי החליטו שאין לזה כל השפעה על הבחורים הצעירים. אני אישית חושבת שיש לזה השפעה. אני רואה איך הם הרבה יותר שקטים ומשתפים פעולה כשיושבת מולם מאבחנת חתיכה, מאשר מישהי שהיא לא כל כך יפה." הדסה גולדברג (ראה מסגרת), נחשבת לאחת המאבחנות היפות ביותר בתל־השומר.

האחריות המוטלת על המאבחנות היא גדולה במיוחד. במידה רבה הן קובעות את גורלו של הצעיר לא רק לשלוש שנות שרותו בצה"ל אלא גם לכל תקופת שרותו במילואים, עד גיל 54.

המיבצר
תמונה של המיבנה של לישכת־הגיוס. לאחרים נראה מיבנה זה כמיבצר, לאחרים כבית־סוהר, למרות הפונקציונאליות שלו.

טעות של מאבחנת יכולה להביא לכך שמי שמוכשר להיות קצין, לא יוכל, על פי הנתונים שנקבעו על־ידה, ללכת לקורס קצינים, ובמקרים רבים להפך. נוגה יקותיאלי, המאבחנת המצטיינת של לישכת־הגיוס מודעת לגודל האחריות המוטלת עליה. „אני משתדלת להשקיע עצמי בכל אחד מהצעירים הבאים אלי לשיחה. כשאני מגיעה הביתה, אחרי עשרה ראיונות ביום, אני סחוטה לגמרי. החשש הזה שאני אעשה טעות, מביא לכך שאני מוכרחה להיות מרוכזת ובעלת אבחנה."

האמת היא שלמרות שהמאבחנות יושבות עם הצעירים בשיחה בארבע עיניים, יש עליהן ביקורת מסויימת. תוצאות האיבחון שלהם מושוות עם תוצאות מיבדקים אחרים, ביניהם המיבדק הפסיכוטכני. כמו כן משווים את תוצאות כל המיבדקים שלהן, ואם יש חריגים רבים מדי, בודקים את המאבחנת ומסיקים את המסקנות מעבודתה.

המיפגש בין הצעירים לבין המאבחנות הוא מיפגש המרתק גם את המאבחנות הוותיקות ביותר. לעיתים נשמעות הצעקות מבחוץ: „נמאס לי לחכות כאן. אני אפוצץ את הפרצוף לחיילת הזאת אם היא לא תקבל אותי מיד." המאבחנת לא מקבלת אותו מיד. מודה אחת המאבחנות: „היה לנו נוח לקבל קודם את המתפרעים ולי־הפטר מהם. אבל יש לנו חוק, שעוזר לנו גם אצלם וגם אצל הצעירים האחרים: אנחנו לא מקבלות בלי תור."

נדירים הם המקרים שמישהו ממשמש את אימתו, ותוקף מאבחנת. במקום יש די חיילים וגם שוטר מוצב במקום קבע. לשוטר צבאי אין סמכויות לגבי צעירים שעדיין לא התגייסו, השוטר האזרחי יכול לעצור כאשר לא מצליחים להרגיע צעיר משתולל.

אולם בדרך כלל, גם אחרי שיש התפרצויות מחוץ לחדרון הקטן, כשנכנס הצעיר הזועם, „הוא נעשה ילד טוב ירושלים," מספרת ליאורה, אחת המאבחנות הבכירות. „אנחנו מבינות כי אצל בחור כמוהו, המתח מוצא פורקן, בצורה לה הוא רגיל, ה־צעקות והאיום באלימות, אבל זה אותו מתח שיש לבחור השקט מצפון תל־אביב, שרק יושב וכוסס ציפורניים."

השיחה הגורלית עם המאבחנות מתנהלת על מי־מנוחות. המאבחנת מתעניינת תחילה בשאיפותיו של הבחור לגבי מקום השרות שלו בצה"ל. בשאלות אלה נשבר המתח הראשון שבין שני הזרים. „אחר כך אני חודרת יותר לעומק," מספרת נוגה יקותיאלי. „אני משוחחת איתו על בית־הספר או על מקום־העבודה. שוב מעת ממנו על ההשכלה שלו, ומגיעה גם לבעיות של בית, הורים, חברה וחברים. אני יודעת שקשה לענות בצורה כנה על שאלה כמו: ‚אם יש לך חברים וכמה?' אבל במרבית המקרים, אפילו לשאלה כזו אני מצליחה לקבל תשובה כנה."

הראיונות נמשכים בדרך כלל כ־20 דקות. „הראיונות עם הצעירים הרגילים, אינם הבעיה שלנו. בדרך כלל הראיונות האלה נועדו רק כדי לגלות ולאתר את הצעירים הבעייתיים. כשאנחנו מצליחים לאתר כאלה, נמשכת השיחה הרבה יותר זמן, לעיתים אפילו שעה וחצי," מספר נוגה.

נוגה וחברותיה מנסות שלא ליצור קשרים אישיים עם הצעירים אותם הם מאבחנות: „ראשית הם צעירים מדי, שנית, אני יכולה להזיק לצעיר כזה. הוא יושב מול חיילת שמשוחחת איתן וטוב לו לשוחח איתה. הוא מספר לה הרבה יותר ממה שהוא מתכוון לספר. אם אני אצור קשר עם בחור כזה, גם אם יראה לי שהוא האביר על סוס לבן לו המתנתי, אני אזיק לו. התלות שלו בי יכולה להיות גדולה ולי אין את הכלים המקצועיים לעזור לו."

אך למרות המעמסה הקשה, העובדה שהמאבחנות יוצאות מיום עבודה כשהן סחוטות והרגשת האחריות שלהן, נראה כי הן מרוצות מהשירות־הצבאי שלהן. אחרי קורס בן ארבעה חודשים, אחד הקורסים האינטנסיביים ביותר שעוברות חיילות בצבא, נערכה מסיבת סיום. הדסה נשאה נאום ברכה בשם בנות הקורס. בין היתר אמרה הדסה: „כאן, בקורס, למדנו לראשונה לחיות בצוותא עם 40 בנות שכל אחת מהן נושאת עימה מטען של השכלה, חוגים ועיסוקים שונים ומגוונים. אם אם ובהדרגה למדנו גם להנות מהמפגש ה־מיוחד הזה.

„וידענו גם מיפגשים מסוג שונה, עם אנשים שבאו מרקע אחר. אנשים אשר גוררים אחריהם סיפור־

(המשך בעמוד 52)

המאבחנות
גולת הכותרת של עבודת לישכת הגיוס הן המאבחנות. אחרי קורס אינטנסיבי בן ארבעה חודשים, עוסקות המאבחנות בקביעת גורלם של המתגייסים והמתגייסות למשך שנות שרותם ושרותם המילואים שלהם.

ההבדל בין העיר לכפר

רוני המר („אין לי כל קירבה לשר־החינוך, זבולון המר) היא בת לאחת המישפחות הוותיקות של נהלל. רוני, סגן, בת 24, נמוכת קומה נוטה להשמנה, היא הדמות האהובה ביותר על חיילי וחיילות מרכז־הגיוס בתל־השומר.

רוני מודה כי התנאים והשרות בצה"ל הרחיקו אותה מנהלל. „אני נוסעת הביתה אחת לשבועיים, אבל אני יודעת שלא אחזור לנהלל."

רוני היתה בשרות הסדיר שלה מאבחנת, ואחר־כך חתמה „רק חצי שנה" בשרות קבע. כשמפקדי מרכז־הגיוס הבינו שאחת הבעיות שלהם היא קורס המאבחנות, נקראה רוני והתבקשה לפקד על הקורס. היא עשתה עבודה מצויינת.

מפקדת רוני
לעזוב את נהלל

לגבי המעבר מהכפר אל העיר, אין לרוני דעות קבועות: „יש יתרונות לחינוך שמקבלים בנהלל לעומת החינוך שמקבלים בעיר."

ללמוד מהשואה

הדסה גולדברג היא צעירה יפהפיה. שיער שחור, קוקו משתלשל, מדים מגוהצים ונקיים. את נאום הסיכום של הדסה בסיום קורס המאבחנות (ראה כתבה), צילם מפקד מינהל הגיוס: „התרגשתי שקראתי אותו."

מאבחנת הדסה
הסיפורים של ההורים

הדסה היא בת להורים פליטי־שואה: „אמא עברה את אושוויץ," ונראה שסיפורי ההורים קבעו במידה רבה את התייחסותה לנושאים שונים, ובוודאי את התייחסותה ל־שרות־הצבאי.

„כל פעם שאני יושבת מול חייל, אני לא יכולה שלא להיזכר בשואה. הקשר הוא ישיר ביותר. השואה הביאה אותנו, את ההורים שלי, לר־צות במדינה ולהקים אותה. אנחנו חייבים לשמור עליה. כשאני רואה מולי צעיר עם פרצוף אטום, אני יודעת שאם הוא לא יפתח, ספק רב אם תמשיך להיות לנו מדינה."

ציונות

כן חשובה

ה מאבחנת המצטיינת של בסיס־הגיוס בתל־השומר היא נוגה יקותיאלי. נגה, בעלת פנים עדינות ושקט־נפשי רב, היא גם שר־החוץ של הבסיס. בגלל הצטיינותה שולחים את נוגה להתראיין בכל פעם שעיתונאי ישראלי או זר מנסה לתהות על קנקנן של המאבחנות.

נגה מתגוררת בתל־אביב. אביה מהנדס מים העובד בתמ"ל. היא אוהבת את העבודה שלה: „מציק לי קצת העניין של האחריות. לא תמיד אני ישנה טוב בלילה, אבל אני לא

מאבחנת נגה
להסתער על המיטה

יודעת אם זה מתוך החשש או מתוך העייפות.

„אין לי חבר. כשאני מגיעה הבי־תה אין לי זמן לחברים. אני מס־תערת על המיטה. העבודה ממש מתי־שה וסוחטת.

נוגה אוהבת את המרואיינים. „כל אחד מהם הוא עולם בפני עצמו. אני יודעת שאצלי הם נפתחים.

המכה הראשונה

(המשך מעמוד 51)

חיים עצוב או בעייתי. זה היה מעניין, אם כי לעיתים מהמם. קשה היה להיווכח שיש כל־כך הרבה בני־נוער במדינה הזו, שהדירו רגליהם מבית־הספר בגיל צעיר כל־כך, ועוד יותר מכבידה הידיעה שאין ביכולתי לעשות למענם דבר במסגרת התפקיד.

„התנסינו במה שקרוי המיפגש עם ארץ־ישראל־השנייה ולרגע קט הצצנו אל עברו השני של המית־רס. עמדנו פנים־אל־פנים מול שמות כמו עוני ועזובה חברתית ו־ראינו כיצד קורמים השמות עור וגידים והופכים למציאות עגומה בקירבנו."

גילוי מחלת הכליות

אם הדסה וחברותיה הבינו מהר מאוד שהמציאות העגומה היא מיצתה את עצמה במיסגרת הגיוס של צה"ל. מפקדיה אינם רוצים לשחררה מהתפקיד ולהעביר־רה למישור אחר של עיסוק, ו־צה"ל עומד להפסיד את רוני.

הבדיקות הרפואיות הן שלב חשוב ביותר בגיוס. מילבד הבדי־קות הרגילות, הנערכות במיפגש הראשון בין הצעיר לבין מרכז־הגיוס, נערכות בדיקות חוזרות, כחצי שנה לפני הגיוס. מטרתן של הבדיקות החוזרות היא לגלות אם נערכו שינויים, בעקבות מחלה או תאונה, מיום הבדיקה הראשונה, וכן לגלות את אלה שאינם מדייקים במידע־הרפואי אותו הם מוסרים לשילטונות־הצבא. יש כאלה ש־אינם מוסרים מידע־רפואי נכון כדי להסתיר מיגבלות רפואיות שיפ־ריעו להם ללכת ליחידה־מובחרת. יש אחרים הרוצים להשתמט.

לעיתים קרובות מתגלות בבדי־קות הרפואיות מחלות עליהם לא ידעו הנבדקים עצמם. לפני כמה חודשים גילו בדיקות־הדם אצל צעירה העומדת בפני גיוס חשש למחלת כליות. בדיקות חוזרות גילו לצעירה ולהוריה כי בתם לקתה במחלת כליות חריפה.

אלוף־מישנה ברנר נחשב לאחד הקצינים הטובים בצבא מבחינת הידע המיקצועי שלו, בשטח בו הוא עוסק. הוא בקי בפרטי הפרטים של מה שקורה בחמשת לשכות־הגיוס. לגבי סגן־אלוף יהודית הר־גד קיימת בעיה. הר־גד היא אחת מוותיקות הקצינות בצה"ל. אשה בת למעלה מ־40, רווקה, שהיתה במילחמת־יום־הכיפורים קצינת ה־דואר של צה"ל. ראש אכ"א דאז, האלוף (מיל') הרצל שפיר, ציין לשבח את פעולת הדואר של הצבא בתקופת המילחמה, והר־גד נשלחה לקדם את ענייני מרכז הגיוס.

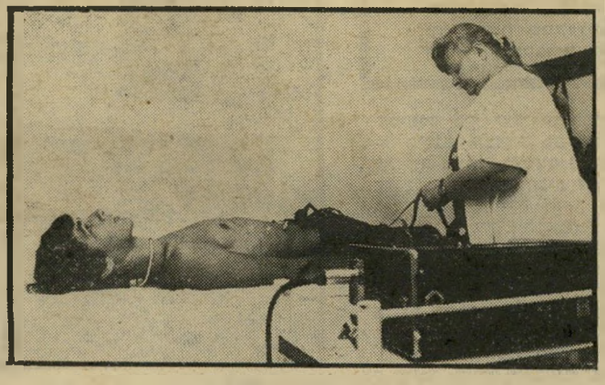
צורתה החיצונית נוקשה. „צריך להכיר אותה משך 20 דקות," סיפרה אחת המאבחנות. „ב־20 הדקות הי־ראשונות היא מפחידה, נוקשה ו־מעוררת סלידה. אבל אחר־כך מכי־רים אותה באמת, ומגלים שהיא לא רק מפקדת טובה, אלא אשה טובה."

בה נתקלו בקורס, הפכה להיות מגת חלקן למשך השרות־הצבאי כולו. המאובחנות, מתמודדות מדי יום ביומו עם צעירים חסרי מוטי־בציה לשרות, עם צעירות המנסות להשתחרר ועם כאלה המתחננים לדחיפה החברתית הראשונה כדי להשתמט. נוגה, הדסה, ליאורה ו־המאבחנות האאחרות הן חיל־החלוץ של מיבצע־החינוך הגדול של צה"ל. בידיהם לא רק לקבוע את גורלם של הצעירים הבאים אליהם לשיחות שבין 20 דקות ל־שעה וחצי, אלא לקבוע במידה רבה את דמותה של החברה העוברת דרך כור ההיתוך ששמו צה"ל.

עד לפני חודשים אחדים היתה יחידת־המאבחנות של מינהל־הגיוס ייחדה רעועה למדי. אחת ממצטיי־נות המאבחנות, סגן רוני המר, נקראה להציל את היחידה. רוני, בת נהלל, קציגה־בקבע, הקדישה ימים כלילות לבנות צוות מאבחנות מהימן. היא עברה להתגורר בתל־אביב וויתרה על חיים פרטיים כמ־עט לחלוטין. רוני הצליחה בתפ־קידה. עתה נמצאת רוני בבעיה.

דם של בת־17
מגלות את המחלות —

לב של בן־17
— בשתי בדיקות

במדינה

(המשך מעמוד 48)

זה וולף שסידר אותו, והסגירו לידי המישטרה.

אפילו הטענה שקיש הודה בי־מישטרה, בהחזקת הנשק כדי לג־קות מאשמה את שני האנשים ה־אחרים, שנמצאו איתו בדירה, לא שיכנעה את השופט.

המישפט הסתיים — אבל לא נגמר. קיש נחוש בדעתו לשכנע את בית־המישפט בחפותו במיקרה זה. הוא הגיש ערעור לבית־המיש־פט העליון. עיקרו של העירע־ר מבוסס על־כך שבית־המישפט פגע בקיש כאשר לא נעתר לבק־שת הסניגור להזמין את קשאני, שיכול היה להוסיף מהימנות לד־בי־רי הנאשם, והיה עשוי להביא ל־תוצאה שונה של המישפט. אי־הזמנתו של קשאני קיפחה את כוחו של קיש להתגונן.

מועד המישפט טרם נקבע, כיוון שמועד ריצוי עונש חמש השנים טרם החל, בינתיים מרצה קיש את מאסר־העולם.

הים האכזר

האם המצילים הרגו? או התגוננו בפני ביריונות?

יש אנשים היורדים להתרחץ בים כדי להתקרר מהשרב הכבד של הקיץ. יש לשער, כי גם יעקב ביטון, בן ה־19, ושני חבריו ירדו לחוף־הים באשדוד לאותה מטרה.

כששחו עמוק במים הקרירים שמעו את שריקתו של המציל. ה־שלושה לא שמו־לב למציל, והמ־שיכו להתרחק. אולם המציל היה נחוש בהחלטתו לבצע את תפקידו, ולהוציא את המתרחצים מהמקום האסור לרחצה. הוא איים עליהם שאם לא יישמעו בקולו יגיש נג־דם דו"ח.

חברו של המציל, חיים, בן ה־17,

חשוד קיש (משמאל)
שני אקדחים ותת־מיקלע

עבד גם הוא באותו יום כמציל ב־חוף. כאשר שמע לפתע את חברו אברהם (שמותיהם האמיתיים של המצילים אסורים לפירסום כיוון שהם קטינים) צועק לעזרה. כאשר הסתובב והביט לעבר מקור הצע־קה ראה לדבריו ערימה של גופות ששכבו על חברו, והיכוהו מכות נמרצות. חיים לא חשב הרבה, הוא תפס משוט שבור, מ־מוט אלומיניום שהיה תקוע בחול, ורץ לעזרת חברו. בכמה מכות ב־גופם של התוקפים הצליח לפזר אותם, ולהפסיק את הקטטה. לדב־ריו של חיים הוא הכה אמנם את ביטון כמה מכות במשוט, אבל לדבריו לא פגע כלל בראשו, אלא בגופו בלבד.

השעה היתה עדיין מוקדמת, בע־רך עשר בבוקר, שלושת המתרח־צים עברו למקום המותר לרחצה, ונשארו בים עד שעת־הצהריים. רק אז התלונן ביטון כי הוא חש בראשו, והלך לתחנת מגן־דוד. מ־עדויות שעלו בעת המעצר מסת־בר, שביטון אמר לרופא שטיפל בו שם שהוא חש בראשו מחמת מכה שקיבל מסלע. כשהתרחץ בים, הוא קיבל טיפול קל, ונשלח לביתו.

מוות בדרך לבית־החולים.

כאשר ניסה בערב להגיע לבית־החולים ברחובות היה כבר מאו־חר. הוא התעלף בדרך, ובבית־החו־לים מצאו סדק בגולגולתו, שכנ־ראה גרם לשיטפי־דם. ביטון נפטר בבית־החולים ביילינסון.

מישטרת־ישראל עצרה את שני המצילים הצעירים. כאשר הובאו בפני שופט־השלום באשקלון להא־רכת מעצרם, טען חיים, כי הוא הגן על חברו. „בכלל מה אתם רוצים מחיים?" שאל, „הרי הוא התגונן בלי נשק נגד שלושה תוק־

פרקליט שיינמן
ערימה של גופות

פים, אני הבאתי את המשוט כדי להצילו!"

שופט־השלום שמע את טענות סניגורו של חיים, עורך־דין דן שיינמן, שהדגיש, כי בגופת ה־מנוח לא נעשה כלל ניתוח שלאחר המוות, בגלל התנגדות המישפחה. לכן אין כל ביטחון, כי המכות שהכה המציל גרמו למוות. כמובן טענו שני המצילים, כי בעצם רק התגוננו נגד תוקפים שהיו רבים מהם במיספרם.

שופט־השלום החליט לשחרר את השניים בערבות, ונתן למיש־טרה 48 שעות כדי לערער על הח־לטתו בפני בית־המישפט־המחוזי. המישטרה לא ערערה, אך הגישה במשך הזמן הזה כתב־אישום נגד השניים. האשימה אותם בהריגתו של ביטון. ופנתה לבית־המישפט־המחוזי בבאר־שבע, וביקשה את מעצרם של השניים עד תום ה־ליכים.

גם בית־המישפט־המחוזי האזין לטענות הסניגור, וקיבל את גירס־תו שאין צורך במעצרם של הצעי־רים.

המישטרה לא ויתרה. היא ער־ערה על החלטתו של השופט ה־מחוזי בבית־המישפט העליון, ו־ביקשה להחזיק את המצילים במע־צר, בגלל התוצאה החמורה — מותו של ביטון.

הדיון הובא בפני השופט חיים כהן, הידוע בדעותיו הליבראליות בעניין המעצרים. „תוצאות המע־שה אינן מהותיות למעצר," קבע השופט. „אם אין סיבות מיוחדות, כגון חשש להשפעה על עדים, אין צורך במעצרם של הנאשמים," החליט השופט השבוע.

שני המצילים חזרו הביתה עד סוף העונה, בערבות של 35 אלף לירות לאיש.

יום ד' — 13.8

במה מרכזית: 21.30 — ששי קשת, האחים והאחיות, בחסות צ'יק צק של פרומין — קרליבך, מנחה: דודו דותן
במת הכבר: 17.30 — בדרנית־מנחה: שלומית דביר ● קוסם — רוני שכנאי ● 19.30 — כשרונות צעירים
המועדון הפתוח: 17.45 — משחקי תיאטרון
19.30 — מול פני הנוער: בני ערובה, מראיין: יצחק רועה
21.30 — סייינטולוגיה
במת ספורט: 18.00 — אתלטיקה כבדה, ג'ודו, היאבקות
20.00 — איגרוף וסרטי ספורט
טכנולוגיה: 20.00 — כורים גרעיניים, אנרגיה — י. גור, נחל שורק
סרט: 19.30—21.00 — סרטים עלילתיים באורך מלא
על הדשא: 18.00 — הצגת כלבים מאולפים

יום ה' — 14.8

במה מרכזית: 22.00 — אילנית, אריק סיני, האחים והאחיות
במת הכבר: 17.30 — תיאטרון הזמן — „לטיול יצאנו" — מחזמר עפ"י שירי נעמי שמר
19.30 — שחק אותה — עם יואל ריפל ומשה טימור
המועדון הפתוח: 17.30 — אברא קדברא
19.30 — מול פני הנוער: פרשיות בצה"ל. מראיין — יצחק רועה ● 21.30 — שעשועי תיאטרון
טכנולוגיה: 20.00 — המדע לעזרת המשטרה: חקירה ומעקב, מהפכה במיקרו מחשבים — סרט מעבדה והרצאה ע"י חברת מל"ל
על הדשא: 18.00 — אימון, אילוף כלבים
במת הספורט: 18.00 — מופעי ג'ודו והיאבקות ● 20.00 סרטי ספורט

יום שבת 16.8

במה מרכזית: 21.00 — אליפות הדיסקו, זמרת אורחת — שרי, מנחה: רותי הולצמן
בחסות מועדון חצב
המועדון הפתוח: 19.30 — מול פני הנוער: להיות כוכב
17.15 — עמירם מדגים ומדבר על תיאטרון רחוב
טכנולוגיה: 21.00 — תעלת המים — חזון ומציאות — שיח בהנחיית הארכיטקט ישראל גודוביץ
סרט: 19.30 — 21.00 — סרטים עלילתיים באורך מלא
ביתן 31: 19.00 — קורס קוסמים — מילו פרקש
במת הספורט: 20.00 — סרטי ספורט

יום א' — 17.8

במה מרכזית: 21.00 — ערב רוק: גרי אקשטיין ולהקת סתיו, להקת דובדבן
בחסות מועדון צחב
במת הכבר: 17.30 — פנטומימה ותיאטרון ● הצגה לילדים
19.30 — כשרונות צעירים ● להקת ברבור
המועדון הפתוח: 17.30 — „שמנונית במצב רוח: ריב פתוח עם ויכוח"
19.30 — מול פני הנוער: מוסר המלחמה — מראיין: יצחק רועה ● 21.30 — ג'ז עם הקהל
במת הספורט: 18.00 — איגרוף ● 20.00 — סרטי ספורט
סרט: 19.30—21.00 — סרטים עלילתיים באורך מלא
על הדשא: 18.00 — כלבנות בסיסית — הרצאה
מגרשי ספורט: 19.00 — רבע גמר — כדורסל/יד/עף
ביתן 31: 17.30 — חוג קוסמים — מילו פרקש

יום ב' — 18.8

במה מרכזית: 20.00 — „איש השנה הצעיר"
בחסות מועדון חצב
במת הכבר: 21.30 — מתי כספי
המועדון הפתוח: 17.30 — „ילד טוב ירושלים"
19.30 — מול פני הנוער: משטרה ונוער, מראיין: י. רועה
21.30 — מהמרים על אהבה
במת ספורט: 18.00 — איגרוף; 20.00 — סרטי ספורט
טכנולוגיה: 20.00 — תחבורה בהוה ובעתיד — ג'ו קריידן
סרט: 19.30 — 21.00 — סרטים עלילתיים באורך מלא
על הדשא: 18.00 — אימון אילוף כלבים
מגרשי ספורט: 19.00 — חצי גמר כדורסל/יד/עף

יום ג' — 19.8

במה מרכזית: 20.30 — הללויה לחיוך: עם דודו דותן, ציפי שביט, חנה לסלאו, דובי גל
במת הכבר: 17.30 — להקת הנסיכים, פעמי דרום
19.30 — להקת ברבור, להקת הנסיכים, פעמי דרום
מועדון הפתוח: 18.00 — צורה ויצירה — שוקי, רינה ואורית שרת
19.30 — מול פני הנוער: השתלת כליות
21.30 — ג'ז עם הקהל
טכנולוגיה: 20.00 — מדע בדיוני — חלום ומציאות
על הדשא: 18.00 — רבע גמר אילוף כלבים
19.00 — רבע גמר קט רגל, גמר כדורסל/יד
ביתן 31: 17.30 — חוג קוסמים — מילו פרקש
במת ספורט: 19.30 — ערב בחירת „ספורטאי השנה הצעיר"

כרטיסים ב־80 ל"י בקופות.

עיר־נוער 80

גני התערוכה ת"א עד 23.8.80

עיריית תל־אביב־יפו
מנהל המחלקה לענייני הנוער והתרבות

יש מתנת חג
המשאירה טעם טוב בפה:
מזוודת שי של עסיס!

הפעם אתה יכול להעניק מתנת־חג מיוחדת ושונה.
מתנה עם טעם, שעושה חג שמח באמת: מזוודת שי עסיסית מלאה כל טוב.
לבחירתך מגוון מוצרים נפלאים של "עסיס" ו"ארדי": ריבות, מעדנים, סלטים, מיצים טבעיים וממותקים, לפתנים, שימורים, דבש, סירופ שוקולד ועוד. תוכל להרכיב את הצירוף המתאים לטעמך וגם להוסיף משקאות כרצונך.
פנה אלינו עוד היום והבטח לעצמך כמות מספקת של מזוודות שי מלאות טעם.

שתי אפשרויות לדוגמא:

700.- ל"י + מ.ע.מ.

1. קופסת שוקודי
2. סירופ שוקולד
3. צנצנת דבש
4. בקבוק מיץ פטל ממותק
5. בקבוק מיץ אננס ממותק
6. צנצנת מעדן פובידל
7. קופסת מילק שייק
8. צנצנת סלט פיקלילי
9. ליפתן מילון
10. קופסת טונה

600.- ל"י + מ.ע.מ.

1. קופסת ג'לי
2. 2 קופסאות פודינג
3. קופסת שוקודי
4. קופסת מילק שייק
5. בקבוק קטשופ
6. בקבוק מיץ ממותק תפוזים
7. צנצנת מעדן תות שדה
8. בקבוק מיץ ממותק פטל
9. קופסת ליפתן מילון
10. קופסת סלט טונה
11. קופסת טונה

לפרטים נוספים פנה ל"עסיס", טל. 03-612241; 053-39191/2/3

כי עסיס זה עסיס

® אדמון

קולנוע

סרטים

החלום האמריקאי האחרון

בת מיליונרים מפונקת נעזבת על־ידי בעלה הטרי בליל הכלולות, בחור נידח בלב המערב, שאינו עוד פרוע. כדי להיחלץ משם, היא נאלצת להיספח לקירקס נודד מסוג ג', המעלה הצגות של המערב. מן הימים שבהם היה באמת מערב־פרוע.

זהו תמצית סרטו של קלינט איסטווד, ברונקו בילי. הוא ביים את הסרט, שהופק בכספו, והוא כמובן גם השחקן הראשי, המגלם את ברונקו בילי, בעליו וכוכבו הראשי של הקירקס הנודד. ואם תמצית הסיפור שבחר איסטווד נראית שדופה, הפירוט שלו עוד גרוע יותר. הסיפור מלא ונדוש בחורים משונים, עד שקשה להתייחס אליו ברצינות. המישחרה הפדרלית אינה טורחת כלל למצוא את היורשת העשירה ומוכנה להאמין, בלי שום הוכחה משכנעת, שבעלה רצח אותה. עריק מילחמה נחטף בכוח מידי שריף בעיירת־שדה, ואין תגובה או יוזמה כלשהי של אנשי החוק; שלא לדבר על טלפונים שמצלצלים „תפוס" בדיוק ברגע הנכון, ועוד כיוצא באלה. ואם לא די בכך, איסטווד, כבמאי, עם כל הנסיון שרכש עד היום ועם כל הכישרון שלו להשתמש במדיום, רחוק עדיין מן ההברקות של מורי ורבו דון סיגל, שביים אותו עד כה בחמישה סרטים. ולראייה, סצינת שליפות בבנק המזכירה את קרב האקדחים הווירטואוזי, תוך כדי אכילת כריך, בהארי המזוהם.

המוהיקני האחרון. ולמרות הכל, עם החורים, ההשאלות והבנאליות, זהו סרט מומלץ. אולי לא למעריצים הקבועים של איסטווד, שראו בסרטיו רק אקדחים שלו־פים ואגרופים קמוצים, אלא דווקא למי שידע לגלות באיש ובכל מה שעשה עד היום, את הנסיון להנציח על המסך את החלום האמריקאי, על אפה ועל חמתה של החברה הסובבת אותו.

כמו בכל סרטיו, גם כאן נותר איסטווד המוהיקני האחרון, נושא הנס של המוסר הישן והטוב, איש שאינו יכול לחיות בלי מרחבים פתוחים, ושאת מושגי הטוב והרע שלו ירש מן החלוצים של המאה הקודמת. אלא שבסרט זה, יותר משבסרטיו הקודמים, מודה איסטווד כי כל העניין הזה הוא אנאכרוניסטי וילדותי. הסצינה הבולטת ביותר מבחינה זו, הוא הניסיון ה־

קלינט איסטווד ב„ברונקו ביל"
סרט מומלץ

כושל לשדוד רכבת. מעולם לא נראתה דמות שגילם איסטווד כה מגוחכת (בכוונה, כמובן), רחוקה מאוד מגבורה, ועם זאת קרובה מאוד לחלום; חלום של אדם המנסה בכוח לחיות בעולם שחלף. כדברי ברונקו בילי בסרט: „אדם חי רק פעם אחת, והוא צריך לנצל פעם זאת עד תום." ואם טוב לו בעולם מצוץ מן האצבע, שהוא יפה יותר מן המציאות, אז לעזאזל המציאות.

יתכן שזהו חלק ממהות החלום האמריקאי המפורסם, ולא במיקרה. כאשר אוהל הקירקס עולה באש וברונקו בילי פונה לידיד ותיק, מנהל מוסד לחולי־נפש, כדי לקבל עזרה, מוגשת זו מייד. חולי־הנפש, התופרים בכל ימות השנה דגלים של ארצות־הברית (האם גם בכך יש סמליות?), מתקינים לברונקו בילי אוהל חדש, עשוי כולו מדגלים של כוכבים־ופסים־לעד.

היכט אישי. יש בסרט הזה היכט אישי מאוד, הרבה־יותר מכפי שהקולנוע האמריקאי חושב לומולץ מבחינה מס־חרית. הרי הסיפור על ברונקו בילי, כוכב־מערב לא־כל־כך־מבריק, המוצא את קהלו הרחק מריכוזי האוכלוסיה הגדולים, הנאמן בקנאות ללהקתו ומעדיף את המעשה על הדיבור — סיפור זה יכול להיות גם סיפורו של איסטווד עצמו.

מזה שנים הוא משתמש בסרטיו באותם שחקנים ואמנם כל אלה המופיעים ב־ברונקו בילי הם ותיקי הלהקה שלו. מזה שנים הוא מוכר חלומות־גבורה, מתוך הרגשה שהוא בכל זאת רחוק מעידן „הגיבורים האמיתיים" של גארי קופר וג'ון ויין (משום כך הגדיר אותו הבמאי דון סיגל כ„אנטי־גיבור").

ואשר לסרטיו, הוא חש בהם אותם הליקויים והחיספוסים הקיימים גם בהופעת הקירקס הנודד. יתהיה זאת טעות לחשוב שכל ההקבלה הזאת בין השחקן לדמות היא מקרית בלבד. הפרידה הסופית של אנשי הקירקס מן הקהל הצעיר שלהם, הופכת לפרידה של שחקני הסרט מן הצופים באולם. בסצינה האחרונה של הסרט, וגם אם זה מזכיר דברים שנעשו כבר, זה בכל זאת עובד.

תדריך

חובה לראות!

תל־אביב: חזרת התיזמורת, הסייח השחור, קרמר נגד קרמר, שחק אותה סם, להיות שם, נורמה ריי, מנהטן.

ירושלים: במבי, צייד הצבאים, הסייח השחור, מנהטן.

חיפה: הסייח השחור, קרמר נגד קרמר, להיות שם, מנהטן.

תל־אביב

★★★★ **חזרת התיזמורת** (איטליה, מוסיאון תל־אביב) — ישנם הטוענים כי זהו סרט מחאה־חברתית ראשון של פדריקו פליני. באמצעות חזרה של תיזמורת, כולל תכנים של האיגודים־המיקצועיים ובעיות אישיות של נגנים שונים, מתאר הבמאי את פני החברה האנושית ומזהיר מפני התמוטטותה הקרובה.

★★★ **הסייח השחור** (ארצות־הברית, אורלי) — אחד הסרטים היפים ביותר של הזמן האחרון, על יחסי אמון בין סוס פראי ויפהפה וילד. מוסיקה וצילומים מרהיבים.

★★★ **נורמה ריי** (ארצות־הברית, טינמה 2) — סאלי פילד בתפקיד האוסקר שלה, על אשה המנהיגה מרד של פועלי טכסטיל ועומדת בכבוד בלחצים אישיים ופוליטיים.

ירושלים

★★★★ **מנהטן** (ארצות־הברית, רון) מנהטן כפי שרק וודי אלן מסוגל לתאר אותה. עין רגישה, הומור חכם והברקות חזותיות. צוות מעולה של דיאן קיטון המפוכחת ומאריל המינגווי מלאת החן.

חיפה

★★★ **יהיות שם** (ארצות־הברית, שביט) — חבל שפיטר סלרס לא קיבל את הפרס הגדול למישחק בפסטיבל קאן, כי היה זה תפקידו האחרון, שהצדיק בהחלט מתן הפרס. הופעתו בתפקיד צ'אנסי גארדנר, הגנן המטורף והאידיוט, עולה על העיבוד הקולנועי לתסריט ממקור תמציתי ומפוכח יותר של יז'י קוז'ינסקי.

מארק האמיל: כוונות טובות, מטרות אירומות

להרוג כדי לא ליהרג

הגדוכה האדומה ה־1 (מוגרבי, תל־אביב, ארצות־הברית) — הבמאי סמואל פולר מתאר את מילחמת־העולם השנייה, כפי שנראתה מלמטה, מנקודת־מבטו של חייל פשוט. סרט זה מבוסס על חוויותיו האישיות, והוא עוקב אחרי גרעין של כיתה — סמל וארבעה טוראים — העוברים יחדיו את כל הקרבות שבהם השתתפה הדיוויזיה הרגלית הראשונה של צבא ארצות־הברית; החל מצפון־אפריקה, עבור באיטליה, וכלה בפלישה לנורמאנדיה ובגרמניה עצמה.

פולר הוא אמן השימוש בפרטים קטנים, כסמל לאירועים גדולים. הסוס המשתולל בשדה הקטל, בתחילת הסרט, הוא אולי אחת הדרכים המשכנעות ביותר כדי להציג את טירוף המילחמה. צניעות כוונותיו של הבמאי, שנצמד לחיילים פשוטים ולחוויות פשוטות, מוסיפה הרבה מאוד אמינות לאירועים שהוא מעלה על המסך. והיעילות שבה הוא משתמש בחלק החזותי, בתימצות ובדינמיות, מוסיפה לסרט עוצמה דרמתית. למשל: בסצינת ההתפרצות לתוך בית־חולים לחולי־רוח בבלגיה. ואם מורגשת אפיסודיות במיבנה — חסר לעתים הקשר ההדוק המובילה מזירת־קרב אחת לשנייה — כדאי אולי לזכור, שבידי פולר היו יותר מארבע שעות מצולמות, אותן נאלץ לצמצם לשעתיים.

הנכונות של כל המשתתפים בקרב, בלי יוצא מן הכלל, לקבל את עצם היותם חיילים כעובדה מוגמרת, והסירוב לשאול את עצמם או את זולתם מה מסתתר מאחרי המילחמה — כל אלה מאפיינים קולנוע שעבר זמנו.

כלב נועץ שיניו בשפן — לארץ המובטחת

השפן בונה לו בית

גיבעת ואטרשיפ (פאריס, תל־אביב, ארצות־הברית) — כל אלה שקראו את ספרו של ריצ'ארד אדאמס על חברת השפנים הבורחים משואה, מתיישבים על גיבעה מבודדת ומקימים שם את ביתם, וכל אלה שהבחינו כי הנמשל הוא החברה האנושית, יצטרכו להצניע בסרט זה את דרישותיהם. וכמוהם, גם אלה שציפו למקוריות בהנפשה, שהובטחה בשלבים שבהם היה ג'ון האבלי האיש שאמור היה לעשות את הסרט. המדובר גם באותם הדורשים את השלמות הטכנית המפורטת של אולפני וולט דיסני.

מה שנותר הוא אגדת־ילדים נחמדה, שממנה הוצאו הרבה מן המרכיבים החברתיים, שהיו חשובים מאוד להבנת חברת השפנים (האנושית) עליה מדבר אדאמס. ולעומת זאת נותר שפע של מיסטיקה ואמונה עיוורת בכוח עליון, ההופך את הסרט לחוויה כמעט דתית.

מיבנה העלילה, המפרט את תלאות השפנים הנמלטים ברגע האחרון לפני הכליה, עוברים סכנות אין־ספור, נדרשים לעמוד בפיתויים מכל הסוגים, ונאלצים בסופו של דבר לשחרר בכוח בנות־זוג, כדי שיוכלו לפרות ולהתרבות בארץ המובטחת שלהם, נשמר בסרט. המעשה בשפניית העבדים, שכל השפנים בה ניזונים בשפע ומשלימים עם העובדה שמדי פעם בפעם מוצא אחד מהם את דרכו לסיר הבשר, כמו הסיפור על השפנייה הדיקטטורית, מופיעים בסרט אבל משמעותם אינה מודגשת די הצורך.

הצייר שעבדו על הסרט לא הצליחו להקנות לכל אחד מן השפנים אופי מוגדר משלו. העיצוב המוצלח מבחינה חזותית הוא של השחף הרועש והגועש, המשמש בשלב מסויים כחיל־אוויר של חבורת השפנים.

עם זאת, יש להניח שהילדים ייהנו מן הסרט, ואולי יקראו אחר כך את ספרו של ריצ'ארד אדאמס וישלימו את החסר.

שידור

צל"ג

פרשת מסטיק

סרט הטלוויזיה פרשת איילנד, שהוקרן ביום החמישי שעבר, היה בבחינת בדיחה־תפלה, שמתחו אותה כגומי־לעיסה, מבלי שתביא תועלת כלשהי, אפילו לא למטרה הלאומית. לא ברור מדוע העסיקה בדיחה תפלה זו את מוסדות רשות־השידור בכל־כך הרבה ישיבות מרתוניות. פרשת איילנד הוא סרט שאינו מתאים כלל לשידור.

מאחרי המסך

לשחוט „פרות קדושות"

בחינה חוזרת של דיוני מועדון שדרי הטלוויזיה שנערכו לפני כשבועיים, מלמדת על צד נוסף, מלבד הוויכוחים שבין כמה שדרים לבין מנכ"ל רשות־השידור **יוסף** („טומי") **לפיד**.

באווירה גלויה של חשיפה ואמירת אמיתות. הוטחו דברים קשים ב**מרדכי** („מוטי") **קירשנבאום** ו**ירון לונדון**, על־שהם פרשו מהמערכה על פרצופה של רשות־השידור, ומסתפקים בעשיית כסף במיסגרת התוכנית המסחרית יורדים על השבוע, בתוקף חופשה־ללא־תשלום שנטלו מהטלוויזיה.

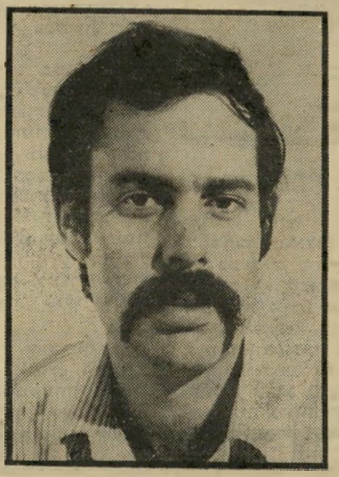
טענות נוספות המושמעות באחרונה בין כותלי בניין הטלוויזיה מתייחסות לכך, שבתקופת היותו מנהל מחלקת־התוכניות בעברית בטלוויזיה, הזניח קירשנבאום את פיתוחה של מחלקת התוכניות, תוך שהתמקד בפיתוח תוכניות שהוא עסק ב־הפקתן, כמו ניקוי ראש.

השפם של קרפין

רבים בטלוויזיה מתנגדים לכך ש**מיכאל קרפין** ימשיך להגיש את כמעט חצות, או כפי שהתוכנית מכונה בעת האחרונה, בגלל רמתה הירודה „כמעט חדשות". יריביו של קרפין טוענים, שאין לו אישיות טלוויזיונית, שקריאתו שטוחה וכי אינו מורגש כלל על המסך הקטן.

מנהל מחלקת־החדשות, **חיים יבין**, דחה עד עתה את כל הטענות. הוא זקוק לתמיכתו של קרפין במאבק ההישרדות שלו, לקראת תום הקדנציה של מנהל מחלקת־החדשות. אולם השבוע נשבר גם יבין והחליט להוריד את קרפין מהמסך.

הוא עשה זאת אחרי שיחות עם יושב־ראש הוועד־המנהל של רשות־השידור, הפרופסור **ראובן ירון**, ועם מנכ"ל הרשות, **יוסף** („טומי") **לפיד**. השניים תמכו בהרחקתו של קרפין מהמסך, ויבין סיפר לקרפין שההצעה היתה שלהם, וכי הוא רק קיבל את תכתיבם.

קריין קרפ8ן
הדחה אלגנטית

ידידיו של קרפין יעצו לו לחזור ולגדל את השפם שפאר את פרצופו עד שהחל להגיש. לדבריהם, עם השפם היתה זו אישיות יותר טלוויזיונית. קרפין סרב להצעה לגדל שפם חדש.

הפיתרון לפרשת פאר

השבוע פורסם ש**עדנה פאר** מקבלת חופשה מהרדיו ועוברת לגלי צה"ל. היה זה דווקא מנהל הרדיו, **גידעון לב־ארי**, שתמך בבקשתם המשותפת של פאר ושל מפקד גלי צה"ל, **צבי** („צביקה") **שפירא**, לשחררה לטובת התחנה הצבאית.

לב־ארי ומנכ"ל הרשות, **יוסף** („טומי") **לפיד**, משוכנעים כי בסופו של דבר ייפתחו הליכים פליליים נגד פאר, בפרשת זיוף כרטיס הנוכחות שלה ברשות. הם מעוניינים שהיא תהיה רחוקה מרשות־השידור אם וכאשר יחלו הליכים משפטיים.

פירסומת ב„כלבוטק"

במיסגרת מילחמות כלבוטק בבנקים, לא הבחינו עורכי התוכנית בפירסומת סמוייה שנעשתה לאחד מן הבנקים.

בתוכנית ששודרה בשבוע שעבר (7.8) דיבר הכתב **גידעון רייכר** על אי־אמינות של בנקים (הבנקים הגדולים), כאשר מדובר בכיבוד המחאות, בלא רישום פרטי מקבל הכסף על גב השיק.

לקראת סוף דבריו הציע רייכר לצופים, לעשות את הסימן הבנקאי המכונה „קרוס" על המחאותיהם, ולצורך זה שלף המחאה של בנק כללי לישראל, שם הוא מחזיק את חשבונותיו, והציג כיצד עושים „קרוס".

קושניר שואף לצמרת

מי שהיה בעבר כתב־כלכלי בטלוויזיה, והפך מאוחר יותר לניספח־כלכלי בשגרירות ישראל בלונדון, **אברהם** („כושי") **קושניר**, עשוי לצרף את שמו לרשימת־המועמדים למישרת מנהל מחלקת־החדשות, שהמיכרז עליה עומד להתפרסם בקרוב. מועמדים אחרים הם: **יעקוב אחימאיר, שימעון טסלר, מיכאל קרפין, אלי ניסן ומוביה סער.**

הנדלזלץ בשניים

חלק מתוכניות שיחה בשניים שנערכו עד כה היו למעשה ניסיונות למציאת מראיין קבוע לתוכנית. בין המועמדים העיקריים להנחיית־קבע היו העיתונאי **אדם ברוך** ואיש גלי צה"ל, **מיכאל הנדלזלץ**.

שאלת־פתיחה אגרסיבית של ברוך בשיחה בשניים עם הסופר **פינחס שדה** הביאה לכך, שהסופר קם ממקומו סר וזועף, ויצא מן האולפן. תקרית זו צימצמה את סיכוייו של ברוך, והעלתה את סיכויין של הנדלזלץ להפוך מראיין הקבע של התוכנית.

רדיו

שיחה מאד־חופשית

אחת ממצבות־השידור של עידן **יצחק ליבני** ברשות־השידור הן שיחות־הרדיו בעלות האופי האישי. הבולטת והנודעת שבתוכניות אלה, היא התוכנית שיחה חופשית, שנערכה תקופה ארוכה בידי **אילנה צור**. זו פרשה מעריכתה בתוך אנה, כי מנהליה אינם נותנים לה יד חופשית בבחירת המרואיינים ובקביעת סדר הופעתם.

את אילנה צור החליפה העורכת **דנה הררית**, שהביאה באחת מתוכניותיה את הסופר, מקיבוץ עין־שמר, **רן אדליסט**. אדליסט שירטט בשיחתו קווים לזיכרה של תוכנית האוטונומיה במדגסקר, תוכנית שהיטלר תיכנן לפני הפיתרון הסופי. אלא שתוכנית מדגסקר דומה להפליא לתוכנית האוטונומיה שממשלת־ישראל מציעה לפלסטינים, והדימיון בלט באוזני מאזינים רבים, מבלי שאדליסט הזכיר זאת ולו במילה אחת.

התוצאה: נזיפה שקיבל האחראי על דנה הררית, **אפרים אבא**, בשל שידור השיחה. נראה שבקרוב לא תהיינה עוד

מנהל רשעבר קירשנבאום
כסף במקום מילחמה

שיחות־חופשיות בקול ישראל, מאחר והתוכנית עומדת לרדת.

„שלוש שאלות" לערוץ־השני

מדי־ערב, בשעה חמש ושלושים בקירוב, מתרגל העיתונאי **שייקה בן־פורת**, במיסגרת יומן הערב של גלי צה"ל, מיני־ראיונות, הנושאים את הכותרת: שלוש שאלות של שייקה בן־פורת.

אחרי מיני־ראיונות אלה מסתתר קצה קצהו של קרחון ערוץ־הטלוויזיה השני, שיש בכוונת אולפני הרצליה **לבסס** על מתכונת החדשות בטלוויזיה־הצרפתית. משם מועתק נוסח זה של מיני־ראיון בן שלוש שאלות.

האדם המיועד להציג את שלוש השאלות מדי ערב בערוץ השני הוא, כמובן, שייקה בן־פורת.

עיתונאי בן־פורת ומאפרת
להתכנן לערוץ השני

אחימאיר חשש מיבין

הודעת התפטרותו של שר־המישפטים לשעבר, ח"כ **שמואל תמיר**, היתה הסוד הכמוס ביותר של עורך מבט, **יעקב אחימאיר**. מסתבר, כי בצהרי היום החמישי (31.7) היה אחימאיר האדם היחידי במערכת החדשות של הטלוויזיה, שידע כי שר־המישפטים עומד להתפטר.

עורך אחימאיר
לשמור את הסוד —

אחימאיר לא הביא מידע זה אל דסק־החדשות של הטלוויזיה, בו תוכננה מהדורת מבט רגילה.

חצי שעה לפני שנפתחה המהדורה, כאשר אחימאיר אופר בחדר־האיפור, הגיע תמיר אל בניין הטלוויזיה, והצטרף אל אחימאיר בחדר־האיפור, שם אופר אף הוא. בו־זמנית מסר אחימאיר את הודעת השינוי בסדר הקדימויות של החדשות, והודיע שהידיעה המרכזית במהדורה היא ההודעה על התפטרות של תמיר, בצירוף ראיון עימו.

אחד האנשים המופתעים ביותר לשמע הידיעה היה מנהל מחלקת־החדשות, **חיים יבין**, שמצא עצמו רוגז למשמע „תרגיל תמיר" של אחימאיר.

מנהל יבין
— בפני הממונה

יום רביעי

13. 8

● **נשים קטנות (5.30).** הפרק השני של הסיפור הקלאסי. במהלכו מתפתח עימות חריף בין ג'ו לביז ליסה ובת־הדודה שהגיעה מן הדרום, הדומה באורחותיה לג'ו עצמו.

● **מסע בישימון של זובן (6.45).** פרק נוסף בסידרה חידושים והמצאות מתארת את הצפון הרחוק, בו נעשים קידוחים במטרה לגלות גז טיבעי, ונפט מתחת לאיים הארקטיים. סרט זה, הסוקר חיפושים אלה, חושף לא מעט מבעיות פיתרון משבר־האנרגיה בעתיד.

● **ניקולאס ניקלבי (8.03), שידור בצבע).** פרק שני בסידרה, המבוססת על סיפורו הקלאסי של צ'ארלס דיקנס. בפרק זה מתוודע ניקולאס לחיי הפנימיה, ונמלט משם לאחר עימות אלים עם מיסטר סקווירס. קיט אחותו של ניקולאס מתחילה לעבוד כמתמחה אצל תופרת.

● **נקודת חן (8.55).** במיסגרת סידרת־הטיולים בארץ עם אורי דביר, שייט על גלגלים בבניאס.

● **פגישה משפחתית (10.05), שידור בצבע).** סרט טלוויזיה, המהווה המשך ישיר לסרט טלוויזיה אחר, שידור בטלוויזיה הישראלית לפני שנה בערך. בדרמה הראשונה שבסידרה, תואר כנס מישפחתי, שאירגן אבי־המשפחה בחג־המולד כדי להיפרד מילדיו. עלילת החלק השני מתרחשת ארבע שנים מאוחר יותר, כאשר האם, האלמנה, מזמינה את ילדיה לחג־המולד, על־מנת שיכירו את ידידה החדש. בתפקיד הראשי השחקנית מוריין סטיפלטון.

דיקנס: ניקולאס ניקלבי
יום רביעי, שעה 8.03

יום חמישי

14. 8

● **מועדון החתול שמיל (5.30), שידור בצבע).** שידור חוזר של התוכנית מועדון החתול שמיל. **אל המועד** דון הגיעה דרך הגג, מרי פרינס, גיבורת סיפור־הילדים הנודע, והיא מביאה לשמיל ספר אגדות. מתוך ספר זה עולות דמויות מעולם הסיפורים והאגדות. האורחים המיוחדים הינם: שלגיה, גמדים, ענקים ואפילו הנסיך־הקטן. את הדמויות יציגו השחקנים והזמרים שולה חן, ציפי מור, דוב רוזר, רותי נבון, הילד גיא פינס וילדות רקדניות בדמות שיבעת־הגמדים.

● **ילדים בעומק (6.00).** כדורסל על סקטים בפארים, וביקור ב„ממלכת הבוטנים", וחיפוש אחר „היד הגדולה" בדרום־דקוטה.

● **מישפחה מרוקאית (9.30), שידור בצבע).** סרט־תעודה, המתאר את סיפורה של מישפחת אלחדד אשר נולדה בעיר מקנס, במארוקו. בני־המישפחה, 11 אחים

מישפחה מרוקנית
יום חמישי, שעה 9.30

ואחיות, אשר אחד מהם חי בבאר־שבע, מביאים את סיפור תולדות־המישפחה, התפתחותה בגולה, ויחסה למדינת־ישראל. צוות ההסרטה ביקר במארוקו, בגיטו היהודי בפאריס, ובבאר־שבע, תוך שהוא מתאר את התמודותם של החיים והאחיות עם זהותם. במאי הסרט הוא מיכה שגריר.

● **מדוע לא ביקשו את אונס (10.15), שידור בצבע).** חלק ראשון בסידרה, המבוססת על סיפורה הנודע של אגאטה כריסטי. בובי ג'נס, בנו של הכומר, וליידי פרנסיס גרוונס מגלים שהם מעורבים בפרשה הגראית כרצח. סיפור־מתח משעשע זה, האופייני לסיפוריה של כריסטי, יוצר מצב שבו הכל נראים חשודים עד לרגע המכריע.

כוכבי הסידרה הם: פרנצ'סקה אנים, סיר ג'ון גילגוד, אריק פורטר ואחרים.

● **בטהובן (11.05).** הפסנתרן רודולף סרקין, מנגן את הסונטה מס' 26 בפסנתר אופוס 81 מאת בטהובן.

יום שישי

15. 8

● **עיר הזאבים (6.02).** סרט סורי, המתאר זוג צעיר, הוא עיתונאי והיא עובדת בוטיק. הם נקלעים למילחמת השפעה־המאורגן בעל כורחם. בעיר פורצת שריפה, והעיתונאי מחליט להרתם לגילוי המציתים. במהלך עבודת־הבילוש העיתונאית שלו, מתברר כי ההצתה היגה חלק ממלחמת השפעה־המאורגן. כאשר העיתונאי מצליח להתחקות סופסוף אחר עיקבות המצית, מתברר לו כי הוא רק מרכיב אחד במערכת סבוכה של השפעה־המאורגן.

● **טרמפ לשמש (9.20), (שידור בצבע).** הבמאי הארח מהולנד, ראלף עינבר, מזמין את הצופים לבלות שעה־קייצית על חוף ימה של תל־אביב בחברת חלב ודבש, אילנית, נורית גלרון, יגאל בשן, ירדנה ארזי, עוד זמרים, וכמה מתושבי תל־אביב, המשכימים קום והולכים להתהרחץ ולהתעמל בחופה של תל־אביב.

עינבר: טרמפ לשמש
יום שישי, שעה 9.20

● **אנה קארנינה (10.00), שידור בצבע).** פרק ראשון, מתוך עשרה פרקים, של העיבוד הטלוויזיוני לרומן הנודע מאת ל. נ. טולסטוי. הרומן מתאר את אורח־החיים בקרב מישפחת־האצולה הרוסית במאה ה־18. בתפקידים הראשיים ניקולה פאג'ט, אריק פורטר, סטיואדט וויל־סון, רוברט סטוואן ואחרים.

● **גיבורים (10.50).** פרק נוסף בסידרה המקצועים.

לקראת שידור:

הצדעה לברטולד ברכט ולקורט וייל

ביום שני (25.8) בשעה 9.30 בערב יובא סרט הטלוויזיה של הבי.בי.סי הצדעה לברכט ולקורט וייל, סרט שזכה בחשוב שבפרסי הטלוויזיה באירופה, בפרס איטליה 1979. בסרט זה מועלות שתי יצירות־מופת של ברכט, עם מוסיקה מאת קורט וייל. הראשונה מהגוני הקטנה, יצירה הנחשבת לאבן־דרך בתולדות התיאטרון המוסיקאלי, הסרט משחזר את הביצוע המקורי של היצירה שנערך ב־1927. העיר מהגוני, היא עיר דמיונית, רבת אלימות, אליה מגיעים ארבעה גברים המחפשים אחר יופי ועושר, וכאשר מופיע הכוח האלוהי, הרי שהם נמסים למרוד בו. בסרט ישנה תמונה נהדרת של העיר מהגוני עולה בלהבות.

היצירה השניה של הצמד ברכט־וייל, היא סוף־טוב (האפי־האנד), שהיא קומדיית גנגסטרים עם שירים, אשר הקדימה בשנים את דמון ראניון בברנשים וחתיכות.

ברכט: העיר מהגוני
יום שני (25.8) שעה 9.30

שבת

16. 8

● **לולו הקטנה (6.02).** לאחר היעדרות אולימפית שבה למסך לולו הקטנה, השובה את דמיונם של הילדים.

● **החזקה על הקרח (8.00).** תוכנית־בידור, המארחת את מי שהיה גדול רקדני הסטאפס, ג'יין קלי, ואת ג'יין מקי־קי. התוכנית שזורה בריקודים, שירים ובקיטעי החלקה־על־הקרח.

● **חקאדיזאק הכבן (10.00).** מצחיקן הקולנוע לואי דה־פינס, מגלם בסרט זה את דמותו של מנהיג חבורת עשירים, המנסים להבריח בקאדילק לבן יהלומים, סמים וזהב. השחקן בוברלי, מגלם את דמותו של נהג־המכונית, שנבחר להעביר את המכונית כשבתוכה המיטען היקר. אלא שלרוע המזל, יודעת עוד חברה של שודדים על האוצר, כך שבמהלך הסרט מתפתחת לה קומדיה שאחד המרכיבים העיקריים שלה הוא סלאפסטיק. סרט זה הוקרן כבר בעבר בטלוויזיה הישראלית.

יום ראשון

17. 8

● **החבובות מארחות את לינדה קארטר (8.30), שידור בצבע).** לינדה קארטר, אשר צופי הטלוויזיה הירדנית מכירים אותה כאשה הביונית (המקבילה הנקבית לאיש השווה מיליונים), יזכו לראותה מתארחת אצל קארמיט, מיס פיגי ושאר החבובות, אלא שבמהלך המופע, חפצה פיגי ליהפך לדמות המרכזית בסרט מדע־בידיוני, העוסק בתרנגולת ענקית, המאיימת על קיום האנושות. בתמונת מצב עולמית זו של החבובות מצוי גם קרוקודיל אל, ועוד כמה אלים בני תקופתנו).

● **אבוין וגנב (10.00), שידור בצבע).** פרק רביעי ואחרון בסידרה, שמן הסתם, כעבור זמן יימצא לה המשך כלשהו, כפי שקרה לסידרות שקדמו לה. באפיזודה זו, מוצג סירטה של גרטכן בפסטיבל הסרטים בקאן, ואנשי חבורת־טירור כלשהי מכינים חבלה באולם־ההקרנה — וכך — מתאחדים בסיטואציה טראגית שריזדי משפחת־ג'ורדאש.

● **שיחה בשניים (10.55).** בנושא מה כוחה של העיתונות, ובאיזו מידה היא משפיעה על האירועים? מה בין עבודה עיתונאית לכתיבת־ספרים? על שאלות אלה ועל המחלוקת סביב סיפורו האחרון של עמוס אייזון, שעת האפס העוסק בפרשת יואל בראנד, משאיות תמורת יהודים, משוחח עמו מיכאל הנדלזלץ.

● **בועות (11.20).** אפיזודה מס' 61, שבפתיחתה

יום שני

18. 8

● **פיטר סדרס (8.30).** התוכנית מסך גדול מסך קטן תיוחד לסרטיו של פיטר סלרס, שנפטר לפני זמן קצר.

● **נערת הכפר (9.30).** גירסה טלוויזיונית למחזהו הנודע של אחד מחשובי המחזאים האמריקנים קליפורד אודטס. סיפורו של שחקן שהתמכר לטיפה־המרה. אשתו עושה כל שביכולתה על־מנת לשמור על תדמיתו וחלומותיו. בתפקידים הראשיים: ג'והן רוברטס, שירלי נייט ושרלי גרייזארד.

● **איצתם אותי לחרוג (10.10).** בני־הזוג הארט ואשתו, נתקלים בבעייה חדשה. נערה, העובדת עבור ג'ונתן, מתכננת תאונה, שנועדה לרצוח את אשת מעבידה, ג'ניפר, כדי שהיא תזכה ביורשת הארט לעצמה.

יום שלישי

19. 8

● **מיצעד כוכבים (10.00), שידור בצבע).** ג'יימס לאסט ותיזמורתו מארחים את דוג'ר וויטקר ולהקת ברנשים וחתיכות. המופע כולל שירים וריקודים.

● **אני קלאודיוס (10.50), שידור בצבע).** פרק שישי בסידרה. המספר על טיבריוס העולה על כס הקיסר. גרמניקוס, אחי קלאודיוס, שהיה האדם האחרון שעלול להוות איום על שילטונו, מת באנטיוכיה — לפי החשד מהרעלה. המעורבים בפרשה הם מושל סוריה, אשתו ומומחית לרעלים. העם מאשים את טיבריוס בכך שקשר להמית את גרמניקוס. העם דורש נקם, וטיבריוס זונח את פיזו, מושל סוריה, ובכך חורץ את גורלו.

איזון: שיחה בשניים
יום ראשון, שעה 10.55

מדי לילה נערכות סעודות השחיתות בתל־אביב

אורגיה של אוכל

מסביב לשולחן, עורכים בני־משפחות חורי, ג'מל וקטן, חגיגת יום־ההולדת של יעקוב חורי, בן השנה, נערכה בחיק־הטבע, כמו כל שימחה אחרת. את התקציב לאוכל מחלקים בין כל המשתתפים ואת המשקאות הביא האב השמח. מנורת הנפט היא חלק מהציוד הקבוע, כדי לראות אם האוכל טוב.

שישליק

תוצרת־בית מכין דוד חולי. צריכים לדעת את העבודה כדי להכין שישליק.

החותכים בבשר החי

מבט לחדשות

רואים בני משפחת טובים מבת־ים על הדשא. פורשים את השמיכות, אחרי האוכל, וצופים בכל התוכניות. זה יותר קריר מאשר בבית. ככה גם שומרים על איחוד משפחה, ולילדים יש מה לעשות.

ציצות בשר עגולות או מוארכות ממתינות על מגש גדול, לפני שהן נזרקות לגחלים הלוחשות. גבר עב־בשר לבוש גופיה ומכנסיים־קצרים, מגבת מש־תלשלת ממכנסיו, מנסה להפיח חיים ב־גחלים, באמצעות מגיפת־קרטון מאולתרת. לצידו, על שמיכה, יושבות שתי נשים, שמלותיהן מופשלות, האחת קולפת תפוחי־אדמה, והשנייה חותכת ירקות עד דוק.

מעל לתפוחי־האדמה, הקציצות, והסלטים הססגוניים, מקפצים זאטוטים כשהם עירי־מים בחלק גופם העליון. ברקע, מוסיקה־מזרחית, הבוקעת ממכונית הסוסיתא ש־משמשת כמחסן־מזון־נייד. ז'אקי חדריה, האיש שאצל הפחמים, מסביר את התמונה כולה: „חם לנו בתוך הבתים, אז באים לגן להתפרק. יושבים פה איזה שעתיים, אוכלים ונהנים מהאוויר הטוב. בטלוויזיה אין שום דבר, רק קונצרטים. הילדים ב־חופש, וצריך לעשות איתם משהו. חוץ מזה גם אנחנו המבוגרים נהנים."

חזיון זה הינו חלק מ„הפנינג" המוני ש־נערך מדי ערב בגן צ'רלס קלור על כביש הרברט סמואל, המחבר את תל־אביב עם יפו. הדשא לשעבר, של הגן החשוך, זרוע מאות אנשים ומכוניות. הצפיפות גדולה ומסך־עשן כבד מיתמר מעל לכל. העובדה שהמקום אינו מצוייד בתאורה, במים, או בציוד־קמפינג אחר, אינה מפריעה למאות תושבי בת־ים, חולון, יפו ושכונותיה הדרו־מיות של תל־אביב להגיע הנה בהמוניהם, ולהביא עימם טונות של אוכל, מיחקני־גריל, טרנזיסטורים והרבה ילדים. לפעמים גם משאירים את מה שלא הספיקו לאכול, לבאים אחריהם.

זוג צעיר

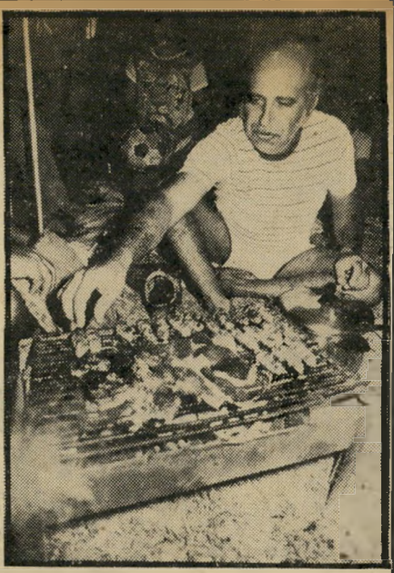
מרמת־גן, זלמן ואווה דיאמנט, באים פעמיים בשבוע לתפוס פינה עם הילדים, ולנשום קצת אוויר טוב. הילדים אוהבים להרדם על הדשא וגם התיאבון יותר גדול. לא עושים גריל, אבל מביאים סנדוויצ'ים.

אין תקציב לסרטים

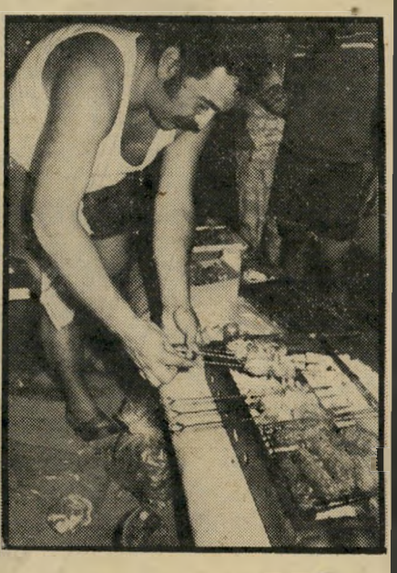
ישפחת ענבר, מישפחת מזרחי ו־מישפחת מוגרבי, כולן מבת־ים, באו יחד להעביר את הערב באכילה, שתייה ורכילות. מרגלית ענבר מספרת: „אנחנו באנו כמה חמולות, אין לנו תקציב לסרטים, ובשבילנו זו חוויה להיות פה. שלוש־ארבע משפחות לא עולה יותר מאלף לירות, בלי שתייה וסלטים. לפעמים במקום בשר אנחנו אוכלים שדיים של פרה. זה יוצא יותר זול מבשר. זה הכל תוצרת בית. כולנו גרים באותה שכונה, ותמיד יש לנו על מה לדבר."

הסטייק הכי טוב בעיר מכין שימעון טאואר מבת־ים. סטייק אוכלת המישפחה רק פעם בשבוע.

קרב עם הרבה פלפל שחור, וסטקים ענקיים מציע אמנון כהן. מביאים את הבשר בגוש אחד, ומכינים במקום.

העיקר הבריאות

משה: פה לא כל כך חם, ואפשר לאכול ולנוח. רינה נהנית אומרים משה בכר ורינה חדרית, "אני די נהנה אומר לשפד את הבשר, הבעיה היא שאין פה תנאים. אין מים ואין חשמל וצריכים לשבת על הארץ. מה לא עושים בשביל המישפחה. לאחר הארוחה הלילית משחקים על הדשא, כדי להוריד את הכרס.

שושי מזרחי, בת השמונה עשרה, ושאלתי מזרחי, בן העשרים ושש, החליטו לצאת לאוויר הפתוח יחד עם משפחותיהם. "זה המקום היחיד בעיר שיש אוויר טוב", אומרת שושי. נאג'י קאליש ומישפחתו, גם הם מבת־ים, באים הנה פעמיים בשבוע בקביעות. "תענוג לעשות את זה. את הקבב אני עושה בבית, שם יש הרבה תבלינים, כל מיני בהרטים, פלפל שחור ולכולנו לא יוצא יותר מחמש מאות לירות. כולנו גרים בבתים משותפים ולא רוצים להפריע לשכנים עם הגריל, אז באים הנה."

עם משפחת קאליש באה גם אסנת ששון: "הילדים לא רצים לכביש." קולות שירה וריח טוב במיוחד, משכו רבים מהחוגגים לשולחן ארוך שאליו הסבו שלושים איש, כולם בני־מישפחות חולי ג'מל וקטן מחולון. אלה באו לחגוג את יום הולדתו של יעקב חולי בן השנה. האב הגאה, דויד חולי, מציע לציבור הרחב לצאת לטבע וליהנות מהאוויר הטוב של הים. "בסוף הערב נאסוף את כל הליכלוך," מבטיח דויד חולי. כל הבשר לארוחה הזאת עלה לנו אלף שמונה מאות לירות. יותר שווה ממיסעדה. הבאנו עוגת יומולדת שלא תראו בשום קונדיטוריה."

שלושה דורות מסבתא ועד נינים, הגיעו מישפחות ליבוביץ' ובכר מבת־ים. "הבן שלנו קנה לנו ציוד של גריל מהחסכונות שלו. זה עלה לו 550 ל"י, ובגלל הורביץ, שלא נותן לנו לאכול בשר, אנחנו אוכלים פעם בשבוע, כאן, הרבה בשר," אומרת פלורה בכר. מישפחת הלילי מפתח־תקווה בילתה במשך היום בים, ובערב עלתה לגן לאכול קצת. "אין לנו כסף לבית־הבראה וחם לנו בבית. הדלק עולה לנו מאתיים לירות, הוצאות על האוכל חמש מאות, שש מאות לירות, וזה מספיק לנו לחמישה אנשים לבלות יום של כיף," אומר ראש המשפחה.

פה ושם אפשר לראות אוהלים גדולים שבתוכם מצטופפות כמה משפחות. מכורים משהו בבית. כאן הנשים עובדות והגברים נחים אחרי יום־עבודה. הבן קנה ציוד גריל מחסכונותיו, וביקש שכולם יבואו לבלות. אחרי האוכל מארגנים נבחרת כדור־רגל מישפחתית.

טבע זה דבר טוב, אומרת שרה מזרחי. כאן עושים הכל בטיבעיות, אף אחד לא רואה בגלל החושך.

ניותיהן נמצאות תמיד בטווח־יד. אם רוצים לצפות בטלוויזיה נכנסים למכונית. קרוב יותר לים, אפשר לראות זוגות נאהבים, ודייגים שבאים לתפוס קצת שלווה. תיירים ממלון לרום הסמוך חוזים בהשתאות במתרחש. "אני רבי מניו־יורק ועורך־דין," אומר אליהו קאסטן. "מהמלון הרחנו את הריח הטוב, ובאנו לראות מה הולך פה."

ניצי רביב

שלושה דורות

הגיעו לגן. בני־מישפחות בכר וליבוביץ, מהסבתא ועד הנינים מבלים ואוכלים. אנחנו מישפחה אחת גדולה ואי־אפשר להשאיר

קח 3 לילות יפים

כל הנסיעות על חשבוננו.

נופש לישראל

כשהנסיעה והדלק עולים לך יותר מהשהייה בבית מלון, אתה חושב פעמיים. לכן, אגד תיור מציעה לך עסקה יוצאת מן הכלל: אם אתה מזמין נופש ומלון (לתקופה של 3 לילות לפחות - באילת 4 לילות), באמצעות משרדי אגד תיור - אתה נהנה מיתרונות בלעדיים:

- במשך כל תקופת הנופש אתה זוכה לנסיעות חינם בכל קוי אגד. כמה שתרצה. כמה שתצטרך. כולל למקום הנופש ובחזרה. (החסכון - רציני ביותר).
- 20% הנחה בטיולי אגד־תיור הקבועים.
- 10%-15% הנחה במעדות ובמזנונים שבתחנות אגד.

בחר את מקום הנופש הבא שלך:
אילת, מטולה, אשקלון, חיפה, ירושלים, נתניה, תל אביב ועוד - וסע לשם חינם.
השאר לאגד תיור את הסדורים.
השאר לאגד תיור את האחריות.
ויהיה לך בילוי אמיתי וחסכון כספי ניכר.

"נופש לישראל" של אגד תיור.
רק אגד יכולה להציע לך לנפוש כהוגן, ולנסוע על חשבונה. פרטים והרשמה אך ורק ב-30 משרדי אגד־תיור ברחבי הארץ.

מרכזי הזמנות ראשיים:
ת"א, טל. 03-242132, י־ם, טל. 02-531286,
חיפה, טל. 04-643131/2.

EGGED TOURS
אגד תיור

אבנת | קרמון | שיפרין | נעמן

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

תשובות לשאלות

● מה יהיה עתיד שיחות האוטונומיה? האם יקבל סאדאת את האיגרת שכתבה לו ממשלת־ישראל? האם יקבל אותה לפני שיפורסם הנוסח המלא שלה ב„מעריב", או רק לאחר מכן? האם ישיב סאדאת על האיגרת הזאת? מדוע היו באיגרת ששיגר סאדאת 18 עמודים במכונת־כתיבה, ובאיגרת התשובה של ישראל היו רק 15 עמודים? האם לשלושה עמודים לא היתה לממשלת־ישראל תשובה? על שאלות אלו ואחרות נשיב במהדורת החדשות היום.

● מה יהיה עתיד כספך? האם תניח ללירה שלך להתדרדר במורד האינפלציה, יחד עם גורל ילדיך? האם אינך סבור שהגיע הזמן להשקעה נבונה? מה קורה למניות? מה קרה לאיגרות־חוב? האם תתאושש הבורסה? תשובות לשאלות אלה ואחרות תוכל למצוא בסניף הבנק שלנו. הכנס כבר היום.

● האם שמתם־לב שכל התיקשורת של המדינה עוברת לסיגנון „בועות"? שכל מהדורת חדשות נפתחת או מסתיימת בסידרת שאלות מטופשת? שהבנקים, חברות־הביטוח והסופרמרקטים מבטיחים תשובות לשאלות אלה ואחרות בפרק הבא? מה הסיבה לכך? האם זה משום שמנחם־ברט קמפבל־קמפ־דיוויד האמיתי נחטף על־ידי יצורים מחלל, ומה שיש לנו תחתיו זה חיקוי מפלסטיק? או אולי משום שמר טייטכה חדשה? ואולי בגלל שלצ'אק המקשקש של הממשלה, אריה נאור, ירדה חתיכת עץ בגילוח? אני מקווה שתשובות לשאלות אלה ואחרות לא נמצא כל כך מהר, כי כמה שהחיים במדינה נעשים יותר דומים למה שקורה ב„בועות", מדאיגה אותי יותר השאלה מה ירד קודם מהמסך — הסידרה המצליחה מארצות־הברית או ההפקה המקומית הבינונית.

מצא את ההבדלים

חפש אותי

עתון „מעריב" עדיין לא קיבל את עצתי, ולא פתח מוסף למובטלים. אבל מוסף לילדים עדיין יש שם, וידידי, אדם קלר, שעובר על העיתונים כאילו שהוא מחפש שם נפט, המנה את תשומת־ליבי למשהו מעניין.

לציור התמים, המתאר קופים שותים קפה בג'ונגל, כשקבוצת ציידים מתבוננת בהם, ניתן היה למצוא הרבה כותרות, אם דווקא צריך. אבל עורך המדור במוסף לילדים של „מעריב" בחר דווקא בכותרת „גם בג'ונגל לא כולם שווים".

הילדים הקטנים, קוראי „מעריב", צריכים להבין שלא רק בחברה האנושית לא כולם שווים. גם בג'ונגל. האם זה צריך לנחם את הילדים הקטנים של „מעריב"? האם זה צריך להרגיז אותם? האם כוונת עורך המדור היתה, שבמיסגרת המאבק לשיוויון, שעליו מחנך „מעריב" את קוראיו, יש לשלב גם את אזורי הג'ונגל? או אולי הכוונה היא שאם אפילו בג'ונגל של הקופים לא כולם שווים, אז מה יש להתלונן על הג'ונגל של האנשים?

מעניין אם עורך מדור „חפש את ההבדלים" ב„מעריב" לילדים סבור שיש יותר, או פחות, מעשרה הבדלים בין הג'ונגל ובין החברה האנושית.

מעריב

29.7.80

עוגת קרם

אני, דווקא אין לי שום דבר נגד זה שראש־הממשלה של מדינתנו, מר בגין, עושה לעצמו מסיבות גדולות של יום־הולדת, עם עוגות־קרם ממלון פלאזה, „למנחם יום־הולדת" ומתנות, כמו שהיינו רגילים כשחיינו ילדים. אני אפילו לא שואל על חשבון מי זה. לא איכפת לי במיל. גם לא איכפת לי אם בגין ישים בלישכה שלו שטיחים מאיטליה ותיקרות מיוגוסלוויה. הוא ראש־ממשלה, מנחם בגין, ומותר לו. וגם, כל זמן שיש לו ראש למסיבות חגיגיות ולשטיחים מאיטליה, יש לו פחות ראש לדברים אחרים, וזה אולי טוב.

אם למישהו לא ברור מה הכוונה פה, אספר לו בדיחה שקראתי לא מזמן בספר שנקרא „ההיסטוריה החברתית של הרייך השלישי" מאת ריצ'רד גרונברגר:

ילדיו של גבלס הוזמנו בזה אחר זה לתה־של־מינחה בבתיהם של גרינג, ריבנטרופ ורוברט ליי, ממנהיגי הרייך השלישי. הילדים חזרו בכל פעם נפעמים יותר, ודיווחו על עוגות־קרם נפלאות ושאר מטעמים.

ואז, יום אחד, לאחר ביקור בביתו של היטלר, חזרו הילדים התמודים הביתה עגומים ומאוכזבים, לאחר שכובדו בתחליף קפה וברקיקים יבשים. „אבל־ה," שאלו הילדים, „האם אין הפיהרר חבר המפלגה?"

זהו, כל זמן ששום ילד לא יחשוד שבגין לא חבר באותה מפלגה עם אריאל שרון ויגאל הורביץ, שימחה ארליך ויעקב מרידור — ולו רק מבחינת עוגות־הקרם — אין מקום לדאגה מיוחדת. לא שאני רוצה לעשות השוואות בין היטלר ובגין, אבל אתחיל להיות מודאג רק כשיתחילו לנפנף לי עם צניעותו המפורסמת של ראש־ממשלתנו, ושוב יספרו לי על הדירה השכורה הצנועה שלו, ועל זה שאין לו לגמור את החודש, ושאר מעשיות.

זהידות, פרופסור יקר

אני רוצה לפנות אליך היום, פרופסור וסגן־ראש־הממשלה יגאל ידין, מתוך דאגה אמיתית. אינני יודע אם אתה חושב בימים אלה על עתידך, ואם אמנם כבר ברור לך שבפוליטיקה גמרת את הדרך. אולי אתה חושב שבכל מקרה תוכל תמיד לחזור לעולם האקדמיה, אל החרסים והמגילות? ובכן, דווקא בתחום הזה אני מודאג.

בוודאי גילית בזמנו, פרופסור יקר, שיש קשר בין עולם האקדמיה ועולם הפוליטיקה. כמו כולנו, הבנת שהפירסום שרכשת לך כארכיאולוג דגול ורציני סייע לך לחדור בתנופה רבה לעולם הפוליטי. בראש סיעה גאה בת 15 חברים ושיבעה עקרונות נכנסת לכנסת, והגעת למעמד המכובד של סגן־ראש־ממשלה. היום, פרופסור יקר, אתה אמנם עדיין סגן־ראש־ממשלה, אבל משיבעת העקרונות לא נשאר זכר, ואו־טו־טו אתה מגיע ל־מעמד של סיעת־יחיד. האם אתה חושב שיש עוד מישהו המתייחס אליך ברצינות, אדוני סגן־ראש־הממשלה?

החזרה לעולם האקדמי לא תהיה קלה, אדוני הפרופסור. הקשר בין הפוליטיקה למדע אינו חד־סיטרי. אני רוצה להזכיר לך, כאן ועכשיו, שאתה עוסק במקצוע אקדמי רגיש מאוד מבחינת חצורך באמינות. האם אתה סבור, כבוד הפרופסור, שכל־כך מהר יאמינו לך שאמנם מצאת חרס זה או אחר במערות ים־המלח ולא בחנות־מזכרות לתיירים בעכו? ואם תספר שמגילת הקלף היא בת אלפיים שנה, האם עוד יקנו אותה בלי שמאי מוסמך ובדיקות ביו־כימיות מדוקדקות? „אה, זה החוא שאמר שאם מבטיחים לא צריך לקיים," ילחש פרופסור לחברו, בכנס ארכיאולוגים בקופנהגן. „כן, זה שדיבר על מדינה דימוקרטית עם רוב יהודי וכמעט החזיר אותם למצדה," ישיב לו חברו.

צריך להתחיל להיזהר, אדוני הפרופסור.

אתמול בבורסה

ביקושים קולטים היצעים

על רקע ירידות חדשות בשערי המניות בדרך כלל, בלטה יציבות נאה של הסחירים במטבע מקומי (ראה טבלה). קבוצה זו, המושפעת יותר מאחרות מתנודות המצב הפוליטי, נמצאה בתחילת השבוע שעבר במצב של „מוכרים בלבד", לאחר שנודע על הכוונה להקדים את הבחירות. אך מייד לאחר מכן עלו השערים, וביקושים ערים קלטו את ההיצעים.

בשבועות האחרונים היו שלוש הנפקות חדשות בסחירים במטבע מקומי, ומעניין לעקוב אחר התנהגות השוק לגביהם, כדי לקבל אינדיקציה כללית על חמגמות בקבוצה זו של ניירות־ערך. כך, למשל, נרכש חלק גדול מהתנפקה של **מרציאנו ס"ע** על־ידי משקיע עוד לפני חו־פעת הנייר עצמו בשוק. רק לאחר שהנייר הוצע למכירה נתגלתה זהותו של הרוכש: חיים קורפו, המייצג קבוצת משקיעים מחברת המימון הלאומית. חוגים בבורסה מסבירים את הרכישה החפוזה בניסיון לאזן ניסיונות **אליהו ש"ל ואסאד ש"א.** החברה המתחרה פעלה במקביל, גם לרכישת חלקים נכבדים בהנפקות של **יגורי א"ס** ו**זיידל ה"ל**, ומר קורפו שלק להנהלת הבורסה מכתב, שבו התלונן על התנהגות חריגה.

המניה	השיעור אתמול	המחזור באלפי לירות	השינוי היומי
ז'דל ה"ל	5.800.0	43.7	+4.0
פלאטו ש'	12.590.0	10.0	+1.1
יגורי א"ס	458.0	05.0	+0.3
אלגרבלי מ'	1.174.0	12.0	+2.6
מרציאנו ס"ע	0.000.0	0.00	+ 00
אליהו ש"ל	9.199.0	81.0	+6.9
אסאד ש"א	8.199.0	17.0	+2.3
נוף ע"ק	6.443.0	12.0	+8.1
תמיר ש"מ	9.890.0	75.0	+12.4

שבוע לאחר מכן הונפק במפתיע סחיר נוסף במט"ס: **נוף ע"ק**, שצורף לקבוצת **אליהו ש"ל ואסאד ש"א.** התנהגות השוק כלפיו היתה זהירה, והתעוררו רק ביקושים חלקיים בשוליים. אך לאחר הנפקה נוספת מטעם אותה חברה, של נייר **תמיר ש"מ**, חלה התעוררות בשוק.

השמועות שנפוצו בחוגים בבורסה, על הכוונה להקדים את הבחירות, הורידו, כאמור, במידה רבה את הביקושים לסחירים במט"ס, ותוך יום אחד חלו ירידות שערים של 12%—7. הירידות מוסברות על רקע העובדה, שבמקרה של בחירות קרובות פונות בדרך כלל חברות־המימון

לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא

בישולים

עוגת גבינה

עוגת גבינה - אין עוגה כזו! אין!

לפני שנים פירסמתי מירשם על עוגת־גבינה גובה מטר, והרי תזכרתו הקצרה.

הסיפור דלהלן, ואופן הכנתו, מוקדש באהבה ואחוות אמת לגזע המטורף אחר טורטים גבוהים מגבינה — כאלה שכל ביס מפוצץ בהם אלפי בועות אוויר, נימוחים בטעם עוד.

לאף עוגה אין מיפלגה כה ענקית של תקופי בולמוס נאמנים — כמו לטורט הגבינה הנימוח. זיהוי בין המיפלגה קל מאין כמוהו. זה האדם, ההולך לתומו ב־רחוב, שבע עד הגרון, עובר ליד קונדי־טוריה אדיש לחלוטין, שכן ביטנו מתפקעת. בדרך־כלל, אחרי בדיוק עשרים מטרים מסורתיים של שיוויון־נפש, הוא חוזר על עיקבותיו. „מאתיים גרם עוגת גבינה" הוא מזמין בבהילות, מתאמץ שלא להגיר תוך כדי את הריר. זה האדם המחפש מתכונים אוורריים של עוגתו אהובתו בהיסטרייה, ותמיד נופל מחדש על סוגי מתכונים לעוגות כבדות כמו באך. זה האדם אשראי נוח, וריבה שרק חצי קצוצה.

עכשיו, משסידרתי לכם מימון, רוצו ל־מכולת והשקיעו על גבינה. שניים תשע אחוז, ואחד שמנת חמוצה. לא לקמצץ כמה לירות עם גבינה כחושה, כי זה לא אותו טעם. אם אתם כבר במכולת, קנו גם שקית קטנה קמח תפוחי אדמה, שש ביצים, סוכר, אבקת־אפייה, תבנית נירוסטה קפיצית מיס־פר 26, והיידה הביתה.

עכשיו מתחילתי שלבי ההכנה. ישנם רק כמה הוראות שאין לסור מהן כקוצו של יוד, והעסק באמת מסודר.

(1) בתוך כל תנור ישנן תבניות־אפייה שטוחות גדולות כשטח פנים התנור. מ־ציאים את כולן חוץ מאחת, אותה מרכיבים בשליש התחתון של התנור (אבל לא ממש מונחת על הקרקעית), ממלאים אותה מים בגובה שני ס״מ, בעזרת מחבת (הכי מהיר).

(2) מדליקים את התנור לפני הכנת ה־עוגה לחום בינוני נמוך. אצלי הסקאלה זה מ־1 עד 8. עוגות רגילות אני שמה על מיספר 5, ועוגה זו על מיספר 3. 350 מעלות פרנהייט — 180 מעלות צלסיוס.

(3) עוגת־הגבינה נאפית בתבנית ני־רוסטה קפיצית מיספר 26, אותה שמים בתוך התבנית המרובעת של התנור, המור־כבת בשליש התחתון (חום עולה למעלה, כך שהשליש התחתון של התנור יוצא החלק הכי פחות לוהט ושורף יחסית) ה־מלאה כאמור שני סנטימטרים מים. תבנית־הנירוסטה מונחת בתוך מעין שלולית. מכ־ניסים אותה כשהתנור כבר חם כמובן. שיטת אפייה זו מבטיחה מעודנות לא תתואר לעוגה, וזה לא מסובך. באמת שלא. נא להקפיד על תבנית מיספר 26 בתבנית גדולה יותר העוגה תצא פיתה, ובתבנית קטנה יותר העוגה תגלוש. העסק מתוכנן בדיוק.

עד כאן ברור? עכשיו התכלס.

מתחילים עם פטנט האפייה האדיר, ש־עושה את כל הנס הזה אפשרי:

שופכים לתוך מחבת טפלון קטן כוס אחת סוכר, חצי כוס מים, ושלוש כפות מלאות, אך לא גדושות מדי, קמח תפוחי אדמה. תפוחי אדמה, לא שום קמח אחר.

מערבבים, מבשלים כמה דקות על אש קטנה עד שכל הסוכר נמס, והעסק כולו רותח ומבעבע עם בועות ושלפוחיות. אחרי שזה מגיע לשלב הזה (לא לשכוח לבחוש כל הזמן), מבשלים תוך עירבוב עוד דקה, ומכבים את האש. הסיפור הזה מקצר את זמן האפיה לחצי, ו„קושר" את העוגה ב־צורה יוצאת מהכלל למרות רטיבותה. מתקבל מעין רוטב דליל דליל. קמח תפוחי־האדמה תורם לעידון מכסימאלי של המירקם הסופי.

עוגת הגבינה
נדיר — פשוט — מצליח

המבין גווני גוונים של טעם מרוב התעס־קות בנושא — ולמרות זאת, עוגה חייבת להיות מעושפת לחלוטין כדי לקפח לו את התענוג. מה יש לדבר — עמית.

חצי חיים הייתי מוכנה לתת עבור מירשם „כמו בקונדיטוריה". מאוד מאוד נאיבי פירסמתי פעם מירשם שכזה, עם בסיס עוגיות פריכות מתפוררות במקום בצק פריך, עם שבע ביצים, עם שימוני תבנית, הדבקת נייר פרגמנט לדפנות, ושלוש שעות אפייה עם רגש. אצלי דווקא הצליח, אבל אצל הרבה קוראים לא כל כך. לא יודעת למה עד היום

אני לא מכירה בפאשלות כאלה, לכן שברתי את הראש ואחרי שבע מאות עו־גות גבינה ניסיוניות, הריני לבשר שהמ־צאתי את זו המושלמת. כולי שחוחה כבר מרוב טפיחות הערצה שהורדתי על כתפי עצמי מרוב התפעלות. המצאה כזו יוצאת לי פעם בחיים. זו עוגה שמשך אפייתה קוצר לשעה אחת בדיוק. בלי שימוני תב־נית כלל, בלי ניירות כסף ופרגמנט מסר־בלים, בלי בסיס עוגיות פריך שאותו בין כה וכה תמיד הייתי מעיפה. גם גבוהה, גם נשארת כזו, גם רטובה מחץ, גם רק עם שש ביצים, גם כשרה לפסח, גם טעם מעודן מטריף, וגם אי־אפשר לא להצליח איתה. נשבעת שזה מירשם לאהבל׳ים. ה־פטנט שהמצאתי מאפשר את הצלחתה בכל תנאי. אין אפס רבותי! אין אפס!

מה שכן, לפני התחלת האפייה רצוי להתלבש יפה, ולהיכנס לאחת החמצנות של המדינה. זה נו, שמותר להגיד עליהם פעם גם מילה טובה. אם הופעתכם ממש מכובדת, המנהל יאשר הלוואה נאותה עם

פינת המדליות

ביצד מחזירים ריח

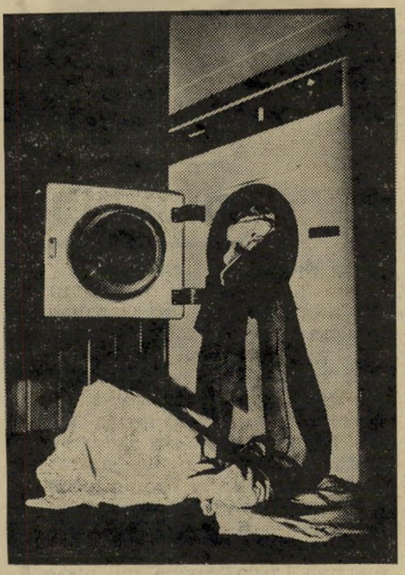
אנושי לכביסה רטובה שכוחה

מוגש באהבה רבה לכל עקרת־בית, ש־הרומן התלת יומי — הקצת צפוף מדי שלה — עם הכביסה, מאלץ את פרוייד׳לה להתערב לה בשכל, ולשים לה שם שיכחה מענגת של איזה לילה. פסק זמן מאושר, בו אין מיון, אין תליה, אין ייבוש, אין איסוף ואין גיהוץ. אלא שלמחרת, פרוייד׳לה הולך, והכביסה בכל זאת נשארת. מחכה בסבלנות בפנוכו, אולי מישהו בכל זאת יוציא אותה לחופשי.

עכשיו יש בעיה. הכבסים שצרחו כל ה־לילה הצילו באין מושיע, תפסו ריח, פחד אלוהים. הבקטריות שבמים התחילו עוב־דות שעות נוספות, ולמחרת, מה שעוד נר־תר לעשות, זה להשתגע בשקט מהריח המצחין.

להעביר אותם מיד עוד נגלה הרתחה, לא עוזר בכלל. סמוך על סמוך, שמכיר את הסיפור הזה מטווח־קצר כל פעם. מה שכן עוזר, זה לייבש אותם תחילה, כך במצבם המצחין הלא שמיש, ואז — ינעל ראבק לטירחה — שוב לכבס, והפעם לא לשכוח. אז ככה. יש עצה, ויש תרופה. אללה הוא גדול, שולח תכשירים, רק לא אומר ליצ־רנים ליישם את זה נכון.

בפעם הקודמת כתבתי על בקבוק בדין של קלין שאמנם נולד בתור מרכך־כביסה

כבסים במכונה
פרגעטן?

בלבד, אבל הרבה יותר חכם להשתמש בו כחומר כיבוס חסכוני ויעיל, לשמיכות אק־רילן בלבד.

הפעם, מצאתי לו עוד שימוש אגדי.

קמים בבוקר, לא נוגעים בכביסה שכוחת־האל תקופת הריח. לא עושים שום דבר. רק פותחים את תא אבקת־הכביסה שבמכו־נה, ומגירים לתוכו כמות של כארבע כפות מהחומר התכלכל־כסוף שבבקבוק. מפעי־לים שוב את תהליך הכביסה הרגילה, בלי שום צורך בהרתחה, ובסוף, הפלא ופלא, יוצאת כביסה חדשה, ריחנית, בלי בדל בקטריות, בלי בדל סירחון. האלכוהול ש־בתכשיר שורף שם כנראה את כל המיקרו־בים, וחוסך תהליך מרגיז ומייגע של תלייה, ייבוש טואלי, איסוף, וכיבוס מחדש.

הכביסה יוצאת נקיה, כיוון שבעצם עב־רה כבר תהליך באבקת ניקוי רגילה. ה־פטנט הזה מיועד לריחות בלבד, שעד כה עם שום מקל אי־אפשר היה לגרש, מתוך הבדים הלחים־סאובים.

חיי כוכב

יו או׳בריאן, שחקן טלוויזיה אמרי־קאי, מספר על חמשת השלבים החשו־בים ביותר בקריירה של שחקן:

1. **מיהו יו או׳בריאן?**
2. **השיגו לי את יו או׳בריאן.**
3. **השיגו לי טיפוס של יו או׳בריאן.**
4. **השיגו לי יו או׳בריאן צעיר.**
5. **מיהו יו או׳בריאן?**

שלב שני:

לקערית קטנה שופכים שני מיכלי גבינה לבנה 9% (500 גרם גבינה), מיכל אחד שמנת חמוצה רגילה, וארבעה חלמונים. מערבבים היטב בעזרת כף. לא מוסיפים לעוגה זו שום תמצית טעם.

שלב שלישי:

לקערת המיקסר שוברים שישה חלבונים (ארבעה חלבונים של ארבעת החלמונים של השלב השני, ועוד שני חלבונים). נשארים שני חלמונים מיותרים, שיככבו באופרה אחרת, בהזדמנות אחרת. כאן הם לא ל־עניין יותר. זו עוגת שש ביצים, שמשתמ־שים בה רק בארבעה חלמונים מתוכם. תגידו שזה לא ברור. מפעילים את המיקסר, ותחילה מקציפים את החלבונים בלי שום דבר. כאשר אחרי כמה רגעים עולה קציפה נראית לעין, מתחילים לשפוך מתוך מחבת הטפלון את הרוטב הדליל והחם, ישר לתוך קצף הביצים המתערבל, כף אחרי כף, כף אחרי כף. בעוד המיקסר ממשיך להקציף. אחרי שגומרים לשפוך פעימה — אבל חס וחלילה לא בבת אחת — אלא כף אחרי כף את כעשרים כפות הרוטב, ממשיכים לערבל דקות ארוכות. הקצף יוצא לעיתים נוקשה מאוד, לעיתים מעט רך, תלוי בטריות הביצים, אבל זה לא משנה את התוצאה הסופית. העיקר לערבל הרבה, ולהתחיל לשים את הרוטב הזה אחרי ש־עלתה קציפה הגונה, ולא מייד בהתחלה.

שלב שלישי וחצי:

לתוך הקצף המתערבל, המתוק, קצת לפני הפסקת פעולת המיקסר, מוסיפים ואו ואבוי אם שוכחים! כפית אחת אבקת־אפייה!!! הוספת אבקת־האפייה לקצף ה־כמעט כמעט מוכן הוא בכלל נוהל אפייה מחוכם. מבטיח פיזור הכי אחיד של האבקה.

שלב רביעי:

מפסיקים את פעולת המיקסר, ולתוך ה־קצף שופכים בזהירות את תערובת הגבינה משלב שני. מערבבים, מקפלים בעדינות עד ששני הצבעים — הלבן והצהבהב — מתערבבים לגוון אחיד.

שופכים לתבנית־אפייה מיספר עשרים ושש, בלי שמן, בלי בסיס, בלי ניירות פרגמנט — בלי כלום. מניחים תבנית זו בזהירות — כדי שלא ישפריצו המים ה־חמים — בתוך התבנית המרובעת, אשר בתור החם.

מסדרים את הטיימר לשעה אחת בדיוק. אחרי שעה מכבים את התנור, פותחים את דלתו כדי רבע, ומניחים כך לעוד עשרים דקות שלמות. לא להכניס קיסם או סכין. פשוט להאמין לי.

ביקורת:

אם האפייה נכונה, פני העוגה בהירים בצבע זהבהב חרדל, עד שזוף. היא תופחת ושוקעת מעט, אך נשארת גבוהה מהעיסה ההתחלתית שהיתה.

סיום: משחררים את העוגה בעודה חמה משהו בעזרת סכין מהדפנות (עסק קל מאין כמותו בגלל רטיבותה) ועם בסיס הנירוסטה שלא משחררים אותה ממנו מעבירים אותה לצלחת העוגות הגדולה בעלת המכסה (מכוסה רבותי, מכוסה! עוגת־גבינה תופסת ריחות מקרר פחד!). לא מעיזים אפילו לטעום אותה בעודה חמימה.

אחרי שהיא מצטננת, כל טעמי חבל לא ישוו לה. יפתי בין הגבינות! אוח!

דיאטה

סובית

פצצון קטן נגד סכרת ונגד שומן

אחרי שרופאים מכובדים בארץ ערכו ניסיונות וגילו במעקב, שכף אחת סובית ליום עוזרת להוריד את רמת־הסוכר בדם

סובית
פגז שומן־סכרת

אצל חולי סכרת, ואותו מינון פעוט אך יומיומי עוזר להוריד במישקל ממש משמעותי, מי אני שלא אקפוץ על המציאה?

אני יודעת, שבגרמניה העסק כבר כמה חודשים מככב על תקן סופר סופר שלאגר, ולכזה הוא הופך במהירות גם בארץ. כאשר אין להשיג שום קופסה כזו בבית־המירקחת, במדור הטיבעוני — מיד אני מצלצלת לבית־המלון הסמוך, ומבקשת לדבר עם חברתי הפרנקפורטית. עוד אף פעם לא קרה, שלא תרים את השפופרת, ומתנשפת באסיפת כוחות תודיע לי: „ליעבכען! איך ידעת?! הרי הרגע נכנסתי, ואפילו לא הביאו לי עוד את המיזודות!" משוגעת! איך ידעתי.

זה לא טעים מי יודע מה, אבל אפשר להחביא את זה בתוך לבן, כתוספת במוצרי מאפה לחם, מוצרי־אפיה, מטוגנים לביבות, כתוספת לקציצות־בשר, געפילטע־פיש, במקום פרורי־לחם לטיגון, אבל הכי בטוח בתוך לבן.

העסק הזה מורכב מסיבי סויה עדינים מבושלים, בלי שומנים, בלי סוכרים, מכיל כארבעים אחוז סיבי־סויה, וכארבעים אחוז חלבון. מזכיר בטעמו גלטין טחון עם קמח מצות דק. מה עוד אפשר לספר על זה? זה עולה כמאה לירות, זה מוצר צימחי טיבעי, כשר למוצרי חלב ובשר, ובכנות, זה לא הדבר הכי מחריד שבלעתי לכבוד להרזות.

פטנטים

רוכסן דפוק של מיזוודה

את גודל הפטנט ידע להעריך רק זה שכל־כך זקוק לו לפתע. אז נא לנצור זאת בזיכרון. לעולם אין לדעת מתי מחליט האלוהים להרביץ.

הסצינה מוכרת. באמצע נסיעה, או טרם, בבית־מלון עלום אי־שם בחו"ל, אורזים את הקניות בתוך המיזוודה. הסבא והסבתא לא מעוררים שום בעיות. הדוד והדודה נכנסים גם הם חלק למיזוודה. השכנים אבל, עושים כבר בעיות. אז מקפלאסטיק, שקונים בקיוסק או בחנות המחברות־כלי־כתיבה־צעצועים, יצלח למלאכה. אם טבעת המתכת שברירית, תקריצו עוד אחת דומה, והשתמשו בהן יחדין. העסק הזה טוב גם למיכנסי ג'ינס שהרוכסן בהם שבק חיים ממחלה כזו.

אמרתי כבר שאת גודל הפטנט ידע להעריך רק בן אדם ניזוקק. את כל צרפת הצלתי פעם ככה — עם חלק של רווירה, וחלק של יון.

ספר השיאים של גינס

מדריך לבזבזן מתחיל

חברתי אילנה סחבה אותי, לפני כמה ימים, לחטט בקולבים של כיכר־המדינה. זה עיסוק פנן מאין כמוהו, בייחוד לאמא של תינוקת, שמבצעת זאת בספיד, מיקצועיות וענן אשמה כבדה.

הקיצר נכנסים יוצאים, יוצאים נכנסים, מנערים מוכרים דביקים בדרך, וצמודים למטרה.

הייתי עסוקה בהזזת הקולבים מצד לצד באיזה בוטיק, כשפתאום שמעתי בעורף, את בעל המקום מסביר ללקוחה: — „זו עשר אלף, וזו שלושים". השתגעתי על המקום.

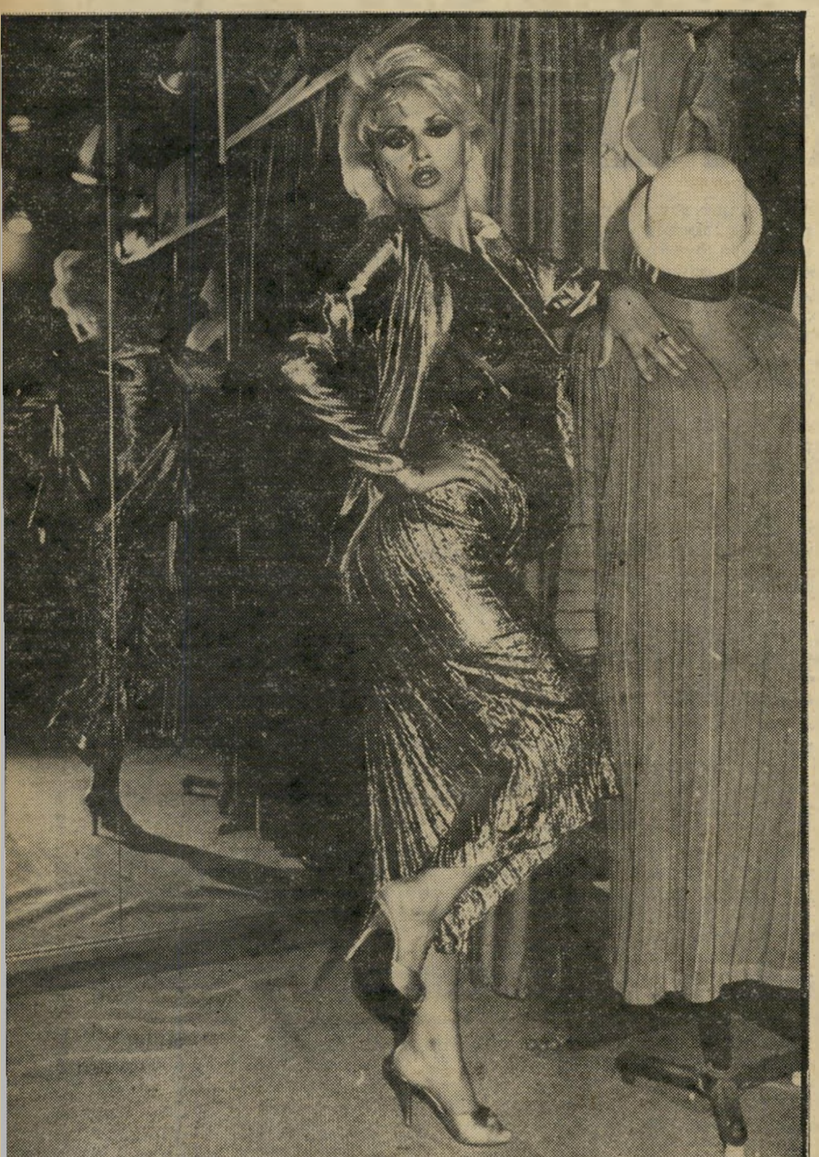
מה אמרת?! שאלתי. שלושים אלף יצא לו בלי להתבלבל.

אני צריכה לראות את זה! ביקשתי בהילות.

רציתי לראות את החיה המוזרה שעולה שלושים אלף. ציפיתי כנראה לבגד הטינטון של אלביס פרסלי, לזה המקורי המשובץ יהלומים — אבל הופיעה בעיניים חליפת דוזה מוזהבת, כולל תפרים, כולל רוכסן, וכנראה גם לחצנית. הרסה אותי על המקום.

תן לי לצלם את זה ביקשתי מהאיש. קוריוז פראי כזה עדיין לא היה. האיש קפץ על המציאה, וגם אני. לקחתי את הסקס של המדינה, תחבתי אותם בפנים שינפחו את זה נכון, והנה רבותי — העסק לפניכם.

ליסטת הקופצים אבל, עדיין ארוכה. רוב המדינה יקפוץ מתוך עורו לאן הגענו. בסתם בוטיק קטן, ולא תפירה אישית. החלק הנותר, בדהרה קלה יקפוץ כדי לקנות. עכשיו, משפורסם המחיר שבעל המקום תקעו ברגע השראה, העבודה תהיה קלה לכמה ליד"ס. כולם יודעים כמה זה עולה.

הסקס של המדינה
המחיר של השנה

כך מציירים טיוד מאורגן
בצ'יק קטן אחד

לים אותם חזק, מכופפים מכל הזוויות, ואיכשהו הם בפנים. נישאר רק איזה ילד ששכחתם, אותו מורחים על כל העסק מלמעלה. הבעל בא ומתישב על הסיפור. שם תוחעס במישקל של טונה כמישקולת, ואת גבירתי טיפין טיפין סוגרת את הבקע הפעור — עם הרוכסן.

תולשים מותחים את השוליים, ולאחדם לפני מסלול הריצ'רץ', שמילימטר אחר מילימטר הלוויה מתקדם, ומותיר נתיב סגור. באמצע הדרך, כאשר כבר כולם בטוחים שהמיבצע מצליח, לא עומד בו ליבו של הרוכסן, ומהעומס מתפגר. אזנו — זו ידית הפלאים הקטנה שמשכה במלאכה, פשוט ניתקת. זה אמנם מסמר קטן, אבל איזו! איזו צרה ענקית! במיזוודה חצי ריקה, עוד איכשהו, עם סנדוויץ' אצבע־בוהן — אפשר היה למשוך, אבל ככה, בחיים לא!

ערב נסיעה, לך להחליף רוכסן, לך למצוא עוד מיזוודה שאין — סיפור של בלהות.

במקום כל זאת, ניגשים למחזיק המפתחות הראשון, אפילו זה של האוטו השכור, אפילו זה המפולת מהשטן, ומוציאים ממנו את טבעת המתכת שהכי מאסיבית למראה, ומשחילים בפנים הסגר האלמן. אפילו מחזיק מפתחות דפוק מ־

יעקב שרת / איש ממאדים

מה פתאום?

ועשיתי על אחשתרני „הליכוד" / שהבינו מייד את רימזי הפיקוד:

מר בגין על העם משולהבות הכריז לאמור:

„בחירות? מדוע? הרי הכל ורוד, אין שמץ כתם שחור!" מייד כל אשפי מטבח „ליכוד" חרדו חרוד — וחיש הפריחו בעיתון סנונית של מודעת בחירות...

בידי הבחורצ'יקים

קראתי באיזה עיתון או שמעתי באיזה רדיו, שבאיפליה נתפס אחד בן עשרים ושתיים, החשוד בפיצוץ 80 איש בתוניסיה הרכבת בבולוניה. הבחורצ'יק הזה — אם אכן הוא עשה זאת, ואם לא הוא, אזי בוודאי בחורצ'יק אחר, שלבסוף גם הוא ייתפס — בוודאי יכה על חטא, יכריז כי עשה מעשה־נערות ללא מחשבה, וכי עכשיו, בעמדו מול המעשה הנורא שעשה, הוא פשוט אינו מסוגל להבין איך היה מסוגל להגיע לכלל הרעיון והביצוע. ממש כשם שהכריז הבחורצ'יק הזה, מה שמו, אחרי שנתגלה כמחקה חוטפו של אורון ירדן.

באמת, מה כבר אפשר לדרוש מבחורצ'יק בן עשרים ושתיים — שיבין לפני מעשה, כי יש מישחקי־נערות שהם משחקים אסורים, שהם על חשבון מישהו?

מי יודע כמה בחורצ'יקים חביבים שכאלה יש בעולם? יש בארץ, בחורצ'יקים שמתוך שיעמום או מתוך אמונה גדולה — שאלה היא מה גרוע יותר — יהיו נכונים למיני מעשה־נערות הכרוכים בהימור חסר־פשר על חייהם הם, על חיי זולתם, על־מנת שרק לאחר מעשה יכירו מתוך הארת פתאום, כי רע הדבר אשר עשו, רע מאוד?

כמה יש כאלה איני יודע. אבל יודע אני גם יודע שמספרם אינו קטן, ועוד אני יודע איזה גורמים יבקשו להיבנות מהם, למשל בבחירות. ומפחיד מכל — כשמדובר במיגזר הלאומנות, פורצים הבחורצ'יקים הללו את כל מחסומי הגיל, ומטפסים עד שמונים, אם לא למעלה מזה.

איפה זה התחיל?

נתבקשתי להודיע מטעם מחלקת־מחקר־ופיתוח־רעיונות על הקצאת שלוש מילגות לבעלי תואר שני, שיירשמו ראשונים לכתיבת עבודות דוקטור בנושאים הבאים:

* הידרדרות מדיניות־החוץ הישראלית כפונקציה של התרבות שחקני הששבש והתמעטות שחקני השחמט בחברה הישראלית.
* הידרדרות תפישת הביטחון הלאומי בישראל כפונקציה של התרבות משענות־ראש במכוניות קצונת צה"ל.
* הידרדרות החברה הישראלית כפונקציה של התפשטות נוהג מחיאות־הכפיים הקצובות.

קרקס אולימפי

„חזק יותר, גבוה יותר, מהר יותר" — וכבר אנו מהופנטים. כן, יש מילים ומונחים מהפנטים, כפי שגילו זה מכבר פוליטיקאים ופירסומאים וכרוזי שוק למיניהם: „היום בוול!" „מכירה כללית!" „חדש!" „מאוחד", „ירושלים" ותרי לכם מבחר יאה. אבל האם „חזק יותר, גבוה יותר, מהר יותר" גם טוב יותר?

מישהו, אי שם בעולם, רץ כך וכך מטרים, בכך וכך שניות, פחות משרץ קודמו. מה זה נותן לי, לך, לו חוץ מערך בידורי חולף? מילא, אילו אותו רץ הגיע למה שהגיע בזכות עצמו, אבל כמה משאבים משקיעות מדינות למען ההישג הבידורי הזה — משאבים שאין ספק בחסרונם בתחומי עשיה חברתית, תרבותית, אפילו ספורטיבית, במשמע האמיתי של מושג זה — שחשיבותם רבה יותר לעין ערוך?

מילא, אילו אותו רץ הגיע למה שהגיע מתוך רצונו־הוא, הרי זה עניינו. אבל מי אינו יודע, שארגונים אינטרסנטיים, פוליטיים, מדינתיים, צדים היום ילדות וילדים קטנים, ותוך שיחוד הוריהם בכסף וב„כבוד" מאלפים אותם כחיות־קרקס עד שבגלל חתיכת סוכר בדמות מדליה עשויה מתכת כלשהי נדמה להם שהם אצים רצים, או קופצים, או מתהפכים, או מכים, או דוחקים, או השד יודע מה מתוך רצונם הם!

אין לי כל עניין לעסוק פה בקשר שבין ספורט ופוליטיקה (ספורט ספורט, אבל כל שיא נרשם לנגינת המנון), אף לא בשאלה האם יפה עשתה ממשלת־ישראל שנמנעה מהשתתפות באולימפיאדת מוסקבה (אני סבור שהיתה זו איוולת שלא להשתתף, ואיוולת כפולה ומכופלת, שגורם ממלכתי כמו הטלוויזיה הממלכתית שלנו גרם בעליל לכך, שישראל כולה השתתפה באורח נרחב ועמוק ביותר באולימפיאדה מוחרמת זאת). מעסיקה אותי הפיכת הספורט לקרקס של להטוטנים מקצועיים על־חשבון משלם המיסים העולמי, אגב הקמת מאפיה ארצית ועולמית של פרנסים ומתפרנסים ושיאנים ונסיעים, המסתייעת ביצרים לאומניים מפוקפקים כדי לקיים את עצמה.

בשל סיבות פוליטיות, שדבר אין להם עם ספורט, צידדתי בהשתתפות ישראל באולימפיאדה. אבל לאחר מעשה אני מעז לשאול: מה הפסדנו ספורטיבית מאי־השתתפות בה? ומה יבולע ספורטיבית לישראל, אם היא לא תשתתף באולימפיאדת לוס־אנג'לס — ואת כל הכספים שחזקה עליה כי תבזבז על הקרקס העצום הזה תוציא באופן מבוקר ותכליתי, ולו בתחום הספורט והחינוך לספורט לשמם, פה בארץ חמדת?

א־פרופו קרקס, הלכתי אצל אנציקלופדיה „אביב" — סוף סוף מדובר ברמה של בני־נעורים — וקראתי כדברים האלה בערך „קרקס":

„זירה למופעים ולהצגות. במקורה הרומי, קירקוס, פירוש המילה מסלול עגול. ברומא שימש הקרקס בעיקר למרוצי־סוסים. כן נערכו בו מופעי התגוששות בין חיות ואנשים. מופעים אלה היו מסוכנים ונסתיימו לעיתים־קרובות במות אדם או החיה, אך הקהל הרומאי התלהב מהן מאוד... מטרת הקרקס להפליא ואף להדהים את הצופים. לכן מבצע הלוליין תרגילים מסוכנים ביותר... הקרקס בצורתו הידועה לנו התפתח במאה ה־18, בעיקר ברוסיה, באיטליה ובספרד... על אף חייהם הקשים של אמני הקרקס מעטים הנוטשים אותו לאחר שנדבקו ב,חידק' מופעי הראווה באוהל הגדול."

אפילו עין בילתי־מזויינת תבחין, שחידק הקרקס וחידק האולימפיאדה הם אותו חידק.

סעידה!

יומרותי הבוטנאיות מוגבלות מאוד. אודה ולא אבוש, שאיני יודע — ואם ידעתי שכחתי זה מכבר — מה שם עשב שוטה זה בשפתנו, ומהם סיווגיו המדעיים. מקובל עלי כינויו „סעידה", שפירושו בערבית „בוקר טוב", אם איני טועה. אכן, כינוי או שם זה יפה לעשב השוטה הזה, המגלה כוח חיות בילתי־רגיל (אגב, פה המקום להעיר, שהפועל „גלה" בשפתנו הקדושה עמוס משמעים לעייפה — הערה בתוך הערה: שימו לב לחוק הצמידות הנצחית של המלים העבריות, שאפשר לנסחו גם כך: „עמוס" חלקי „לעייפה" שווה „קפה" חלקי „מהביל", אם אתם מבינים למה אני מתכוון — בשפתנו הקדושה, עשירת התגליות, אין איש חדל לגלות דעת ולגלות התנגדות ולגלות בטחון ולגלות עוד אלף ואחד דברים, וזה דווקא מחזק את הביטחון, שסוף־סוף יגלו את המשמע המקורי של המלה, שלא לדבר על גילוי מפוצצי רגליים מזה, ומפוצצי מרצדסים מזה — או שמא אין זה איכפת לאיש? — ועד שנפרעתי מן המגלים כל דבר, שהם הם אשר גם נהנים מכל דבר — לפעמים הנאות משונות כגון „פלוני נהנה לגלות כי מכוניתו נגנבה" — והם הם אשר גם זוכים בכל דבר — לפעמים זכיות משונות כגון „פלוני זכה בעונש של מאסר חמש שנים" — הבה אזכיר בהזדמנות חגיגית זאת את הנהנים לגלות את זכותו של כל דבר להיות „בלתי רגיל" ללא פירוש נוסף אם התופעה הבלתי־רגילה חיובית או שלילית: „זה בלתי רגיל!" ואתה אמור לדעת הטוב הוא אם רע — עברית חכמה שפה!

ובכן, כמו שאמרתי, יפה הכינוי „סעידה!" לצמח השוטה הזה, שכן אם תתלוש את עליו הירוקים כל־כך עם ערב, כבר יציצו ניצניו מחדש למחרת הבוקר, ואין עצה ואין תבונה נגד ה„סעידה" החצוף והמתרבה הזה אלא בהחלפת כל אדמת גנך או בעבודת „בחר" קשה ומיומנת, שמהלכה תגלה את כל פקעותיו הנסתרות של ה„סעידה" הזה — עשרות ומאות פקעות שכאלה, הקשורות זו בזו ברשת מופלאה של שורשים שחרים דקיקים — ותעלן באש.

אולי לא הסברתי את עצמי היטב. מי שיש לו „סעידה" בגנו בוודאי בן לרעי, אבל מה על מי שאין לו גן, או יש לו גן שמעולם לא לקה בעשב השוטה הזה? אחזור ואומר איפוא, כי „הסעידה" הזה הוא צמח איום ונורא, גרוע עשרת מונים מן היבלית, וממש יאוש להילחם בו! אם לא תעשה נגדו דבר, הוא יאכל כל חלקה טובה בגנך, ולעשות פירושו עבודת פרך ממש — ומי נכון לעבוד עבודה של ממש בימינו אלה?

אבל מדוע אני מספר פה על „הסעידה" האימתני הזה בכלל? ובכן, אני חש חובה אזרחית לדווח, כי ה„סעידה" — זה העשב השוטה — עולה כפורח באחרונה ברחבי המדינה. ואל נא תתפסוני במילה. אל הנמשל אני אגיע רק בסוף. כרגע יש לי עניין ב„סעידה" ותו לא. הנה, החליט אשר־על־הגנים או אשר־על־הכבישים בעיריית תל־אביב לשתול ולטעת מיני שיחים ואף עצים לאורך איי התנועה, וכסף לא מעט הוצא בוודאי על הבאת אדמה טובה ודשנה אי משם, והנחתה בערוגות האיים הללו. אך מרוב בקיאות לא בחן ולא בדק איש אם אותה אדמה מוכת „סעידה" היא אם לא, ואך הכשירו וזיבלו ויישרו את השטח, ושתלו ונטעו, והתקינו השקיית־קבע בטפטפות — וכבר כוסו אותם איים בשטיחי הירק העז של ה„סעידה" העולה כפורחת ומשגשגת לגבהים בל־ישוערו, עד שעכשיו אפילו יעמידו תלשנים שיתלשו מדי ערב את עלי העשב השוטה הזה לכל אורך הכבישים — למחרת הבוקר כבר יציצו וינבטו מחדש, ללא תקנה (כלומר יש תקנה: לעקור הכל ולסלק את כל מערכת ההשקיה ולהחליף את כל האדמה — בהון עצום ורב).

האחראים לגינון בעיריית תל־אביב, במדינת ישראל — כלום אינם יודעים „סעידה" מהו? ועוד איך יודעים. מדוע איפוא לא נזהרו מראש בעשב שוטה זה? איך קרה הדבר, שכל הארץ „סעידה"?

שאלה: כלום כתוב „סעידה תתנו לארץ" או „גאולה תתנו לארץ"? כל הכבוד! שתי נקודות! „גאולה", „גאולה" כתוב! וזהו הנמשל.

הורוסקופ

(המשך מעמוד 14)

תו. הוא נזהר שלא להעליב ולא לפגוע באיש. לא נעים לו לסרב לבקשות, אך ימצא דרך להתחמק מלמלא אותן. לעולם, צריך לדעת שמהרגע הראשון הוא נמצא בקרב בלתי־פוסק. המאבקים אליו בעדינות בדרך של התייעצות עימו, או לפחות להשמיע בדרך־אגב את הבקשה. בדרך־כלל עדיף לומר לו „אל תעשה" כשרוצים שיעשה, זו השיטה הבטוחה ביותר.

כבר בילדותו הוא פסיכולוג קטן, ומבין היטב את מניעיהם של בני האדם.

ילד קשת

זקוק להמון חברה. בילדותו, הוא לא תמיד מצליח בבית־הספר, אם כי בבגרותו אין כמותו נמשך ללימודים. שיטות־הלימוד, והמיסגרת הנוקשה של בית־הספר מנוגדים לאופיו. בשנות ילדותו בבית־הספר הוא חש עצמו כניצן למאסר־ממושך, שיש בו הקלות והפסקות מדי פעם.

קשת קטן משתחרר מתלות בהוריו כבר בגיל צעיר מאוד. על ההורים לתת אמון בילד כזה, לא להגביל אותו, ולתת לו עצמאות כפי שבוודאי ידרוש. קיים בו יושר בסיסי, ואם מחנכים אותו על־פי דרכו, הוא מוצא לו דרכים משלו לאסוף ידע, ולהשלים את השכלתו בכוחות עצמו. הקשת הקטן אוהב להיות מצא בתנועה מתמדת, לכן טוב שיעסוק בספורט, שחיה או ריקוד.

ילד גדי

ילד גדי מוכר ברצינותו, שקדנותו וצייתנותו. ילד כזה מרגע לידתו תופס את הצד הרציני שבחיים, ומרגיש שאחריות כבדה כלפי העולם מוטלת על כתפיו. גדיים רבים סובלים בילדותם, לפעמים בגלל הורים קפדניים שלא מבינים אותם, לפעמים התנאים הכלכליים מדכאים אותם. כאשר הם מתבגרים הם מפצים עצמם על ילדותם הקשה.

הם בעלי חוש־קצב מפותח, לכן רצוי שילמדו לנגן, להתעמל או לרקוד. עיסוקיהם אלה יכולים להוסיף רעננות ושימחה לילדותם הקשה. בחברת־חילדים הם חשים עצמם בודדים, אפילו אם הם אלה שמנהיגים את הכיתה. קשה להם להרגיש שייכות, למרות שהם עושים מאמצים רבים להשתלב בחברה.

ילד דלי

ילד דלי מוכר על־פי מבט עיניו המבוהר, וחיוכו הקונדסי. אי־אפשר לצפות מראש במה הוא עומד להפתיע את הוריו. הוא שייך לסוג הילדים שאוהבים לפרק את הרדיו או את השעון, אך ללא כל כוונה לגרום נזק. הם מתעניינים בכל דבר, ורוצים להבין כיצד הוא בנוי. זה ילד שמוקף על־פי־רוב בחברים וידידים מכל הסוגים והגילים.

קשה להשתלט על ילד דלי, הוא לא תופס את עניין המישמעת, בכיתה הוא משוחח, מתלוצץ עם חבריו ומפריע למורה, כדי להוסיף מעט עניין וחיים לשיעור. אך כאשר המורה מרגיש יאוש או עצב, הוא הראשון שחש בכך, ולפתע יהפך למתחשב מכולם, ואף יעזור להשליט סדר בכיתה.

ילד דגים

ילד דגים חי בעולם משלו, ונוטה להיות חולמני. על־פי־רוב הוא מעסיק את עצמו, ושונא שיגרה. לוח־זמנים מנוגד לעצם מהותו. כל יום סדר־הזמנים שלו עלול להיות שונה, והוא ימשוך את ההורה באף על־ידי תכסיסים מתוחכמים מאוד כדי להימנע מכל אחריות.

לא רצוי שההורה יהיה קפדן מדי עם בן דגים, החי בעולם אגדות פרטי משלו. אך יש ללמדו מישמעת, והתמודדות פרקטית עם המציאות. כדאי לעודד את בני דגים לפיתוח הכישרונות האמנותיים, שכן זה יתן פורקן לדימיון הפורה, וייצור הפרדה בין חלום למציאות. חשוב במיוחד לדאוג לכך שילד בן דגים לא יאבד את ביטחונו־העצמי.

בכל 7 שניות נמכרת טלוויזיה צבעונית של "סניו".
מדוע זה נוגע לך?

ממחקר שנערך לאחרונה, עולה עובדה מדהימה: בשניות המעטות שעברו מאז שהתחלת לקרוא מודעה זו, קנה מישהו במקום כלשהו בעולם, טלוויזיה "סניו". תאר לעצמך כמה אנשים מרוצים קונים טלוויזיה "סניו" בכל יום וכמה נמכרות מדי שנה. איך זה יתכן?

3 שנות אחריות.

מילת המפתח היא אמינות. כל טלוויזיה של "סניו" עוברת סידרת בדיקות קפדניות לפני שיווקה. ניסויים אלה שהם מן החמורים ביותר בעולם, מבטיחים את המבנה הכל־אלקטרוני של טלוויזיה "סניו" מפני קילקולים. הם מאפשרים לנו לתת לך 3 שנות אחריות על כל החלקים, כולל מנורת המסך.

עברו 7 שניות נוספות. עוד מישהו קנה טלוויזיה "סניו". כאשר תבחר גם אתה ב"סניו" תעניק לעצמך חוויה אור־קולית המשלבת אמינות צבע וצליל ללא תחרות.

מערכת Automatic Brightness & Contrast מבטיחה לך כיוונון אוטומטי של הניגוד והבהירות ותמונה חדה עם צבע מקורי. יחידת "זיכרון" מאפשרת לך לבחור מבין 8 ערוצים בגיעה קלה. אתה יכול לשלוט ב־17 פעולות מבלי לקום ממקומך, עם "שלט־רחק" משוכלל הפועל באמצעות גלי אינפרא־אדום. זה רק חלק קטן מהיתרונות שטלוויזיה "סניו" מעמידה לרשותך.

עברו עוד 7 שניות.
האם לא הגיע הזמן שגם לך תהיה טלוויזיה צבעונית מתוצרת "סניו"?

אמינות זה SANYO

CTP 6217
צבעונית "20
שלט־רחק

SANYO

היבואנים: ס.ט.ס. אלקטרוניקה בינלאומית בע"מ ת.ד. 2579, ירושלים טל. 245283 (02)

ויראל-75

קפלידה

ice coffee

ב־3 דקות בבוקר
את מכינה משקה
מיוחד לכל היום.

בכד גדול (עם או בלי חלב).
במקרר יש תמיד מלאי
של גלידה שטראוס. ואז...בכל
חזדמנות את מוזגת קפה
בכוסות גבוהות, מוסיפה
גלידה שטראוס ומגישה
—קפלידה.

רק עם שטראוס + עלית קפלידה אמיתית.

עם צבי גיל

„אמת המידה אינה יכולה להיות קוסמטית או מוראלית - יופי או חיוב - אלא: אם דיווחנו אמת או לא!"

צבי גיל (51), יליד פולין, למד בבית־הספר החקלאי־תיכון במגדיאל, התגייס להגנה ולחם במילחמת־העצמאות בחטיבת כרמלי. הוא התחיל לעבוד כמשכתב ביומון „זמנים" בירושלים, שם הפך לחבר־מערכת. ב־1956 היה עורך־חדשות ב„קול־ישראל". ב־1961 הכין את מערכת „קול ישראל" למישפט־אייכמן, ואחרי זה שימש כראש־מערכת־החדשות והרפורטז'ה ב„קול־ישראל" בתל־אביב.

בראשית 1965 שימש כשליח רשות־השידור בארצות־הברית, ובשנת 1968 כראש מערכת־החדשות בטלוויזיה. ב־1970 היה דובר רשות־השידור, ובשנים 1971 עד 1974 היה מנהל מחלקת־החדשות בטלוויזיה. בשנת 1975 אירגן את כנס החדשות של איגוד השידור האירופי שנערך בירושלים.

גיל הוא בעל תארים של ב"א במדעי־המדינה וביחסים בינלאומיים (1957) ומ"א בסוציולוגיה, אמנות ותימסורת מאוניברסיטת ניו־יורק (1959). הוא הפיק סרטי־תעודה שונים, ביניהם: „דיוקנו של נשיא" — על הנשיא ג'ונסון (1969); „סטאטוסקופ לא עושה חדשות" (1975); „המיבצע האחרון" על דרום־אפריקה (1976); „גלים בינוניים עד רוגשים" על „קול ירושלים" (1977), והסרט „במידבר", על מצבה ומעמדה של ההסתדרות הציונית, שהוקרן לפני זמן קצר במסגרת „מבט שני".

בראשית השנה ייסד גיל את „מועדון השדרים". את הדברים הבאים סיפר גיל בתשובה לשאלות דן עומר:

„הטלוויזיה בישראל - מדיום חם!"

● מהי מהדורת חדשות בטלוויזיה?

אוסף של אירועים בולטים שהתרחשו באותו יום, או שנודע עליהם, באותו יום, ושניתן לסקרם או להמחישם חזותית במיסגרת האפשרויות הפיסיות והלוגיסטיות של המדיום הטלוויזיוני.

מבחינת ערך החדשה אין שוני בין מדיום זה ובין העיתון והרדיו. והעיקרון הוא: יש מפני חדש תוציאו!

● מהי מהדורת חדשות בטלוויזיה בעיניו של מי שהיה מנהל מחלקת־החדשות בי־טלוויזיה?

> **הצופה הישראלי אינו צופה פאסיבי. הוא דש בחדשות נוקט עמדה ואינו אדיש**

הייתי אומר שמעבר להגדרה הראשונית, כאשר המדובר במערכת־חדשות ובעומד בראשה, הרי שזו מיסגרת מורכבת יותר מאשר כל מיסגרת־חדשות אחרת, עיתונות, או רדיו.

אתה ניגש בישיבת־המערכת לתכנן מהדורת־חדשות בבוקר, והקריטריונים החדשותיים ברורים. אבל בין תיכ־נון בבוקר להתפתחויות במשך היום ולנעילה בערב, הבעיות שמצטברות הן כה רבות ובלתי־צפויות ומורטות־עצבים, עד שכל מנהל וראש־מערכת חייבים בראש וראשונה להתמודד עם התמגון הזה. בצד הדאגה לסיקור מהימן ואמין של האירועים, אתה נתון בלחצים ואילוצים חיצוניים וגם פנימיים.

● האם החדשות בטלוויזיה מתארות מצי־אות, או מעצרות אותה?

המציאות היא מונח רחב מאוד.

אפילו בעמוד הראשון של העיתון היומי, שבו אתה יכול לסדר חמישה „מבטים", קשה לומר שהעיתון משקף את גל המציאות. תמיד אפשר לבוא אל העורך ולומר לו: היתה מציאות מסויימת, ולא דווח עליה.

ואלטר ליפמן המנוח, הפובליציסט האמריקאי הנודע, אמר מי „עיתונות משולה לזרקור — זרקור מאיר על מוקד מסויים, ונודד הלאה. אין לו זמן להתעכב".

ואם עיתונות היא כזאת, הרי שהטלוויזיה, שתכונתה היא להראות דברים, על אחת כמה וכמה!

לכן השאלה היא: על איזו מציאות מדובר?

התשובה החלקית היא, ראשית לכל: המציאות של אותו יום, של אותו שבוע. אם המציאות היא צעירים המשחזרים את „חומה ומיגדל", הרי שהטלוויזיה היא שם. אם המציאות איננה מרגינה, הטלוויזיה לא תוכל להסתירה.

אנחנו, כמובן, לא יכולים למדוד רחשים טרמיים לפני ההתפרצות. אבל כאשר ישנה התפרצות, אנחנו מש־תדלים להיות שם.

אמת־המידה לא יכולה להיות קוסמטית או מוראלית — יופי או חיוב — אלא: אם אמת דיווחנו, או לא.

אם האמת היא מרה, הרי שאינך יכול להמתיק אותה. אם היא מתוקה — אסור לך למרר אותה.

● האם קיים „סיגנון ישראלי" מיוחד של דיווח טלוויזיוני?

השוני הוא בממפרמנט הישראלי. כשם שהישראלי הוא אדם מאוד מעורב בהתרחשויות, כך גם כתב־הטלוויזיה הישראלי. הוא אינו יוצר את החדשות, אבל הוא מעורב בחומר שאותו הוא מגיש. מעורבות כזאת קיימת בעיתות של שלווה יחסית ובזמני חירום, כמו במילחמת יום־הכיפורים, כאשר אנשי מחלקת־החדשות סיקרו את המתרחש בחזיתות ממש.

מה שמאפיין בדרך כלל את הכתב־הישראלי בטלוויזיה, הן המסירות והדביקות במילוי המשימה שהוטלה עליו. אם תקה את האופי של הישראלי, ותוסיף עליו את מהות החדשות — והרי ישראל היא אחת מיצרניות החדשות הגדולות שבעולם — תקבל את מהדורת מבט המוגמרת, שהיא אחת ממהדורות־החדשות החמות והדינאמיות שב־עולם. וכל זאת, שעה שהעבודה נעשית בלא כל יחס למשאבים הדלים, ובתנאים קשים שבהם פועלים האנשים בשטח ובמערכת. כאן אולי ההסבר לעובדה, שהחדשות מהוות נושא לדיון ציבורי לוהט ולהתקפות — לעיתים בלתי־מדוסנות — נגד הטלוויזיה.

הצופה הישראלי אינו פאסיבי, בשבילו מהדורת מבט אינה „מאדיום קר", כמו מהדורת־חדשות עבור צופה הטלוויזיה האירופי או האמריקני. בעיני הישראלי הטל־וויזיה הוא „מאדיום חם", והוא דש בחדשות, נוקט עמדה ואינו נשאר אדיש.

● ואנשי הטלוויזיה מודעים לכך במהלך עבודתם?

ראה, לפעמים מתעלמים מכך שתהליך השידור הינו מעין משולש, כלומר בעל שלושה קודקודים. צלע אחת היא המאדיה, הצלע השניה היא המסר, והצלע השלישית מצוייה במוח הקולט. אני חושב כי לדידנו, אנשי־

> **גם אם נעביר את ה„ביג־בן" לכאן - לא נהיה לונדון. אנחנו שונים**

התיקשורת, סוף מעשה חייב להיות במחשבה תחילה. תהליך השידור אינו מסתיים בסופה של מהדורת מבט. לכן צף ועלה הרעיון לייסד את „מועדון השדרים", כפורום וכמיסגרת שבהן ניתן ללבן את הנושאים ולבחון תפיסות וגישות — לאחר ההגשה הרציפה.

● האם קיים הבדל בינינו ובין הטלוויזיה הבריטית, באופן ראיית השידור?

גם אם נעביר לכאן את הביג־באן — לא נהיה לונדון. אצל האנגלים יש המון כלליי־מישחק, והמון גוונים ו־דקויות. ובמיסגרת כלליי־המישחק יש מרחב־מחייה עצום. אצל האנגלים יש מערכת של בלמים פנימיים, לא חיצוניים. אצלם הפרט הוא המלך. אצל איש־התיקשורת האנגלי עומד השדר במרכז כמו היצירה, המיומנות והאחריות האישית שלו. וכל השאר, מלמעלה ומלמטה, בא כדי לאפשר לו לפעול על פי אמות־מידה אלה.

אצלנו זה אינו כך. בחלקו, מכיוון שהריקמה החברתית והפוליטית שלנו שונה. קח את מיבנה מוסדות רשות־השידור שלנו — אני מתכוון לצד האישי־תיפקודי. לחברי הוועד־המנהל של הבי־בי־סי יש בוודאי השקפות פוליטיות, אבל מעטים בציבור הבריטי יודעים מהן. הם נבחרים על־פי קריטריונים ציבוריים וסמכותיים מובהקים. בדרך־כלל כל חבר בוועד־המנהל של הבי־בי־סי הוא מומחה בשטח מסויים, ומלבד היותו נאמן־הציבור יש בכוחו לתרום לרשות מנסיונו, בשטח שבו התמחה. זהו גם מקור סמכותם.

● ישנה השקפה הטוענת שבישראל הרדיו והטלוויזיה הם בבחינת עיתון משוחרר מלחצים כלכליים.

ברשות־השידור אין שיקולים של אינטרסים כלכליים, כאשר המדובר בסיקור. לכן גם **לא תתעורר** לעולם אצל הכתב השאלה של היזק, **כאשר** זה נשקל לעומת עוצמת־הפירסומת. איני אומר שזה קיים בעיתונות ה־כתובה, אבל ברור שאצלנו זה לא קיים. אבל בסולם ההירארכי העליון, **באותו** דרג הבא במגע עם הדרגים הפוליטיים, **עם** הגורמים הכספיים באוצר או בוועדת־

ראיון מיוחד

(המשך מעמוד 67)

הכספים של הכנסת, שם חשים את זה. שם „מתחשבנים" אתנו. דברים אלה משתבצים בהחלט בשיקולים, בתהליך אישור התקציבים לרשות־השידור, גובה אגרת־השידור, ועוד שיקולים שבוודאי אינם נקיים מן החשבון הפוליטי.

● וכיצד יהיו פני הערוץ־השני, כאשר יקום?

אחת האנומאליות שהן פועל־יוצא מן הלחצים למיניהם, הוא זה: כאשר אתה תוקף מישהו, הוא יעשה כל שביכולתו כדי להתגונן, ולא תמיד בצורה ענייינית. אני חושב ששדרי־הטלוויזיה, צריכים מטבע הדברים, להיות מעוניינים בהקמת הערוץ־השני. מדוע? מבחינה מיקצועית יש לך אתגר, אתה מתמודד עם מאדיה דומה, אתה מתמודד גם על תכנים וגם על צורה. ומילבד זאת, הגורם המתחרה משמש לך אמת־מידה, בתנאי שאתם פועלים בתנאים שווים. ודבר נוסף: הערוץ־השני מהווה בשבילך עתודת־קליטה. זאת מן ההיבט המיקצועי.

מן הבחינה הציבורית יש חשיבות רבה לכך, שחלק מהחשיפה שלך לביקורת וחלק מן הלחצים יעברו לאחות הצעירה. מכל הסיבות הללו, יש טעם בהקמת הערוץ־השני. אלא מה? אם מיסגרת ההתייחסות היא פוליטית מובהקת — כלומר, הטלוויזיה החדשה צריכה לצייר את המציאות בצבעי שמן ובאקוורלים, ובתנאים כלכליים לא שווים — מובן שאז הערוץ השני יהיה דבר שונה לחלוטין. יתר על כן, התעורר השאלה אם ערוץ מיסחרי שישואף לפופולאריזאציה מירבית יהווה אלטרנטיבה תוכנית לערוץ הראשון.

● האם יש לחצים, שכהם נתונים כיום שדרי הטלוויזיה וכתביה, חזק בהקמתו של „מועדון השדרים"?

כאשר השדרים מותקפים מבחוץ, הרי שהם חייבים, בין היתר, גם לבדוק את עצמם. עליהם לעשות זאת לא בצורה טלגרפית, אלא בניחותא, ובעיקר בלא לחצים חיצוניים. המציגים אותם בעמדת התגוננות. לכן, המטרה של „מועדון השדרים" היא משולשת: לנתח את הבעיות שבפניהן אנו ניצבים, לבחון את היישום, ולעשות זאת לא כאשר אנחנו נדחקים לפינה, ולא בלהט העשייה. יש לנו עניין רב להוכיח לציבור הרחב, שלא מדובר כאן בחבורת פוחזים, שוחרי סנסציה, העושים דברים באופן יהיר, אלא בקבוצה של אנשים אינטליגנטיים, המרגישים שהסמכות שלהם קשורה באחריות הכבדה הרובצת עליהם.

● האם יש בעצם הקמתו של „מועדון השדרים" כדי ליצור גשר של הבנה בין השדרים לקהל הצופים?

אם להשתמש בפארפרזה על אימרה של וינסטון צ'רצ'יל, הרי שהטלוויזיה היא מאדיום שבו מדברים מעטים כל כך, הרבה כל כך, אל ציבור גדול כל כך. אבל אין לנו הזדמנות או אפשרות לדבר אל עצמנו, ועל עצמנו. הציבור שמול התיבה אינו מכיר את השדרים. לכן חשבנו שהמועדון יוכל בין השאר, לתת לציבור תחושה, שהנה כאן עומדת קבוצה אחראית ורגישה, שפרטים בתוכה אומנם לא תמיד נקיים מכל רבב, אך הם מסוגלים לבחון מעשיהם, בהיותם חדורי רגש אחריות. איננו בטוח אם מבחינה זאת היתה הצלחה למועדון. הציבור שמע מעט מאוד על המועדון ועל הדיונים שנערכו בו.

גיל (שני מימין) עם הנשיא במיועדון השדרנים
הבלמים קיימים מבפנים

● באחד המיכתבים שלכם בחנתם את הקשר בין הטלוויזיה והפוליטיקה.

אנחנו לא פועלים בחלל ריק. בוודאי שעלינו להכיר את הכוחות הפועלים בשטח, ומכיוון שאנחנו לא עומדים יום־יום לבחירה, הרי שהבלמים שלנו צריכים להיות בלתי פנימיים.

בטלוויזיה הבלמים קיימים מבפנים, והם עוברים בכל המערכת — מן הכתב, דרך העורך, וכלה בראש־המערכת. כל ידיעה המוכתבת על־ידי המציאות נתקלת במנגנון של „כלב שמירה" מבפנים. כל לחץ אחר של פוליטיקאים, ומטעם פוליטיקאים, הוא פסול, אם הוא בא לשרת אינטרסים צרים.

● לסיכום, מהו המרכיב החשוב ביותר לאנשי החדשות של הטלוויזיה?

מה שחשוב לנו זה האמינות שבמסר. אנחנו מתיימרים לסקר את הכל. גם אילו רצינו לסקר את הכל, הרי שהדבר היה נבצר מאתנו, גם בתנאים האופטימליים.

אבל יש חשיבות עליונה למהימנות הסיקור של אותו נושא שאנחנו מטפלים בו. אנחנו עושים זאת על פי החוק, וגם מתוך הכרה שאנחנו הברה חופשית ופתוחה. אם נסתיר מידע או חדשות — גורם אחר יחשוף אותם, וכך נאבד גם את „שמנו" וגם את ציבור־הצופים.

המתמודדות על תואר

מלכת המים '80

תגענה לנשפים בכל רחבי הארץ
באוטובוסים המרווחים והממוזגים של

עמי-תור בע"מ
אוטובוסים לתיירות ולנסיעות מיוחדות

רח' המעפילים 34, תל-אביב טל. 03-7445145

כל המתמודדות על תואר

מלכת המים '80

תזכנה במצלמת הפוקט

Vivitar

מועדון 5
לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל-אביב
טל' 297263

בחודש אוגוסט
המועדון סגור
לרגל
חופשת הקיץ
המועדון ייפתח
ב־2.9.80

המועדון פתוח בימי שלישי משעה 8.30 בערב. התוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב.

לאה פלטשר

הכינה את המועמדות לתחרות

מלכת המים '80

בקורס מזורז לתיקון יציבה והליכה וביטחון במה.

אבן גבירול 50 תל־אביב, טל. 267682

בתוכנית הבינלאומית: לראשונה בישראל — לילות פריז היפים!

להקת ה„קאן־קאן" — הרוויו המוזיקאלי ממולן רוז' — פריז

* מוטי גלעדי
* להקת סקסטה
  בתלבושת שהוכנה במיוחד ע"י אופנת גיבה
* מני פאר
* משה נוי ולהקת הדולפינים
* ג'קי ארקין ולהקת בנות הג'אז
* ריקי מנור
* תצוגות אופנה — קייץ 80'
  גוסקס, גיבה, אנוה, אמבר, מרנו, סנדלי נמרוד
* טובה פורת
  זמרת הייצוג של ישראל

תל־אביב

היכל התרבות

מוצאי־שבת 16.8.80 בשעה 8.00 בערב (בגלל אורך התוכנית — נא לדייק!)

כרטיסים: „הדרן", אבן גבירול 90 ת"א, טל. 248844, 248787 וביתך המשרדים בעיר. **ביפו:** משרד גוטווין. **ברמת־גן:** משרד רכניץ. **בבת־ים:** משרד היווסי. **בחולון:** „בידורון" ו„כרטיסטורון". בערב המופע בקופת היכל התרבות. הנחות: לוועדי עובדים, מיפעלים ומוסדות. לחיילים — בקצין העיר.

בעזרתן האדיבה של חברת הבנייה של אברהם גינדי, הברת „גוסקס", בית האופנה „ניבה", יבואני המשקה המטריף „פינה קולדה", בית האופנה „אנוה", חברת „וולה", נעלי „מרנו", סנדלי „נמרוד", חברת התעופה „אליימפיק", חברת הנסיעות „אופיר טורס", חברת התחבורה „עמי תור", מצלמות הדר, יבואני מצלמת „ויויטר", סלון „אמבר". הדרכת המועמדות: אולפן לאה פלמשר. עיצוב הכתרים: רחל גרא. עיצוב תיסרוקות: סלון ג'ימי חיפה. איפור: המעצבת לעיצוב ההופעה בהנהלת אביבה אירגב. צילום המועמדות: אפי שילה. עיצוב גרפי: סטודיו אריין.

מצעד מועמדות - ראיונות
ערב בלתי נשכח - סוף נהדר!
תיאטרון מבט
בשיתוף מירי זכרוני ורפי זכרוני
מלכת המים 80'
מטעם
השוקולד הזה בחסות עץ הזית

סיפורי אימה נפוצו בשבועות האחרונים על הכושים העבריים. מה האמת סביב כת מיסתורית זו?

להתאבד? בשום לא!

הילדים ידעו את סיבת־המוות."

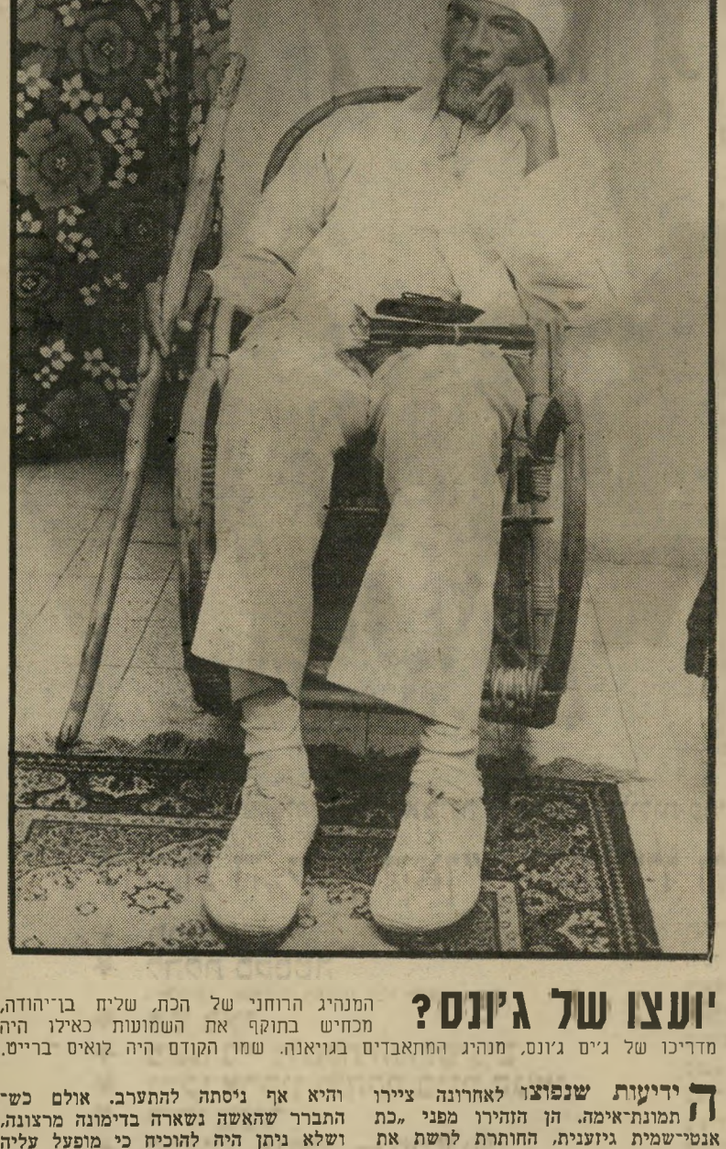
ידיעות אלה התייחסו לבני כת הכושים־העבריים, המתגוררים בדימונה, ערד ו־מיצפה־רמון. אליהם התלוו גם עצומות מטעם הוועד הציבורי למען סילוק כת הכושים העבריים. אירגון זה, שהוקם לאחרונה בערד, יצא בקריאה להכריז על הכושים העבריים כעל אירגון עויין, „עקב מטרותיו המוצהרות לקחת את ארץ־ישראל מהיהודים ולגרשם." הוועד הזה אף תבע לגרש את בני הכת מתחומי ארץ־ישראל לארצות מוצאם.

הוועד קיבל סיוע למאבק נגד הכושים־העבריים מכיוון בלתי צפוי. קרע שנוצר לפני חודשיים בקרב הכת גרם לפרישתה של קבוצה קטנה מתוכה. בראש קבוצה זו עומד גדליה בן־ישראל, ששמו הקודם היה פאנצ'ס ברנארד. אשתו של גדליה, חביבה, סירבה לפרוש יחד עימו, ובחרה להישאר בינתיים עם בני הכת בדימונה. גדליה, המתגורר בערד, פתח במאבק כדי להשפיע על אשתו להצטרף אליו. לדברי גדליה היא נמצאת תחת שטיפת־מוח מצד מנהיג הכת, בן־עמי בן־ישראל.

תחילה פנה גדליה לעזרת המישטרה.

כיתה במיקלט המורה לתנ"ך שמור בן־יהודה מעביר שיעור במיקלט. בשל אי־ההכרה בהם כתושבים בארץ, מסרבים בתי־הספר הממלכתיים לקבל ללימודים סדירים את ילדיהם של הכושים העבריים.

יועצו של ג'ונס?

המנהיג הרוחני של הכת, שליח בן־יהודה, מכחיש בתוקף את השמועות כאילו היה מדריכו של ג'ים ג'ונס, מנהיג המתאבדים בגויאנה. שמו הקודם היה לואיס ברייט.

שינה על הריצפה אם כושית־עבריה משכיבה ילדים לישון. בשל הצפיפות שבה חיים בני הכת, הם ישנים על הריצפה. הילדים מטופלים יחד, כמו בקיבוץ. בכל דירה מתגוררים מעל לעשרים נפש.

הידיעות שנפוצו לאחרונה ציירו תמונת־אימה. הן הזהירו מפני „כת אנטי־שמית גיזענית, החותרת לרשת את הארץ." התיאורים הציגו את בני הכת כ„רובוטים ועבדים שטופי־מוח, שיעשו כל מה שמנהיגם יצווה עליהם, אפילו להתאבד." לכך נוספו גם סיפורים על אדם ש„גרצח בקרב־גרזנים, ושמותו הוצג אחר־כך כהריגה מתוך הגנה־עצמית," ועל־כך ש„בשנים האחרונות נפטרו עשרות תינוקות שנולדו לנשות הכת, מבלי שהורי־והיא אף ניסתה להתערב. אולם כשהתברר שהאשה נשארה בדימונה מרצונה, ושלא ניתן היה להוכיח כי מופעל עליה לחץ מצד בני־הכת, משכה המישטרה את ידיה מהפרשה.

אז הופנה גדליה אל כתבי העיתונות בנגב, והללו נתנו פירסום נרחב לסיפורו. גדליה, שהיה חבר הכת, סיפק לעיתונאים את מרבית הידיעות שפורסמו לאחרונה על הכושים העבריים.

אחרי שפרש, מוכן גדליה „לחשוף את

פרצופו האמיתי של מנהיג הכת, ולגלות לתושבי המדינה את מטרותיה האמיתיות של הכת." במיסגרת גילוייו הוא הרחיב במייוחד את הדיבור על המנהיג הרוחני של הכת, שליח בן־יהודה, ששמו הקודם היה לואיס ברייט. לדברי גדליה היה ברייט מדריכו וחברו הקרוב של ג'ים ג'ונס, המנהיג המפורסם של כת אחרת שחבריה שמו קץ לחייהם בהתאבדות־המונית, בנובמבר 1978 בגויאנה שבאמריקה. גדליה סיפר כי שליח בן־יהודה הגה רעיון, שלפיו יפרשו הכושים העבריים להרי־הנגב, ו־"יצומו עד מוות", במגמה לאלץ את הגורמים הממלכתיים לבטל את איסור הכניסה לארץ, שהוטל על בני־עדתם.

"אחרי שקראתי בעיתונים על ההתאבדות בגויאנה," סיפר גדליה בן־ישראל, "התחלתי להבין שאנחנו הולכים בעצם באותה הדרך. גיליתי פתאום שדברים שקורים אצלנו, קרו גם בגויאנה. קראתי שג'ים ג'ונס נהג לזרוק את ספר התנ"ך על הריצפה, ולומר לבני הכת שלו שהוא בעצם האלוהים. שליח בן־יהודה נהג לעשות אותו דבר.

"לשליח בן־יהודה היה בית־ספר ב־דימונה, שנקרא בית־הספר של הנביאים. שם הוא לימד אותנו את עקרונות הדת והאמונה. אני זוכר שהוא היה מתפאר שהוא מכיר אישית את ג'ים ג'ונס ושאפילו שימש לו מורה. זה היה הרבה לפני ההתאבדות ואמר שאם יבואו לגרש אותנו, עלינו לקחת מקלות ולהילחם. הוא אמר שאם הגברים יפלו במערכה, יצטרכו גם הנשים להילחם. אחר־כך הוא דיבר על התאבדות הפגנתית בהרים, כך שכל העולם ישמע עלינו.

"אחרי שנודע על ההתאבדות בגויאנה, הפסיק שליח לדבר על הקשרים שהיו לו עם ג'ונס. גם לא דיברו יותר על התאבדות. אבל מהעיתונים למדתי שהחיים שלנו מנוהלים בעצם באותה שיטה שהיתה בגויאנה. כשמישהו אצלנו היה שואל יותר מדי, ומראה סימנים של התמרדות, היו מכים אותו, מגלחים את שיער־ראשו ומשליכים אותו לרחוב עטוף בשק. זה גם מה שעשו בגויאנה.

"מה ששבר אותי לבסוף היה המצב הכלכלי הגרוע. עבדתי קשה, ומסרתי תמיד את כל הכסף שלי למנהיגים של הכת. הם היו לוקחים מכולם את הכסף, ונותנים לנו רק סכום־קטן. גם האוכל לא היה מספיק. תמיד היינו רעבים. אבל הגרוע ביותר קרה כשאשתי הייתה בהריון. היא הייתה צריכה לקבל אוכל דיאטתי מיוחד. לי לא היה מספיק כסף לקנות לה. ביקשתי שיעזרו לנו, אבל סירבו לתת לי. אחרי שבמשך שנים נתתי את המשכורת שלי לטובת הכלל, כשפעם אחת הייתי צריך עזרה, הם אמרו לי לא."

עלילות של שונא

מנהיגם של הכושים העבריים, בן־עמי בן־ישראל (40), הוא גם האיש שהביאם ארצה. שמו הקודם היה בן קרטר. בן־עמי, המדבר עברית צחה, מקפיד לקרוא לכת שהוא עומד בראשה בשם "עיברים ישראליים", ומשמיט את המילה "כושים". את בני־הכת הוא מכנה אחים.

סיפר בן־עמי בן־ישראל:

מסע ההשמצות נגדנו החל לפני כארבע שנים. מאז לא מפסיקים לרדוף אותנו ולהעליל עלינו עלילות. גדליה הצטרף למסע הזה נגדנו: הוא שונא אותנו מעומק־לבו.

אנחנו חיים בקומונה. כל הרכוש שלנו משותף, ואת כל מה שיש לנו אנחנו מחלקים שווה בשווה. יום אחד, גדליה החליט לצאת נגד השיטה הזאת. כשהרוב היו נגדו הוא החליט לפרוש. אשתו בחרה להישאר, וזה מה שהרגיז אותו. הוא טען שאנחנו מחזיקים אותה בכוח, אבל עובדה היא שהמישטרה היתה כאן ומצאה שזה לא נכון.

כשגדליה ראה שהחוק לצידנו, הוא החליט להעליל עלינו עלילות. הוא טען שאנחנו כת של מתאבדים. זאת היא שטות. אנחנו מאמינים שיעודו של עם־ישראל הוא להתעלות ולשמש אור־לגויים. העיקרון שמנחה אותנו הוא לחיות חיי־צדק ואמת. המוות רחוק ומנוגד לנו, לכן זה לא הגיוני. לא היו לנו מעולם כוונות להתאבד. לא יתכן שמישהו מבין אחינו יעלה בכלל רעיון כזה.

האיש שלו ייחס גדליה את יוזמת ההתאבדות, שליח בן־יהודה, הוא אחד האנשים היקרים והמכובדים ביותר שלנו. הוא נקרא בפי האחים מורה־צדק. תפקידו הוא בעיקר חינוכי. הוא מלמד את עקרונות האמונה שלנו, שהם היטהרות הגוף והנפש מן החומריות, מזיהום האוויר, מהאלימות

(המשך בעמוד 74)

המנהיג בן־עמי בן־ישראל, ש־שמו הקודם היה בן קרטר. הוא האיש שהביא את הכושים.

חיוך ילדי הכושים העבריים הם ילדים שמחים ומבורכים. לרבים מהם יש חברים מבין ילדי השיכון.

נרות שבת הכושים העבריים מקיימים את כל המיצוות הכתובות בתנ"ך. להם גם בית־כנסת באחד המיקלטים בשכונתם. בני־הכת אוכלים מזון צימחוני בלבד. בימי שבת הם נוהגים לצום. בחגים הם עורכים מסיבות.

אבדות בגויאנה, אבל ג'ונס היה כבר אז מנהיג מפורסם וכולנו שמענו עליו.

"בשנת 1975 גורשו כמה כושים־עבריים מהארץ. אני זוכר ששליח בן־יהודה אסף

הכוהנים צועדים כוהני הכושים העבריים חוזרים עטופי טליתות מתפילת שבת. הכוהנים אחראים על הטכסים הדתיים. הם חייבים להיות טהורים במייוחד. מימין: ילדה לבושה בגדי שבת.

תן טרמפ לחייל

הסיבוב החמישי

(המשך מעמוד 7)

לגבי תשעת הדגמים הקודמים. טווח עד 100 מטר במקום הפגיעה. הכוונה היא לחבל במפתיע במרכזי השלטון, ולמנוע מראש היערכות רצינית לקרב."

שר־החוץ התנגד. מעשה תוקפני כזה מן ההכרח שיקומם את העולם, וכמעט מובטח מראש כי המעצמות הגדולות יתארגנו לטלת עונשים חמורים. כמה שרים אחרים הושפעו מדבריו. אהוד הרגיש כי הגיע הרגע המכריע.

„אם מותר לי להעיר הערה נוספת," אמר בקול שקט. באולם השתרר שקט. „חברי, ראשי הממשלות, קיימו שורה של בירורים פנימיים לליבון בעיות הביטחון של המדינה. בתום בירורים אלה החלטנו פה אחד כי עריכת מילחמה מונעת מיידית, ברוח התוכנית שהוגשה על־ידי אגף המיבצעים ומתן סמכות עליונה למטה הכללי להפעיל את סוגי הנשק הנמצאים ברשותו," אהוד הפסיק לרגע, כדי שייקלט מלוא משמעות המלים, „היא הדרך היחידה להצלת המדינה משואה."

כאילו נזכר במשהו, הוסיף: „נאבקנו עם מצפוננו הלאומי והמיקצועי, אולם לא היתה לפנינו ברירה אלא להחליט שבמקרה שהממשלה לא תקבל את חוות־דעתנו השקולה והסופית, לא נוכל להוסיף ולשאת בעיני העם באחריות לביטחוננו הצבאי."

באולם נפלה תדהמה, אפילו הרמטכ"ל הזקן הופתע כליל.

„זוהי הפיכה צבאית! התפרץ שר־הבריאות.

האלוף חייך חיוך צונן של בוז. „לא, אדוני השר. אנחנו חיילים, לא פוליטיקאים. המוסר המקצועי קובע כי קצין חייב להתפטר כאשר גישתו הצבאית אינה זוכה לאמון הממונים עליו."

לא היה כל ספק: ההכרעה נפלה.

* * *

שדה־ההמראה של הקמע היה במשטח הגדול ממזרח לשדה־בוקר. אהוד בילה את הערב בחוויולתו של דוד בן־גוריון הישיש כדי לקיים הבטחה שנתן בשעתו לאביו. כשיצא משם היה במצב־רוח עכור מאד.

הפוליטיקאי בן ה־88, שעסק זה 15 שנה באפלטון ובזכרונות, התעקש להדריך את „בנו של משה" בענייני ביטחון. האסון היה, לדעת אהוד, שדווקא בענייני ביטחון חסרו לו המושגים היסודיים ביותר. ככל מומחה אמיתי, סבל אהוד קשות כשהתייחסו למקצועו בבורות המתיירהת של חובבים.

כמו רבים מקרב הצעירים, היה אהוד משוכנע כי בן־גוריון ובני דורו הכניסו את המדינה למבוי סתום עוד לפני שהוקמה. כל הצרות של עשרים השנים האחרונות נבעו, לדעתם, מאי־כושרם של מייסדי־המדינה לחשוב באופן צלול והגיוני. קשה היה לאהוד לאמין, כי רק 25 שנה עברו מאז עמד בן־גוריון בשיאו. דבריו על „אקסיביזם ביטחוני", „קוממיות יהודית", וכדומה צילצלו כאילו גולדו בימי מתושלח.

רק פעם אחת כמעט התפרץ אהוד. היה זה כאשר הזהירו הזקן לבל להפריז בהערכת הערבים. „אני מכיר את הערבים," אמר, „ראיתי עבודתם בסג'רה ובפתח־תקוה, כשעבדתי בפרדסים. לעולם לא ישיגו דבר." אהוד משך בכתפיו. מה הטעם להתרגז? היה ברור שהאיש הזה לא שינה את דעתו מאז 1905, לפני שיבעים שנה. הוא לא הבין את הערבים מעולם, ועתה, אחרי ההתקדמות העצומה של הערבים בדור האחרון, הבינם פחות מתמיד.

בעצם, לא היה אשם. אחרי הכל, הוא וחבריו באו מפולין ומרוסיה ונדרשו לפתע להתמודד עם בעיות שלא חלמו עליהן בנעוריהם. מה הם למדו על המרחב, על הערבים, על מלחמות הצלבנים? אהוד התאמץ לחייך בנימוס. „כן, מר בן־גוריון, אמסור דרישת־שלום לאבא."

ריבונו של עולם!

* * *

בהגיעו לשדה־המראה, כבר היה הכל מוכן. במקום שררה אווירה מרוזרה, שדבקה חיש מהר גם בו.

המפלצת עמדה במרכז, אימתנית ויפה באורו החיוור של הירח. מסביב הסתודדו כמה דמויות, קצינים גבוהים, טכנאים ומדענים, קבוצות קבוצות, כנפחדים. האנשים שוחחו ביניהם כמעט בלחש. הכל הזכיר את הספרים שקרא אהוד בילדותו. חסמבה במחתרת. משום מה חזר לעצמו כמה פעמים על השם המטומטם — חסמבה, חסמבה, חסמבה...

הוא הסתכל בשעון. תשע שלושים־וחמש. עוד 25 דקות.

„הם חיים ברגע זה, אמהות, תינוקות, זקנים, זוגות אוהבים, הורים גאים, צוחקים, מתלוצצים," אמר קול נשי באוזנו. הוא הסתובב כנשוך נחש. ליאורה אורנת עמדה לידו, כשמבט מוזר בעיניה. „אהוד," היא לחשה, „איך אתה יכול? איך אתה יכול?"

„הוא יהרוג מאה אלף, אך יציל שני מיליון," השיב הגבר הצעיר. פניו החדים לבשו הבעה קשוחה, כמסיכה.

„האם אפשר לשקול חיי אדם כשקי־קמח?"

„אוריק, קחי את עצמך בידיים. אנחנו בתפקיד."

„אנחנו רוצחים," אמרה אוריק בקול משונה.

נשים, נשים, חשב אהוד. לא מסוגלות אף לרגע להתעלות מעל לעצמן, להסיר את הקליפה הרגשית, להפוך למכשירים קרים, מדוייקים, חסרי־רגש. ומוחו כבר חישב: מה אם הפצצה תכויב? הרי לא נוסתה כלל! אולי חלה איזושהי טעות קטנה? ברגע זה כבר נעות החטיבות דרומה: שתי אוגדות לאורך שפת־הים, ביבשה; אוגדה שלישית באניות מנמלי אילת ועקבה לפורט תופיק, אוגדה רביעית בדרך הים לאלכסנדריה, חלקה מוטסת בהליקופטרים. למעלה מששים אלף צעירים חיים, שפלשו אל תוך הגיהינום אם לא תשבור הפצצה במחי־יד את רצון־ההתנגדות של האויב.

שריקה חדה הפסיקה את השיחות הלחושות. הדמויות האפלות התמתחו בעל־כורחן. קול קר, חסר גוון, התנשא מעל לשדה:

„חמש עשרה דקות!"

בלא יודעין ספר אהוד את השניות. שניה אחר שניה. לרגע עלתה לנגד עיניו תמונת רחוב קאהירי סואן לעת ערב. אולם הוא דחק את הציור מן ההכרה. לא לעניין, לא לעניין.

„ארבע עשרה!"

לא לחשוב על שום דבר. הפור נפל. הגורל שוב אינו תלוי ברצון אדם, הוא הפך עצמאי, מתנשא מעל לראשי יוצריו, וקולו צלול ומתכתי:

„שלוש־עשרה!"

לפתע נישא על פני השדה קול חרישי, אלמוני: „מעי, מעי אוחילה, קירות לבי, הומה לי לבי, לא אחריש..."

„שתים עשרה!"

„...כי קול שופר שמעת נפשי, תרועת מלחמה..."

„אחת עשרה!"

„...שבר על שבר נקרא, כי שודדה כל הארץ, פתאום שודדו אוהלי, רגע — יריעותי..."

„עשר!"

„...עד מתי אראה נס, אשמעה קול שופר?..."

„תשע!"

„...כי אויל עמי, אותי לא ידעו. בנים סכלים המה, ולא נבונים המה...

הרזייה ובריאות במלון המלך שאול אשקלון

מעכשיו אין צורך לצאת לחו"ל לחופשת הרזייה ובריאות. מרכז להרזייה, במתכונת בינלאומית, נפתח כמחלקה מיוחדת במלון המלך שאול, עם מומחית דיאטטיקנית מארה"ב, עם השגחה רפואית וטיפול אינדבידואלי, בהנהלת אלי ושמחה.

מרכז הרזייה זה פועל בצד האירוח הרגיל של המלון לכל המשפחה. 110 חדרים ממוזגים, טלפון ורדיו בכל חדר, בריכת שחייה אולמפית, סאונה, מועדון לילה.

גננת ומדריך יעסיקו את ילדיכם בעוד אתם נהנים מנופש אמיתי.

מחיר מבצע מיוחד: 1550 ל"י (כולל מע"מ)
פנסיון מלא לאיש בחדר זוגי. הנחה לילדים.

HSH

הזמנות במלון: טל. 9-8-7-6-5-34124 (051)

ובסניפי שרותי נופש

ת"א: (פתוח רצוף 0900-1900)
בלילה - ניזכירה אלקטרונית, גורדון 28, טל. 222042
אבן גבירול 140 טל. 450359 (פתוח רצוף 0900-1900)
חולון: סוקולוב 86 טל. 892305
ירושלים: המלך ג'ורג' 23 טל. 228258
רמת־גן: ביאליק 56 טל. 731773
ראשל"צ: רוטשילד 37 טל. 997965
רמלה: שד' הרצל 72 טל. 054/25294

„שמונה!"

„...חכמים המה להרע, ולהיטיב לא ידעו!..."

„שבע!"

„...ראיתי את הארץ והנה תוהו ובוהו, ואל השמים — ואין אורם..."

„שש!"

„...ראיתי ההרים — והנה רועשים, וכל הגבעות התקלקלו..."

„חמש!"

„ראיתי והנה אין האדם, וכל עוף השמיים נדדו..."

„ארבע!"

„...כי כה אמר ה': שממה תהיה כל הארץ!..."

„שלוש!"

המתיחות הגיעה לשיא, רק ב־מאמץ עליון אפשר היה לסבלה.

„ש—ת—ים!"

רטט אחז בנוכחים.

„א—ח—ת!"

קול הנפץ הטביע את המלה ה־אחרונה. לרגע נרעדה האדמה.

ואז חזרה הדממה.

המקום, בו עמדה אך זה עתה המפלצת, נשאר ריק.

* * *

פגישתם השלי־שית של הרמטכ־כ"לים נתקיימה מ־חוץ לקאהיר אשר לפני ארמון זעפ־ראן. האורחים עגודי העיטורים לא הרגישו עצמם בנוח. הם ניחשו את כוונתו של הדיקטטור המצרי. אחרי שהשיחות הראשונות לא גרמו כמעט לשום התקדמות, גילה לעולם הערבי את קיום הכינוס. עתה האזינו מיליונים למשא־ומתן המשודר, ראו מיליונים את פני הקציניס ברשת הטלוויזיה המר־חבית. צלאח־א־דין האמין, כנראה, שלחץ המיליונים יזיז את אורחיו.

„אחים בני ערב," פתח הגבר השחרחר, נמוך־המצח ולוהט ה־מבט, את הישיבה המשודרת. „לפני תשע מאות שנה פלשו ה־פראנקים אל מולדתנו, רצחו ו־שרפו וחמסו וקרעו את ארצנו לבתרים. מאה שנה ישבו בעיר הקדושה. מי עזר להם, בני ערב? מן נתן להם את הכוח להדביר את כובשי העולם, את זרע מוחמד, עומר וחאלד? אחי, מתוכנו קמו בוגדים שלחמו איש ברעהו, אמי־רים שכרתו ברית עם הפולש הזר נגד אחיהם. אולם כאשר קם שליח הגורל, אל־מאליק אל־נאצור אל־שולטאן צלאח אל־דין, ואיחד את עמנו בכוח החרב, הקיאה מולדתנו את הרעל הפראנקי מתוכה.

אחים, בני ערב, האם מוטל עלינו שוב לאחד את ארצות בני ערב בדם ואש? זה 17 שנה ביתרו הציונים את עולמנו לשניים. מה נותן להם את הכוח להדביר את זרע צלאה־אל־דין? אתם, בני ערב, ממשלותיכם ונסיכיכם. האם לא אחד הלם לבבותיכם בדמשק ובחר־טום, במוסול ובבנגאזי? בשמכם, אחים ערבים, אני פונה אל אורחי, מפקדי צבאותיכם המהוללים, ב־שאלה המנקרת במוחכם: האם מו־כנים אתם לאחד סוף סוף את צבאותינו תחת מפקד אחד, תחת דגל אחד, דגל הסהר?"

הרמטכ"לים ישבו מדוכאים. הם, בני המעמד האצילי ששלט במרחב מזה דורות, שנאו בלבם את ההר־פתקן הכורדי, שביקש לערער את יסודות המשטר בו עלו לגדולה. למעשה העמידם לפני הברירה: להיכנע לו, או לעמוד מול הת־קוממות המחתרת האיובית במו־לדתם.

הרמטכ"ל העיראקי היה הראשון שנאלץ להגיב. הוא היה גבר בגיל העמידה, שנשא על פניו את צלקות פצעיו מימי הסיבוב השלישי. „הממם," אמר. „רחשי ליבם של בני עמנו, בכל רחבי המרחב, הוא יסוד מדיניותה המוצהרת של ממשלתי. נשקול את הצעת הוד מעלתו, הנשיא המכובד של מצ־ריים, בכובד־ראש ובאהדה עמו־קה."

הרמטכ"ל הסורי שלח בו מבט של הכרת־תודה. „גיבורי האיסלאם מאז ימי הנביא קמים לעיני רו־חנו. נבקש דרכים ונחפש פתרו־גות לבעיות המכאיבות של הדור. בעזרת אללה הרחמן והרחום..."

איש לא שמע את המשך ה־משפט, אם אמנם נמשך. רעם אדיר, כדבר אללה ביום הדין, החריש את האוזניים. האורות כבו. האדמה רעדה, גל חום אדיר הצ־ליף על הפנים. הקיר הקדמי של הארמון התמוטט. ומעבר לנהר, במרכז העיר, מרחק של שלושה, ארבעה קילומטרים, עלתה לאיטה פיטריה אדומה שהאירה את ה־רחבה באור מוזר.

„פצצה אטומית," נפלטו המלים מפי העיראקי, שביקר לפני תריסר שנים בתמרונים האטומיים האח־רונים של הצבא האמריקאי.

„אל יאהוד," נאנק הסורי, מוכה הלם.

* * *

הראשון שהת־אושש היה האיובי. הוא זינק אל בין אורחיו, חטף את המיקרופון ופנה לעבר הפיטריה הבוהקת. אור גדול נדלק בעיניו, רגש פראי עיוות את פניו. „בני ערב!" בעק בקול צרוד אל תוך המכשיר, „הציוני החליט במקומנו. בשם אללה ה־נוקם, בשם הכבוד הערבי, על החורבות העשנות של בירת ערב, אני מכריז על הקמת המדינה ה־ערבית הגדולה והמאוחדת, מחופי מארוקו ועד הרי פרס, ממעיינות הנילוס עד מעיינות הפרת. תעש אל־דאולה אל־ערביה אל־כובראה!"

הוא תחב את המכשיר לידי ה־עיראקי ההמום. הגנרל הקשיש הזדקף. „בשם הצבא העיראקי־לשעבר: תחי מדינת ערב המאו־חדת!"

„בשם צבא הרפובליקה הסורית לשעבר: יחי צבא האחדות הער־בית!"

„בשם צבא מארוקו: יחי מפק־דנו, אל־זעים צלאח־אל־דין אל־איובי אל־תאני!"

„בשם צבא תימן... בשם אללה והצבא הסעודי... בשם צבא לבנון בשם צבא סודאן... בשם הצבא המלכותי הלובי... בשם כוחות טו־ניסיה... בשם חילות אלג'יריה..."

הכורדי הרים את ידו. לעיני המיליונים קפאו פניו. קולו, שעוד לפני רגע חבש להבות, היה עתה שקט ומתכתי: „אחי, אזרחי ה־מדינה הערבית הגדולה, עת מלחמה היא. נקבץ את כוחנו לאגרוף אחד. אני מכריז על משטר צבאי ב־רחבי המדינה. הנהגת ארגון ה־איובים בכל הארץ תיטול לידיה את השלטון בתוקף מיידי, עד להודעה חדשה. ראשי המטות של הצבאות יחזרו מיד למפקדותיהם. להתראות בירושלים המשוחררת! החפשית, בעזרת ישו אדוננו..."

מחסני דניש · רהיטים סוג ב' · 3 תכניות תשלומים · אספקה מידית

רהיטים בהסכון עד 50%

דניש קרית־אריה

● ספה שבדית עם ארגז לכלי מיטה.
עכשיו במחיר —.9,500 ל"י

● מערכת ישיבה דגם 44 בבד קטיפה, מורכבת מספה תלת־מושבית, דו־מושבית + כורסא.
עכשיו במחיר —.49,900 ל"י

● מערכת ישיבה דגם 360 מסגרת בייץ חום עם כריות בבד קורדרוי חום.
עכשיו במחיר —.62,500 ל"י

● שולחן אוכל דגם 68, אובלי בגודל 90×135 + שתי הגדלות, בצבע פוליסנדר. עקב פגמים קלים.
עכשיו במחיר —.7,900 ל"י

● מיטות דגם 101 בעץ אורן טבעי ובבייץ חום בגודל 140×190.
עכשיו במחיר —.8,500 ל"י

● מיטה כפולה בצבע לבן 140×190 ס"מ.
עכשיו במחיר —.5,950 ל"י

● מערכת ישיבה בעיצוב איטלקי דגם KAMO, מיוצרת ע"י תעשיות דניש לפי ידע איטלקי, מרופדת בבד קטיפה.
עכשיו במחיר —.49,500 ל"י

● מזנון דגם מעץ אלון דגם HAMNEL, בגודל 160×240 ס"מ.
עכשיו במחיר —.38,790 ל"י

● שולחנות קפה מעץ אורן בגודל 70×120.
עכשיו במחיר —.4,970 ל"י

● שולחנות טלפון מעץ טיק.
עכשיו במחיר —.2,995 ל"י

דניש כללי

● יחידה לסטריאו בגודל 120 ס"מ אורך בצבע לבן.
עכשיו במחיר —.6,700 ל"י

● שולחן טלוויזיה דגם אוסלו מעץ אלון ובבייץ פו־ליסנדר.
עכשיו בהנחה של 20%

● כסאות אוכל משבדיה דגם CLIPPER בצבעים אדום, לבן, ירוק.
עכשיו במחיר —.1,990 כל אחד

● מזנון דגם 3M בעץ פוליסנדר, אלון וחום. עקב פגמים קלים.
עכשיו במחיר —.28,500 ל"י

● מערכת ישיבה דגם טו־רנטו, מורכבת מספה תלת־מושבית + דו־מושבית וכור־סא, הנפתחת למיטת שינה כפולה.
עכשיו במחיר —.68,100 ל"י

מחסני דניש
פתח־תקוה, קרית אריה רח' אפעל 18
חיפה, כביש עכו־חיפה
מול צומת קרית אתא, בנין 3
ירושלים, רח' ירמיהו 19, רוממה
באר שבע, רח' החלוץ 124

אברהם גינדי

יעניק למלכת המים 80'

הנחה של

100,000 ל"י

לקניית דירה באחד מהבניינים שהוא בונה בראשון־לציון, פתח־תיקווה, רחובות, רמת־השרון ותל־אביב.

אברהם גינדי בונה דירות שאושים אוהבים

להתאבד? לעולם לא!

(המשך מעמוד 71)

ומכל הרע המצוי בעולם שבו אנו חיים. איך יכול להיות שאדם כזה יטיף להתאבדות?

השקר בולט גם מתוך העלילה, כאילו ששלית בן־יהודה הדריך את מנהיג המתאבדים בגויאנה. לא רק שלבן־יהודה מעולם לא היה קשר עם ג'ונס, אלא שבמשך תשע שנים הוא נמצא בארץ ברציפות. אפשר לבדוק את זה גם לפי הרישומים במשרד־הפנים. לא היתה לו אפילו האפשרות להיפגש עם ג'ונס.

אנו העברים הישראליים מהווים נצר לבני־ישראל, שברחו מפני הרומאים לחבש, ומשם התפזרו ב־אפריקה. אבותינו הגיעו לאמריקה כעבדים, ולא אפשרו להם לשמור על מסורתם. אך הידיעה שאנחנו עברים ישראליים עברה במישפ־חותינו מדור לדור, למרות ש־אולצנו להירשם כנוצרים.

בגיל קטן כבר גילו לי הורי שאני עברי. כשגדלתי, הקמתי ב־שיקאגו את מרכז־העברים־הישר־אלים, ובאמצעותו חידשו האחים את הקשר ביניהם. יש לנו כיום קשר עם כ־20 אלף עברים־ישרא־ליים ברחבי ארצות־הברית. באר־צות־הברית יש לנו גם קשרים עם אירגוני־שחורים. הכומר ג'סי ג'ק־סון, שביקר לא מזמן בארץ, הוא אוהד שלנו.

להשתלט על המדינה

כ**אן אנחנו** רוצים לחזור ל־מקורות. אנחנו מאמינים ב־תנ"ך ומקיימים את כל המיצוות המוזכרות בו. בתלמוד אנחנו לא מכירים. לפי הבנתנו התלמוד מכיל פירושים על פירושים, המרחיקים את בני־ישראל ממקורותיהם. תחת זאת אנחנו מקפידים על צימחונות וצמים בשבתות כדי להבריא מה־זיהום, ולחיות חיים־ארוכים.

בגלל הייחוד שלנו החלו להת־נכל לנו. אנחנו מאמינים בשיוויון בין בני־האדם. כל אחד שמוכן לקבל את עקרונות האמונה שלנו, ושמוכן לחיות על פיהם יכול להצ־טרף אלינו. ודווקא בגלל זה רואים בנו סכנה ומעלילים עלינו עלילות.

אחת העלילות סיפרה על מיקרה מוות של אחד מאחינו, שאירע לפני שמונה שנים. למרות שה־מישטרה חקרה אז את המיקרה ו־קבעה מה שקבעה, גדליה טוען היום שהאיש נרצח על־ידי אחד האחים, לפי הוראה של שליח בן־יהודה. אני מוכן שהמישטרה תח־קור מחדש את הכל, כדי להוכיח שאנחנו נקיים.

האשימו אותנו גם בתמותה גבוהה של תינוקות ובקבורתם ב־מקומות סודיים. הילידות שלנו מבוצעות על־ידי מיילדות מקרב האחיות. הן עושות את תפקידן במסירות ואין שום תמותה. כאשר יש אישהו סיבוך, אנחנו שולחים את האם לבית־חולים סורוקה ב־באר־שבע. את מתנו אנחנו קוברים במקום נפרד, שהוקצה לנו מטעם העיריה. איזה סיבה יש לנו לקבור במקום אחר?

העלילה הגרועה ביותר היא ש־אנחנו נזעזים ורוצים להשתלט על המדינה. איך אנחנו יכולים להיות גזענים, אם אנחנו מוכנים לקבל אלינו כל מי שרק רוצה? ומדוע שנרצה להשתלט על המדינה? איזו שטות זו? אנחנו רוצים לח־יות בשלום ובצדק עם כל בני־יש־ראל. אם רצינו לגרום בעיות, היי־נו יכולים לעשות זאת בארצות־הברית. שם היינו אזרחים שווי־זכויות. כאן לא מכירים בנו וחיי־נו קשים. ולמרות זאת עלינו אר־צה. הסיבה היחידה היא, שאנחנו מאמינים באל עליון ורואים בארץ הזאת ארץ קדושה. אין לנו דבר נגד המדינה ואנחנו רוצים לחיות בה חיי צדק ואמת.

עד אן דבריו של בן־עמי בן־ישראל.

מאז שהגיעו ראשוני הכו־שים העבריים לארץ, לפני יותר מ־11 שנה, עברו עליהם תלאות רבות. תחילה לא האמין הפקיד בנמל־התעופה בן־גוריון למישמע אוז־ניו, כאשר קבוצה של שחורי־עור פנתה אליו ואמרה: „אנחנו עב־רים־ישראליים. באנו לעלות ולהת־יישב בארץ." אולם מה שנשמע תחילה כבדיחה, הפך עובדה קיי־מת. למרות שדרכי־הכניסה לארץ נסגרו בפניהם, המשיכו בני הכת לזרום לארץ בדרכים משלהם. ה־קשיים שהוערמו על דרכם והגי־יונות לגרשם ניכשלו.

בלית־ברירה אישר לבסוף מיש־רד־הפנים את השכרתן של כמה דירות עמידר בשכונת הניצחון ב־דימונה, לבני הכת. שם הקימו את מרכזם. מאוחר יותר עברו גם לערד ולמיצפה־רמון. אולם בשל עלייתם של כושים עבריים נוס־פים הלכה וגדלה הצפיפות בקיר־בם. כיום הם חיים בקבוצות של יותר מעשרים איש בדירה. הצפי־פות הנוראה, שהפכה את שיכוני־הם למעין גטו, פגעה גם בשכניהם הישראלים. אלה התריעו על ה־סכנות הצפויות ממצב בלתי־נסבל זה. אולם במישרד־הפנים היו דוו־קא מרוצים מכך. הצמרת הדתית של המישרד סברה, כי תת־תנאים יעודדו את הכושים לעזוב את ה־ארץ. הובטח גם כרטיס־טיסה חי־נם לכל אחד מאנשי הכת שיהיה מוכן לצאת.

הכושים העבריים עלו לכותרות דווקא אחרי שנראה היה, כאילו נמצא פיתרון לבעייתם. לפני חוד־שיים נודע, כי ועדה מייוחדת, ב־ראשותו של יושב־ראש ועדת־חוקה, חוק־ומישפט של הכנסת, ח"כ דויד גלס מהמפד"ל, המליצה על הקמת ישוב נפרד עבור בני הכת. הוועדה, שהוקמה לבדיקת דרכי הטיפול בכושים־העבריים, הצביעה על איזור רמת־חובב בנ־גב כעל מקום ישוב המייועד ל־2500 חברי הכת השוהים בארץ.

הוועדה אמנם החליטה, כי מעתה והלאה יוקפד על־כך ש־כושים־עבריים נוספים לא ייכנסו לתחומי המדינה, אך ההחלטה להשאיר בארץ את אלה שכבר נמצאים בה עוררה התנגדות עזה. גם גלס לא הסתיר את דעתו, כי היה עדיף לגרש את בני הכת מה־ארץ, אך „גירוש זה יעורר דעת־קהל שלילית ביותר בעולם, ב־מימדים שקשה להעריכם מראש."

הוועדה הציבורית למען סילוק כת הכושים העבריים הוא הגוף שהתייצב בראש המאבק נגד מס־קנות ועדת גלס. יושב־ראש הוו־עד, שכל חבריו הם תושבי ערד, הוא דויד מימון, ראש־לישכת־העבודה במחוז־הדרום. יחד עמו נמצאים בוועד אלקנה אייזנברג, מהנדס מכונות במיפעלי ים־המלח, עמית קרני, מהנדס ובעל מישרד־הנדסה פרטי, אסתר ניצן, מנהלת מכון וונ"ס בערד, ושרגא פסח, מו־רה לתנ"ך ולהיסטוריה.

„אנחנו איננו מאמינים להצה־רות האחרונות של מנהיגי הכו־שים־העבריים". אומר חבר־הוועד, אלקנה אייזנברג. „אנחנו עדיין זוכרים שהם הצהירו בעבר, כי הם היהודים האמיתיים וכי אנחנו אי־נגו יהודים. בשיחות עם חברי הוועד הם התבטאו בפירוש, כי הם באו לכאן כדי לסלק אותנו ולר־שת את הארץ. גם גדליה, שכיום אנחנו מסייעים לו, סיפר לנו שאלה הן הכוונות של הכת.

„לכן אנחנו סבורים שזהו גורם עויין, שאין להשלים עם נוכחותו בארץ. בני הכת מחנכים את יל־דיהם ברוח האמונה שלהם. הם מלמדים אותם שהארץ הזאת שיי־כת להם. כיום זו בעיה מצומצמת. אבל בעוד 20 שנה, כשהילדים האלה יגדלו וירצו להגשים את המטרות שאליהן חונכו, זאת תהיה בעיה רצינית.

„אנחנו גם איננו מתעלמים מן הכפייתיות ומן הפחד ששורר בק־רב הכושים־העבריים. הם נשלטים באופן אבסלוטי על־ידי מנהיגי הכת. מי שמנסה להתמודד, מועניש בצורה חמורה. במיסגרת המאבק שלנו נוכל לעזור גם להם ולשחרר אותם.

„לדעתנו זאת לא רק הבעיה של־נו, כשכניהם של הכושים־העבריים. זאת בעייה של המדינה כולה. ה־מימסד במדינה איננו יודע כיצד לטפל בהם. הם מהווים מעין מדי־נה בתוך מדינה. השילטונות עומ־דים נבוכים מול התופעה הזאת. ישנו גם הגורם של דעת־הקהל. מפחדים לגעת בהם, כדי שלא יגידו שאנחנו גזענים. אבל דווקא מסקנות ועדת גלס יובילו לכך.

האחות אביגיל
חיים שיוויוניים

אם נושיב אותם ביישוב נפרד, יגי־דו שאנחנו מקימים גטאות או מחנות פליטים לכושים.

„ועדת גלס גם המליצה להעניק להם במשך הזמן תעודות־זהות ישראליות. זאת היא השטות הגדו־לה ביותר. כאשר הם יהיו אזרחים ישראלים, הם יוכלו לחזור ולהת־יישב היכן שהם רוצים. בשום אר־פן לא נוכל למנוע מהם להישאר ביישוב שהוקם להם. הם יהיו הרי אזרחים שווי־זכויות. או שאולי וע־דת גלס חשבה שהם יהיו אזרחים סוג ב', שלהם יהיה מותר לגור רק במקום מסויים? לכן אנחנו סבורים שיש לקעקע את המסקנות של הוועדה הזאת."

ישנם גם כאלה היוצאים להגנ־תם של הכושים העבריים. מישפ־חת מטמור מערד, פירסמה בעיתון מקומי חוות־דעת אחרת על בני הכת. „נכון שחלק מהשכנים הביעו לפנינו את דאגתם על השכונות עם הכושים־העבריים," כתבה ה־מישפחה, החיה בשכונות עם בני הכת. „אך הבהרנו להם שלנו לא מפריעה נוכחותם, ולא מפריעים מעשיהם ומינהגיהם. מעל לכל נר־אה לנו שכל 'הדאגה' הזאת מהו־לה בלא מעט גזענות, שלא מתאי־מה לבני תרבותנו ומעל לכל — ליהודים."

יוסי חיימן
(כתבה ראשונה בסידרה)

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת
טלפון 227117, 772118

פיתוח אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אבן־שושנלסקי)

התאמני בביתך!

האימון בהדרכה אישית לנשים, גברים וניער

לקבלת פרטים מלאים כתוב עוד היום וציין כתובתך:

צ'יקו רוז
ת.ד. 11117 תל־אביב
מיקוד 61 110

גזור ושמור

מידע
העתון שלנו בארה"ב

כגליונו החדש של מידע (מס' 10)

- מפצחי הגרעינים — עיראק, לוב, ישראל.
- הסכם השלום — חתימה ללא כיסוי?!
- צ'ארלי ביטון — איש השכונות.
- אקדמאים ישראליים — לאן?
- שרשיו של עם — בית התפוצות.
- סקירת ארועי החודש / קטעי עתונות.
- לילות אמריקה / על אנשים וארועים.
- דף תרבות — ספרות /שירה / אמנות.
- שפה אחרת — מדור באנגלית.

— — ועוד מבחר כתבות ומדורים — —

עורך ומו"ל: רוני צפריר 5038—649 (215)

לכבוד „מידע"
"Maida", P.O.Box 833 Havertown Pa. 19083
ברצוני לחתום על „מידע". מצ"ב המחאה/מזומן ע"ס 10 דולאר מגוי שנתי.
שם משפחה ..... שם פרטי .....
כתובת ..... מיקוד .....
גזור — ושלח

נמר של עיר

„קונטקט" בין צאצאי הנרצח לצאצאי הרוצח ✶

על זיקת המקום של חלוץ ספרותי ✶ הגברת המשטה

בתרבות האמריקאית ✶ הקוצים של קרקאור

תולעי תרבות

חמלניצקי ושות'

כנראה שהאימרה היהודית העממית לא מאהבת מרדכי — אלא משינאת המן חזקה עשרת מונים מאשר זכור את אשר עשה לך עמלק! והראיה, חוברת בשם קונטקט, בהוצאת הוועד הציבורי למען שיתוף פעולה בין יהודים ואוקראינים, שראתה אור באחרונה בעברית.

שינאת ברית־המועצות העבירה על דעתם כמה מקורבנות הקומוניזם הרוסי, שהגיעו ארצה. והללו נימנים על מייסדי אגודה זו. הבולטים ברשימה זו הינם: **גורדה ירין, אדוארד קוזניצוב, רייזה פיטנינק, בוריס פנסון, יורי מילוסלבסקי** ועוד כחצי תריסר „אינטלקטואלים" סובייטיים לשעבר.

חוברת זו מלמדת, כי „הגולה האוקראינית מונה כשביבות 2 מיליון נפש ה־איבות. רשימה זו של „פאטריוט" אוקראיני מסתיימת בפאתוס סכריני: „**גם את תחיי פעם כמו ישראל, הו אוקראינה שלי — נשמע קולה של לסיה אוקראינקה, ואת תקומי שוב כשם ישראל קמה...**"

יהודי־אוקראיני אחר, **אלכסנדר פרידמן**, מציג עמדה אחרת, הטוענת „**אדם המוען כי כל האוקראינים אנטי־שמים, שכל היהודים הם פוחדים נכזים ורמאים — הוא גזעני...**" ומחבר אחר בחוברת זו, אנונימי, קובע בסוף מאמרו כי „פוגרום היא מילה רוסית והיא מסמלת מוצר מיוצרת רוסית."

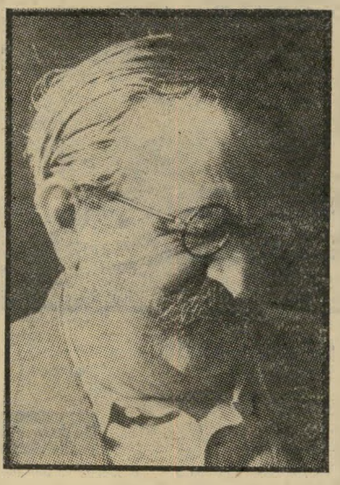
רצונם של יורשי **בוגדן חמלניצקי** ושות' להיות שותפים ליהודים מעורר בחילה. מעוררי בחילה גדולה יותר הם המוסדות הישראליים, שמצאו לנכון לתמוך במחברי קונטקט, התומכים באלופי־העולם באנטי־שמיות, אותם שילמדו את הנאצים פרק בהילכות אנטי־שמיות, וגם את הרוסים.

כאשר ניסה סופר עולה מרוסיה לשכנעני בצידקת עניינם של האוקראינים, אמרתי לו שאם בכוונתו להמשיך ולחיות במדינת־ישראל, מוטב לו שידאג לפלסטינים מאשר ידאג לאוקראינים, שמעודם לא היטיבו עם היהודים, וספק אם יטיבו עימם אי־פעם.

עיון

ברש

מעלה אחת טובה ישנה בכך שאוניברסיטות מזינות חוקרים בספרות: היא עובדה שמפעם לפעם, בשל כללי־משחק אקדמיים, חושפים אותם חוקרים מחדש סופרים מן העבר. בספר חזיון חולות ו־

אשר ברש
הפימפוז האקדמי מפיל חללים

יריכתי עולם חושף **נפתלי טוקר**, המכונה באנגלית N. H. Tucker את עור־למו של הסופר **אשר ברש**".

הנחת־יסוד של טוקר היא, בלשונו: „**אפשרות התארגנותם של הסיפורים על**

* נפתלי טוקר — חזיון חולות ויריכתי עולם, על זיקת המקום והזמן בסיפורי אשר ברש; הוצאת מסדה; 244 עמודים (כריכה רכה).

פי מצע של נוסחים וזמנים." כאשר ברש כותב על ילדותו שבגולה, הנופים הינם גלותיים, וכאשר הוא כותב על נופי חייו בארץ־ישראל, הרי שהנופים הינם ארץ־ישראליים. דוגמה מצויה בהתייחסותו של טוקר לסיפור עד יסוד של ברש, שבו הוא מתאר את חורבנה של ירושלים ב־ידי קלגסי רומי: „**הקיומיות הרופפת מוטעמת ביתר שאת כאשר מצטרפים לכך משברי־אמון פנימיים. תחילה בפרץ שנבע בין שימעון בר־גיורא שדרש בקיאות מופלגת והכנות בסתר מיגיעות לקראת המאבק עם הרומאים, לבין יוחנן איש ההלומות התחבולות. זה היה ראשית הפילוג ביניהם, שנעשה אחר כך פולמוס גדול והיה אחת התקלות הכבדות לעם הלוחם נואש לחירותו.**"

בדומה למחקרים רבים אחרים, הנערכים בספרות העברית בשנים האחרונות, הרי שמיקבץ חלק מכותרות סיפורו זה של טוקר מעורר דחייה וגיחוך. כוונתי לכותרות בנוסח: „תקבולת ניגודים בין שני חלקי סיפור"; „תבניות אנאלוגיות במהפכיהן האירוניים"; „מוסריות בתהפוכותיה כמגלמת משמעות כוללת"; „נדידת הגורם כגורם מתבנת"; „הנדידה כמצע מתחייב אך בלתי מתפרט"; „שיבוץ של יחידות בעלות תכולה סמלית".

מכיוון שאין בכוונת מדור זה לייגע את אוהבי הספרות העברית, הרי שמומלץ לה־אלה להתעלם מכל ענייני „הגורם כגורם מתבנת" ו„שיבוצן של יחידות בעלות תכולה סמלית" ולהתחיל בעיון בחלק השלישי במחקרו של הטוקר, הנושא את הכותרת „סיפורי ארץ־ישראל". שם הציליח המחבר לשחרר עצמו מהפימפוז האקדמי המפיל חללי־מילים עד אין־ספור, בשני החלקים הראשונים, המשעממים עד מוות. אילו היה אשר ברש הסופר בחיים ואילו היה קורא את שני החלקים הראשונים, אין ספק שהיה ממיר את עיסוקו ביגיע כפיים, כדי שלא יעשה למחייתו מהספרות.

כיום, ממרחק השנים, אין כמעט ספק בכך, שהכוח היותר גדול ובעל העוצמה שבסיפורי ברש, אינו בפרקי הגלות שבסיפוריו, אלא בסיפורי ארץ־ישראל שלו. אלה רישומי תולדות הארץ, תוך שימוש במפתחות לשמות הנפשות־הפועלות בתהליך ההתיישבות היהודית בארץ. ברש, שעלה ארצה בשנת 1914, השתמש בסיפוריו כחומר־גלם של תולדות ההתיישבות הציונית, תוך שהביא כרונולוגיה של התקופה.

החלק השלישי במחקרו של טוקר הוא ענייני ובעל ערך. אלא שתחת ליצור מונוגרפיה מרתקת, שתיבנה את המקבילות בין הסופר, הסיפורים והמציאות ההיסטורית, מיסמס את העניין בין ניסוחים שנועדו לספק את רצון הפרופסורים באוניברסיטה שבה הוא פועל.

ניתוח סיפורים כאיש וביתו נימחז, שהם ממיטבו של ברש, מייצגים את החמצתו של טוקר בחישוף ברש בפני הדור החדש שלא ידעו. איש וביתו נימחז הוא סיפורו של **בוריס קדם**, שעלה ארצה לפני בניית הבית הראשון בתל־אביב (אחוזת־בית) ושעבר הרפתקות, עלילות ופגעים רבים בימי התורכים, בימי המילחמה ולאחריה. סיפור החובק תקופה של רבע מאה, באיכות ספרותית מעולה. גם ניתוח בעיר נצורה הוא החמצה, שאינה נופלת מזו של איש וביתו נימחז. כאן מתמודד ברש עם דמויות כשל **יוסף חיים ברנר, ברל כצנלסון, א"ד גורדון** — נושא ההופך בידיו של טוקר למאומה.

אם הטוקר היה מקדיש לגלריה היסטורית מופלאה זו אותו שטח דפוס שהקדיש, מסיבות דתיות השמורות עמו, להשוואת נרותיה של אמו של ביאליק לנרותיו ולמשקפיו שלו בגלות, הרי שהיה הופך את סיפרו זה למיסמך תרבותי מרגש.

כנראה שגם לצורך כתיבת מחקר ספרותי, או מונוגרפיה מחקרית על סופר מת, נדרש המחבר לכישרון מה. נפתלי טוקר נתגלה כנטול כישרון זה, והתוצאה — המשך לשחיקת ערכו של אשר ברש כסופר.

תרגום

דידיון

מסתבר כי אופנות חולפות ונעלמות בתרבות האמריקאית מצליחות להסתנן לתרבות הישראלית. אופנה תורנית כזו

ג'ואן דידיון
גיבוב מילים

היא הגברת **ג'ואן דידיון**, שגיבוב מילותיה תחת הכותרת ספר של תפילה פשוטה * ראה אור בימים אלה.

למרות שהגברת דידיון משטה בתרבות האמריקאים מזה שנתיים, וזוכה לביקורות מעולות, הרי שלא ברור כלל מדוע נכתב הספר הזה ומדוע תורגם. זהו ניסיון של גברת אמריקאית ליצור גברת אמריקאית, כפי ש**מכס פריש** השווייצי ייצר בכמה מספריו. אלא שהאל לא חנן את המחברת בכישרונותיו של פריש: הניכור שבדמותה של שרלוט אינו ניכור, הגירושים אינם גירושים והסרטן הוא עקרב.

הגברת דידיון סובלת כנראה, בלילות המקדימים לבקרים שבהם היא משכימה לכתוב, ממוסר־כליות על מצבה של אר־

* ג'ואן דידיון — ספר של תפילה פשוטה; עברית: אביבה גור; עורך אהוד בן־עזר; הוצאת ספרית פועלים; 218 עמודים (כריכה רכה).

(המשך מעמוד 75)

צות־הברית בדרום־אמריקה. היאי מקדישה לכך הירהורים שטוחים, באליבי של ספרות. בדומה לסדרות־מתח אמריקאיות החפצות להחניף לקהל יהודי, והמזכירות את הש"ב הישראלי, הרי שהגברת דידיון נעזרת בשירותיו של גנרל ישראלי וב־סיסמות שמאליות של נוער יהודי בארצה, כדי לרצות את כל גווני הקשת האמריקאית.

פנים חדשות

דורית

הגברת א. דורית היא משוררת צעירה שאינה מחדשת. כמעט דבר, ופוסעת בביטחה רבה במשעולי השירה שאותם דרכה עבורה המשוררת **יונה וולך**. קובץ שראה אור באחרונה, תחת הכותרת צל ארוך רשום בגיד *, חושף את מעלותיה וחסרונותיה של הגב' דורית. חסרונה, כאמור, הוא דבקותה הרבה במסורת אותה שיכללה יונה וולך בשירה העברית.

הפתעה נעימה שהביאה דורית הם חמישה סיפורים ניסיוניים, שהראשון בהם כשם הקובץ, השני הכנות פאול לחתונה, השלישי סידורים קפדניים, הרביעי ויהי אור, ויהי חושך והאחרון הרפתקת קיץ. סיפוריה מציגים תרכיז רב־הבטחות ורב־כישרון למחברת, שאם תצליח להתגבר על מחלות־ילדות של כתיבה בסיגנון חדשני הזה, הרי שיהיה בכוח עטה להגיע לתוצאות ספרותיות ממשיות, העשויות להעמיד בצל את הגב' כהנא־כרמון בסיגנון הרומאן החדש.

הקפדתה של הגב' דורית בניסוחים, תיאורים ומצבים, ממחיש את כוונותיה הספרותיות בבהירות. יחד עם זאת, ערכה קפדנית היתה רק מעלה את ערך סיפוריה.

מדע בידיוני

לה־גוין

אורסולה לה־גוין, ילידת 1936, ש־הממה אשתקד את קוראי המדע הבידיוני (מד"ב) בעברית, בסיפרה המעולה מעבר לעלטה, עשתה זאת שוב בסיפרה המנוסל, שראה אור בימים אלה בעברית **.

לה־גוין, שחיברה עד כה 19 ספרי מד"ב, מתגוררת במדינת אורגון, ארצות־הברית, עם שלושת ילדיה. היא מלמדת היסטוריה באוניברסיטת פורטלנד, וזכתה בכל הפרסים של ספרות המד"ב. בסיפרה העלטה היא מציגה עולם־מחר מחריד. עולם של פיסיקה למען פוליטיקאים. עולם של שתי מעצמות־על, אנארס ויורס. עולם של מתיחות מתמדת ושל אחדות ושונוי. עולם של מימדים מדעיים מחד, ונחיתות חברתית מעמדית מאידך.

סיפורה של לה־גוין מתנהל כמטולטלת בין שתי מעצמות־העל הללו, בנוסח: „האדמה שלנו היא הירח שלהם; הירח שלנו היא האדמה שלהם..." בעולם רב־מדעי זה מתפתחת דמותו של הגיבור, אשר בוחן „מערכת של שווי־ערך מילוליים לסימולים המיוחדים של הפיסיקה של הזמניות..." וגיבור זה חי בעולם של ניסוחים, כמו: „כאשר שני גופות השוואפים להתאחד מאפסים את ההבע בשאיפתם, מבטלים את האני ומבטלים את הזמן..." עולם שבו מוגדר הפיסיקאי אלי־ברט איינשטיין במילים: „הוא כן כמה מאות שנים, אך יש בו רעיונות חדשניים בשבילנו..."

אלא שמתחת למעטה המדעי מסתתר טוטאליטריזם, המזכיר את המגעים הקיימים כיום בין המורת למערב, בנוסח: „וכך גילה שוק שלא רק דלק וכספית מעבירים הלוך ושוב בין שני העולמות המנותקים, ולא רק ספרים, כמו הספרים שהוא קורא בהם, אלא גם מיכתבים. מכתבים לרכושנים, לנתיני ממשלות המיוסדות על אי־שוויון של הכוח... האמנם מחליפים הם רעיונות עם אנשים חופשיים, ללא־תוקפנות, מרצונם החופשי?..." גם תנאי החיים אינם מן המעולים: „היה גם החדר הפרטי, קוץ מוסרי נוסף בכשרו. כתור ילד, אם ישנת לבדך בחדר בודד, פירושו של דבר היה שהטרידה את האחרים במעון עד שלא יכלו לשאת אותם..."

בעולמות רחוקים אלה יש ניצול של כל פרט, ונערך מיחזור מתמיד של הנוזל האפור בראש, כך שגיבור הסיפור „נרשם לקבוצה שעפקה בתרגילי בין־משוכ ובאימונים בגלי־מוח..." ושאר עיסוקים מוזרים של עולם המחר. הגיבור הוא מין פיסיקאי של העתיד, המנסה להתמודד עם כל יסודות הפיסיקה של היקום.

רעיון העובר כחוט מקשר ומוסרי בחלק מספרי המד"ב הוא סיפור ההתאנשות, ההתאהבות בין גבר ואשה, שממיטת אט

אורסולה לה־גוין
האדמה שלנו, היא הירח שלהם

אט את הפיסיקאי שבגיבור שווק לטאקוור. כדבריו: „כן. ההתקשרות. הסיכוי." או כלשון המחברת לה־גוין: „ובמשך הזמן התמחו איש בנפש רעותו. רעבונם המיני המשיך להתקיים בצורת תענוג להם; תשוקה לקירבה רוחנית חודשה מדי יום ביומו משום שבאה מדי יום על סיפוקה..."

לא רק האהבה היא חריג בעולם המחר של לה־גוין. בעולם זה מודבקות פיסות נייר, האומרות: „אם אתה אנארכיסט מדוע אתה עובד עם המימסד ובוגד בעקרון למען ובתקווה האדונית... הצטרף לשורות אחיך!... והנה מתגלה פרק המרידות של עולם המחר, כמעט בנוסח של חרמיניו ומאמיניו: „הגנרל האוורס, הנשיא, נמלט בריא ושלם במטוסו המשוריין המפורסם, אך כמה גנרלים חשובים פחות נתפסו ופורסו — ענש שהמסורת הבכירית כיברה על־פני הוצאה להורג..."

נסיבות הזמן מביאות לפרידת שני האוהבים. היא עובדת במיסגרת עבודה „למניעת הרעב..." והוא בעסקי הפיסיקה שלו, עד שבשעת־אמת שלו הוא מגיע לתחושה כי „הוא לא יעסוק בפיסיקה למען הפוליטיקאים..." ואז הוא מגלה תגליות בנוסח: „אנשי כדור־הארץ היו אימפריאליסטים של הרוח, בוני־חומות קנאים. אפילו איינשטיין, אבי התורה, חש מחוייבות להזהיר כי הפיסיקה שלו אינה חוסקת תחום אחר לבד מן התחום הפיסיקאלי, ואשוד לראותה במרמות על התחום הפילוסופי, או האתי..."

לא נפקד מקומו של הפרק הפטריוטי־חללי מסיפרה של לה־גוין: „תמצא כי נפש איתנה כפלדה, כאשר אימם מושל על המולדת... אך זה נפלא לראות איך האנשים מתלכדים כאשר הדגל נמצא בסכנה..." אלא שהגיבור, שווק, מצטרף למאבק המרידה של האיגודים־המקצועיים, המפגינים נגד „מסר־מילחמה, נגד עליית מחירי־המזון..."

זהו ספר שבו נמהלה חוכמה גדולה וידע רב של מחברת מעולה עם הת־פתחות הדרגתית של מתח, כאשר העלילה מתנהלת על שני מישורים שונים, וחבל לקלקל את המתח, בתיאור כל המתרחש. מהמעולים שבספרי המדע הבידיוני.

סמל זה, שנשכח מעט, כפי שנשכחו מרכיבים ומקדמים אחרים שהביאו העולים היקים מגרמניה, זכה באחרונה לעדנה, בעזרתו של **יורם בן־מאיר**, איש בית־ספר־שדה של הר־גילה. עדנה זו, במתכונת אלבומית תחת הכותרת כתר קוצים, מביאה את מיבחר רישומיו של ליאופולד קרקאור עם רשמיו של יורם בן־מאיר *.

מיזוג מופלא זה של רשם בחסד־עליון עם חובב טבע משוגע, מצטרף לעבודת דוקטוראט, או דמויית־דוקטוראט, על קוצים, נופים פראיים, ארץ־ישראל נוקשה ודוקרת, ויופי רב־מימדי ומיוחד במינו. זהו ספק אלבום ספק אנתולוגיה, ספק ספר מחקר, ספק ספר מופת ישראלי, המעיד על כל היפה והפראי שבתרבותנו.

רישום קוצים של ליאופולד קרקאור
עדנה חדשה בעזרתו של יורם בן־מאיר

שורשים

קרקאור

אחד מסמליה המופלאים של התרבות הישראלית במשך שנות דור הוא סידרת ציורי הקוצים של האדריכל והצייר הירי שלמי המעולה **ליאופולד קרקאור**.

* דורית — צל ארוך רשום בגיד; הוצאת עכשיו; 134 עמודים (כריכה רכה).

** אורסולה לה־גוין — המנושל: עב־רית: תמר עמית; הוצאת כתר; 275 עמודים (כריכה רכה).

בחטף

סרט אבידן־בידיוני * ה־I.Q.

המשקשק * האתיקה של זב"מ ויעל דיין

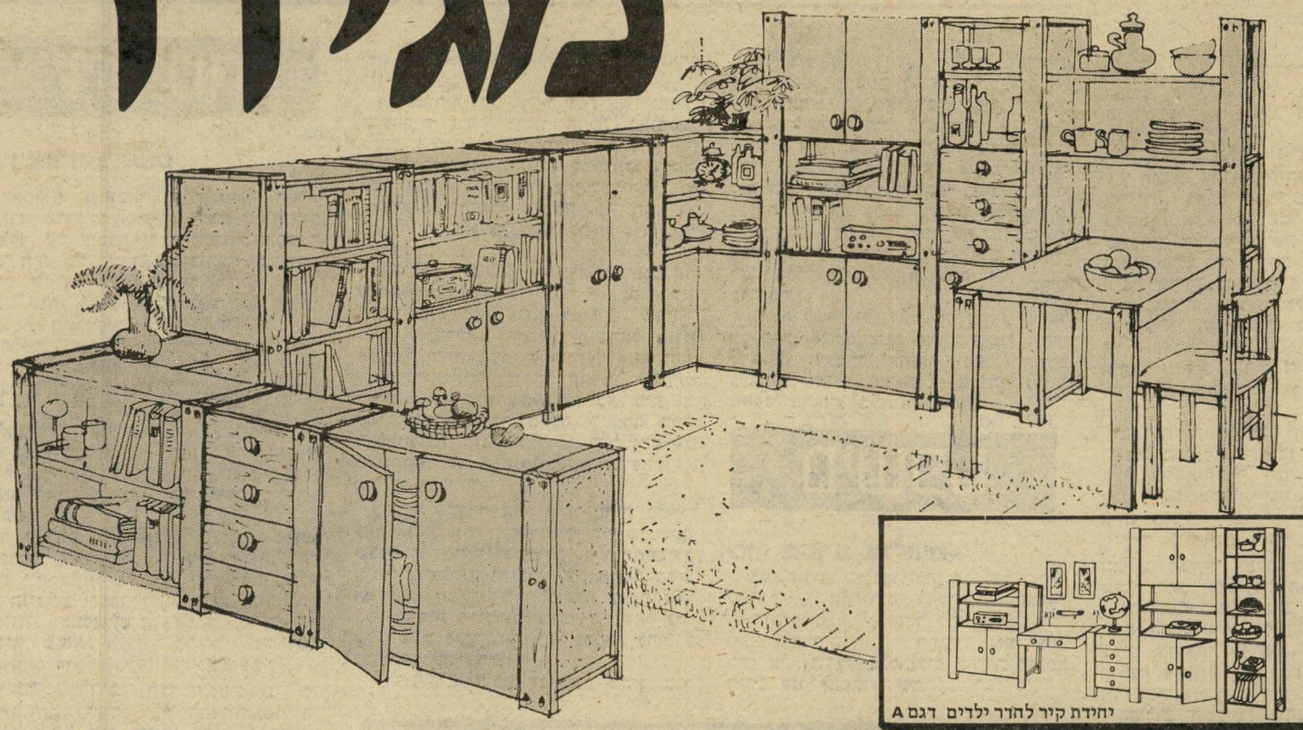
הבלשים של „עם עובד" *

●● המשורר/במאי **דויד אבידן** החליט לשנות במעט את תוכניותיו, ותחת תסריטו לרומאן מאת **אשר ברש** (ראה: עיון) הוא עומד להתחיל בקרוב בהכנות להסרטת סרט מדע־בידיוני רב פעלולים, המבוסס על שירו שדר מן העתיד ●● בפינתה בתוכנית משתיים עד ארבע שבהנחיית **מיכאל הנדלזלץ**, הביאה בלשנית־הסלנג־העברי **נתיבה בן־יהודה** את אחד מחידושי הסלנג המעולים של השנים האחרונות. היא ציטטה מפקד בצה"ל, שאמר במיסדר לאחד מחייליו: „ה־I.Q. שלך משקשק חופשי בקופסה..." ●● מעשה אונאה נעשה לפני כחודשיים, כאשר פירסמה הוצאת זמורה, ביתן מודן את סיפרה של העיתונאית **יעל־דיין־שיאון** שלושה שבועות של סתיו. מסתבר שההוצאה חסכה מהקורא את העובדה, שהספר ראה כבר אור בארצות־הברית. בסקירת הספרים של הניו־יורק טיימס הוא אף הוזכר (ב־24 בפברואר) ארבעה חודשים קודם הופעתו בעברית (ראה: גלופה). כנראה שאי־הצלחתו של הספר בארצות־הברית הביאה את המו"לים של הגב' דיין־שיאון בעברית להסתיר עובדה זו מפני הקורא הישראלי ●● אחרי הצלחה חסרת־תקדים של סידרת ספרי המדע־הבידיוני בהוצאת עם עובד, עוסקת הוצאה זו בהכנות לפירסום סידרה מקבילה, שתעסוק בספרות בלשית. עורכה של סידרה זו יהיה איש־הרדיו הירושלמי **אמנון אחי־נעמי** ●● באיגרת ששלח לנמר של נייר כתב הבלשן ד"ר **עידו אבינרי** את הדברים הבאים: „אם הכתבנית **זיווה שמיר** סבורה שלביאליק היתה פילגש, אולי היא בתו של ביאליק. ההוכחה: השימוש במילים „זיו" ו„שמיר" נפוץ אצל ביאליק, אלא אם כן היה שם הגב' מקודם זלדא שמיר על פאפיר. (מריחה על הנייר). אגב, המאמר התלמודי „מוציא ש"ז (שיכבת זרע) לבטלה" מתאים גם להתפרש כ„מוציא שמיר זיווה לבטלה", שהרי עיסוקה באונאניזם רוחני..."

THREE WEEKS IN OCTOBER, by Yaël Dayan. (Dell, $2.25.) The Yom Kippur War of 1973, seen through the eyes of an Israeli wife and hospital worker and of her husband, a casualty of an underground expedition into Egypt. A novel that, in the view of Benjamin DeMott, "accommodates truth of a sort hard to come by in the news dispatches." ■

יעל דיין כ„ניו־יורק טיימס"
המו"ל שכח לציין

מהיום הגידו - "מגידו"

יחידת קיר לחדר ילדים דגם A

יחידת קיר לחדר ילדים דגם B

יחידת קיר לחדר ילדים -דגם C

יחידת קיר לחדר ילדים - דגם D

זהו זה!
עכשיו כשתרצו רהיטים לחדר הילדים הכנסו ל"כל-גיל" והגידו "מגידו".

המוכר יציג בפניכם מערכת רהיטים מודולרית שהיא ממש יצירת מופת של נגריית גבעת ברנר, באיכות המעולה בעיצוב המרהיב בגימורים המושלמים ומה בעצם לא.
אז בקיצור, הגידו "מגידו" ותחסכו לכם הרבה זמן של ריצות בין חנויות בדיקות מוצרים וכו'.

כל גיל

מרכז תצוגה ומכירה: תל אביב, דיזנגוף 201
חיפה: כל-גיל, הרצל 32
ירושלים: ויסמן, תלפיות, דרך בית לחם 118

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק הביא בסידרה „זה קרה ב־1975" את הסיפור „הסיכוב החמישי" מאת אורי אבנרי, המתאר את המלחמה האטומית בין ישראל למצריים. (ראה עמודים 7—5 ואינרת העורך). כתבי־המשוטט של השבועון באירופה, עמוס קינן הביא כתבת־הווי מפאריס, תחת הכותרת „על חתולים ועל גבינה". העלאת המחזה „אלדו־ראדו" מאת יגאל מושינזון על קרשי התיאטרון „אהל" הביאו את צלם „העולם הזה" לפייר עם שחקני „אהל" ברחובות יפו ובעולם־התחתון, כדי להכין את הכתבה המצולמת „שרמן ישלם !".

כתבת־השער, לפני 25 שנה, מתייחסת למדור „קולנוע", שחשף לראשונה לישראלים את תהליך ייצור סרטי־ההנפשה (אני־מציה) בידי וולט דיסניי ואילפניו. הקיהה מיוחדת של כתבי־השבועון מחנה את מינהגי־האהבה והנישואין בישראל השניה, תחת הכותרת: „הכלה המכורה".

בשער הגיליון: עולם הקסמים של וולט דיסניי.

פתיחת הכנסת השלישית ✶ המעלות של יוסף שפרינצק

✶ חיים גורי והדימעה ✶ טבנקין והעלייה השנייה

„העולם הזה" 931
תאריך: 18.8.1955

הכנסת

אין צורך לצעוק

הכבאים, שהובאו מן הסמינר הארצי לכיבוי־שריפות המתקיים עתה בירושלים, שמרו על הסדר במסדרונות הכנסת °. לא היה כל צורך בשירותם המקצועי: שום שריפה לא התלקחה. להיפך, ירח־דבש מתוק ולבבי שרר בבית עם פתיחת הכנסת השלישית.

פלוגת השוטרים הצדיעה. גבר נמוך, לבוש מדי־החאקי של אמיר שדה־בוקר, נכנס: דויד בן־גוריון. המזנון התמלא. ידידים ותיקים לחצו איש את ידי רעהו — קומוניסט לאיש־הרות, ציוני־כללי ל־מפ״מי. האנשים שזה עתה גמרו להשמיץ איש את רעהו, והמתכוננים להמשיך בכך בעוד חודשיים, נהגו לפי שעה כידידים בנפש.

דקה לפני שעת־האפס רבתה התרועה בכניסה: חמישה־עשר ח״כי חרות, איש איש עם אשתו או בתו, ערכו את תהלוכת־הניצחון. חיש מהר קבעו את הטון במזנון ובמסדרונות. אמרה פולה בן־גוריון, שופעת פעילות כרגיל: „מה יש ? מה אתם עושים כל כך הרבה רעש ?"

ישר כידיים. הצד הלא־נעים של היום היה ביקורם של חברי־הכנסת הִ־שניה, אותם שלא נבחרו מחדש, ושהוזמנו במיוחד כדי לחזות בלוויית עצמם. הם הסתובבו כצללים. חבריהם המאושרים יותר ניסו לחייך לעומתם, כאילו לא קרה כלום. אפילו הרב מרדכי נורוק, שניהל כזקן חברי־הבית את הישיבה עד לבחִ־רתו של היושב־ראש יוסף שפרינצק, פרש על הטרגדיה צעיף של רחמים, וניפרד מ„החברים שנטשו את עבודת הכנסת..."

כאשר קם משה שרת להודיע על התִ־פטרות הממשלה, נזכרו אחדים לרא־שונה, שאומנם הוא מכהן עדיין כראש־הממשלה. עד אותו הרגע לא שם איש לב אליו: בן־גוריון היה השליט. אמרה אפִ־לו אשתו של ח״כ מחרות, ברחמנות: „מתייחסים אליו לא בסדר..."

פה ושם נעשה בחצי־לב ניסיון לעורר מחלוקת. אולם כל הסידורים היו בטוחים מראש: אחרי פתיחת הבית בנאום נשיא־המדינה, ניבחרו סגני־היושב־ראש (שמו־נה) וחברי הוועדה־המסדרת (23). הכל נעשה בחיוך. בכל זאת הבחינו חדי־המבט שמשהו השתנה בכנסת. עם עלייתם לגדֻ־לה של אנשי חרות, קיבל הבית צביון יותר פוליטי, פחות כלכלי מקודמו.

כסיעה שניה בגודלה הושבו אנשי חרות ליד מפא״י, במקומם של הציונִים־הכלליים. התלוצץ אריה בן־אליעזר הִ־שחרחר: „עכשיו אנחנו כבר כל כך קרובים עד שאין כבר צורך לצעוק. אפשר להשתמש ישר בידיים..."

ספורט

יציאת מצרים

המברק הבהול שנשלח לקאהיר כלל שאלה: האם לשחק נגד ישראל? התשובה שמיהרה לבוא היתה קצרה ונמרצת: לא! בדרך זו עלה בידי ישראל לנצח את מצריים זו הפעם השלישית מאז נוט־לות קבוצות ישראליות חלק במישחקים בינלאומיים.

ההיסטוריה של אי הופעת מצריים ל־מישחקים נגד ישראל החלה במוסקבה בשנת 1953. ישראל ומצריים ניכללו בין שמונה הקבוצות שהגיעו למישחקי הגמר, במיסגרת אליפות אירופה בכדורסל. ה־מישחקים התנהלו בשיטה בה היה על כל מדינה שהגיעה לגמר לשחק נגד שאר יריבותיה.

בבוקר השכם. הציפיה למיפגש ה־ישראלי־מצרי היתה רבה. אולם בעוד שניבחרת ישראל עלתה למיגרש, לא הוֹ־פיעו המצרים. ההימנון הישראלי נוגן וישראל זכתה בשתי נקודות ללא מישחק.

הפעם השניה בה לא הופיעו המצרים למישחק נגד ישראל היתה באליפות ה־סטודנטים שנערכה בשנה שעברה בבוֹ־דאפסט, בה שוב ניכללו ישראל ומצריים במישחקי־הגמר, ובהגיע מועד המישחק לא הופיעו המצרים.

בשבת שעברה חזר אותו מחזה בשלי־שית. באליפות הסאודנטים בסן־סבסטיאן שבספרד, פיזרו המצרים עלוני־תעמולה אנטי־ישראליים, והגבירו את המתח סביב המישחק. המישטרה הספרדית נקטה אמ־צעי זהירות מוגברים, מועד המישחק נִק־בע לשעת בוקר מוקדמת, במגמה להימנע מנוכחות קהל רב.

20 דקה. אולם לא היה צורך בכל אלה. בשעה היעודה הופיעה הנבחרת הישראלית, וחיכתה לנבחרת המצרית 20 דקה, כנהוג, ומשלא הופיעו פסק השופט ניצחון לישראל בלא מישחק.

אמר ד״ר פאול שליימר, נשיא הפד־רציה הבינלאומית לספורט אקדמי: המצ־רים הפרו בבירור את חוקי ספורט הסטו־דנטים, וייגקטו נגדם צעדים משמעתיים.

לעומתו טען ד״ר עבד אל־מונעם, כי ארצו שרוייה במצב מילחמה עם ישראל, לכן אסור להם לבוא עמה אף במגע ספורטיבי.

הודות לשתי נקודות אלה, זכתה ישראל במישחקי סן־סבסטיאן במקום השני, אחרי בראזיל, שצברה אותו מיספר נקודות כישראל, אולם בתחרות ביניהן ניצחן שחקני בראזיל בתוצאה 36:48.

משפט

כמו בסרט בלשים

שני זוגות ניכנסו לחנותו של צורף נצרתי — הבחורים בחליפה, הבחורות רעולות־פנים — וביקשו לקנות מטבעות־זהב. „אחרי החתונה," הסבירו, „אנו עוזִ־בים את ישראל ומסתננים לירדן, והכסף דרוש לנו להסתדר שם."

תחילה מאן באסם פרח הצורף. לבסוף הסכים, קיבל 100 ל״י כדמי־קדימה, קבע פגישה לאותו ערב בדירתו, להשלמת העיסקה.

אקדח נישוף לפתע. בשעה הקבו־עה הופיע אחד הבחורים ואיתו הארוסה הרעולה. באסם לא רצה לעסוק במסחר בנוכחות אשה, אך למראה אלפי הלירות שהבחור הוציא מכיסו, שינה את דעתו והביא 200 לירות זהב אנגליות.

אז, בדיוק כמו בסרטי שוטרים־וגנבים, שלף הבחור אקדח מול באסם המבוהל, והודיע כי הינו בלש של מישטרת־ישר־אל, וארוסתו היא שוטרת מחופשת. הזהב הוחרם, באסם הנבוך נאסר, והואשם במ־כירת מטבעות זהב, דבר האסור על פי החוק.

״בתחנת המישטרה הופיע אביו של באסם, מיכאיל פרח בן ה־80. טען הזקן בעל רעמת־הכסף, שהוריש את עיסקו לבנו: „המטבעות שייכות לי, בני גנב אותן ממני."

עוד מישפט ועוד מישפט. שופט השלום הגלילי יעקב בר־זאב קיבל את טענת האב, קנס את הבן ב־500 לירות, ופקד להחזיר את הזהב לזקן. אך הקאר־יירה המישפטית של הסוברייניטים היתה עדיין רחוקה מסיומה. התביעה הכללית הגישה עירעור בפני בית־המישפט המחוֹ־זי, וזכתה.

הסיבוב השלישי נוהל על־ידי גרשון צ׳רניאק, פרקליטו החיפאי של פרח, בפני בית־המישפט העליון. טען הוא: מיכאיל פרח אסף את מטבעותיו עוד מימי התור־כים, מעולם לא סחר בהן. החזקת זהב, לפי החוק, אינה עבירה. אם בנו גנב את הזהב וסחר בו, אין זו אשמת האב.

הפעם היה פסק־הדין סופי. שני שוט־רים חמושים החזירו את הזהב — שהצ־טמצם ביתתים ל־184 מטבעות־זהב, אל ביתו של פרח. הרי על־פי החוק אסור לאזרח לשאת עימו זהב, או לטלטלו.

אנשים

● חבר־הכנסת **ישראל גורי** אמר בכנסת, כי „ישנם אנשים הבוחרים מפני הכבוד — אך מסתכלים מפעם לפעם אחורנית כדי לראות אם הכבוד עדיין רודף אחריהם."

● המשורר **חיים** („ג׳ורי") **גורי**, בנו של הח״כ: „לעולם אל תאכל אבטיח בסכין ומזלג. אתה מאבד על־ידי כך 90% מהתענוג. אכול אבטיח פשוט, כשם ש־אוכלים אנחנו כשאנו לבדנו או בעתו־דות (מילואים). הרטב את מחצית הפנים ותן לעסיס האלוהי לזלוג מהסנטר על המכנסיים. אל תנגב את פיך לעולם במטפחת, נגבהו בשרוול, באותו שרוול שבו לעיתים מוחים את הדימעה !"

● בתגובה לנישושים הקואליציוניים של **דויד בן־גוריון** אמר מנהיג אחדות־העבודה **יצחק טבנקין**: „על מפא״י להחליט עתה אם ללכת לממשלה הבאה עם חבריה מהכנסת השניה, או עם חב־רים מהעליה השניה."

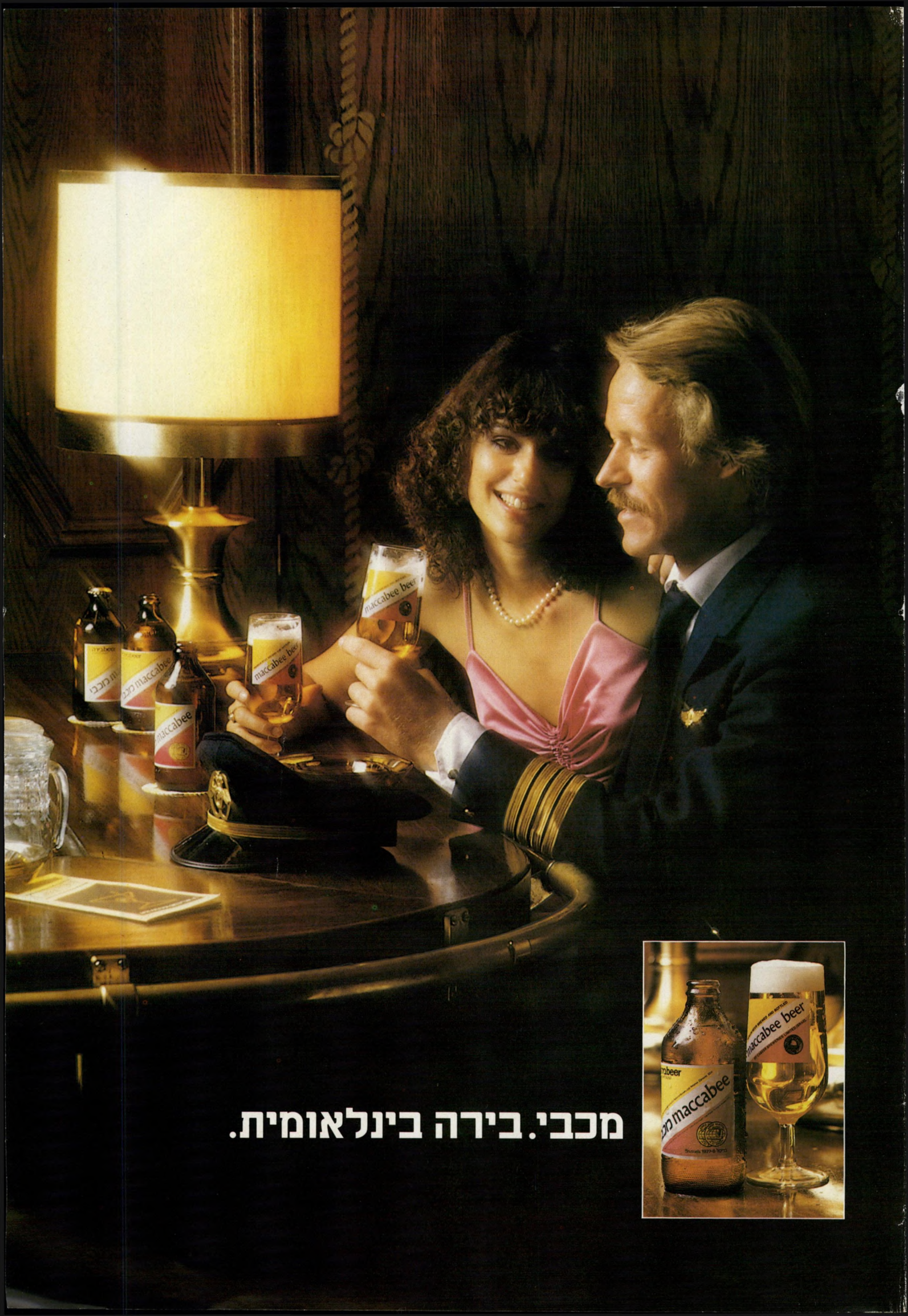
● לאחר שנודע כי מתקינים מעלית בבניין הכנסת (הישנה), זכה יושב־ראש החדש־ישן של הכנסת, שמישרדו נמצא בקומה השלישית של הבניין, בתואר לי־צני. **יוסף שפרינצק** כונה בפי כתבי־הכנסת „הוד מעליתו !"

* כיום מבחירי האמנים בישראל, ב־עבר מבחירי השייטים.

ח״כ מנחם בגין לפני ואחר"

מנהיג חרות מנחם בגין הוזיר השבוע לפני 25 שנה את שפמו לפי דרישת אשתו. ביום פתיחת הכנסת השלישית, עורר בגין את תשומת־ליבו של שר־הביטחון לשעבר פינחס לבון, שהצהיר: „זה לא מתאים לך בלי שפם !" בגין השיב ללבון: „נעשה הסכם. שנינו נגדל שפם !" לבון ענה: „אני לא. נולדתי בלי שפם." התמונה צולמה על־ידי **העולם הזה**, שהוזמן על־ידי בגין לביתו.

* באותה תקופה טרם הוקם מישמר הכנסת, ועל הבניין שמרו שוטרים רגילים.

מכבי. בירה בינלאומית.

א' אלול תש"ם, 13.8.1980 מיספר 2241 80 עמודים המחיר: 6.5 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

דליה מזור מתגרשת